

KENTLERDE ERNK KIRLARDA ARGK SÖMÜRGEÇİLERİ SIKIŞTIRIYOR

● Yoğun gösterilerle çalkalanan Amed, yılların birikmiş öfke ve kiniyle sömürgeciliğe karşı bir isyan kalesi haline geldi. 7 ve 14 Nisan tarihlerinde onbinlerce kişi "Bijî PKK!", "Bijî Serok APO!" ve "Bijî Kurdistan!" sloganlarıyla sokaklara döküldü.

● Sömürgeci polis ve özel timlerin panzer ve silahla saldırısı sonucunda çok sayıda yurtsever yaralandı. Kentte yoğun tutuklamalara girişildi.

● Bismil'de 5 bin kişi sömürgeciliği ve Güney Kürdistan'daki katliamları protesto etti. Halkın yardım toplamasının engellenmek istenmesi üzerine, kaymakamlık binasını saran kitleler, toplanan yardım malzemesini geri aldı.

● Dêrika Çiyayê Mazî'yi basan ARGK gerillaları şehri 4 saat süreyle ellerinde tuttular.

● Yayladere(Cunek)'de ARGK'nin büyük intikam eylemi: Bir sömürgeci taburun önemli kesimi safdışı bırakıldı.

● Çewlik-Mûş-Amed üçgeninde günlerce süren çarpışmalarda sömürgecilere ağır kayıplar verdirildi.

● Şemzînan ve Çel yöresinden Güney'e girerek hezimeye uğrayan Türk ordu birliklerine KDP klavuzluk yaptı.

● Şirnex'de ARGK şehir timlerinden sömürgeci özel timlere bir darbe daha: 7 Nisan günü 2 tim elemanı öldürüldü.

● Nisêbîn'de askeri araç gerilla mayınına çarparak havaya uçtu: 1 asteğmen, 1 assubay ve 9 asker öldü.

● Güney Kürdistan'daki çarpışmalarda halktan büyük destek alan ARGK'nin etkinliği giderek artıyor. Çiyayê Sora'daki çarpışmalarda sömürgeci Irak güçlerine ağır kayıplar verdirildi. Zaxo'da ARGK operasyonu: Çok sayıda silah ele geçirildi.

Haberleri 3-7. sayfalarda

Foto: Berxwedan

Şirnex-Basan köyünde henüz aydınlanmayan bir olayda 2'si bayan 5 veya 6 gerilla ile Güney Kürdistan'da bir gerilla şehit düştü

Sömürgeci uygulamalar

■ 28 Şubat'ta Milazgir'de ağır yaralı olarak esir düşen ARGK gerillası ÇIYA yoldaştan hiçbir haber alınamıyor.

■ Kitlesele gösterilerden korkuya kapılan sömürgeciler yoğun tutuklamalar yapıyor.

■ Mêrdin Cezaevî'nde bir genç Kürdistan üzerindeki sömürgeci uygulamaları protesto amacıyla kendini yaktı.

ORTADOĞU'DA SAVAŞIN MERKEZİ DURUMUNA GELEN KÜRDİSTAN ÇALKALANIYOR

Güney Kürdistan'daki ayaklanma yeni bir safhada

Körfez krizi ve savaşı, her ne kadar Kuveyt sorunu nedeniyle patlak veriyse de savaşın merkezinin giderek Kürdistan üzerine kayacağı ve Kürdistan'ın e- ninde sonunda savaşın odak noktası durumuna geleceği, daha ilk günden bilinen bir olguydu. Bu olgu şimdi realitede de yaşanmakta, Kuzey'i ve Güney'i ile Kürdistan savaşın gerçek merkezi durumuna gelmiş bulunmaktadır.

Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler sonucu Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliklerin zayıflaması ve sarsılması, özellikle Güney'de Saddam rejiminin sarsılması sonucu ortaya çıkan koşullar, Kürdistan'ın o parçasında büyük oranda kendiliğinden denebilecek bir halk ayaklanmasının doğmasına yol açtı. Geçtiğimiz Mart ayının başlarında başlayan bu ayaklanmalar istikrarsız da olsa, kısa süre i-

Devamı 9. sayfada

G. Kürdistan halkına soykırım protesto ediliyor

Haberleri 15. sayfada

TC'nin "Kürt sevgisi"

Foto: Epa

Ulusun yüksek çıkarlarına bağlı güçler, sağlam birlik ve ittifak yaratarak direnmek zorundadır

Saddam Hüseyin rejiminin Körfez savaşında ABD emperyalizmi ve müttefikleri karşısında yüz kızartıcı bir yenilgiye uğraması üzerine, Güney Kürdistan'da gelişen halk ayaklanması ağır bir yenilgiyle sonuçlandı. Ülkenin güneyinde meydana gelen Şii halkın ayaklanmasını kanlı bir terörle bastıran Saddam Hüseyin rejimi, hemen ardından Güney Kürdistan halkının üzerine yürüdü. Teslim olduğu ABD'nin de icazetini alarak, Güney Kürdistan halkına karşı saldırıya geçti. Kendiliğindenci yanı ağır basan halk ayaklanması, Irak-Arap sömürgecilerinin soykırımcı uygulamalara yönelmesi sonucunda kötü bir bozguna dönüştü. Ayaklanan kent merkezlerinde yaşayan kitleler, soykırımdan kurtulmak için yollara

düştü; kadın-erkek, yaşlı-çocuk yüzbinlerce insan kendi topraklarını terkederek Kuzey'e ve Doğu'ya doğru akmaya başladı. Bir milyonu aşkın insan İran sınırlarına dayanırken, yarım milyon üzerindeki Kürt insanı Türkiye sınırlarına yığıldı. Çetin mevsim ve doğa koşulları, bu yığınsal göçün bağrında taşıdığı felaketi daha da ağırlaştırdı. Yüksek sayıda askeri güçler yığarak sınırlarını kapatan ve güneyli yurttaşlarımızın Kuzey Kürdistan'a geçmelerini engelleyen sömürgeci Türk devleti, yüzbinlerce insanı soğuk ve açlıkla gelen ölümün kucağına itti. Açlığın ve soğukların neden olduğu yaşlı insanların ve çocukların kitlesel ölümü korkunç bir

Devamı 13. sayfada

Güney Kürdistan halkı ile dayanışma kampanyasına katılalım!

ERNK'nin başlattığı Güney Kürdistan'la Dayanışma Kampanyası; Kürdistan, Türkiye, Ortadoğu ve Avrupa'da devam ediyor.

Kampanya'da maddi yardım, ilaç ve elbise toplanmaktadır. Toplanan değerler bölgelerdeki demeklere ve bölgesel hesap numaralarına aktarılabilir. Aşağıda verilen merkezi depo ve hesap numarasına da aktarılabilir.

Depo: Kürdistan Centrum
Max Str. 50-52
5300 Bonn 1
Tel.: 0228 / 63 15 19

Merkezi Hesap Numarası:
Sparkasse Bonn
Konto Nr.: 300 103
BLZ: 380 500 00

**Direnış
kahramanlarımız**

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Birbirimizden koparıldık. Artık direniş bireyselleşmişti. Sürüklenip götürülüyordu arkadaşlar. Ama yüreklerimiz hala direnişin tüm sıcaklığıyla kenetliydi ve sloganlarımız haydut sürüsünün iğrenç suratlarında patlıyordu.

İşkence eşliğinde 2. kısmın şebeke kapısının yanına topluyorlardı bizi. Buradan da tek tek alınarak tek tip elbise giydirilmek isteniyordu. Şebekenin öbür yanında da Eskişehir Kapalı Cezaevi'nden getirilen işkenceci gardiyanlar aç kurtlar gibi bekliyordu. Bu sırada silahlı askerler de koridora doluştular. **Bahri** yoldaş silahlı askerleri görünce, öne fırlayıp o gür sesiyle albaya, "Albay o silahlarınızı da kullanın... silahlarınızı da... sizin silahlarınızdan da korkmuyoruz" diye bağırdı. Albay bir süre önce işkence edilen bu insanın, silaha da meydan okuyuşu karşısında bir an duraksadı. Arkasından da uluyan bir sesle, "Gerekirse onu da kullanırız" dedi.

Bahri yoldaşın bu direnişe ivme kazandıran, direnişçilere moral ve cesaret aşılayan çıkışına hayran olmamak elde değildi. İşkenceye aldırmadığı gibi, silaha da aldırmamış, militan bir tavır sergilemiş, düşmanı kahretmişti. Hiç bir şey, ne işkence, ne de tehditler O'nun cesaret ve fedakarlık ruhıyla kaplanmış yüreğinden kopup gelen bu tavra engel olamamıştı.

Üzerimizde bizi ısıtacak hiç bir şey bırakılmadı. Hepsı çıkarıldı. Öylece atıldık çıplak hürelere. Çıplak sayıldık. Elbise yerine hücrelerdekiyle bütünlüştük. Eskişehir'in o berbat bozkır soğuşunu giyinmiştik. Düşman hiç bir arkadaşı düşüremeyecekti.

Bahri yoldaş karşımızdaki hücreler dizisinde bulunuyordu. Ama tam karşımda değil, karşımdaki hücrenin sağ tarafında bulunuyordu. O soğuk ve çıplak hücrelerde süren direniş günlerinde, insanın içini ısıtan konuşmalarını dinliyorduk **Bahri** yoldaşın. Hücrelerimizin birbirine yakın olması nedeniyle en fazla ikimiz sohbet ederdik.

Konuşmamız daha çok dağlar,

Bahri TEKDEMİR ve İbrahim ALTINDAĞ yoldaşları yaşarken

kamp yaşamı, mücadelemizdeki son gelişmeler ve düşmanın yönelimleri üzerine olurdu.

Bahri yoldaş genç yaşta mücadelemize sevdalanmışlardandı. Dağ, yürüyüş, eylem sohbetleri O'nun dilinde bir başka idi. Ve ses tonu değişir, uzunca bir şiir okuyormuş gibi olurdu. Bazen sözcükler yüreğinde bastıramadığı bir isyana dönüşür ve şöyle derdi: "Ah... Kardeş namussuzlar bizi silahsız savunmasız bırakmışlar, keyiflerine göre davranıyorlar. Dağda elim bir kışın geçsin, o zaman sen gör kardeşini! İsterse tüm orduları gelsin! Ama ne çare... şu kahrolası yerdeyiz şimdi." **Bahri** yoldaş "ah" çekerken, O'nun "ah"ının nasıl bir "ah" olduğunu çok iyi anlıyordum.

Gasp edilen haklarımızın alınması için girişimlerimiz bir sonuç vermemişti. Bu nedenle de süresiz açlık grevi kararı alındı direnişçi güçlerce. Biz süresiz açlık grevini kendi özgölümüzde iki posta olarak planlayıp örgütlemiştik. Eyleme başlama tarihi de 22 Şubat olarak saptanmıştı.

Bahri yoldaş ikinci eylem grubundaydı. Bunu öğrendiğinde üzülürdü. Üzüntüsünü şöyle dile ge-

tirdi: "Buradaki arkadaşlar yıllardan beri en ağır işkencelerden geçti. Birçok açlık grevine ve ölüm orucuna katıldı. Onun için de oldukça yıpranmışlar. Hemen hemen hiç birinin de sağlık durumu iyi değildir. Oysa ben hem gencim, hem sağlıklıyım, hem de yeni tutuklu sayılırım. Bu nedenle birinci postada eyleme katılmam gerekir. Eski bir arkadaşla yer değiştirseydik çok daha iyi olacaktı." O, arkadaş sevgisi ve fedakarlık ruhuyla doluydu. O'nun üzen arkadaşların yıpranması ve sağlık durumlarının daha da bozulması endişesiydi. Bu endişesini şöyle açıklıyordu: "Bu arkadaşlar, hemen hemen hepsi, Partinin ilk insanları. Bunlar bu tecrübeleriyle dışarı çıkarsalar Partiyeye daha çok yardımcı olurlar" diyordu.

Eyleme başlayacağımız günün akşamı sanki birbirimizi bir daha görmeyecekmiş gibi konuştuk. **Bahri** yoldaş o yoğun duygularla yüklü iken bir de şiir yazdı. Yazdığı şiiri bana gönderdi. O günden beri sürekli taşırım yanımda. Şiiri bana gönderirken, şüphesiz ne O, ne de ben bugün O'nun soylu anısına yayınlatabileceğimizi bilemezdik.

21 Şubat

*Tarih 21 Şubat
Dışarda bir tipi var
Öyle bir tipi ki
Yarın olacağını
müjdeliyor
Zindanlarda
yankılanacak sesimizi
Diyarbakır'a ses
verecek sesimizi
Bu ses öyle bir ses ki
Şafağı yırtarcasına
yankılanacak
Düşmanın sevinç
çığlıkları
Boğazlarında
düşümlenecek
Zindanlardaki sesimiz
Dağlarda düşmana
kurşun sıkan
Gerillaya kuvvet
verecek
İçimizde öyle bir
heyecan
İçim içime sığmıyor
Tıpkı bir okyanusun
kudurmuş
Dalgaları gibi
kabarıyor
Yatağına sığmayan bir
nehir gibi
Coşuyor coşuyor*

21 Şubat 1988

Bahri yoldaşın arkadaşlara içten bağlılığı ölçsüzdü. Arkadaşları eylem içerisindeyken, o zayıflamış, bitkinleşmiş halleriyle görüyor, hücrelerine geri döndüğünde kendisini tutamayıp koyveriyor gözyaşlarını. Eylemimiz başarıyla sonuçlandıktan sonra bir gün, bu durumuyla ilgili olarak şunu anlatacaktı:

"Ben arkadaşları o halde görünce neredeyse ağlayacaktım. Ama kendimi tuttum. Her zamanki gibi davranmaya çalıştım. Hücreme girip arkadan kapı kilitlenince kendimi daha fazla tutamadım..."

Eylemden sonra, "Kızıl Kaya" adlı Çin romanını okuyordum. Romanda Lung Kuanghua diye bir kahraman şöyle diyor yoldaşlarına: "Eğer bir daha buradan çıkamazsam çıkamam, ne yapalım? Ama bir daha çıkarsam elimde bir makineli isterim, işte o zaman hesap sorulacak..."

Lung Kuanghua isimli bu Çinli devrimci tutsağın sözleri bana hiç yabancı gelmedi. Belleğimi biraz yoklayınca **Bahri** yoldaşın bana söylediklerini hatırlıyorum. Lung bu arzusuna kavuşmadan işkencede katledildi. Ama **Bahri** yoldaş dışarı çıktı. Kleşine olmasa da bizzat düş-

mandan gasp ettiği otomatik silaha kavuştu ve hesap sordu.

Bahri ve **A. İbrahim** yoldaşlar bugün Partimizin, Cephemizin, Ordumuzun çağrısına eylemleriyle en iyi cevabı verdiler. Bu cevap, sıradan bir cevap değil, alınması gereken bir cevaptır. Onlar, her Kürt gencinin, yurtseverin ve devrimcisinin nereden olursa olsun, şartlar ne olursa olsun, bulunduğu alan ve yerde; sömürgeci ordunun merkezi de olsa, halkımızı ebedi köleliğe mahkum etmek isteyen düşmanı kutsal vatan topraklarımızdan söküp atmak için ölüm de dahil her şeyi göze almak gerektiğinin örnekliğini canları pahasına sergilediler.

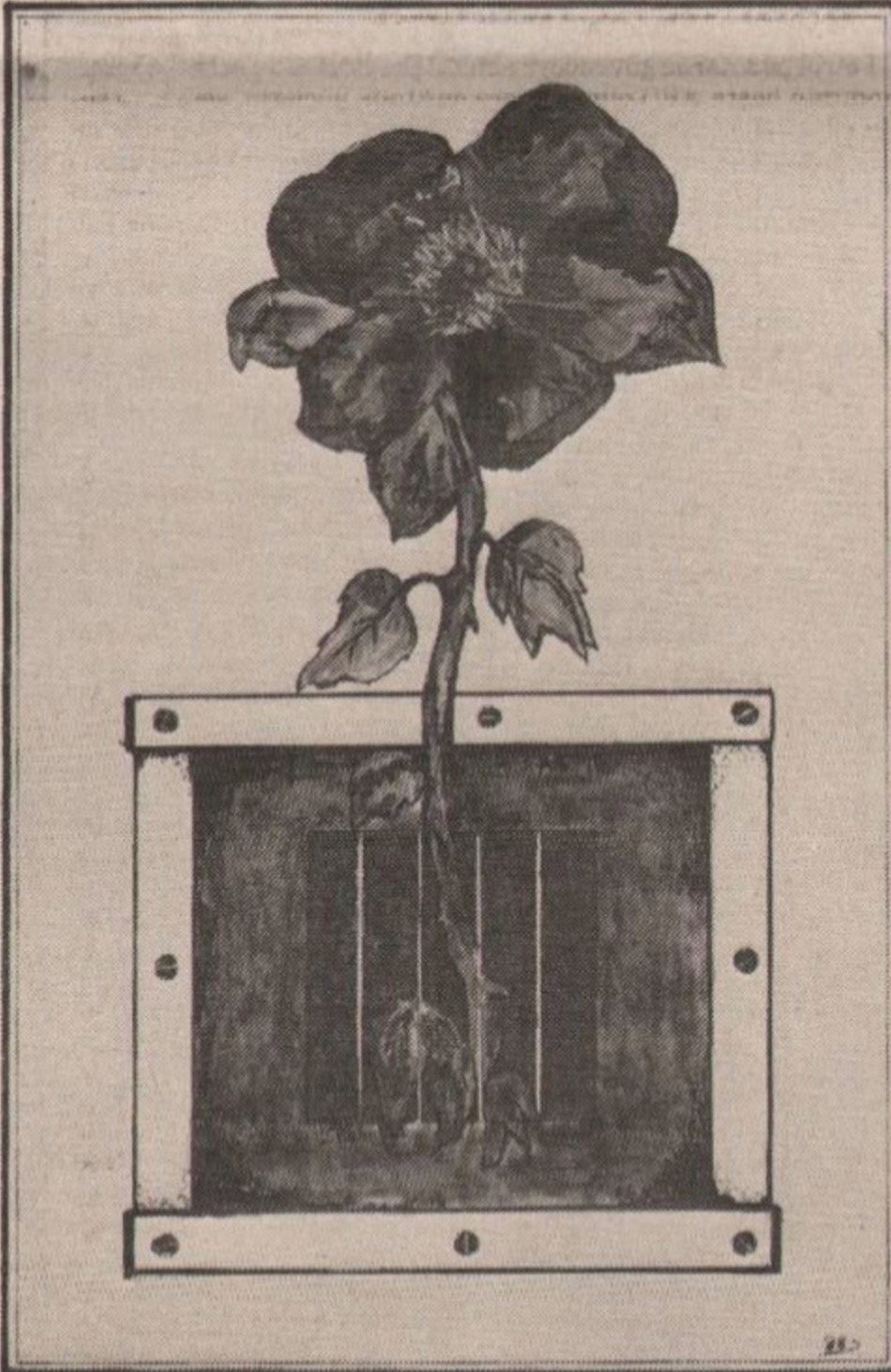
Onlar bu kahramanca eylemleriyle yurtsever Kürt gençliğine, "Sömürgeci orduda askerlik yapmayın, eğer zorla alınırsanız firar edin. Halkımızın tek silahlı ve kurtuluş gücü ARGK'ye katılın" çağrısının yanı sıra "Ordu birlikleri içinde sabotaj yapın, subayları öldürerek morallerini bozun, düşmanı merkezinde de vurun" çağrısının en güzel ve en yaratıcı uygulamasını yaptılar. Eylemleri, Kürdistan'ın bir savaş alanına dönüştürüldüğü günümüzde tüm Kürt gençliğine olduğu kadar, ilişkiz kalan PKK partizanlarına da neler yapmaları gerektiğini açık bir şekilde göstermektedir.

Şanlı 15 Ağustos Atılımı'mızdan bu yana halkımızın bu iki kahraman evladı zorla alındıkları sömürgeci ordudan sadece firar etmekle kalmadılar, firar ederlerken düşman subaylarını da bizzat "inlerinde" cezalandırarak, düşmana büyük bir moral-siyasal darbe vurarak yeni dönemin direniş ruhunu yarattılar.

Bahri yoldaş, bir gün TV'nin haber programında gösterilen bir şehit yoldaşın cesedine bakarak, yanında bulunan arkadaşlara, "Eğer bir gün dışarı çıkarsam benim de cesedimi böyle seyredeceksiniz" demişti.

Evet **Bahri** yoldaş, sen verdiğin sözü tuttu. Partiyeye, şehitlere ve halka bağlılığının gereklerini yerine getirdin. Ama düşman eyleminin görkemliliğinden korkarak senin cesedini bile TV'de gösteremedi. Ama tüm Kürdistan halkı senin bu şanlı ve kahramanca eylemini duydu ve selamladı. Şimdi tüm yoldaşlarının ve halkımızın kalbinde olanca sıcaklığıyla yaşıyorsun. Onurlu yaşamının ifadesi eylemin, bugün Kürt gençliğinin elinde bayraktır. Yarın daha yükseklere dalgalanacaktır.

Bager

Berxwedan

Rojnameya Kurdî û Tirkî

Berxwedan-Verlags-GmbH

Marken Str. 5-7

Postfach 16 12

4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÜÇEYAN
(HABER MERKEZİ)

Tel.: (49-0211) 72 71 46

Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 3.00 \$ / Avusturya 18.00 s.

Belçika 60.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.

Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.

İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.

İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 30.- DM	6 ay 35.- DM
12 ay 60.- DM	12 ay 70.- DM

Stadtparkasse Düsseldorf

Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

KENTLERDE ERNK, KIRLARDA ARGK SÖMÜRGEÇİLERİ SIKIŞTIRIYOR

Amed

Yılların öfkesi isyana dönüşüyor

Amed (Berxwedan): Amed, yılların birikmiş öfke ve kınıyle sömürgecilğe karşı bir isyan kalesi haline geldi. Uzun süreden beri için için kaynayan, ancak bu kaynayan öfkesini zaman zaman sınırlı biçimlerde dışa yansıtan Amed, nihayet kabından taşmaya başlıyor. Yüzyılların öfkesi onbinlerce Amedli'nin dudaklarından "Bijî Kurdistan!", "Bijî Serok APO!", "Bijî PKK!" sloganlarına dönüşerek kentin tarihi surlarında yankılanıyor. Çağlar boyunca Amed'i yabancı istilacıların saldırılarından koruyan tarihi surlar, bir kez daha Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük istemine ve bu isteme ulaşmadaki kararlılığına tanık oluyor.

Kentin bütün semtlerinden Amed semalarına yükselen bu soylu haykırışlar, sömürge valisi Kozakçıoğlu'nu, bir fare gibi sıkıştığı delikten adeta soluk alamaz duruma getirdi. Aynı zamanda TC'nin sömürgeci otoritesinin de Kürdistan'da artık iyiden iyiye yerlebir olduğunu kanıtladı. Bu sömürgeci otorite yerine halkımızın bundan böyle tanıyacağı ve bağlı kalacağı yegane otoritenin, sloganlarında dile getirdiği ve PKK-ERNK-ARGK'de ifadesini bulan ulusal kurtuluşçu otorite olduğunu ortaya koydu. Bu gerçeklik, onbinlerin eylemiyle ve faşist Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki en üst kurumlarının konumlandırıldığı sokaklarda, onların kulak zarlarnı patlatacak düzeydeki haykırışlarla ve yüreklilikle dile getirildi.

Bu yürekli ses, sömürgecileri kahrederken, o diyarda 66 yıl önce darağaçlarına çekilen Şêx Seîdlerin ruhlarını şadetti.

Amed yoğun gösterilerle çalkalandı

Faşist Saddam yönetiminin Güney Kürdistanlı halkımıza yönelik saldırıları ile genelde sömürgecilği protesto etmek amacıyla düzenlenen yürüyüşler, Amed'in beş ayrı merkezinde birden yapıldı. 7 Nisan pazar günü saat 14.00 civarında kentin birçok semtinde birden başlatılan ve binlerce kişinin katıldığı kitlesel protesto gösterilerine müdahale eden sömürgeci güçler, halkın üzerine ateş açtı. Açılan ateş sonucu çok sayıda kişi yaralandı. 200'ü aşkın kişi de gözaltına alındı. Sömürgecilerin saldırısı sonucu polis ve özel timlerle çatışmaya dönüşen gösteriler üç saat kadar devam etti.

4 Nisan günü yaptıkları açıklamada HEP, SP, SHP, DYP, RP, ANAP, İHD, Bölge Barosu, Bölge Tabip Odası, TMMOB İl Koordinasyon Kurulu, Esnaf ve Sanatkarlar Derneği, Tes-İş 1 Nolu Şube, 11. Bölge Eczacılar Odası, Belediye-İş, Petrol-İş, Mali Müşavirler Odası, Mimarlar Odası, İnşaat ve Makina Mühendisleri Odası ve Mühendisler Birliği gibi siyasi partiler, demokratik kitle örgütleri, meslek kuruluş-

ları ve sendikalar, Güney Kürdistan'dan Kuzey'e geçen kitlelere yardım edilmesi amacıyla ortak bir platform oluşturdularını kamuoyuna duyurmuşlardı. Bu platform, 7 Nisan günü sömürgeci faşist Saddam rejimini protesto amacıyla yasal bir yürüyüş ve miting düzenlemek için valiliğe başvurdu. Başvuru birkaç gün öncesinden yapılmasına rağmen dilekçe Emniyet Müdürlüğü tarafından "Üniversite giriş sınavları yapılacağı" gerekçesiyle reddildi ve mitingin 14 Nisan günü yapılması istendi.

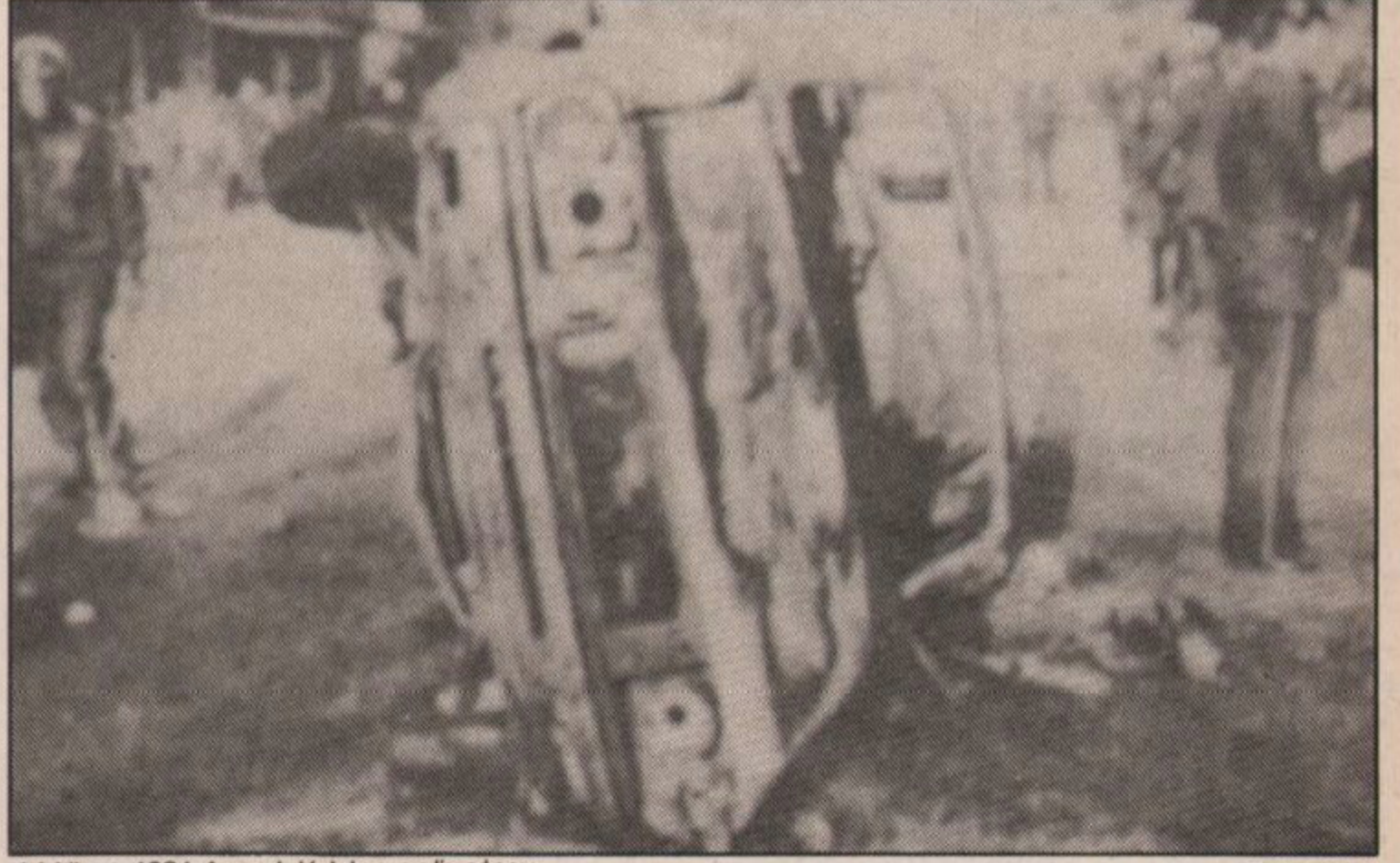
Ne var ki, Amed halkı sömürgecilğe karşı öfke ve kinle böyle sine doluydu ki, sömürgecilerden izin ve icazet beklemesi olanaklı değildi. Bu nedenle de, öğleden sonra saat 14.00'te kentin beş ayrı merkezinde binlerce kişi toplanarak yürüyüşe geçti.

Yaklaşık 2.000 kişilik bir kitle, eski belediye binası önünde toplanarak yürüyüşe geçti. Sömürgeci polis ve çevik kuvvet timleri kitlelerin üzerine saldırdılar. Burada kitleler de sloganlar eşliğinde polis saldırılarına karşılık verdi. Kitleden 30 kadar kişi cop ve dipçik darbeleriyle yaralandı. Türk sömürgecilerinin barbarlığını görüntülerle tespit eden bazı yabancı basın mensupları ile TV muhabirlerinin kameraları ellerinden alındı. Bu arada bazı yerli muhabirlerin de dövüldüğü ve fotoğraf makinalarının kırıldığı görüldü.

Deriyê Çiyê (Dağkapı)'den 1.500 kişiyle başlayan ama yol güzergahında sayıları hızla artan ikinci yürüyüş korteji, büyük postanenin önünde 300'ü aşkın kişinin katıldığı üçüncü gösteri grubuyla birleştiğinde, polis yeniden saldırıya geçti. Burada panzer ve cop kullanılarak kitleler dağıtılmak istendi. Bu başarısızlaştırmaya bu kez halkın üzerine ateş açıldı. Açılan ateş sonucunda yaralananlar oldu, hatta yaralılarından bazılarının da polis tarafından gözaltına alındığı bildirilmektedir.

Sömürgeci güçlerin bu kudurganlığı üzerine daha çok öfkelenen kitleler, taş ve sopalarla polise karşılık verdi. Bu arada İş ve Merkez Bankası gibi kuruluşların camlarının da kırıldığı görüldü. Diğer yandan kurşunlardan korunmak için küçük gruplar halinde gösterilerini devam ettiren kitleler Melikehmed, Belediye, Deriyê Mêrdinê (Mardin-kapı), Ofis ve Deriyê Ruhayê (Urfakapı) semtlerine doğru yayıldı. Zaten dördüncü bir grupta, diğerleriyle aynı saatte Deriyê Ruhayê semtinde bulunan yeni hal civarında yürüyüşe geçmişti. Gösterici kitleler, burada yeniden birleştiler. Bir diğer gösteri de 2.000'den fazla kitlenin katılımıyla Şehitlik Semti'nde yapıldı. Böylece Amed'in dört bir yanı 7 Nisan günü gösterilerle çalkalandı. Bütün semtlerde göstericilerin üzerine ateş açıldı. Buna rağmen gösteriler yer yer saat 17.00 ve 18.00'e kadar devam etti.

Gösteriler sırasında ve sonrasında sömürgecilerin yoğun bir gözaltına alma kampanyasına giriştikleri, bu amaçla kentteki tüm kahvehane, park ve çay bahçelerinin polis tarafında ba-

14 Nisan 1991 Amed: Yakılan polis ofosu

Foto: Milliyet

sılarak didik didik arandığı bildirildi. Bu arada biri İtalyan, biri de Belçikalı iki yabancı basın mensubunun kameralarının alınmasından başka, çok sayıda gazetecinin de dövüldükleri ve bazılarının da gözaltına alındıkları bildirilmektedir.

Edinilen bilgilere göre 7 Nisan günü yapılan gösteriler sırasında 200'den fazla kişi gözaltına alınırken 100 civarında kişi de yaralandı. Bazı görgü tanıklarının anlattıklarına göre, polisler ellerine geçirdikleri göstericilerin kafalarını duvarlara vurarak bir-

çoğunu da bu şekilde yaraladı.

Kitlelerin amacı, bütün yürüyüş kollarının Cumhuriyet Meydanı'nda birleşmesi ve valilik önünde başta Saddam rejimi olmak üzere sömürgeciliğin protesto edilmesi idi. Gösteri baştan sona kadar silahsız, halkın politik bir eylemiydi. Ancak sömürgeci rejim, halkın protesto eylemine bile tahammül edemeyerek kitlelere vahşice saldırdı ve sesini boğmaya çalıştı. Ne var ki, sömürgecilerin bu çabası tamamen ters tepti, onbinlerce Amedli'nin bağımsızlık ve özgürlükçü sesleri daha da yükseldi.

Dipten gelen dalgalar sömürgeci otoriteyi sarsıyor

Amed iki hafta sonra ikinci bir büyük eylemlilik dalgası yaşadı. Geçen hafta için verilmiş olan yürüyüş izni 14 Nisan günü için verilmişti. Yürüyüş Deriyê Çiyê meydanında bir mitingle başladı.

Gerçi yürüyüş izni HEP, SHP, DYP, SP ve RP'den oluşan 5 siyasal partinin müracaatı üzerine alınmıştı ama, miting alanını tıklım tıklım dolduranlar ERNK taraftarlarıydı. Daha Deriyê Çiyê alanında ilk gruplar bir araya gelir gelmez, "Bijî Serok APO!", "Bijî PKK!", "Bijî Kurdistan!", "Kürdistan faşizme mezar olacak!" sloganları ortalığı çınlatmaya başladı. Bunun üzerine ERNK taraftarları dışındaki kesimlerden bir bölümü ürküntüye kapılarak gizliiden miting alanından tüymeye başladılar. Miting alanındaki havanın daha da militanlaşması, diğer bir deyimle ortalığı ılgıt ılgıt ulusal kurtuluşçu esintilerin sarması üzerine, sözü edilenler bu kez açıktan kaçmaya başladılar. Miting alanında kitlesel Kürtçe marşlar ve zılgıtlar sloganlara eşlik etti. Yer yer büyük gruplar halinde Kürtçe türküler okunmaya başlandı.

Mitinge katılanların başlangıçta yüzde 70 kadarı ERNK taraftarlarından oluşuyorken, zaman ilerleyip diğerleri uzaklaşmaya başladıkça bu oran daha da yükseldi ve mitingin hakimiyeti ve kontrolü tamamen onların eline geçti.

BASINA AÇIKLAMA

Petrol çıkarlarını güvenceye almak için, Körfez'de askeri güç bulunduran başta ABD olmak üzere müttefik güçlerin, sessiz ve seyirci kaldığı bir ortamda, faşist Saddam diktatörlüğü tarafından Kuzey Irak'ta Kürt halkına karşı sürdürülen vahşi soykırım uygulamalarını protesto etmek amacıyla, ilimizdeki beş siyasi parti yöneticilerinden oluşan komite, ortak yapılacak bir miting izni için 4 Nisan 1991 tarihinde valiliğe yazılı başvuruda bulundular.

Tertip Komitesi'nin, halkın yükselen tepkisini demokratik ve yasal yollarla gösterebilmesi için, 7 Nisan 1991 günü saat 14.00'te, Eski Belediye önündeki meydana yapılması istenen mitinge valilikçe izin verilmedi. Bu durumdan haberi olmayıp meydana toplanan 1500 kadar insana, mitingin iptal edildiği haberi duyurulduktan sonra, kitlenin Irak'taki Kürt soykırımını kinayan bir kaç slogandan sonra dağıldığı bir sırada, resmi ve sivil polisler tarafından vahşi bir saldırı başlatıldı. Saldırıya bizzat tanık oldum. Sivil polislerin ellerinde demir çubuklar ve kalın sopalar vardı. Kadın, ihtiyar, genç ayrımı yapılmadan insanlara acımasızca vuruluyordu. Olayı görüntülemek isteyen yabancı televizyon ekipleri, yabancı ve yerel gazetecilerde saldırıdan nasibini alanlar arasındaydı. Daha sonra elleri sopalı sivil polis grupları şehirde özellikle gençler üzerinde tam bir terör estirdiler. 70 kişiden fazla insan yaralandı, 100 kişinin üzerinde insan acımasızca dövülerek gözaltına alındı. Daha sonra polislin bu tavrını protesto etmek için şehrin çeşitli yerlerinde toplanan göstericiler üzerine ateş açıldı. Açıkçası Kürt halkı üzerinde soykırımlar uygulayan Saddamı protesto etmek için toplanan insanlarımız, aynı vahşi politkayla karşı karşıya kaldı.

Gözaltındaki yaralıları arasında, Şeref Gündüz, Ayhan Ay, Ramazan Çoban, Ahmet Şamar, Hoşmer Ayçiçek, Necat Ertaş, Azad Bulut, derneğimiz, İnsan Hakları İhlalleri İzleme Komisyonu Üyesi Vedat Aydın, derneğimizin Yönetim Kurulu Üyesi Hikmet Ata ve HEP Merkez İlçe Başkanı Hayri Yıldırım da bulunmaktadır.

Hergün televizyon haber programlarında, sınırda ki vahşeti izleyip gerginleşen insanlarımızın, ulusal tepkilerini dünyaya haykırmaları onların en doğal hakkıdır. Olayın esas sorumlusu, insanlarımızı bu hakkı tanımamaya mitinge izin vermeyen devlet yetkilileridir. Halkın muhalefetini yasal ve demokratik yollardan göstermesine izin vermeyen anlayışlar, gerginliğin de asıl sorumlularıdır. Bu politikayı şiddetle kınıyoruz.

Devletin şehrimizde estirdiği terör, yine kendisine zarar verecektir. İnsanlarımızın yüreğinde ve beyininde oluşan toplumsal yarının, toplumsal bir öfkeye dönüşerek gerilimi tırmandıracağını herkes bilmelidir. Devlet gerginliği ve şiddeti toplumda egemen kılma politikasından hızla vazgeçmelidir. Halkımızın da insanca yaşama ve tepkilerini demokratik yollardan gösterme haklarını tanımalıdır. Aksi takdirde insan hakları ve demokrasi havariliklerinin ikiye bölünmüş bir politika olduğunu ilan etme hakkımız vardır.

Gözaltına alınanlar hemen serbest bırakılmalıdır. Devlet, insanlarımızın barışa, özgürlüğe ve demokrasiye olan susamışlıklarını dikkate alarak insanlarımızı karşı hukuk dışı politikalarla hızla vazgeçmelidir. Tüm yetkilileri, kendilerini çıkmaza sürükleyecek politikaları bırakmaya çağırıyoruz!

Hatip Dicle, İHD Genel Yönetim Kurulu Üyesi, Diyarbakır Şube Başkanı / 8 Nisan 1991

Kitleler en büyük tepkiyi SHP temsilcisine gösterdi

Saat 14.00'te başlayan miting, siyasi parti temsilcilerinin konuşmalarıyla sürdü. Bu arada bütün partiler adına konuşmaların Kürtçe yapılması dikkat çekti. Yalnız SHP, DYP ve RP'li kitleler tarafından konuşulmadı. Atılan gür kitlesele sloganlarla sesleri bastırıldı. Hatta bazıları kitle tarafından taşla tutularak konuşmalarına izin verilmedi. Özellikle SHP adına çıkan temsilci kitlelerden en fazla tepkiyi gören ve en çok taş yağmuru tutulan oldu. Bu da tesadüfi değil çok anlamlı bir tepkiydi. SHP'nin Kürdistan sorunu karşısında takınmış bulunduğu katı kemalist ırkçı tutum ve sorunun çözümü için de şiddet dışında hiçbir yaklaşım ve öneride bulunmaması, bu tepkinin başlıca nedeniydi.

Bu arada bazı tarafsız kişiler kürsüden Kürtçe olarak kitlelere hitap etmeye, onları yatıştırmaya çalıştıysa da, kitleler söz konusu parti temsilcilerinin konuşmalarını sloganlarla bastırmayı sürdürdü.

Konuşmaların ardından sayısı 15 bini aşan kitle miting alanından Melikehmed'e doğru yürüyüşe geçti. Yürüyüş güzergahı boyunca çevreden devamlı olarak katılanlarla birlikte sayı daha da arttı. Yürüyüş başlar-ken sömürgeci kolluk kuvvetlerinin Amed'in tüm sokak ve cadde başlarını tuttuğu, büyük bir güç yığarak önemli noktalarda tedbirler aldığı gözlemlendi. Sömürgeciler zaten duydukları korkunun etkisiyle daha günlerce öncesinden önlemler almak için çırpınmaktaydı.

Yürüyüş kolu büyük postane-nin önüne varınca, göstericilerin üzerine aniden panzerler sürül-meye başlandı. Panzerler doğ-rudan kitlenin içine daldı. Fakat halk kararlıydı, kaçmak yerine çıplak bedenleriyle panzerlere karşı koymayı yeğledi. Kitleden panzerlerin altında kalarak ağır yaralananlar da oldu, ama panzerlerin durdurulması da başa-rıldı. Ayrıca coplar ve dipçik-lerle de kitlelere saldırıldı. Yer yer halkın üzerine ateş açıldığı da görüldü. Bu saldırılarda 100'den fazla kişinin yaralandığı bun-lardan üçünün durumlarının a-ğır olduğu bildiriliyor.

Sömürgeci polisin bu vahşi saldırılarına ERNK taraftarları kitleler de taş ve sopalarla ce-vap verdi. Bu sırada iki polis otosunun ateşe verildiği görüldü. Panzerlere de molotof kok-teyller atıldı. Bunlardan dördü-nün camlarının kırıldığı görüldü. Bu arada olay yerine yakın sö-mürü kurumlarından Ziraat ve İş Bankası gibi bazılarının ca-maları da kırıldı. Polislerden ya-ralananlar olduğu da bildirilmek-tedir.

Ayrıca çatışmalar sırasında yüzlerce kişinin gözaltına alındığı ve akşam saatlerinde bu uy-gulamaların halen devam ettiği ha-ber alındı. Sömürgeci kolluk kuvvetleri kahvehane vb. yerle-re baskınlar düzenlemeye, bura-larda bulunan insanları gruplar halinde gözaltına almaya başla-dılar.

Akşam saat 17.00'ye kadar gösteriler, baskınlar ve sokak çatışmaları halen devam edi-yordu. Olaylar sırasında yarala-nanlardan ölen olup olmadığı henüz bilinmiyor. Ancak panzer altında kalan bir gencin duru-

munun çok ağır olduğu bildiri-liyor. Kurşunla yaralananlardan birinin bayan, birinin de 1974 doğumlu Mihri Yüksel adındaki bir genç olduğu bildiriliyor.

Bismil

Halkın yardım toplama yasağına karşı büyük bir protesto gösterisi yapıldı

Bismil (Berxwedan): Bismil Kaymakamlığı, halkın Güneyli insanlarımız için yardım toplama-yasını yasaklamak istedi. Gere-kçe olarak da tüm yardımların devlet eliyle toplanacağıydı. Oysa halk, sömürgeci devletin o in-sanlara yardım ulaştırmayaca-ğını çok iyi biliyordu. Bunun için de, Kürdistan'ın her alanında olduğu gibi Bismil'de de daha ilk günde yurtseverler kendi arala-rında bir yardım toplama komi-tesi oluşturmuşlardı.

İşte, halkın inisiyatifleriyle ku-rulan bu dayanışma komitesinin üyesi 3 yurtseverin tutuklanma-sı Bismil halkını ayağa kaldırdı. Gözaltına alınan bu yurtseverle-rin serbest bırakılması amacıyla 7 Nisan günü, çok kısa bir sürede bir araya gelen 5 bin kişilik bir kitle kaymakamlığa doğru yürüyüşe geçti.

Kürdistan'da tarihi gerilla yazacak...

Kaymakamlık binası önüne ge-lindiğinde, gözaltına alınan yurt-severlerin serbest bırakılmasını isteyen kitle, bunlar bırakılma-dan bir yere gitmeyeceklerini du-yurdu. Ayrıca Güney Kürdistan halkımıza yardım amacıyla toplanan erzak ve eşyaları bizzat kendilerinin götürerek dağıtaca-ğını, bunları kaymakamlığın tuttu-ğu komiteye vermeyeceklerini ve bu komiteyi de asla tanıma-yacaklarını haykırdılar. Baskı ve tehditler karşısında kararlı davranan kitle istekleri yerine getirilmeden oradan ayrılmayaca-ğını tekrarladı. Burada hep bir ağızdan "Bijî PKK!", "Bijî Kür-distan!", "Kahrolsun sömürge-cilik!" ve "Bijî Serok APO!" gi-bi sloganlar haykırmaya başla-dılar.

Halkın öfke ve tepkisi karşı-sında gözaltına aldıkları yurtse-verleri serbest bırakmak zorun-da kalan sömürgeci güçler, kendi kurdukları komiteyi feshettikle-rini, halkın bu konuda ne isterse onu yapabileceğini belirterek ge-

ri adım atmaktan başka çare bulamadılar.

Bismil'in bütün köylerinde de Güney Kürdistan'dan faşist Sad-dam rejiminin katliamları sonu-cu kaçmak zorunda kalan halkı-mızla dayanışma kampanyaları başlatıldı. Bismil Kaymakamlığı, bu kampanyalarda toplanan erzaklara el koymak amacıyla sahte bir "Dayanışma Komitesi" kurmuştu. Ancak Bismil halkı-nun bilinçli ve örgütlü karşı ko-yuşu, sömürgeci otoritenin bu çirkin oyununu işlemez kıldı. Göstericiler, polis ve jandarma-nun müdahalesine karşın üç kam-yon dolusu gıda malzemesinin bulunduğu depoları işgal ederek bunlara el koydu ve kendi olanak-larıyla sınıra ulaştırmak üzere yola çıkardı.

4 Nisan günü de, Bismil hal-kıyla sömürgeci polis ve askerler arasında taşlı sopalı çatışma çıkmış ve halk kendilerinden çok düşük fiyatla alınmak istenen tütünlerini istedikleri fiyattan satmayı başarmıştı. Böylece sö-mürgecilerle tefeci tütün tüccar-ları arasındaki işbirliği halkın gücü karşısında geçersiz duruma düşmüş ve istediklerini başa-ramamışlardı.

ERNK bayrağı altında bir ara-ya gelen ve örgütlü gücün yarat-tığı sonuçlara kendi pratiklerin-de tanık olan halkımız, kurtulu-şa doğru daha büyük bir ivmeyle hızlanarak yürüyecektir.

bucak kaçmaya çalıştıklarını gözlemleniyor."

Yine olayı yaşayanların bil-dirdiğine göre, sayıları 120 civa-rında olan gerillalar, akşamın henüz alaca karanlık saatlerinde birçok koldan ilçe merkezine gir-diler. Birkaç yerde sömürgeci kolluk kuvvetleri gerillaya karşı mukavemet göstermeye çalıştıysa da 10-15 dakika içerisinde bunlar da ARGK gerillalarının etkin karşı ateşleriyle etkisiz-leştirilerek, ilçe birkaç saatliğine de olsa tümüyle gerillaların eline geçti. Bu kısa süren çarpışmalar sırasında düşman güçlerden ölen veya yaralananların da olduğu söy-lenmektedir. Ancak bu konuda kesin bir bilgi mevcut değildir.

Sömürgeci güçleri etkisizleş-tirdikten sonra, gerillalar kentin çeşitli yerlerine gruplar halinde dağılarak halka yönelik propa-ganda konuşmaları yaptılar, bildiri ve yayınlar dağıttılar. A-şağı yukarı 4 saat kadar süren bu faaliyetlerden sonra, gruplar yine düzenli biçimde geri çekile-rek hızla üslerine doğru uzak-laştılar.

Gerillalar kenti terkettikten sonra inlerinden çıkan, çevre il ve ilçelerden getirilen özel tim-lerle de takviye edilen sömürgeci güçler yine masum halka karşı canavarlaştılar. İlçe merkezinde girilen operasyonlarda çok sayı-da yurtseverin gözaltına alındığı bildirilmektedir. Gözaltına alı-

mana önemli kayıplar verdiril-mesi, TC'nin korkusunu daha da arttırmış, uykularını kaçırmış-tır. Bundan hareketle kitleler ü-zerinde baskıları yoğunlaştırıp gerillaya destek sunmaları ön-lenmeye çalışılıyor.

Örneğin, Elbistan'a bağlı Şix-rê Şanî (Alçıçek) köyü ile çevre-deki diğer köylerde son dönem-lerde sömürgeci baskılar oldukça arttırılmıştır. Halka, ARGK geril-laların yardımçı olduğu ve des-tek sunduğu gerekçesiyle yo-ğun baskılar yapılmaktadır. Kö-yüler ihbarcılığa ve ajanlığa teş-vik edilmektedir.

Halk ise bu tür sömürgeci da-yatmalara şiddetli tepki duy-makta, baskı ve ajanlaştırma politikalarına karşı büyük bir kararlılıkla direnmektedir. Yö-redeki muhabirlerimizin bildir-diklerine göre halk, "Daha fazla baskı yaparsanız, hepimiz gi-der doğrudan gerillaya katılı-rız" diyerek sömürgecilere mey-dan okumaktadır.

Ulusal kurtuluşçu otoritenin de gerilla faaliyetlerine paralel olarak artmasıyla birlikte, son günlerde devlet yanlılarında da bir pişmanlık ve yurtseverlere sempatiyle yaklaşma eğilim ve istemi açıkça gözlenebilmektedir. Eski konumundan pişmanlık du-yup, yurtseverlere yanasmak iste-yenler arasında, devlete bağlı-ğıyla tanınan eski köy muhtarı ve çevresine baskı yapılmakta-dır.

Bu alanlar özellikle son üç yıldan bu yana ARGK gerillaları-na birçok konuda destek sunan ve giderek yurtseverliğe eğilimi artan alanlardır. Sınır kesiminde yer alan ve sömürgeci asimilas-yonlardan en fazla nasibini alan bu yörelerde, son dönemlerde ge-lişen yurtseverlik dalgası bir ne-vi eski olumsuz konuma başkaldı-rı ve öze dönüş niteliğindedir.

Karakol baskınında 4 asker öldürüldü

10 veya 11 Nisan günü, ARGK gerillaları tarafından Elbistan'da bulunan bir askeri karakola sal-dırı düzenlendi. Saldırı sonucu karakolda görevli askerlerden 4'ü öldürülürken, birçoğu da ya-ralandı. Eylemi başarıyla gerçek-leştiren gerilla grubu kayıp ver-medeyen olay yerinden ayrıldı.

Gerillanın bu başarılı saldırısı, düşmana verilerin kayıpların da ötesinde anlam taşımaktadır. Sömürgecilerin halka uyguladık-ları baskıların karşılıksız bira-kılmayacağı ve Kürdistan halkı-nun ülkemizin hangi alanında olu-rsa olsun artık sahipsiz olmadığı somut biçimde kanıtlanmıştır.

Bu arada yörede yoğun tutuk-lamaların da olduğu, ancak tu-tuklananların kısa sürelerde ser-best bırakılmak durumunda ka-lındığı da bildirilmektedir.

Dêrika Çiyayê Mazî

İlçe merkezini basan ARGK gerillaları şehri 4 saat süreyle ellerinde tuttular

Dêrika Çiyayê Mazî (Berxwedan): 31 Mart 1991 pazar günü saat 21.00 sıralarında, bir grup ARGK gerillası tarafından Dêrika Çiyayê Mazî (Derik) ilçe merkezine bir baskın düzenlen-di. Aldığımız bilgilere göre ilçe merkezi 4 saate yakın bir süre gerillaların denetimine geçti.

O akşam Dêrika Çiyayê Mazî'deki coşkuyu yaşayanlar, bunun ömür boyu unutulmayacak gü-zelliğe bir olay olduğunu söy-lüyor ve ekliyorlar: "Sömürgeci güçlerin korku ve paniğini gör-meliydiniz. Savunmasız halkı-mıza karşı aslan kesilen bu ca-naxarların, kahraman ARGK ge-rillaları karşısında nasıl köşe-

Elbistan

Yoğunlaşan sömürgeci baskılara ve ajanlaştırma politikalarına karşı kitleler direnmektedir

Elbistan (Berxwedan): Ge-rilla faaliyetlerinin Nurhaklara dek yaygınlaşması, sömürgeci-faşist TC'yi alabildiğine ürküt-mektedir. Son dönemlerde Gü-ney-Batı Eyaleti'nde gerilla bir-liklerinin sömürgecilerin askeri ve ekonomik hedeflerine yönelik başarılı saldırılar gerçekleş-tirmesi ve bu saldırılarda düş-

Hezex

"Köy Korucularına Ambargo" eylemi sürüyor

Hezex (Berxwedan): Bir sü-renden beri Hezex (İdil)'de köy korucularına konulan ambargo devam ediyor. Korucuların, PKK'nın çıkardığı Af Yasası'ndan ya-rarlanarak sömürgecilerden al-dıkları silahları bırakması, halk-tan ve ARGK'den özür ve af di-leyip pişmanlık göstermesi için Mart ayı ortalarından beri baş-latılan ve bir kampanya biçim-den Hezex'te süren bu ambargo süresizdir. Her alana örnek ola-

cak bu girişimin şimdiden başari olduğı ve etkilerinin belir-meye başladığı bildiriliyor.

Köy korucularına konan bu ambargo için Hezex'teki muhabirimiz 5 Nisan günü şunları aktardı: "Eylemimizin adını 'Köy Korucularına Ambargo' olarak koyduk. Buna göre korucularla olan ticari ve her türlü sosyal ilişki kesilmiş durumdadır. Korucuları teslim alınca ve amaçlarımıza ulaşıncaya kadar, onların ilçemize gelmesine izin vermeyeceğiz. Hiçbir insan onlarla konuşmayacak, hiçbir esnaf onlara hiçbir mal satmayacaktır. Bu uygulama 21 gündür tam bir başarıyla sürüyor. İlçemizden tecrit olan korucuların çevre ilçelere gidip ihtiyaçlarını oradan temin etmeye kalkışmalarını engellemek için de tüm ilçe ve köylere haber saldı. Onlardan bizi desteklemelerini istedik. Bize gelen haberlere göre Cizîra Botan ve Nisêbîn'e giden bazı Hezex'li korucuları halk oralar-dan da kovmuştur.

"Girişimimizin meyveleri şimdiden belirmeye başladı. Barim köyünden Vafî Bozkurt silahını TC yetkililerine teslim ederek koruculuktan istifa etti. Halktan da affını istedi. Çok sayıda korucu da bayramdan sonra silahlarını bırakacaklarına dair haber saldılar. Sanırım 1-2 ay içinde tüm köylerden silah bırakanlar olacak ve önemli sonuçlar belirecektir.

"Ambargonun önemli siyasi sonuçlara yol açması için, diğer alanların da bu eyleme katılması çalışma ve görüşmelerini yapıyoruz. Bu kampanyanın yaygınlaşacağını ve etkin sonuçlara ulaşacağını sa-

men sömürgecilere ajanlıktan vazgeçmeyen köy muhtarı ve karısı ölümle cezalandırıldı. Böylece Kürdistan halkının çektiği bunca acıdan sömürgeciler kadar pay sahibi olan işbirlikçilik ve ajanlık yuvalarından birisi daha ortadan kaldırılmış oldu.

Olaydan sonra köy halkına eylemin amacı konusunda bir açıklama yapan gerilla grubu daha sonra üslerine dönmek üzere köyden uzaklaştı.

Şemzînan

KDP'nin klavuzluğunda gerçekleştirilen bir operasyon ve hezimetin ardından yaratılan spekülasyonlar

Şemzînan (Berxwedan): Geçtiğimiz Mart ayı sonları ile Nisan başlarında TC'nin Güney Kürdistan içlerine yaptığı saldırılar ve o alanlardaki PKK kamplarına yönelik operasyonları üzerine pek çok spekülasyonlar yapıldı ve bu durum günlerce devam etti. Konu ile ilgili olarak elimize ulaşan haberleri geçen sayımızda okuyucularımıza sunmuştuk.

Sömürgeci basını az çok izleyenler farketmişlerdir. Bu konudaki haberlerde son derece ilginç bir rota izlendi. Başlangıçta TC askeri birliklerinin Güney Kürdistan'a girdiği yolundaki iddialar tümünden reddedildi. Böyle bir şeyin kesinlikle olmadığı açık-

se Şemzînan'da düşmanın kayıpları, geçen sayıda kesin olmak kaydıyla yazdığımız gibi 30'er değil çok daha fazlaydı. Ayrıca Qilaban'dan giren birliklerin başındaki bir yarbayın öldürüldüğü veya esir edildiğini yazmış-tık. Ancak son aldığımız kesin haberde, söz konusu yarbayın Qilaban'da değil Şemzînan'daki çarpışmalarda öldürüldüğü anlaşıldı.

Bu konudaki ayrıntılı haber şöyle:

Şemzînan ve Çel alanından Güney'e giren sömürgeci Türk ordu birliklerine, o yörede bulunan KDP güçleri ile Gêrdî aşiretine bağlı çeteler klavuzluk ettiler. Güney'e giriş planlandıktan sonra, Gêrdî aşiretine bağlı korucular, operasyon öncesinde belli bir süre salt bu iş için düzenli askeri eğitimden geçirildiler. Operasyondan bir gün önce, yani 29 Mart günü de, Gêrdîli çeteler keşif amacıyla Güney'e gönderildiler. Gêrdîli çetelerin keşif raporları ve KDP'lilerin verdikleri bilgileri değerlendiren sömürgeci ordu birlikleri, ertesi gün aynı çeteleri de yanına alarak Güney'e girdi.

Bu plan doğrudan doğruya TC Genelkurmaylığı'ndan yürütül-mekteydi. Bunu faşist Kozakçioğlu da yaptığı açıklamalarda dile getirdi. Plan hazırlıklarının son aşamaya geldiği günlerde bir KDP temsilcisinin Ankara'da bulunuşu da dikkat çekiciydi.

Ancak tüm hazırlıklara rağmen Güney'e giren sömürgeci birlikler büyük kayıplar vererek geri döndü. Dönüşte, sınıra çok yakın bir noktada tekrar Kuzey'e girmek üzere iken ARGK gerillalarının pususuna düştüler. Hiç beklemedikleri bir anda neye uğradığını şaşırarak sömürgeci ordu

mada en az iki düşman askerinin öldürüldüğü öğrenildi.

Kendilerinden sayıca çok daha fazla ve teknik donanım açısından da avantajlı olan düşman güçlerine karşı üstün bir moral ve gerillanın yaratıcı taktiğiyle çarpışan ARGK gerillaları, olayda hiçbir kayıp vermeden üslerine çekildiler.

Şirnex

Basan'da 6 gerillanın şehit düştüğü söylenen olay aydınlığa kavuşmadı

Şirnex (Berxwedan): Nisan ayı başlarında meydana gelen bir olayda 5 veya 6 ARGK gerillasının şehit düştüğü bildirildi. Sömürge valisi faşist Kozakçioğlu'nun yaptığı açıklamada, 2 Nisan günü, Basan (Güçlûkonak)'a bağlı Geliyê Zawê (Damlataşı) köyünde meydana gelen bir çatışmada ikisi bayan altı gerillanın şehit düştüğü söylenmekteydi.

Çeşitli kaynaklardan yaptığımız tüm araştırmalara göre belirtilen tarihlerde o alanda bir çatışmanın yaşandığı doğrulanamadı. Adı geçen bölge azınlık cete Beho Axa'nın bölgesidir. Geliyê Zawê de ona ait bir köydür. 1985 yılında da bu köyde, aralarında Hasan CABA-DEK'in de bulunduğu 5 kişilik bir gerilla gurubu şehit düşmüştü. Belirtildiğine göre yeni olay da aynı köyde olmuştur. Köy Fındık (Beronî) bucağına bağlıdır.

Yörede bulunan bir kaynak, olayın bir çatışma olmadığını, köyde yemek yiyen gerilla grubunun ihbar edilmesi sonucu, sömürgecilerin eve baskın düzenlediklerini ve gerillaların burada şehit düştüğünü söylüyor.

Diğer bir kaynağa göre grupta 6 değil 5 gerilla bulunduğu, 6. kişinin kim olduğunun tartışıldığı belirtilmektedir. Bazıları yeni katılan bir savaşçı olabileceğini belirtirken, bazıları da şüpheli biri olduğundan söz ediyor. Ayrıca bu kaynaklar da bölgede belirtilen tarzda bir çarpışma olmadığını söylemektedirler. Bu nedenle savaşçıların bir tuzağa düşürülmüş olabileceği ve zehirlenmek suretiyle katledilmiş olmaları ihtimali de ağırlık kazanıyor.

Sömürgeciler ne cenazeleri ailelerine vermeye ve ne de otopsi yapılmasına yanaşmıyor. Bu nedenle olayın açıklığa kavuşması daha da güçleşiyor.

Kesin olmamakla birlikte bu olayda şehit düşen gerillalardan döndüğün adları şöyle:

Şükrü BEDİR (Hasan), Kerboran'a bağlı Kopraz (Kuşluca) köyünden, daha önce Amed Cezavi'nde yatmış.

Zeki KILIÇ (Ali), Basanlı. **Zeynep ...**, Basanlı. **Leyla...**

Şirnex merkezinde özel timlere bir darbe daha:

2 tim elemanı öldürüldü

7 Nisan akşamı Şirnex merkezinde gerillalar özel tim ekiplerine yönelik bir saldırı gerçekleştirdiler. İsmet Paşa Mahallesi'nde saat 21.00 sıralarında meydana gelen saldırıda 2 tim elemanı öldü, bir kaçı da yaralandı.

Şirnex muhabirimizin bildir-

diğine göre, işkenceciliğiyle ünlü bir özel tim ekibi, tepeden tırnağa otomatik silahlarla donanmış vaziyette kentte devriye gezerken, İsmet Paşa Mahallesi'nde, ARGK'ye bağlı sayıları belirlenemeyen bir grup şehir gerillasının ateşiyle karşılaştı. Gerillanın ateşine karşılık vermeye fırsat bulamadan, ekipte yer alanların tümü ölü ya da yaralı olarak saf dışı bırakıldı. Gerilla grubu süratle olay yerinden uzaklaşarak izini kaybetti.

Daha sonra büyük bir asker, polis, özel tim ve korucu gücünü kent merkezine yığan sömürgeciler, sabaha kadar sağa sola ateş ederek halka gözdağı vermeye çalıştılar. Halk bu durumla alay ederek, bu aslında kendi korkularını gidermeye yönelik bir girişimdir diyordu. Çarşıda arama yapma bahanesiyle suçsuz halk duvar diplerine toplanıp üzerlerinde saatlerce terör estirildi.

Nisêbîn

Askeri araç gerilla mayınına çarparak havaya uçtu: 1 asteğmen, 1 assubay ve 9 asker öldü

Nisêbîn (Berxwedan): ARGK gerillalarının döşediği bir mayına çarpan sömürgecilere ait bir askeri araç, havaya uçarak parçalandı. 5 Nisan günü Nisêbîn'e bağlı Tinatê (Kutlubey) köyü yolu üzerinde meydana gelen olayda, ilk belirlemelere göre, biri asteğmen, biri assubay olmak üzere toplam 11 düşman askeri öldü. Araçtaki diğer askerlerin tümünün de yaralandığı bildiriliyor. Yaralıların durumunun ağır olduğu, bunlardan birçoğunun da daha sonra ölmüş olabileceği söylenmektedir.

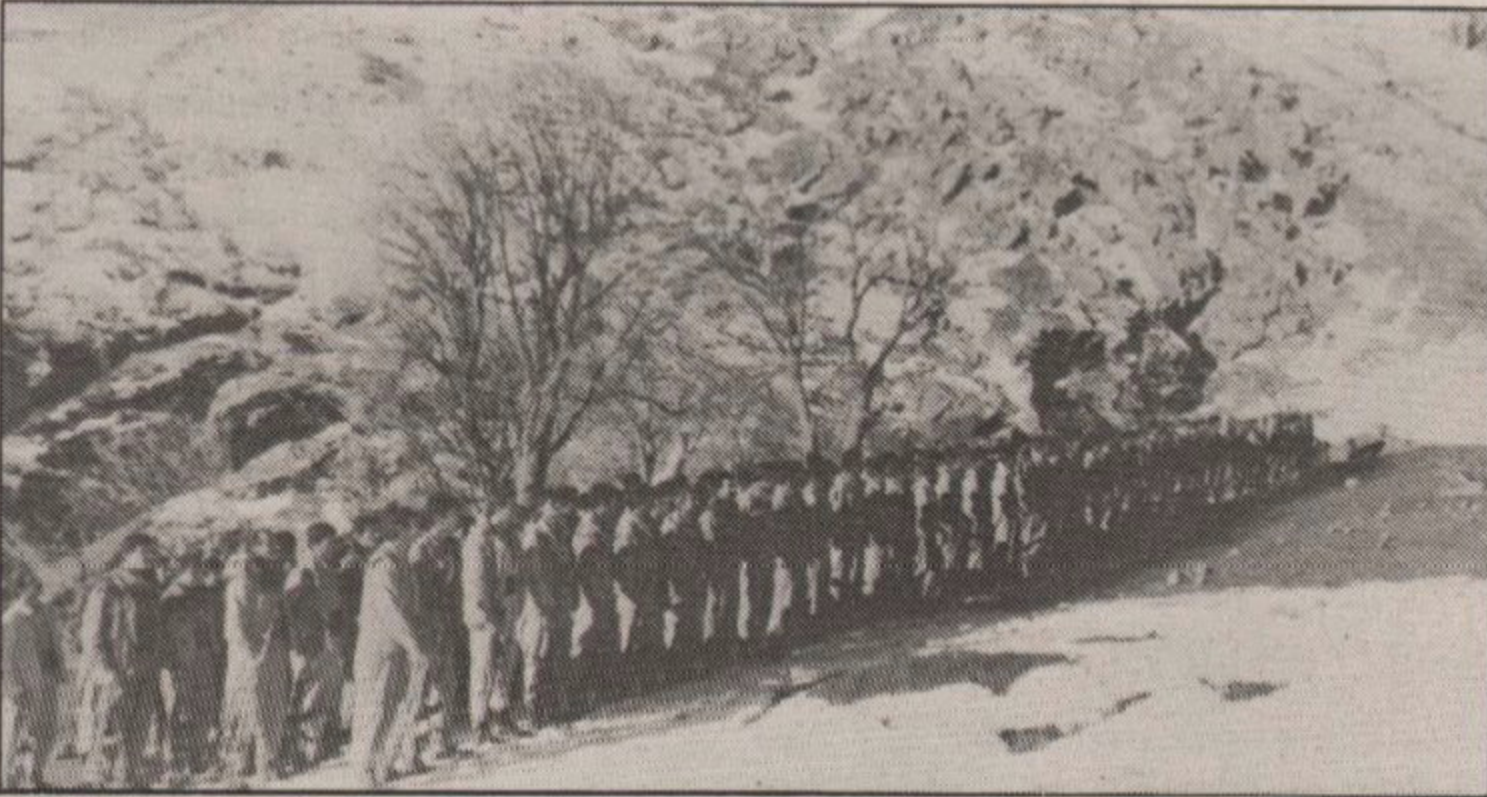
Edindiğimiz bilgilere göre, sömürgeci birliklerin çevre köylerde operasyona çıkacağı istihbaratını alan gerillalar, askeri konvoyun geçmesine az bir zaman kala, Tinatê köyünün yoluna, tahrip gücü yüksek bir mayın döşediler. Konvoyun en önünde bulunan askeri cemse mayına çarparak içindekilerle birlikte havaya uçtu. Diğerleri ölü ve yaralıları toplamaktan operasyon yapmaya zaman bulamayarak geri dönmek zorunda kaldılar.

Nisêbîn'de halktan biri aynı gün tesadüfen dürbünle bakarken taburun önüne bir helikopter indiğini görür. Meraklanıp izlediğinde, helikopterden 10 kadar asker cesedi indirildiğine tanık olur. Sömürgecilerin bu olay hakkında hiçbir açıklama yapmayarak gizlemeye çalıştılar. Ancak yöre halkı durumu araştırınca, tabura helikopterle getirilen cenazelerin sözü edilen olay yerinden geldiği öğrenildi.

Farqîn - Pasûr

Pasûr'da bir köy evine saldıran özel timler gerillalardan derslerini aldılar

Farqîn - Pasûr (Berxwedan): Nisan'ın ilk haftasında, Pasûr (Kulp)'a bağlı bir köyde bir yurtsevere ait köyün biraz

Gerillalar tören anında

Foto: Berxwedan

nyoruz. Ayrıca Hezex halkı olarak diğer köy, kasaba ve kentlerin de kendi alanlarında bu kampanyayı başlatarak, destek vermelerine çağrıda bulunuyoruz."

Mêrdîn

Bir ajan yuvası ortadan kaldırıldı

Mêrdîn (Berxwedan): Mêrdîn'in merkezine bağlı Kersivan köyünün muhtarı uzun süreden beri sömürgecilerin hizmetinde çalışmakta ve yöredeki yurtseverleri düşmana ihbar etmektedir. Gerillalar tarafından defalarca uyarılmasına rağmen bu faaliyetini durdurmamakta inat etti.

Adı geçen köy Nisan başında bir grup ARGK gerillası tarafından basıldı. Bütün uyarılara rağmen

landı. Ancak bir kaç gün sonra farklı spekülasyonlar ortaya atıldı. Kimi burjuva gazetelerine göre 30, kimine göre 60 hatta bazılarında 120'nin üzerinde ARGK gerillasının öldürüldüğü yazılmaya başlandı. Manşetleri birkaç gün bu tür yalan haberler süsledi. Güney'e giriş inkar edilmiyor artık, ama PKK'ye büyük kayıplar verdirildiği söyleniyor ve bununla övünüyorlardı.

Ne var ki, bu durum da uzun sürmeyecekti. Hemen ardından bu kez söz konusu gazetelerde TC ordusunun ne kadar kayıp verdiği yazılmaya başlandı. Bu konuda da rakamlar birbirini tutmamaktaydı, ama önemli oranda kayıpları olduğu, hatta ölenler arasında bir de binbaşının bulunduğu itiraf edilmekteydi.

Oysa gerçek, önemli oranda geçen sayımızda yazılanlar gibiydi. Ancak daha sonra aldığımız ayrıntılı haberlere göre, gerek Qilaban (Uludere)'da gerek-

sürüleri, biri yarbay olmak üzere en az 50 kayıp verdi. Böylece Qilaban'dakilerle birlikte sömürgecilerin toplam kayıpları 100'ü buldu. Ayrıca koruculardan da ölenler oldu. Çok sayıda yaralı var.

Bu çarpışmalar sırasında **Zeki DEMİR (Erdal)** adlı bir ARGK gerillası da şehit düştü.

Bazîd

Sömürgeci birliklerle çıkan çarpışmada 2 düşman askeri öldürüldü

Bazîd (Berxwedan): Bazîd (Dogubeyazıt)'e bağlı Hece köyü yakınlarında sömürgeci ordu birlikleriyle ARGK gerillaları arasında bir çarpışma çıktı. 5 Nisan 1991 tarihinde meydana gelen çarpış-

dışındaki bir ev, özel timlerin roketli saldırısına uğradı. Evde bulunanlardan biri öldü, diğerleri de çeşitli biçimlerde yaralandılar. Alınan haberlere göre bu yaralılarından biri daha sonradan yaşamını yitirdi.

Sömürgeciler bu olayı da gerillaların üzerine atıp bir karalama ve kitlelerden tecrit aracı yapmak istediler, ancak ev sahibinin yurtsever niteliği çevrede iyi bilindiği için bu yalana inanan olmadı. Evin sahibi yurtsevere daha önce birkaç kez koruculuk önerilmiş olmasına rağmen, o bunu kabil etmeye yanaşmamıştır.

Köyün çok yakınında bulunan gerilla birliğinin durumdan haberdar edilmesi üzerine, henüz yörden fazla uzaklaşmayan timlerin yolları kesilerek yaptıklarının hesabı anında sorulmuştur.

Pasûr ile Farqîn arasındaki dağlık alanda pusuya düşürülen timlere ağır kayıplar verildiği bildirilmektedir. Sömürgeciler olayın bu yanını gizli tutmaktadırlar. Olayın sonucu hakkında gazetemiz yayına girene kadar kesin bir bilgi edinemedik. Önümüzdeki sayılarda bu konuda daha detaylı bilgiler verebileceğimizi umut ediyoruz.

Çewlik - Dêrsim

Conik'de ARGK'nin büyük intikam eylemi:

Bir sömürgeci taburun önemli kesimi safdışı bırakıldı

Amed - Çewlik - Dep (Berxwedan): Çewlik (Bingöl)'e bağlı Conik (Yayladere) ilçesinin Çemê Zeynî (Sürmeliçoç) köyü civarında, ARGK gerillaları sömürgecilere ait büyük bir askeri birliği

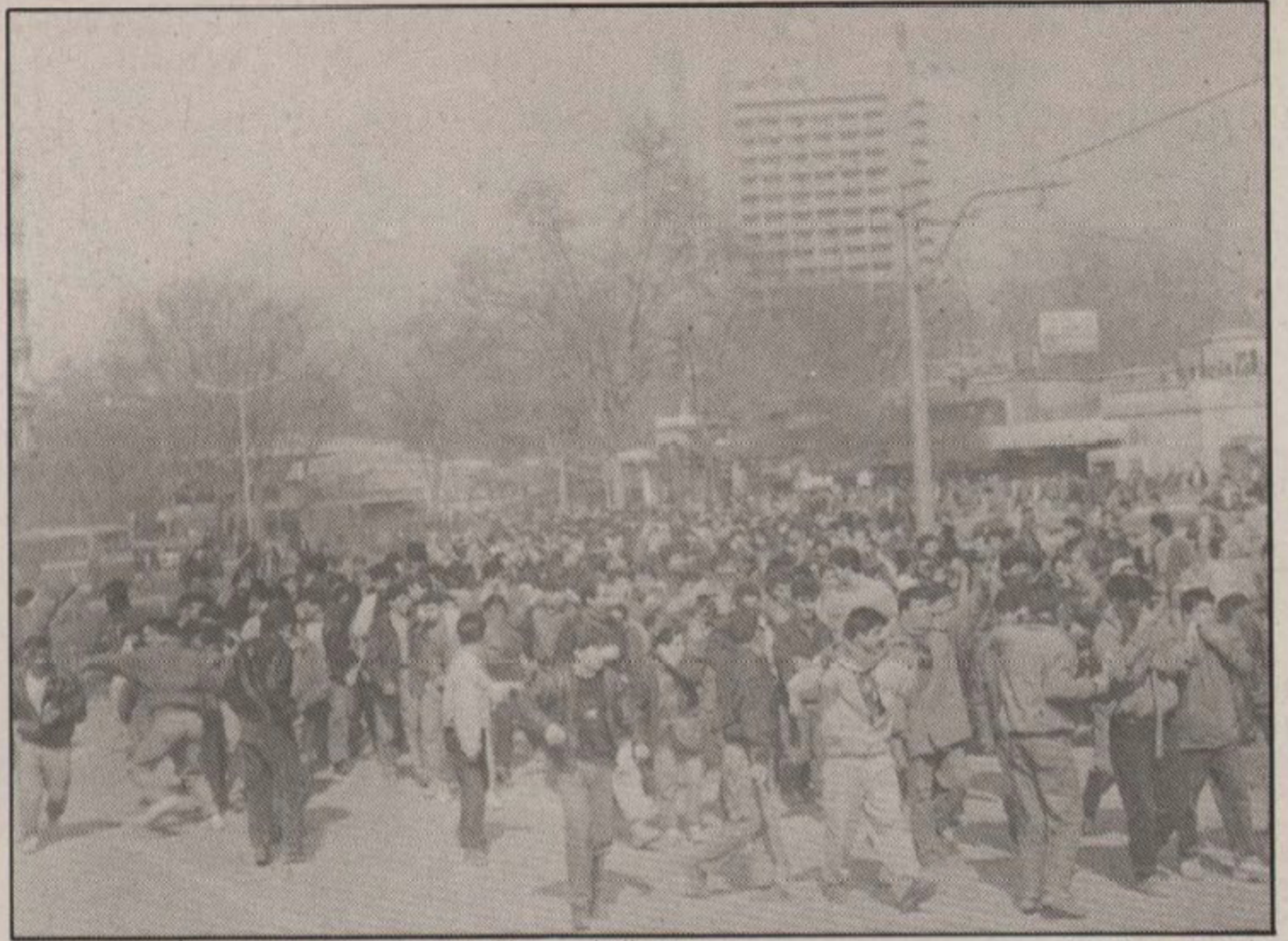
pusuya düşürdü. 11 Nisan günü operasyondan dönen düşman birliklerine yönelik bu başarılı saldırıda, bir sömürgeci taburun önemli bir kesimi safdışı bırakıldı.

Yörede bulunan muhabirlerimizin bildirdiğine göre, aralarında subayların da bulunduğu 60 civarında sömürgeci asker öldürülürken, bir bölüm askerin de kayıp olduğu söylenmektedir. Ayrıca düşman askerlerinden çok sayıda da yaralanan olduğu bildirilmektedir.

Düşmanın ağır kayıplara uğratıldığı bu olayın gelişimi şöyle olmuştur: Aşağı yukarı bir tabur kadarlık bir güçle Conik köylerinde operasyon yapan sömürgeci birlikler kışlarına dönmek üzere konvoy halinde yol almaktadır. Düşman konvoyu Çemê Zeynî yakınlarında bulunan bir köprüden geçeceği sırada ARGK gerillalarının kurmuş olduğu pusuyla karşılaşır. Çarpışmanın geçtiği nokta pususu için son derece elverişli bir noktadır. Düşman güçleri tümüyle pususu içine düştüğü gibi geri dönüp kaçma olanağı da onlar için oldukça kısıtlıdır. Önemli bir kesimi tam köprü üzerinde iken gerillaların yoğun ateşi altında kalır. Kısa süreli yoğun ateşle düşmana ağır kayıplar verilir. Düşman gücünün önemli bir kesimi ölü ya da yaralı savaşı dışı kalır.

Edinilen bilgilere göre burada sömürgeci birliklerden 60 kadar asker öldürülür. Ayrıca çok sayıda askerin de kaybolduğu, kaybolanlardan henüz hiç bir haber alınmadığı bildirilmektedir. Kaybolan askerlerin muhtemelen köprüden ya da kıyıdaki yamaçlardan Perî suyuna düşmüş olabileceği tahmin edilmektedir.

Conik'de sömürgecilere böylelerine unutamayacakları bir ders verilmesinin ayrı ve özel bir önemi de vardır. 1990 Aralık ayında bir grup ARGK gerillasını havadan ve karadan büyük bir güçle

22 Mart 1991 İstanbul: 1 Mayıs alanında Newroz kutlaması

Foto: Berxwedan arşiv

kuşatarak, günlerce süren çarpışmalardan bir sonuç alamaması üzerine, büyük ihtimalle sonunda kimyasal silahlar kullanılarak 11 savaşı katleden sömürgecilere bu muntıkada böyle bir darbenin vurulması, ARGK'nin nasıl intikam alacağını gösterdiği gibi, yurtsever halkımızın da yüreğine su serpmiştir.

Şehitlerimizin cenazelerini alabilmek için haftalarca karlı ve tipili havalarda dağ dağ dolaşan ve büyük bir azimle sömürgecilerin çıkardığı tüm engeller gibi doğa engellerini de aşarak sonunda cenazeleri almayı başaran yurtsever halkımız, şimdi Perî suyunda kayıplarını ararsa düşmana da yardımcı olabileceğini söylemektedir.

Sömürgeciler olayın boyutlarını gizli tutmak için yine gerçek dışı açıklamalar yaparak, sadece 9 askerlerinin öldürülmüş olduğunu ve olayda iki gerillanın da öldürüldüğünü açıkladılar. Yörden aldığımız haberlerde gerilla kaybının da sadece bir kişi olduğu doğrultusundadır. Şehit düşen ARGK gerillasının kimliği konusunda somut bir bilgi henüz elimize ulaşmış değildir

Çewlik - Mûş - Amed

Günlerce süren çarpışmalarda sömürgecilere ağır kayıplar verildi

Bongilan (Berxwedan): Son dönemlerde gerilla saldırılarının yoğunlaştığı bu bölgede düşmana ağır kayıplar verilmektedir. Sömürgecilere önemli kayıpların verildiği çarpışmalardan birisi de Çewlik, Mûş, Amed üçgenindeki dağlık alanda yaşandı. Amed'e bağlı Pasûr, Mûş'a bağlı Zengok ve Çewlik'e bağlı Bongilan (Solhan) alanları arasındaki dağlık alanda, 10 Nisan günü çıkan çarpışmalar iki gün boyunca devam etti. ARGK gerillaları ile TC askeri birlikleri arasındaki bu çarpışmaların kesin sonuçlarını henüz alamadık. Ancak ilk belirlemelere göre, sömürgeci güçlerden 1 subay, 3 assubay ve çok sayıda asker de öldürüldü. 5 köy korucusunun da öldürüldüğü çarpışmalarda çok sayıda asker de yaralandı.

Gerillaların kaybı konusunda şu

ana kadar elimize bir bilgi ulaşmadı. Ancak Bongilan muhabirimiz gerillalardan herhangi bir kayıp olmadığını bildirdi. Son gelen haberlere göre, sömürgecilerin o alana sürekli olarak yeni askeri birlikler sevkettiği bildiriliyor.

İstanbul

Newroz ve Ulusal Kahramanlık Haftası YXK'nin orgazine ettiği yoğun bir eylemlilikle kutlandı

İstanbul (Berxwedan): Çok sayıda Kürdistanlı'nın yaşamakta olduğu sömürgeci metropol kenti İstanbul'da Newroz ve Ulusal Kahramanlık Haftası yoğun bir eylemlilik ve coşkuyla kutlandı. 20-21 Mart gecesinden başlayan eylemlilik değişik biçimlerde ve boyutlarda devam etti. Newroz gecesini İstanbul'un birçok semtinde sömürgeci-faşist TC'nin çeşitli kurum ve kuruluşları ateşe verildi, yollarda ateşler yakıldı ve İstanbul'un hemen hemen her tarafında pullamalar yapıldı.

Karaköy, Zeytinburnu, Merter, Fındıkzade, Bahçelievler, Avcılar ve daha birçok semtte banka, postane ve daha değişik kuruluşlara molotof kokteyli saldırılar gerçekleştirildi. Avcılar'da bir dozer yakılarak imha edildi. Şişli'de polis karakoluna 50 m mesafede yollar ateşe verilerek sloganlar atıldı, pullama yapıldı.

Bir hafta devam eden bu eylemlilikten sonra, 28 Mart günü Mahsum KORKMAZ (Ağit) yoldaşın anısına yine ERNK taraftarınca sayısız eylem gerçekleştirildi. Düşman bu eylemlerden ötürü adeta şaşkına döndü. Burjuva basını gelişmeyi, "PKK İstanbul'u bastı", "Bu gece İstanbul titredi" gibi başlıklarla yansıttı.

28 Mart gecesini gerçekleştiren eylemler şunlar: Kurtuluş'ta bir belediye otobüsünün yakılması, Fındıkzade'de bir banka şubesinin molotof kokteyli ile tamamen yakılması, Bahçelievler'de bir bankaya patlayıcı yerleştirilmesi ve büyük hasara yol açılması, Hasköy'de başka bir banka şubesinin yine molotof kokteyli ile yakılması. Ayrıca Ak-saray'da da 100 kadar kişinin

katılımıyla bir korsan gösteri yapıldı. 200 m kadar yüründükten sonra İski binası ile bir banka şubesi ateşe verildi.

22 Mart 1991 günü Taksim alanında Newroz kutlandı. Eyleme 2.000 civarında yurtsever katıldı. Taksim meydanına yürüyerek giren kitle, "Kürdistan faşizme mezar olacak", "Riya me rîya Mazlûm e", "Bijî Newroz", "Bijî Kurdistan" sloganları ile sömürgecileri kahretti. Taksim alanında ateşler yakıp konuşma yapmak isteyen kitlelere faşist polis ateş açtı. Silaha karşı taş, sopa ve molotof kokteyller ile kendini savunan yurtseverler daha sonra dağıldılar. Eylem sonrasında 30 civarında yurtseverin gözaltına alındığı bildirilmektedir.

Bütün bu eylemlerin organizasyonu ve yürütülmesi İstanbul YXK birimi tarafından yapıldı.

İzmir

Beşikçi Hoca ile dayanışma toplantısı

İzmir (Berxwedan): 2 Nisan günü, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi kantininde, İsmail Beşikçi Hoca ile dayanışma, tutukluluğunu protesto toplantı ve forumu yapıldı. YXK'nin düzenlediği foruma toplam 200 kadar kişi katıldı. Toplantıda Beşikçi Hoca'nın yaşam ve mücadelesi ile bilimsel çalışmaları anlatıldı. YXK'nin Hoca'nın tutuklanması konusundaki bir mesajı okundu. Ayrıca okunan Kürtçe türkû ve devrimci marşlarla da toplantı renklendirildi.

Güney Kürdistan'la dayanışma yürüyüşü

10 Nisan çarşamba günü Ege Üniversitesi kampüsünde Güney Kürdistan direnişi ile dayanışma ve Kürt halkı üzerinde uygulanan katliamları protesto etmek amacıyla bir yürüyüş yapıldı. YXK'nin düzenlediği yürüyüşe, diğer dost örgüt ve güçler de katılarak dayanışma gösterdiler. Toplam 700 kişinin katılımı ile gerçekleşen eylemde ABD ve Irak bayrakları yakıldı.

Birinci yemekhanede başlayan yürüyüş, yurtların bulunduğu alana kadar sürdü ve burada olaysız biçimde sona erdirildi.

"ERNK Ege Bölge Komitesi" imzasıyla Türkiye metropollerinde dağıtılan iki bildiri elimize ulaştı. Yer darlığı nedeniyle ancak birini yayınlatabiliyoruz:

Sömürgeci faşist TC'ye!

Kürdistan'da halkımıza yönelik katliamlara karşı sessiz kalmayacağız!

Sömürgeci faşist TC, Kürdistan'daki katliamlar zincirine yeni halkalar ekleyerek azgınlaşmakta, azgınlaştığı oranda da faşist ordu güçlerini halkımızın üzerine saldırmaktadır. TC baş vurduğu bu en son taktiklerle bir taraftan iflas etmiş özel savaş politikasını gözler önüne sererken, diğer taraftan da son bir çırpınla doğrultmaya çalışarak, ulusal kurtuluş mücadelesine sahip çıkan ve Parti etrafında kenetlenen halkımızı Kürdistan'ı yaşanılmaz bir duruma getirerek, ülke topraklarını terk etmeye zorlamaktadır. En son Hezex (İdil)'de cereyan eden ve vahşet düzeyine varılan uygulamalar bunun en açık bir göstergesidir. Devletin Kürdistan'da uyguladığı baskıları protesto eden yurtsever insanlarımızın üzerlerine açılan ateş sonucu, iki yurtsever insanımız alçakça katledilmiş, birkaçı da yaralanmıştır. Buna karşılık halkımız sessiz kalmamış, binlerce yıllık kin ve nefretini serihildana durarak göstermiştir. Şirnex, Cizira Botan (Cizre), Pasûr (Kulp) ve Kerboran (Dargeçit)'daki yurtsever Kürdistanlılar da büyük bir dayanışma sergileyerek düşmana karşı yek vücut olduklarını kanıtlamışlardır.

Kürdistan'da gün geçtikçe gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi saflarında yerini alan halkımız, TC'nin özel savaş politikasını isyan ve direniş ruhuyla bir kez daha boşa çıkarmıştır. Düşman, artık görebilmeli ki tarih bizim açımızdan tekerrürden ibaret değildir. Kürdistan halkı kendisine teslimiyet dayatan sömürgeci faşist TC'ye karşı kadını-erkeği, çocuğu-genci ve yaşlısıyla canını ortaya koyarak direnmekte ve bu soylu direnişi serihildan ateşiyle doruğa ulaştırmaktadır.

Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesine ve PKK'ye olan derinden bağlılığı onun, esaret zincirini kırmada ve özgürlüğe adım adım ilerlemesinde en büyük etken olmuştur. TC yüzyıllardan beri kanla bastırdığı isyanları bugün de aynı katliamcı ve halklar düşmanı özüyle bir kez daha kırmaya çalışmakta fakat Kürt halkının özgürlük haykırışlarına, başkaldırılarına engel olamamaktadır.

Güney Kürdistan

Güney Kürdistan'daki çarpışmalarda halktan büyük destek alan ARGK'nin etkinliği giderek artıyor

Zaxo - Qilaban (Berxwedan): Güney Kürdistan'da, Körfez savaşı koşullarında kendiliğinden gelişerek kısa sürede yayılan ayaklanmalar, Saddam'ın sivilere yönelik kanlı saldırıları sonucunda bastırılmasının ardından, doğru taktikler üzerinde yeni bir direniş hareketi yükseliyor.

Güney'de direniş durmuş değil. Çarpışmalar bütün hızıyla devam ediyor. Siyasal alanda PKK'nin etkinliği ve ağırlığı her geçen gün hissedilir ölçüde artarken, askeri açıdan da ARGK'nin rolü giderek artıyor. Alandaki direniş hareketi içerisinde yer alan grupların da yönlendiriciliğini yapan ARGK gerillaları, gruplar arasındaki iyi ilişki ve koordinasyonu sağlamada da hayati görevler yerine getiriyor. Bu birleştirici ve yönlendirici konuma tanık olan halk da onlara büyük oranda destek olmakta ve yardım sunmaktadır.

ARGK gerillaları aynı etkinliğini fiili çarpışmalarda da kanıtlıyorlar.

Çiyayê Soran'da çarpışma

Zaxo yakınlarındaki Çiyayê Soran muntıkasında Nisan ayı başlarında büyük bir çarpışma meydana geldi. ARGK gerillaları ile peşmergelerden oluşan birliklerin adı geçen muntıkada Irak güçleriyle karşılaşması üzerine başlayan çarpışma, uzun süre devam etti. Yöreden aldığımız haberlere göre daha karşılıklı ateş başlamadan KDP peşmergeleri savaşmakta isteksiz davranıp alandan uzaklaşmayı yeğliyor.

Yalnız kalan ARGK gerillaları Saddam güçleriyle çarpışmaya giriyor. Çarpışmada 140 kadar Irak askeri öldürülürken 90'ı ise gerillalarca esir alınıyor. Bu olay yöredeki halkın ARGK'ye duydukları güven ve bağlılığı daha da pekiştiriyor.

Zaxo'da ARGK operasyonu

ARGK gerillaları, Zaxo merkezindeki bazı düşman üslerine yönelik başarılı bir operasyon gerçekleştirdi. 11 Nisan günü yapılan operasyon, 50 civarında gerilla ve bir o kadar milisin katılımıyla birkaç düşman noktasına birden yapıldı. Olaylarda toplam 136 Saddam askeri öldürüldü, 35'i de esir alındı. Esir alınan Irak askerleri gerillalar tarafından peşmergelere teslim edildi. Aldığımız bilgilere göre peşmergeler de bu esirleri TC yetkililerine teslim ediyorlar.

Operasyonda gerillalar çok sayıda silah ve cephaneye de el koyuyorlar. El konulan silahlar arasında 2 adet havantopu, 2 adet BKC ile 53 pikap kaleşnikof marka silah ve bunlara ait cephaneye de bulunmaktadır.

Olayda bir milis şehit düşüyor ve bir gerilla da hafif yaralanıyor. Şehit düşen milis, Elk (Beytüşşebat) ilçesinin Derahî-nê (Uzungeçit) köyündendir ve kod adının Salih olduğu bildirilmektedir.

ERNK-Botan I. Bölge ile Serhed Eyalet Komitesi'nin, 21 Mart 1991 tarihinde Kürdistan'da dağıttıkları bildiriye yayınlıyoruz:

HALKIMIZA!

- Ulusal direniş bayramımız Newroz kutlu olsun!
- Birlik, dayanışma, isyan ve zaferin sembolü Newroz'u serihildanlarla kutlayalım!

- 1991 Newroz'unu; geçen sene Cizira Botan, Nisêbin ve Bazid (Doğubeyazıt)'le başlayan, bu sene Şirnex, Hezex (İdil), Kerboran (Dargeçit) ve Hezo (Kozluk)'yla devam eden yüzbinlerin isyancı ruhuna bütün halk olarak cevap verelim!

Her Newroz'da olduğu gibi, bu yılki Newroz'umuzda da Partimiz, yeni bir hamlenin zirvesini ifade eden IV. Ulusal Kongre ile taçlandırarak halkımıza müjdelemektedir.

Başarıyla gerçekleştirilen Partimizin IV. Ulusal Kongresi'nin kararları doğrultusunda halkımızın ulusal birliğini gerçekleştirme ve özgür bir vatan yaratma göreviyle karşı karşıya olmanın bilinciyle siz halkımızı, 1991 yılını zaferlerle dolu ve süreklilik arzeden bir serihildanlar yılı haline getirmeye davet etmektedir.

Partimizin ilk Kuruluş Kongresi'nde bu yana geçen 12 yıllık bir süreden sonra, ülke toprakları üzerinde ve en sıcak savaş zemini olan Botan'da IV. Ulusal Kongresi'ni başarıyla gerçekleştirmesi, siyasal, askeri ve örgütsel olarak ülke topraklarına derinden kök salmanın ifadesi olurken, siz halkımızın da bu tarihsel gelişmeye serihildanlarla karşılık vermesi gerçek anlamını bulmuştur. Düşmanın sömürgeci faşist zulmü altında her türlü katliam, baskı ve işkence uygulamasına ek olarak Körfez savaşı da bahane edilerek sizleri kitlesel olarak ülke topraklarından uzaklaştırma uygulaması, Kürdistan tarihinin birçok dönemlerinde olduğu gibi görkemli direnişler sergilenerek sert karşılık görmüş ve özgürlük için savaşmaya karar vermiş bir halkın iradesi önünde hiç bir gerici zorun engel olmayacağı günümüzde yaşanan direnişlerle bir kez daha kanıtlanmıştır. Ulusal birlik ve direniş bayramımız olan Newroz'u kutladığımız bu günlerde, **Demirci Kawa**'yla başlayan tarih, uzun bir aradan sonra **Çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN** ve ardından fedakarlığın zirvesi kahraman Kürt kızı **Zekiye ALKAN**'ın yaktıkları özgürlük meşalesi, günümüzde Şirnex, Hezex, Amed (Diyarbakır), Licê, Milazgir (Malazgirt), Cizira Botan, Kerboran ve Hezo serihildanlarıyla daha da gürleşerek yükselmiştir. Newroz ateşinin serihildanlarla bütünleşerek yaygınlık kazanması, geçmişteki yurt edinme çabası olan MED hareketini anımsatmakta ve bahar atılımıyla bütünleşerek ayaklanma sürecini başlatmıştır. Öte yandan Newroz'un, Körfez savaşıyla birlikte, genelde uluslararası, özeldede bölgede alt-üst olan dengeler ortamında ele alındığında, halkımız açısından mücadeleye ivme kazandırma ve atılım yaptırma rolü daha da artmış bulunmaktadır.

Ulusal birlik, direniş, zulme karşı isyan ve zafer günü olan Newroz, binlerce yıl önce köleci Asur zulmüne karşı ayaklanan halkımızın kurtuluşunu sağlamakla kalmamış, Ortadoğu'da yaşayan irili-ufaklı halk topluluklarının özgürleşmesini de beraberinde getirmiştir. Demirci Kawa efsanesinde dile getirildiği gibi, zulümden kurtulup özgürlüğe varmak amacıyla savaşa karar vermiş bir halkın yükselttiği isyan ateşi zaferi getirmiştir. Zafer kazanan MED hareketinin direniş temeli o kadar güçlü atılmıştır ki, etkilerini günümüze kadar taşıyabilmiş, ikibin yılı aşkın bir süre esaret altında yaşamasına rağmen halkımız bu güçlü miras sayesinde varlığını günümüze dek sürdürebilmiştir.

Atalarımız MED'lerin Asur zulmünden kurtuluşlarıyla birlikte, kutladıkları ilk Newroz'dan yakın tarihimize kadar yakılan ilk Newroz ateşi arasında yaklaşık 2600 yıl geçmesine rağmen, Partimiz PKK şahsında aynı direniş ruhunun sergilenmesi tarihsel öneme sahip soylu bir çıkıştır. Sömürgeci tahakküm altında kendi gerçekliğine yabancılaştırılmış bir halkı ayağa kaldırmak kolay olmadı. Newroz'un ilk direniş ateşi, 12 Eylül faşizminin koyu karanlığında sarsılmaz bir inanç ve çelikten bir iradeyle, hem de Saygon zindanlarının bile yanında hafif kaldığı Diyarbakır zindan koşullarında atıldı. 1982 Newroz'unda **Çağdaş Kawa'mız Mazlum DOĞAN**'ın yaktığı bu ateş, yüzyıllar öncesinin direniş geleneğini yeniden şahlandırdı. **Mazlum DOĞAN**'ın kendi bedeniyle yaktığı PKK'nin devrimci isyan ateşi, Newroz'un halkımız açısından taşıdığı tarihsel önemi, halkımız ve dünya kamuoyunun gözleri önüne sererek, barbar sömürgeci zulüm altında kurtuluşun ve insanca yaşamının direnişle elde edilebileceğinin en bariz örneği idi.

Büyük önder Mazlum DOĞAN'ın yaktığı direniş ateşi, **Ferhat KURTAY**, **Necmi ÖNER**, **Mahmut ZENGİN** ve **Eşref ANYAK** tarafından beslendi. Binlerce kahraman halk evladı direnişe kan verdi. Yiğit Kürt kızı **Zekiye ALKAN** Newroz ateşini kendi bedeninde tutuşturarak daha da gürleşmesini sağladı. Yüzyılların esareti altında kendi toplumsal gerçekliğine yabancılaştırılmış halkımızın daldığı derin uykudan uyanabilmesi için, onu derinden sarsabilecek eylemler gerekiyordu. Ve işte **Mazlumların, Ferhatların, Zekiyelerin** ve binlerce ardıllarının gerçekleştirdikleri eylemler böylesine tarihsel öneme sahip ve görkemlidir.

Yiğit Kürt kızları **Bêrivan** ve **Zekiye**, Mardin ve Diyarbakır özgülünde tüm Kürdistan'ı etkileyen serihildanlar yarattılar. Partimiz ve şehitlerimizin halka ulaştırmak istedikleri mesaj gereken etkisini göstermiş ve halkımız, artık evlatlarını, sadece kendilerine mesaj iletmek için canlarını feda etmelerine tahammül edememiş, yüzyılların birikmiş öfkesini haykırarak serihildanları yaratmıştır. 1990 Cizira Botan, Nisêbin, Êlih (Batman), Bazid vd. alanlarda gelişen serihildanlar böyle gündeme gelmiştir. Halkımızın ayağa kalkışına Partimiz 1990 yılı içinde peşpeşe ve başarıyla gerçekleştirdiği II. Ulusal Konferans ve

IV. Ulusal Kongre'de alınan güçlü kararlarla en anlamlı cevabını vermiş, gerilla savaşını ülke sathına yaygınlaştırarak düşmanı taviz üzerine taviz vermeye zorlamıştır. Düşman, Kürdistan'ın parçalanmışlığını ve sömürge oluşunu resmi ağzından itiraf etme ve aldatma amacını taşımakla birlikte halk varlığını ve dil serbestisini tanıma zorunda bırakılmıştır.

Parti IV. Ulusal Kongresi'nin başarıyla gerçekleştiği haberi kitlelere ulaşır-ulaşmaz Şirnex'de başlayan serihildan, halkımızın devrimci isyan ateşini daha gür yakmaya yönelik en anlamlı cevap olmuştur. Körfez savaşı gerekçe gösterilerek daha önce konumlandırılmış özel savaş gücüne ek olarak tam teçhizatlı 200 bin asker gücüne ve NATO Çevik Kuvvetleri'ne rağmen yeni döneme öncülük eden Şirnex serihildanı, Cizira Botan, Hezex, Milazgir, Amed, Kerboran, Hezo ve Kürdistan geneline doğru yaygınlık kazanan savaş cephemiz, Türkiye, Avrupa ve daha birçok alanda gerçekleştirilen dayanışma eylemleriyle desteklenmiştir. Şirnex'de gürleyen bomba, faşist TC'nin siyasi, askeri, ekonomik, kültürel vb. tüm kurum ve kuruluşlarına karşı savaşı bir üst aşamaya vardırma olayıdır. Önceki serihildanlar halkımızın birlik ve isyan ruhunu geliştirip pekiştirirken, bu temelde yükselen günümüz serihildanlarının özelliği saldırı teminde nihai zafer olan **Bağımsız, Birleşik ve Demokratik bir Kürdistan**'ın kuruluşunu yakınlaştıracaktır. Daha şimdiden 1991 atılımı sürecinin başlangıcını simgeleyen Şirnex serihildanı ve ardından süreklilik kazanan Hezex, Cizira Botan, Kerboran, Amed, Hezo vd. serihildanlar da göstermiştir ki, IV. Ulusal Kongre'yle birlikte daha da yetkinleşen Partimizin savaş çizgisi, tek kurtuluş yolu olup zaferin garantisidir.

Yurtsever halkımız!

1 Mart Şirnex, 4 Mart Hezex, 5 Mart Amed, 7 Mart Hezo ve Kerboran'da gerçekleşen ve giderek ülke çapında geliştirilen serihildanların anlam ve kazanımlarını iyi kavramak gerekir. Kürdistan sorununun uluslararası siyasal platformlarda meşrulaşarak önemle ele alınması, halk kimliğimizin kabul ettirilmesi, ulusal birlik ve savaşım ruhunun güçlenip yaygınlaşması ve faşist TC'nin uluslararası kamuoyu nezdinde teşhir ve tecrit olması kazanımların başlıcalarıdır. Aynı şekilde Kürdistan'da uygulanan özel savaş boşa çıkarmada da temel bir rol oynamaktadır. Örneğin daha yakın zamana kadar insanlarımızı köy meydanlarında, okul binalarında, karakol ve işkence merkezlerinde toplu işkencelere tabi tutan özel tim, polis ve askeri güçlerin günümüzde nasıl teşhir olduklarını bilmeyen kalmamıştır. Bu durum, Hulusi Sayın vd. halkımıza karşı suç işlemiş canilerin halk adına cezalandırılmaları ve generallerin ardarda istifaya zorlanmalarıyla birlikte ele alındığında savaşma moralleri sifıra inmiş milyonluk faşist TC ordusunun da artık TC'yi fazla yaşatmayacağı ortaya çıkmıştır.

Günümüz serihildanlarında, Şirnex vd. alanlarda somut olarak görüldüğü gibi, TC'nin tüm siyasi, askeri, idari, ekonomik, kültürel vb. kurum ve kuruluşları olan hükümet konakları, karakollar, subay ve polis lojmanları, bankalar, okullar, burjuva parti binaları, postaneleri vb. hedeflenip tahrip edilmiştir.

Yeni dönem serihildanlarında da görüldüğü ki, düşman, halkımızın kitlesel gücünden korkmaktadır. Örneğin, Şirnex'de halkın uğradığı maddi zararların ödeneceği ve hiç kimsenin ayaklanmadan sorumlu tutulmadığı tutuklanmayacağı vaadi en yetkili ağızlarla dile getirilmiş ve düşman geri atım atmıştır. Demek ki, kitlesel eylemlilik, düşman karşısında halkımızın kendi gücünü konuşturmayı sağladığı gibi, zaferi garantileyen faktörlerden birisidir.

Kölelik zincirini parçalayarak ayağa kalkıp düşmana saldıran halkımız!

Ulusal birlik, direniş, isyan ve zaferin sembolü olan **Newroz** bayramımızı ve **Ulusal Kahramanlık Haftamızı** (21-28 Mart) büyük bir saldırı ruhu ve serihildanlarla kutlayalım! Bu temelde ulusal kurtuluş savaşımızı süreklileştirip yaygınlaştıralım! Zaferi garantileyen Partimiz PKK önderliğinde, Cephemiz ERNK ve Ordumuz ARGK saflarına daha aktif bir biçimde katılalım! Düşmanın en ufak şiddet, baskı ve tutuklamalarına karşı süreklilik arzeden serihildanlarla cevap verelim! Her kazandığımız mevziden geri adım atmadan daha da tahkim edip yeni mevziler kazanmak için savaşalım!

Selam olsun serihildanları yaratan **APO**'nun başkomutanlığındaki gerillaya, zindandaki direnişçiye ve bu kutsal dava uğruna kanlarını ve canlarını katık eden yüce şehitlerimize!

Selam olsun serihildanlarla düşmana saldıran genç-ihitiyar, çocuk, erkek-kadın, tüm isyancı halkımıza!

Selam olsun düşmanın en modern ordu ve teçhizatına karşı taş, sopa, hançer, bomba ve silahla savaşanlara!

- Yaşasın birlik, direniş ve zaferin sembolü **NEWROZ**!
- Yaşasın gerilla ve serihildanların yaratıcısı **Partimiz PKK** önderliğindeki halkımız!
- Faşist TC, emperyalizm ve hain işbirlikçiler akıttıkları kanda boğulacaktır!
- **YA özgür vatan ya ölüm!**
- **Bijîn PKK-ERNK-ARGK**
- **Bijî Serok APO**

Kürdistan'da sömürgeci uygulamalar

MILAZGIR

TC hiçbir savaş kuralına uymuyor

**Ağır yaralı olarak esir düşen
Çiya yoldaş'tan hiçbir haber alınamıyor**

Milazgir (Berxwedan): Müş'un Milazgir (Malazgirt) kazasında ARGK gerillaları ile sömürgeci güçler arasında meydana gelen bir çarpışmada düşmana ağır yaralı olarak esir düşen Çiya yoldaş'tan şimdiye kadar bütün uğraşlara rağmen hiçbir haber alınamadı.

Çiya yoldaş, 28 Şubat 1991 tarihinde Milazgir'in Okçıyan köyünde meydana gelen çarpışmadan sonra düşmana esir düşmüştü. Hatırlanacak olursa söz konusu çarpışmada 2 ARGK gerillası sayıca çok üstün düşman güçleriyle kahramanca savaşarak 4 sömürgeci askeri öldürmüştü, ikisi subay 10 kadarını da yaralamıştı.

Bu çatışmada saflara yeni ka-

tilan savaşçılardan Agit yoldaş şehit düşmüştü, zaten hasta olan Çiya yoldaş da görkemli bir direniş sergilemiş ve ağır yaralı olarak düşmana esir düşmüştü.

Aradan 45-50 günlük bir süre geçmesine rağmen Çiya yoldaş'tan şimdiye kadar hiçbir haber alınamadı. Sömürgeci TC savaş yasalarını hiçe sayarak savaş esirlerine bile işkence yapacak ve de onları katledebilecek bir karakterdedir. Bu nedenle Çiya yoldaşın işkence ile katledilmiş olabileceği ihtimali yüksektir. Aradan geçen bunca sürede, sömürgecilerin bu arkadaş hakkında hiçbir açıklama yapmaması bu ihtimali daha da arttırmaktadır.

Asıl adı Fethi İso ŞAHİN olan savaş esiri ARGK gerillasının Güney-Batı Kürdistan doğumlu olması, nasıl olsa Türkiye'de fazla arayanı olmaz düşüncesinden hareketle sömürgecilerin işkence ve katliamını daha kaygısız işlemesine yol açmış olabilir.

Gazetemiz, başta Uluslararası Af Örgütü olmak üzere benzer tüm uluslararası kuruluşları durumdan haberdar ederek, bu konuda devreye girmeleri ve TC'nin olası bir katliamına engel olmaları hususunda girişimlerde bulunmuştur. Benzer girişimlerimizi tüm ilerici demokrat kişi ve kurumların da desteklemesi bir insanlık görevidir.

7 Nisan'daki protesto eyleminde gözaltına alınanlardan 77 yurtseverin mahkemeleri 11 Nisan günü yapıldı. Bunlardan 61'i serbest bırakılırken, geriye kalan 16 kişi halen gözaltında tutuluyor ve durumları konusunda herhangi bir açıklama henüz yapılmış değil. Serbest bırakılanların içinde yaralı olarak gözaltına alınan Vedat Aydın da bulunmaktadır.

Amed'de 14 Nisan günü yapılan yürüyüş sonrasında da yoğun gözaltına almalar oldu. Yine semtlerde kahvehane vb. yerlerden çok sayıda kişi toplandı. Tutukluların kesin sayısı bilinmemektedir. Öte yandan polisin yürüyüşçülere saldırısı sonucunda çok sayıda yaralanan da oldu. Bunlardan polisin açtığı ateşle yaralanan 8 kişiden ikisinin durumlarının ağır olduğu, en son aldığımız haberlere göre ağır yaralı Mihri Yüksel adında 17 yaşındaki bir gencin komada olduğu bildirilmektedir.

NISÊBÎN

14 Mart 1991 tarihinde Kersivan'daki çarpışmada şehit düşen gerillaların cenazelerini almak üzere olay yerine giderken gözaltına alınan 8 yurtsever, 28 gün süren işkenceli gözaltı ve sorgulamadan sonra 12 Nisan günü DGM'ye çıkarıldı. Bunlardan ikisi serbest bırakılırken altısı da tutuklandı.

Tutuklananlar şunlar: Dr. Cemal Kahraman (İHD temsilcisi), Mehmet Baysal (gazeteci),

Mecit Akgün (gazeteci), Mehmet Doğan, Abdülkadir Akgül, Adil Doğan (Son üçü bele-diye encümeni üyesidirler.)

Serbest bırakılanlar ise, Muhyettin Anter ve Süleyman Balan'dır.

KERBORAN

Newroz'dan önceki hafta yapılan gösterilerde gözaltına alınanların büyük kesimi tutuklanarak Amed cezaevine gönderildi. Gözaltına alınan yurtseverler, o sürede ne yakınları ve ne de avukatlarla görüştürüldü. Yoğun işkenceler altında tutuldular. 10 Nisan'da çıkarıldıkları DGM'de sadece üçü serbest bırakıldı. Diğerlerinin tümü tutuklandı.

PAZARCIX

Nisan ayı başlarında Pazarcix ve Gürrum (Maraş)'da yapılan operasyonlarda 4'ü kadın toplam 33 kişi gözaltına alınmışlardı. 11 Nisan'da çıkarıldıkları Malatya DGM'de Fatma Bünül adlı yurtsever bayan tutuklanırken, 32 kişi de serbest bırakıldı.

İZMİR

Sömürgeci TC "adaleti";

"Biji Kürdistan" pankartı taşıyanlara 10 yıl hapis

İzmir (Berxwedan): İzmir Kadifekale'de yapılan Newroz kutlamaları sırasında gözaltına alınan yurtseverler DGM'ye sevk edildi. DGM'ye sevk edilen 23 yurtseverden Şükran Özer, Aynur Yağız, Halide Yalçın, Selahattin Demir ve Mehmet Mehdi Öztürk adlı 5 yurtsever tutuklanırken diğerleri tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldılar.

Serbest bırakılan yurtseverler kendilerine yapılan işkencelerin izlerini basın mensuplarına gösterirken, savcılığa suç duyurusunda bulunacaklarını açıkladılar.

İHD İzmir Şubesi Sekreteri Av. Şennur Akkaya bu konuda yaptığı açıklamada Kadifekale semtinde incelemelerde bulunduklarını belirterek "Semt panzer ve benzeri araçlarla kuşatma altına alınmış, sokaklardan, kahvehanelerden hiçbir gerekçe gösterilmeden sadece kimliklerine bakılarak ve de Kürt olmaları yeterli görü-

lerek, onlarca insan toplanmış, sokaklarda başlayan insanlık dışı muamele ve işkencenin her türlü karakollarda sürdürülmüştür" dedi.

DGM savcısı ise, sanıkların, "Biji Newroz", "Biji Kürdistan" ve "Vur gerilla vur Kürdistan'ı kur" yazılı pankartlar taşıdığı gerekçesiyle 10'ar yıl ağır hapis cezasıyla cezalandırılmasını istedi.

SÊRT

Sêrt'te Mart ayında yapılan açlık grevleri sırasında geniş tutuklamalar yapılmıştı. Tutuklananlar arasında bulunan Şerif Çalapaklı adındaki birisi, polisle işbirliği yaparak birçok kişinin daha tutuklanmasına sebep oldu.

Alınan bilgilere göre çözülen bu unsur, polislerle birlikte telefonun başına oturup metropol üniversite çevrelerinden bildiği, tanıdığı bütün kişileri arayarak Sêrt'e çağırır. Açlık grevcileriyle dayanışmak üzere Eskişehir ve Ankara'dan gelen 35 kadar genç Sêrt girişinde polis tarafından gözaltına alınır.

7 Mart'ta gözaltına alınan bu gençler 5 Nisan'da mahkemeye çıkarıldılar. Bunlardan birkaçı serbest bırakılırken 23'ü de tutuklanarak cezaevine gönderildi.

QILABAN

Yoksul köylüleri hunharca katledip, daha sonra çatışmada vurulan PKK'lidir diye kamuoyuna sunmak sömürgeci-faşist TC'nin alışlagelen uygulamalarından. Bunun bir örneği de geçtiğimiz günlerde Qilaban (Uludere)'da yaşandı.

Sömürge valisi faşist Kozakçıoğlu, 10 Nisan tarihinde yaptığı açıklamada, "Kırsal kesimde yapılan operasyonlarda bir grup teröriste rastlandığını, teslim ol çağrısına ateşle karşılık verilmesi üzerine çatışma çıktığını ve bir teröristin ölü olarak ele geçirildiğini" söyledi.

Bu açıklama tamamen yalan ve asılsızdır. Qilaban'ın Bağlıca köyünde, politikayla hiç ilişkisi olmayan, işinde gücünde bir köylü TC askerleri tarafından katledildi. Olay budur, çatışma vb. tümüyle yalandır.

MÊRDÎN

Kendini yakma eylemi

Mêrdîn (Berxwedan): Mêrdîn cezaevinde bulunan bir yurtsever tutuklu, Güney Kürdistan'daki katliamları protesto amacıyla üzerine benzin dökerek kendini yakmak istedi. 9 Nisan günü meydana gelen olayda, göçebe aşiretlerinden olan Davut ... adlı yurtseverin vücudunun önemli bir bölümü yandı. Adı geçen yurtsever ağır yaralı halde hastaneye kaldırıldı.

**Sömürgecilerin
koruculuk çıkmazı**

Dêrika Çiyayê Mazî / Heskîf (Berxwedan): Sömürgeci TC'nin büyük umutlarla örgütlemeye çalıştığı koruculuk kurumu, giderek kendisi için, içinden çıkmaz bir hal alıyor. Bir yandan korucular rastgele cinayetleriyle TC'yi zor durumda bırakırken,

bir yandan da devlet silah bırakmak isteyen koruculara işkence yaparak bu görevi zorla sürdürmek istiyor. Aşağıdaki örnekler TC'nin bu konudaki çıkmazını iyi sergiliyor.

Ramazan Songel adındaki bir köylü, 14 Mart günü Dêrika Çiyayê Mazî merkezinde korucular tarafından kurşunlanarak katledildi. Maşmaş (İncesu) köyünden olan Ramazan'ın yakınlarının başvuru ve uğraşları üzerine sömürgeciler kendi görevlendirip silahlandığı çetelerden üçünü tutuklamak zorunda kaldı. Tutuklanan cani çeteler Selahattin Aslan, Fahretin Aslan ve Reşit Aslan'dır. Bu aile yörede olumsuz özellikleri ve ajan faaliyetleriyle ünlüdür. Aynı aileden Faysal Aslan adlı başka bir ajan, faaliyetleri nedeniyle bir süre önce ARGK gerillaları tarafından ölümlü cezalandırılmıştı.

Diğer yandan Heskîf'e bağlı Kadilê köyünden bir grup korucu silahlarını geri vermek amacıyla Êlih (Batman) Valiliği'ne başvurdu. Vali tarafından Batman Jandarma Komutanlığı'na oradan da Gercews (Gercüş) taburuna gönderilen bu kişiler işkenceye tabi tutularak, bu istemlerinden caydırılmaya çalışıldı. Gördükleri işkenceden günlerce yattığı yerden kalkamayan Salt, Hüseyin, Yakup ve Abdullah Türkkan adlı bu kişiler, silah bırakmak istedikleri için Apocu olmakla suçlanıyorlar.

ANTALYA

Antalya'da da yapılan Newroz kutlamaları sonrasında çok sayıda kişi gözaltına alındı. Aldığımız bilgilere göre 20'si kadın toplam 60 yurtsever Antalya'daki kutlamalardan dolayı gözaltına alındı. Daha sonra çıkarıldıkları mahkemede bunlardan 15'i serbest bırakılırken 45'i tutuklanarak cezaevine kondu.

İSTANBUL

**Mücadele ve Demokrat
dergileri ile
Yeni Ülke gazetesi
toplatıldı**

İstanbul (Berxwedan): Sömürgeci-faşist rejim birtakım göstermelik karar ve uygulamalarla dünya kamuoyunu aldatıp demokrasi ve insan haklarına bağlı olduğu yolunda bol bol yaygara koparıırken, özellikle Kürt sorunu konusundaki yasakçı tutumuyla kendini kolayca ele veriyor.

Çıkan son sayıları toplatılan **Demokrat**, **Mücadele** ve **Yeni Ülke** adlı her üç yayının da toplatılma gerekçeleri, Kürdistan üzerine yazılmış yazılardır. Bunlardan **Mücadele** dergisi yapıldığı açıklamada derginin toplatılmasına gerekçe olarak kapakta yer alan "**Kürt halkının talepleri kabul edilmelidir!**" başlıklı yazının gösterildiği bildirilmektedir. Demokrat dergisinin toplatılma gerekçesi, dergi sayfalarında yer alan **ERNK Avrupa Örgütü**'nün açıklamasıdır. Bölücülük yaptığı gerekçesiyle toplatılan Yeni Ülke gazetesinin yetkilileri ise "Yeni Ülke'nin toplatılması otomatik bağlandı" sözleriyle durumu izah ediyorlar.

AMED

**Kitlesel gösterilerden
korkuya kapılan
sömürgeciler yoğun
tutuklamalar yapıyor**

Amed (Berxwedan): 7 Nisan günü yapılan protesto gösterileri sırasında gözaltına alınanların sayısı 100'ü aştı. Gösterilerin başından itibaren kitlelere vahşice saldıran sömürgeci güçler, hemen belli merkezlerde mobil karakollar kurarak yoldan geçen tüm gençleri bir süre tutmuş, bunlardan kuşkulu bulduklarını anında gözaltına almış, ayrıca tümüne de cop ve kalaslarla dayak atmıştı.

Polisin saldırıları sonucu yaralanan yurtseverlerin sayısı kesin olarak bilinmemektedir. Çünkü büyük çoğunluğu gözaltına alınacağı endişesiyle hastanelere gitmiyor. Bilinen yaralı sayısı 20-30 civarındadır. Bunlardan **Hoşmer Ayçiçek**'in durumunun çok ağır olduğu bildirildi.

Öte yandan 7 Nisan günü gösteriler sırasında mitingin ertelendiğini bir Kürtçe konuşma ile kitlelere bildiren İHD yönetim kurulu üyesi **Vedat Aydın**, polisin coplu kalaslı saldırıları sonucu ciddi biçimde yaralanarak hastaneye kaldırıldı. Aydın'ın beyin zedelemesi geçirdiği bildirildi. Buna rağmen yine de gözaltına alınmaktan kurtulamadı.

ORTADOĞU'DA SAVAŞIN MERKEZİ DURUMUNA GELEN KÜRDİSTAN ÇALKALANIYOR

- ★ Güney Kürdistan ayaklanması yeni bir sayfaya girdi
- ★ Büyük kent ve kasabalar, Irak rejiminin kitle katliamına girişmesi nedeniyle boşaldı. Direniş dağlarda devam ediyor
- ★ Kentlerden kaçan iki milyon kadar sivil Kuzey ve Doğu Kürdistan sınır boylarına yığıldı
- ★ Irak saldırıları ile hastalık ve açlıktan binlerce kadın, çocuk ve yaşlı soykırıma uğruyor

Berxwedan Haber Merkezi

Baştarafı 1. sayfada

çinde gelişti ve geniş alanlara yayıldı. Zaxo, Dihok, Amadiye, Silêmaniye, Hewlêr (Erbil), Kerkük ve daha birçok kent ve kasaba peşpeşe ayaklanan güçlerin eline geçti.

Ayaklanmaya katılan güçlerin ağırlıklı bir kesimi, daha önce Saddam yönetimiyle işbirliği yapan kesimlerden oluşmaktaydı. Ayrıca önemli bir hazırlık ve örgütlenme durumları söz konusu değildi. Daha sonra Güney Kürdistan'daki geleneksel önderliklerin belli kanatları da duruma müdahale ederek, ayaklanma bölgelerine peshmerge güçlerinin bir kısmını aktardı. Ve ayaklanmanın fiili önderliğini ele almaya çalıştı. Ancak bunların da ciddi hazırlıkları olduğu söylenemez. Dolayısıyla ayaklanmaların kısa sürede yayılması fazla istikrarlı bir temelde olmadı. Gerçi birçok kent merkezi bile kısa sürede ele geçirilebildi ama bunların nasıl elde tutulabileceği konusunda fazla hesap yapılmamıştı.

O nedenle de 25 Mart'a doğru gelindiğinde, Saddam rejiminin ABD ile ateşkesi kabullenip Güney Kürdistan ayaklanmasına yönelmesi ve saldırıya geçmesi üzerine, ele geçirilmiş bulunan kentlerin çoğu, yine kısa sürelerde yitirildi. Irak rejimi bu alan üzerindeki denetimini yeniden kurmak için, yeni bir kitlesel katliam ve soykırım hareketi başlattı. Milyonlarla ifade edilen insanlar yerinden yurdundan koparak sınır boylarına akın etmeye başladı. Ve silahlı direniş kırsal alanlara kaydırıldı.

Bu durum, Güney Kürdistan direnişi ve ayaklanması için yeni bir safha olarak da değerlendirilebilir. Ülkemizin bu parçasında da bağımsızlık düşüncesi temelinde bir direnişin örgütlenmesi ve geliştirilmesinin koşulları alabildiğine olgunlaşmıştır. Tamamen halk dinamiğine ve öz güce dayalı böyle bir direniş kısa sürede önemli kazanımlar ve mevziler elde edebilir. Şu anda Güney'de sürmekte olan direniş hareketi içerisinde yer alan ve giderek etki ve ağırlığı artan PKK-ERNK-ARGK önderliğinin damgasını taşımaya aday bir döneme, dolayısıyla yeni bir sayfaya girilmektedir.

Halkımız bugün büyük acılar çekiyor, çokça kanlar döküyor olsa da, birçoklarının belirttiği şekilde umutsuz değildir. Tam tersine bedelini pahalı da ödemiş olsa bizzat yaşamın kendisi ona, doğru ile yanlış en iyi biçimde görebilme olanağı sağlamıştır. Gerçek kurtuluş yolunun nerede olduğunu görebilmesi ve bu temelde kurtuluşa yönelmesi daha da olanaklı hale gelmiştir.

Ateşkes ve "barış" soykırımın diğer adıdır

Halk tarihimizde artık neredeyse gelenek halini aldı. Özellikle Ortadoğu bölgesinde ve Kürdistan'ın yakınında yaşanan savaşlar sonuçlanıp da ateşkes ilan edildiği, "barış dönemleri" diye anılan süreçler, bizim için bir katliama uğrama, soykırımdan geçme süreçleri oldu. Yaşanan savaşların galibi veya mağlubu sömürgeci devletler, savaş sonu dönemlerde çoğunlukla Kürdistan'a yönelip kanlı tablolar yarattılar. Birinci ve ikinci dünya savaşları sonrasında Kürdistan'ın çeşitli parçalarında yaşananlar anımsanacak olursa, durum rahatlıkla farkedilebilir.

Aslında o kadar uzaklara gitmeye gerek yok. 1988'de İran-Irak savaşının ateşkesle sonuçlanması ardından Güney Kürdistan'da yaşananlar henüz belleklerden silinmedi. Halepçe katliamı da böyle bir "barış" sürecinde yaşandı. O zaman da ateşkes ilan edilir edilmez, faşist Irak rejiminin ilk işi Kürdistan'a saldırmak ve vahşi katliamlar geliştirmek oldu. Bunun sonucunda da bilinen Halepçe faciası tarihe geçti.

Benzer bir durumu halk olarak bugün de yaşamaktayız. Körfez savaşında varılan ateşkesin henüz mürekkebi bile kurumadan, sömürgeci Irak rejiminin ilk işi yine Kürdistan'da kanlı katliamlara girişmek oldu.

Mart başında ayaklanan halk güçlerinin denetimine giren kentlerin birçoğunda Irak birlikleriyle peshmerge arasında yoğun ve kanlı çarpışmalar oldu. Bu çarpışmalar sırasında Irak sömürgecilerinin yine sivil kitleleri hedeflemesi üzerine yüzbinlerce insan kentleri ve büyük yerleşim yerlerini terkederek kırlara, dağlık alanlara ve bu arada Kuzey ve Doğu Kürdistan sınırlarına doğru akın etmeye başladı.

Yaralı ve hasta insanların, hamile kadınların, çocukların, yaşlıların ve kadınların oluşturduğu bu göç kabileleri, Irak uçaklarının karadan ve havadan saldırıları ve bombaları altında kırılma, kayıp vere vere kendilerini nereden nereye taşıdıkları bilmeden, acı dolu bir şekilde hayatlarını kaybettiler. Bu manzaraya tanık muhabirlerimiz, kimi araçlarla, kimi yaya olarak yollara dökülmüş bu insanların Irak helikopterlerinin saldırıları karşısındaki durumlarını ve çığlıklarını

ARGK artık Güney'de de direnişin öncüsü...

Foto: Berxwedan

"sanki kıyamet günüydü" diye açıklamaya çalışıyor. Aynı manzarayı bir başka gazetenin muhabiri şöyle anlatıyor: "Yolda gördüğümüz insan manzaraları dayanılmaz gibi değildi. Kendini sürüklemeye çalışan ihtiyarlar, çaresiz gözlerle etrafı bakıp adım atmaya çalışan hamile kadınlar, birkaç aylık kardeşini kucağına almış beş-altı yaşındaki çocuklar, yaralıları, dua eden yaşlı kadınlar bir insanlık faciası tablosu oluşturuyorlardı. ...Bir ara Saddam'ın helikopterleri gözüktü. Asfalt yol üzerine aralıksız, tespih tanesi gibi dizilmiş sivil halk üzerine bomba yağdırılmaya başladı. Bir anda dört-beş otobüs ve bir o kadar taksi içindekilerle birlikte yandı." (Milliyet, 4 Nisan 1991)

Bu saldırılara tanık olan Finlandiyalı bayan gazeteciler Mirva Kesavaara ve Marita Viher-voori, Türkiye sınırına akın eden kabilelerden 20 bin kişinin Irak helikopterlerinin bombardımanı sonucunda yaşamalarını yitirdiklerini açıkladılar.

Hewlêr, Kerkük ve Selahattin kentlerinden ve diğer yerleşim alanlarından yüzbinlerce insan bu koşullarda yollara dökülüp büyük kayıplar verdiler. Çocuk, yaşlı, hamile kadın gözetilmeden girilen bu katliam, tam anlamıyla bir soykırım niteliğindedir. Bu soykırımdan kurtulmak umuduyla ve can havliyle kendilerini sınır boylarına atanları ise bambaşka sürprizler, acılar ve ölümler beklemekteydi.

TC'nin halka sunduğu seçenek: Terörlerden ölüm beğen

Irak saldırılarından kaçıp kendilerini sınır boylarına atabilen sivil halk kitleleri, bu kez de TC sömürgecilerinin terörüyle yüz yüze geldi. Büyük bir sahtekarlık örneği sergileyen TC, dışa karşı Güney Kürdistanlıların koruyucusu ve savucusu kesilmeye çalışarak dünyayı aldatmak istiyor. Gerçekte ise, Irak saldırıları ve teröründen kaçan insanlara yeni bir terör ve ölüm sunmaktan başka bir şey yapmıyor.

Bir an ölümün pençesinden sıyrılıp sınıra ulaşabilen Güneyli kitleler, burada yeni sürprizlerle karşılaşmalar. Türk sömürgecileri sınırların kapalı olduğunu, kimse Kuzey'e geçmesine izin veremeyeceğini açıklıyordu. Bu tutumuyla ölümden kaçak yüzbinlerce insanın önünde set çekip durduruyor, Irak birliklerinin daha etkin bir katliam uygulamalarına olanak yaratıyordu.

Daha ilk kabileler sınıra yaklaştığında TC askerlerinin ateşi ve Türk helikopterlerinden atılan tehdit bildirileriyle karşılaşmalar. Kürtçe, Türkçe, Arapça ve Farsça yazılı bildirilerde, "Sınıra yaklaşmayın ve geçmeyin, sınıri geçerseniz vururuz" türünden tehditler yer alıyor. Durum salt söz-lü tehditle de kalmadı, fiili olarak da gereği yerine getirildi ve TC askerlerinin açtığı ateş sonucu daha ilk günde çok sayıda sivil ya da peshmerge öldürüldü.

TC, tüm ısrarlara rağmen sınıri kapalı tutuyor. Sınıra doğru yaklaşmak isteyenlerin durdurulması için havaya sürekli olarak ateş açıyor. Kimi zaman da doğrudan sivil hedeflenerek taranıyor. Zaten panik içerisinde bulunan halk böylece daha büyük korku ve paniğe kapılıyor.

TC sınırı henüz resmen kapalı tutuyor, ancak yüzbinlerce kişinin Kuzey'e geçişi sürüyor

Irak saldırılarından kaçan sivilleri sınırdan geçirmemek için TC büyük çaba sarfetmesine rağmen bu akını durdurması mümkün olmadı. Onbinlerce insan, helikopterlerden atılan tehdit bildirileri ile açılan ateşi dinlemeyip sınıri zorladı ve daha ilk günden geçmeye başladı.

İlk geçişler daha çok Qilaban muntakasından gerçekleştirildi. 3-4 Nisan günlerinde Qilaban'ın Işıkveren, Nirveh (Kayadibi), Mergah (Yemişli), Gülyazı gibi köylerinin yakınlarından sekizer onar bin kişilik gruplar geçiş sağladı. Bunların sayıları her geçen gün artarak, giderek yüzbinlere ulaştı. Diğer yandan Çel (Çukurca) ve Şemzinan (Şemdinli) alanlarından da geçişler başladı ve buralardan geçenlerin sayıları da kısa sürede büyük artış gösterdi.

Çel yöresinden girenler daha çok 49. Sınır Taşı ile Deştan köyü arasında beklemektedir. Ayrıca bu alanın yakınında ve sınırın güneyindeki Kanıması bölgesinde geçiş yapmak üzere birikenlerin sayılarının yüzünü aştığı bildirilmektedir. Çel'nin Uzundere mevkiinde de yüzüne yakın insan bulunmaktadır.

Kesin rakamlar vermek şu anda mümkün olmamakla birlikte, şimdiye kadar Qilaban, Çel (Çukurca) ve Şemzinan (Şemdinli)'den geçiş yapanların sayısı 400 bin civarında tahmin edilmektedir. Ayrıca sınırın Güney kesimlerinde de 200-300 bin kişinin beklemekte olduğu bildirilmektedir. Bunlardan başka sınıra doğru halen yürümekte olan ve buralara ulaşmak isteyen daha çok sayıda insanların da bulunduğu bildirilmektedir. Böylece şimdiye kadar gelmiş bulunan ve arkadan gelecek olanlarla birlikte toplam bir milyona yakın insan tampon bölgede birikmiş olacaktır.

Kurtuluş umuduyla sınırı geçenler kendilerini yeniden ölümün pençesinde buluyorlar

Birçok engeli ve tehditleri aşarak kendilerini sınırın kuzeyine atabilenler, TC askeri birliklerince hemen abluka altına alınıyor. Bölge halkıyla temasları yasaklanıyor. Çoğu zaman karların üzerinde, sıfırın altında seyreden soğuk havada yağmur ve dolu sagnakları altında aç ve açta tutuluyorlar. Özellikle ilk günlerde bölgeye gezetecilerin girmesine bile izin verilmedi. Dolayısıyla o ölümcül koşullarda ne kadar insanın yaşamını yitirdiğini bile öğrenme olanağı olmadı.

Qilaban muhabirimiz, ilk günlerde sınırı geçenlerin durumunu şöyle dile getiriyordu: "Sınırdan birikmiş halkın durumu tek kelimeyle facia. Hepsi ölümle pençeleşiyor. Yağmur ve karın altında evsiz, ekmeksiz ve çıplak durumdadılar. Aralarında hastalar ve yaralılar var. Hamile kadınlar ve bebekler var. Günde onlarca çocuk ölüyor. Çevreden ve daha içerilerden halk

bu insanlara yardım etmek istiyor. Bu amaçla toplanan çok sayıda yiyecek ve giyecek malzemesi sınıra ulaştırıldı. Ancak TC askerleri bu yardımların gelenlere ulaştırılmasına izin vermiyor. Devletin kendisi de bir yardımda bulunmuyor. Kısacası bu insanlar ölüme terk edilmiş durumdadır."

Şirnex muhabirimiz ise 5 Nisan günü şunları anlatıyordu:

"Gördüğüm grubun Dihok ve Zaxo'dan geldiğini söylediler. Aralarında çok sayıda Yezidi Kürtleri ile Asuri azınlığı da vardı. Hemen hemen tümü kimyasal gaz korkusunda kaçtığını söylediler. TC askerleri gelenler üzerinde büyük bir terör estiriyor. Yollarda 20-30 km uzunluğunda insan kuyrukları ve büyük insan yığınları görülüyor. Beraberlerinde aldıkları eşyalarını ve hayvanlarını koruyamadıklarından tümünü yollarda bırakıp elleri boş bir vaziyette sınıra dayanmışlar. Aralarında çok sayıda hamile kadınlar var. Genellikle yarı çıplak denilebilecek durumdadır. İnsanlar yiyecek ve içecek bulamadıklarından sürekli kar yiyorlar. Sınırda konumlandırılmış bulunan binlerce Türk askeri ve korucular silahlarını gelenlerin üzerine çevirip onları durdurmayı deniyorlar. Beceremeyince havaya ateş edip panik yaratıyorlar. Yaklaşık 150 bin insan gece eksi 15 derece dondurucu soğukta korunacak hiçbir imkana sahip olmadan bekletildiler."

Ortada çadır, battaniye vb. hiçbir şey bulunmuyor. İçlerinde ateşli silahlarla ve mayınlarla yaralanmış, durumu ağır olanlar ve doğum yapan kadınlar var. TC yetkilileri, 'Bunları daha resmen kabul etmediğimizden hastanelere sevk edemeyiz' diyor. Şirnex'ten bir tugay komutanı, askerlere 'sizi zorlayan her kim olursa vurun' tarzında emir vermiş."

Gerçekten manzaraya bir insanın dayanması çok güç. Çoğu yaralı, hasta, aç, susuz, yorgun, perişan, giyeceksiz ve korumasız onbinlerce insan... Onbinlerce Kürdistanlı.. Onlara hiçbir yardım ulaştırılmıyor, kendi hallerine bırakılmış; insanlar tek kelimeyle ölüme terk edilmiş. Bütün bunların üstüne, bir de TC askerlerinin estirdiği terör var. Biz oradayken sürekli olarak çevreye ateş ediyorlardı. Benim tam önüme de ateş açıldı. G-3 ile bana ateş ediliyor sandım."

Ben bu durumu görünce, yarım saatten fazla elim ayağım tutmadı. Kınlandım, öfkelendim. Benzeri bir insanlık dramını düşünemiyorum. Katliam olsaydı, bu insanların hepsi Güney'de ölseydi belki de daha iyi olurdu diye düşünmek zorunda kaldım. Bir yandan Irak, bir yandan Türkiye bunu bize yapıyor. Bu durumu gören Kuzeyli halkın öfkesi çok büyük ve TC'ye yönelik büyük bir tepkiye dönüşüyor. Her iki sömürgeci devlet, dünyanın gözlerinin önünde benzeri olmayan katliamlar yapıyor. Halkımız bu katliamın ortaklaşa yapıldığının tam bilincindedir. Saddam'ın yanı sıra Özal ve Bush en fazla suçlanandır. ABD'ye olan tepki çok büyük."

Çel (Çukurca) tarafından inceleme yapan İHD yetkililerinden biri, orada gördüklerini şöyle anlatıyordu:

"İnsanların görünümünü kor-

Irak sömürgecilerinin kimyasal silah kullandığının kanıtı

Foto: Stern

kunç. Su yok. Kar ve yağmur sularından kullanmaya çalışıyorlar, bunu içiyorlar. Herhangi bir yardım dağıtılmadığı, bu yönlü girişimleri zaman zaman da devlet engellediği için yüzbinlerce insan aç. Büyükler yaprak ve otla besleniyor, bunu yiyorlar. Hatta top- rak yiyen çocukları gördük. Hastalıkların artmasının en önemli nedenlerinden biri de bu. Özellikle ishal ve dizanteri hızla yayılıyor."

Bu arada önemli bir sorun da anne ve babalarını yitiren çocuklarla, çocuklarını yitiren anne ve babaların durumu. Ortalıkta dolaşan yüzlerce çocuk var. Bunların anne babaları var mı yok mu, kim bakıyor, nasıl yaşıyorlar belli değil."

Ölüm önce çocukları buluyor

Bir yandan açlık ve soğuk, bir yandan salgın hastalıklar, Irak bombardımanı ve katliamlarından geri kalanlardan binlerce insanı tehdit eden yeni ölüm biçimleri oluyor. Ve ölüm böyle hallerde her zaman olduğu gibi yine en önce çocukları bulup alıyor.

Soğuk ve açlıktan daha ilk günden çocuk kırılmaları başladı. Gelen ilk kabileler arasında sadece Qilaban bölgesinde açlık ve soğuktan günde 30'a yakın çocuk ölmektedir. Ayra hamile kadınlardan doğum yapan hemen tümünün bebeklerinin öldüğü bildirilmektedir. Büyüklerin bile yaşamakta güçlük çektiği koşullarda yeni dünyaya gelen bebeklerin yaşayamaması sürpriz de değildir zaten.

İlk günlerde daha çok soğuk ve açlık nedeniyle meydana gelen çocuk ölümleri, daha sonra başlayan salgın hastalıklar ardından daha yaygın bir hale geldi. Sağlık hizmetleri, doktor, ilaç ulaştırılmış değil. İnsanların ellerinde, salgın hastalıklardan korunabilecekleri hiçbir olanakları yok. Aksine bulunduğu koşullar salgın hastalıkların yayılmasına ve yüzbinlerce insanın yaşamını

tehdit etmesine olanak sağlamaktadır. Beslenme diye bir olay yok. Temizlik koşulları sıfır, içilecek su bile bulunmuyor. Doktor ve ilaç gibi olanaklar da mevcut değil. Üstelik de açıkta ve soğukta kalıyorlar. Bütün bunların sonucunda özellikle de çocuklar arasında yaygınlaşan kanlı ishal salgını hızla can almaktadır."

Bir yandan büyük bir ilaç sıkıntısı çekilmekte iken, diğer yandan çeşitli il ve ilçelerden halk tarafından gönderilen ilaçlar ihtiyacı olanlara ulaştırılmamakta, devlet tarafından el konulan ilaçlar çeşitli merkezlerde bekletilmektedir. Örneğin, Cizîra Botan'da çevre alanlardan toplanan ilaçların tümüne Kızılay tarafından el konulduğu, bu ilaçların sınır bölgelerine gönderilmediği, bu uygulamadan doktor ve diğer sağlık görevlilerinin de son derece rahatsızlık duyduğu söylenmektedir."

Ölenlerin büyük bir çoğunluğu çocuklar, kadınlar ve yaşlılardan oluşmaktadır. 6 Nisan'dan bu yana sadece Çel bölgesinde 500 kadar kişi açlık, soğuk ve salgın hastalıktan öldü. Qilaban tarafında da, 0-12 yaşları arasında binden fazla çocuk yine açlık ve soğuktan öldü. Işıkveren köyü yakınlarında bulunan sığınmacılardan beş çocuğu ölen bir kadının, bunun verdiği acıya dayanamayarak intihar ettiği bildirilmektedir. Ölüm olayları o denli çoğalmış ki, her bir sığınmacı topluluğunun hemen yakınında kısa sürede bir mezarlık oluşmaktadır. Çel müftüsü M. Selim Köse, ölü sayısının her geçen gün daha da arttığını, eğer gerekli önlemler alınmazsa bunun yakında tam bir faciaya dönüşeceğini söylüyor. 11 Nisan günü öğleden önce camiden 20 kişinin cenazesi yıkayıp gömüldükten sonra, akşama doğru 12'si çocuk yirmi cenazenin daha Çel camisine getirildiği belirtiliyor. Ölüm olaylarının artışı nedeniyle artık her kişiyi bir mezara koymak da mümkün olmuyor. Büyükler ikişer, çocuklar ise beşer, altışar kişi bir mezara konuluyor. Bu durum ölüm olay-

larının hangi boyutlara ulaştığının bir göstergesidir."

Şimdiye kadar geçen iki haftalık sürede ölenlerin sayısı konusunda kesin bir şey söyleyebilmek mümkün olmamakla birlikte, bu sayının en az on bini bulunduğu tahmin edilmektedir."

Soykırım ve katliamlar bir de bu tür olaylarla tamamlanmış oluyor

Irak'ın yine kimyasal silahlar kullandığına dair çok sayıda belirtiler var

Körfez savaşı sırasında Saddam'ın canavarlıkları sık sık vurgulanırken, bir daha kimyasal silahlar kullanmasına izin verilmeyeceği, bunun için hava saldırıları yapmasına olanak tanınmayacağı vb. sözler sık sık tekrarlanıp duruyordu. Ancak ABD emperyalistleri Saddam'a alternatif bulamayacak tarzda bir siyasal çıkmazla karşı karşıya kalınca Saddam'ın canavarlıkları unutuldu hemen. Ne kimyasal silah kullanmasına ne de uçak ve helikopterler havalandırarak Kürtlerin üzerine ölüm bombaları yağdırmasına ses çıkaran oldu. Bu iğrenç tutumun ve sahtekarlığın, yeni canavarlık örnekleri sergilemekte Saddam'a büyük cesaret verdiğinden hiç kuşku yoktur."

Güney Kürdistanlı sivil halka yönelik kimyasal silah kullanıldığının çok sayıda canlı belirtisi sınır boylarında biriken kitleler arasında mevcuttur. Özellikle Napalm, fosfor ve asit gazlarından yapılmış bombaların yaygın olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Birçok insanın vücutlarında bunların izleri vardır."

Qilaban muhabirimiz o bölgeden giriş yapanlar arasında Napalm yaralı olan çok sayıda kadın ve çocuk gördüğünü belirtiyor. Yine Şirnex muhabirimiz Qilaban'ın Merweh (Kayadibi) köyü yakınlarında giriş yapanlar arasında bulunan Rûbar ve Nezir Elî adındaki iki kardeşin vücutlarında napalm yanı izlerine bizzat tanık olduğunu bildir-

di. Pêşmerge yetkilileri bu silahların sadece pêşmergelere karşı değil, çoluk-çocuk tüm halka karşı kullanıldığını söylüyorlar. Ve sivillerin yollara dökülmesinin en önemli nedeni olarak da kimyasal silah korkusu gösteriliyor. Bazı kentlerin üzerine asit ve fosfor bombaları atılırken, bazı kentlerde ise, sadece böyle bir saldırının gerçekleşebileceği korkusu halkı yerini-yurdunu terke zorladı."

Kuzey'deki halk büyük bir istekle yardım toplayıp sınır boylarına ulaştırmaya çalışıyor, ancak devlet bu yardımların ulaşmasını engelliyor

Kuzey Batı Kürdistan halkı büyük bir birlik ve dayanışma ruhu ile, Güneyli kardeşlerine yardım eli uzatarak, onların ihtiyaç duydukları acil malzemeleri bir an önce ulaştırmak için seferber oldu. Kürdistan'ın hemen hemen tüm kent ve kasabalarında toplanan yardımları bir an önce sınır boylarına ulaştırmak için komiteler kuruldu ve çalışmaya başladı. Kürdistan'dan ilişkiye geçebildiğimiz kent ve kasabaların istisnasız tümünde halkın büyük bir istekle yardım toplama işine başladığı yolunda haberler aldık."

Bu tarz bir dayanışmanın Kürdistan halkı arasında muazzam bir birlik yarattığını farkeden sömürgeciler, büyük bir telaşla bunu önlemeye giriştiler. Bunun için birçok il ve ilçelerde halkın yardım toplamasını engellemek için çeşitli uygulamalara girişildi. Yardımların valilik ve kaymakamlıklar aracılığıyla toplandığını, bunun dışında yardım toplanmasına izin verilmeyeceğini birdirdiler. Örneğin, Amed'de kurulan yardım komitesinde İHD'nin yer alması faşist Kozakçıoğlu tarafından engelleniyordu. Elîh (Batman) valisi halkın yardım toplamasını yasaklıyor, devlet eliyle yapmalarını söylüyordu. Ancak halk buna tepki duyarak malzeme yerine on milyonlarca lira para toplayıp sınır boyuna ulaştırıyordu. Ancak Elîh (Batman)'den daha sonra 250 ton kadar yiyecek ve giyecek malzemesi de toplanarak güneye aktarıldı."

Nisêbîn, Hezex (İdil), Wêranşar (Viranşehir), Bismil ve daha birçok yerlerde valilik ve kaymakamlığın göstermelik kampanyalarına halk hiç rağbet etmezken, kendi oluşturdukları komiteler vasıtasıyla çok sayıda malzeme ve para topladı."

Örneğin, Bismil'de kaymakamlığın açtığı hesap numarasına hiç para yatıran olmazken, halk kendi çabalarıyla tam sekiz kamyon malzeme toplayıp sınıra gönderdi. Wêranşar'da halkın topladığı malzemeye kaymakamlık tarafından el konması üzerine halk yoğun bir tepki gösterdi. Bunu göğüsleyemeyen kaymakam toplanan yardımı geri vermek zorunda kaldı ve halk bunu yine kendi olanaklarıyla gönderdi."

Amed'den her gün 20-30 kamyon arası yardım malzemesi toplanıp aktarılıyor. Toplanan malzemeler çoğunlukla yiyecek ve battaniyeden oluşuyor. Çok ihtiyaç duyulan çadırların bulunmadığı söyleniyor."

Cizîra Botan'da halk topladığı

yardımların sınırdağilerin eline ulaşmadığını duyması üzerine, gerekirse kamyonlarla birlikte binlerce kişi sınır boyuna gideceklerini ve orada gösteriler yaparak sömürgecilerin oluşturduğu engeli aşacaklarını ve yardımları mutlaka kitlelerin eline ulaştıracaklarını ve bunda kararlı olduklarını belirtiyor.

Wan'dan Riha (Urfa)'ya, Dêrsim'den Çolamerg'e kadar Kürdistan'ın her alanından yardım konvoyları durmaksızın sınır boyuna doğru akmaktadır. Hatta Adana, İzmir, İstanbul, Konya vb. daha birçok Türkiye metropollelerinden de yardım malzemesi dolu kamyonların sınıra doğru konvoylar oluşturduğu bildirilmektedir.

Gönderilen yardımlar daha çok un, ekmek, şeker, lokum bisküvi, makarna, patates gibi kuru yiyecekler ile yatak, battaniye, çadır ve elbise gibi malzemelerden ve ilaçlardan oluşmaktadır.

Gönderilen malzemeler araçlarla yolun gittiği yerlere kadar götürülüyor. Kalan kesimi de bulunabilirse at, katır gibi yük hayvanları aracılığıyla, bu da olmazsa insanlar sırtla taşıyarak sınır boylarındaki halka ulaştırmaya çalışıyorlar. Bütün bunlar büyük bir istekle yapılmaktadır. Sorun sadece sömürgecilerin engellemelerinde kalıyor. Bunu aşmak için de halk yoğun çaba sarfediyor.

Yöreden aldığımız haberlere göre, gönderilen malzemeler başlangıçta tümüyle askeri birliklerce tutulmaktaydı. Kendileri ileteceklerini söyleyerek giden herşeye el koyuyorlardı. Tabii el konan malzemenin çok az bir bölümü ancak oradaki halka ulaştırılıyordu. Daha sonra BM ve diğer uluslararası kuruluşların daha aktif devreye girmeye başlamasıyla birlikte bu uygulama gevşetildi. Yer yer yardımları götürülenlerin doğrudan dağıtımalarına izin verilmeye başlandı. Ama eski uygulamalar henüz tü-

Halkın yardımları karakollardaki askerler ve korucular tarafından yağmalanıyor.

Bir yandan açlıktan ve soğuktan her gün onlarca insan ölüyor. Diğer taraftan onbinlerce yoksul insan kendi ekmeklerinden keserek bu insanlara yiyecek ve giyecek ulaştırmak için çırpınıyor. Ne var ki, toplanan bu yardım malzemeleri yerlerine ulaştırılmıyor. Bir yığın engeli aşarak sınır boylarına ulaştırılan malzemeler ise, sömürgeci askerler ile çeteler tarafından çapul ve yağmaya uğruyor.

Eşyalar, araba bulunamadığı veya yol olmayan durumlarda sırtla kamplara taşınıyor. Her kampın etrafında kurulmuş bulunan seyyar karakollardaki asker ve korucular bu eşyalara el koyuyorlar. Bunlar arasında iyi olanları askerler ve korucular kendileri için seçiyor, kalanlarını da Güneyli insanlara parayla satıyorlar. Ancak buna fırsat bulamadıkları anda malzemeleri halka vermek durumunda kalıyorlar. İşte TC askerlerinin dağıtım yapıyoruz dedikleri olay böyle olmaktadır.

Bazı askeri komutanlarla işbirliği içinde çalışan korucuların marifetleri bununla da bitmiyor. Kadınların ziynet eşyalarına el koyuyorlar. Gelenlerin binbir zahmetle ve can pahasına birlikte getirdiği hayvanlara bir torba ekmek karşılığında ve yok pahasına el konuyor. Bu çapulculuk işi o kadar ilerledi ki, çıkan şayiaları bastırmak ve işi sadece koruculara mal ederek askerlerin de bu işe karıştığını gözard etmek amacıyla, bazı korucular hakkında soruşturma bile açıldığı, hatta bunlardan bazılarının da tutuklandığı bildirilmektedir. Tutuklanan korucular arasında Babat (Şenoba)'lı çeteler de var. Bunlardan gözaltına alınan 16 kişiden üçü tutuklandı.

Irak'ın katliamlarından TC terörüne

Foto: Der Spiegel

müyle ortadan kalkmış değil.

Örneğin Wan'dan giden bir İHD yetkilisi bu konuda düzenlediği raporda şunları yazıyor:

"Şimdiye kadar Türk devletinin kendisi yardım yapmadı. Halkın çabalarıyla toplanan yardımlar var, bunlar belki ihtiyaçlara cevap verebilir, ama bunlara da devlet el koymuş, dağıtmıyor. Depolara konan yiyeceklerin çoğu bozuluyor. Orada insanlar açlıktan ve hastalıktan ölüyor, halkın topladığı yardımların burada tutulması elbette ki anlaşılır şey değil."

TC'ye teslim edilen silahlar ve korucuların silah ticareti

Sınırdaki geçiş yapanların büyük bir çoğunluğu kadın, çocuk ve yaşlılardan oluşmaktadır. Aralarında hasta ve yaralı da var. Ancak bunların dışında bazı silahlı kişilerin de gelen kafilelerde yer aldığı ve bunlardan Kuzey'e geçenlerin hemen hemen tümünün ellerindeki silahları TC askerine teslim ettiği bildirilmektedir.

TC'ye teslim edilen silahlar

Foto: Stern

Qilaban muhabirimizle, 2 Nisan günü yaptığımız telefon görüşmesinde, "anlayamıyorum" diyordu, "Güney'de yaşanan yoğun çarpışmaların sesi ta buradan duyuluyor. Buna rağmen Işıkveren köyünden geçiş yapanlar arasında yer alan silahlı kişiler, ellerindeki silahları TC askerlerine teslim ediyor."

Gerçekten sadece Işıkveren köyünde iki-üç gün içerisinde 300 kadar kalaşnikof marka gerilla silahı TC yetkililerine teslim edildi. Diğer bölgelerden girenler arasında bulunan silahlı kişiler de silahlarını teslim ettiler. Sadece Merveh köyünden giriş yapanlardan tam 1500 kalaşnikof alınmıştır.

Edinilen bilgilere göre Kuzey'e geçen bir kısım peshmergeler de ellerindeki silahları Güney'in sınıra yakın bölgelerinde ya atıyor ya da yok pahasına satıyorlar. Bu durumun da korucular için bir ticaret vesilesi olduğu bildiriliyor. Bazı çete grupları sınırın öte tarafına geçerek peshmergelerin ellerindeki kalaşnikof marka silahları 15-20 bin TL gibi gülünç fiyatlarla satın alıyor, daha sonra bunları katırlara yükleyerek Kuzey'e geçirip satıyorlar.

Muhabirimizin doğrudan konuşma olanağı bulduğu bazı peshmergelerin, "Silahları kendimiz isteyerek teslim etmiyoruz, elimizden zorla alınıyor" demelerinin pek bir anlamı olmayacağı açıktır. Savaşın bütün sıcaklığıyla sürdüğü bir günde hangi nedenle olursa olsun elindeki silahı düşmana vermenin izah edilecek yanı yoktur.

BM ve çeşitli uluslararası kuruluşların tutumu ve "Tampon Bölge" oluşturma çabaları

Kürdistan halkının faşist Irak yönetimi tarafından soykırımdan geçirilmesine dünya seyirci kaldı. Daha birkaç ay, hatta birkaç hafta önce Saddam yönetiminin yaşatılmaması gereken canı bir yönetim olduğunu tekrarlayıp duranlar, şimdi onun en büyük cinayeti karşısında suskundular. Kuveyt için koparılan onca yaygara sanki başka bir gezegende koparılmıştı. Bu iğrenç suskunluğun, Saddam'ın suç ortaklığından başka bir anlama gelmeyeceği açıktır. Böylesi bir konumdan

kurtulmanın havadan birkaç koli yiyecek atılmasıyla mümkün olmayacağı da iyi bilinmelidir.

Olayın bir yanının bu tarzda vurgulanması gerekirken, diğer yandan Kürt ve Kürdistan gerçeğine dünyanın yaklaşımı gözönüne getirildiğinde, geçmişle kıyaslanamayacak bir ilginin de yaşandığı, sorunun uzun süre ve halen de dünya siyasi gündeminin başında yer aldığı da bir

gerçektir.

Fransa, Nisan ayı başlarında Birleşmiş Milletlere bir çağrı yaparak, Kürtlere karşı güç kullanılmaması, baskıya son verilmesi ve Kürtlerle diyalogun açılması isteminde bulundu. Bu çağrı üzerine toplanan BM Güvenlik Konseyi, Irak yönetiminin Kürtler üzerinde "soykırıma varan insalık dışı yöntemleri ve yüzbinlerce kişinin göçe zorlanmasını" kınayan karar tasarısını kabul etti. Bu arada TC'nin de sahtekarca bir başvurusu söz konusu oldu, ama dünya bu sahtekarlığı çok iyi tanıdığı için bunu dikkate almaya bile değer görmedi.

BM Güvenlik Konseyi'nin yukarıda sözü edilen 688 sayılı kararını, Sovyetler Birliği istediği bazı değişiklikler yapıldıktan sonra kabul etti. Karara Küba, Yemen ve Zimbabve red oyu verirken, Çin ve Hindistan ise çekimser kaldı. Oylama sırasında yaşanan ilginç bir durum da Romanya'nın ille de karar metninde Kürt sözcüğünün çıkarılması doğrultusundaki ısrarları oldu.

Diğer bir husus da Birleşmiş Milletler tarafından bir tampon bölge oluşturularak yerinden yurdundan kopmuş milyonlarca insanı bu alana yerleştirmek suretiyle sözümona güvenliklerini sağlama girişimi oldu.

Bu konuda da iki farklı yaklaşım söz konusu oldu. Avrupalı çevrelerin yaklaşımı Güney Kürdistan halkının oturduğu bölgelerde, yani kent ve kasabalarda tekrar güvenlik içinde oturabilmesi ve yaşayabilmesi için, bu bölgelerin çevresinde BM askerlerince güvenliğin sağlanması olayıydı. Bu öneri, halkın mevcut zorluktan ve kırımlardan geçici de olsa kurtulması için bazı pozitif özellikler de taşımaktaydı.

TC ve ABD'nin benimsediği ikinci yaklaşım ise, Güney-Kuzey sınırı boyunca 30-40 km.lik bir kuşağın tampon bölge durumuna getirilmesi ve halkın burada, adeta bir toplama kampında yaşar gibi yaşamasıydı. Halkın güvenliğini sağlamayla hiçbir ilgisi olmayan bu önlem, aslında bağımsızlıkçı temelde bir direnişin gelişip kısa sürede büyüyeceği bu toprakları, tampon bölge adı altında bu özelliğinden yalıtılmayı, diğer bir deyimle bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizi engellemeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle de son derece tehlikeli bir girişimdir.

BM Güvenlik Konseyi'nin, üzerinde anlaşmaya varılan karar taslağı metni şöyle

"Güvenlik Konseyi;

-Irak'ın son zamanlarda özellikle Kürtlerin yoğun olduğu bölgelerde ve diğer bölgelerde sivil halka karşı uyguladığı ve bölgede uluslararası barış ve güvenliği tehdit eden tutumunu kınar.

-Irak'ın derhal bu tutuma son vermesini ve Irak vatandaşlarıyla insan haklarına ve siyasi hürriyetlerine saygı temelinde bir diyaloga girmesi umudunda olduğunu belirtir.

-Irak'ın bir an önce ihtiyacı olanlara iletebilmek üzere uluslararası kuruluşların gönderecekleri yardımın ulaşmasına izin vermesinde ısrar eder, bu operasyonun gerçekleştirilmesi için Irak'tan gerekeni yapmasını talep eder.

-Genel Sekreter'den Irak'ta insani çabaların sürdürülmesini ve Irak nüfusunun özellikle de Kürt nüfusunun, Irak güçlerince ezilmesi ve göçe zorlanması konusunda özellikle de Kuzey Irak'taki durum hakkında bir rapor hazırlanmasına, ayrıca gerektiğinde bölgeye bir heyet göndermesini talep eder.

-Genel Sekreter'den BM'nin ilgili örgütleri de dahil olmak üzere etindeki bütün imkanları mültecilerin ve yerlerinden edilen nüfusun acil gereksinimlerini karşılamak amacıyla seferber etmesini ister.

-Bütün üye devletleri ve insani kuruluşları, bu insani yardım çabalarına yardımcı olmaya çağırır."

TC'nin sınırboyu uygulamalarından bazı örnekler

Sömürgeci TC askerlerinin sığınmacılara yardım adı altında estirdiği teröre maruz kalan ve tanık olan Güneyli halk, yerlerinde kalıp Irak tarafından katledilmenin belki de daha tercih edilir bir yol olduğunu düşünmeye başladı.

Açlık, soğuk ve salgın hastalıklardan günde yüzlercesinin yaşamını yitirmesi yetmiyormuş gibi, hergün 10-15 kişi de, TC'nin döşemiş olduğu mayınlara çar-

Şirnex hastanesinde ölümle pençeleşmektedir.

-Çel'de havanın çok soğuk olduğu bir gece, soğuktan donmak üzere olan kişiler, en azından kucaklarında donmaya yüz tutan çocuklarını kurtarabilmek amacıyla yakındaki köyün evlerine gitmek isterler. Ancak buna izin verilmez. Çocuklarının can çekişmesine dayanamayan bazıları köye doğru yürümeye başlarlar. Bunun üzerine askerler derhal ateş açarlar. Kucaklarındaki çocuklarını kurtarmak isteyenlerden 2'si orada ölüyor,

Bu acıların sorumlusu yalnız Saddam mı?

Foto: Der Spiegel

pip ya ölüyor ya da kol ve bacaklarını yitiriyor. Bunun da dışında hergün çeşitli nedenlerle asker veya korucular tarafından kurşunlanıyor ve onlarca da bu şekilde katlediliyor.

Bu konuda hemen hemen her toplama yerinde ve her gün benzer olaylar yaşanıyor. Bunlardan öğrenebildiğimiz sınırlı birkaç örnek şöyle:

-Girgê Amo (Silopi), Zaxo'nun hemen karşısında bulunmasına ve orada çok sayıda insan birikmesine rağmen, o bölgeden geçişlere TC kesinlikle izin vermiyor. Burada girmek isteyenleri kim olduğuna bakmaksızın kurşunluyor. 1 Nisan günü Bê Mirin (Dolan) köyü civarında bir grup peshmerge giriş yapmak istedi. Ellerindeki beyaz bayrağı sürekli havada tutarak işaret vermelerine rağmen TC askerlerince peshmerge taranıyor. Tarama sonucu peshmergeleden 3'ü olay yerinde ölüyor, gerisi zorunlu olarak dönmek zorunda kalıyorlar.

-Nisan ayı başlarında, girişlerin yeni başladığı günlerde Qilaban'ın Işıkveren köyü yakınlarında askerlerin, geçiş yapmak isteyen bir grubun üzerine ateş açması sonucunda 4 kişi öldü, birçoğu da yaralandı.

-7 Nisan günü yine Işıkveren'de, bulundukları sıfır noktasını terketmeye zorlanan bir grubun üzerine ateş açıldı. 7 yaşındaki bir çocuk aldığı kurşunlarla ağır yaralandı. Yaralı çocuk şu anda

çok sayıda kişi de yaralanıyor. Yaralıları yine o havada yaralarıyla başbaşa bırakılıyor.

-Sömürgeci TC askerleri, can derindeki insanlar karşısında her türlü ahlaksızlığı sergilemekten geri durmuyor. 8 Nisan'da Işıkveren muntikasındaki toplanma yeri yakınlarında bir grup asker bir kadına saldırarak tecavüze yelteniyor. Bu iğrenç olayı görüp engel olmak isteyen iki kişi saldırgan askerlerin aitesine maruz kalıyor. Biri olay yerinde ölüyor, diğeri de ağır yaralanıyor.

-Qilaban muntikasındaki bir toplanma yerinde, günlerden beri hiçbir yardım alamamış insanlar, yöre halkının gönderdiği bir traktör dolusu gıda maddelerini görünce sevinçle o tarafa doğru koşuyorlar. Askerlerin taraması sonucu bir kadın yaşamını yitiriyor.

-10 Nisan günü aynı şekilde günlerdir aç kalan insanların ekmeğe doğru koşmaları üzerine askerler ateş açtılar. Açılan ateş sonucu bir kişi ölüyor, çok sayıda kişi de yaralandı.

-10 Nisan günü Qilaban muntikasında uçaklar havadan cadır attı. Atılan cadırları almak üzere düştüğü alana doğru koşmak isteyen kitlenin üzerine ateş açıldı. Acımasızca taranan kitleden 30-35 kadar kişi yaralandı. Bunlardan durumu ağır olanlar da var. Yaralılarından bir kısmı şu anda Şirnex hastanesinde yatmaktadır.

BASIN AÇIKLAMASI

Çağımızın insan hakları çağı ilan edildiği, balinaların kurtarıldığı, 5 bin nüfuslu Bahailere sahip çıkıldığı, 300 binlik Kuveyt için tüm dünyanın ve onun sözde temsilcisi BM'in tüm dünyayı harekete geçirerek hak ve özgürlükler uğruna kan dökmeyi göze aldığı bir dönemde insanlığın beklediği tüm umutları boşa çıkaran bir insanlık dramı yaşanıyor. Bu dram, insanlığın geleceğine olan umudunu boşa çıkardı.

Hakkari'nin Çukurca ilçesi topraklarında bir insanlık faciası yaşanıyor. 1988 Halepçe ve diğer katliamların deneyimiyle hazırlanan petrol ve silah tekelinin çizdiği senaryonun kurbanı Kürtler, Araplar, Süryani ve Yezidiler. Irk, renk, dil, din, çocuk, yetişkin, sivil, asker tanımayan, bölgedeki tüm canlıların katliamını hedef alan vahşet boyutlarında bir katliam yaşandı, yaşanıyor. Hukuksuzluğu ve insanlık düşmanlığını kendine meslek edinmiş Baas rejimi, yine dünyadaki silah ve petrol tekelinin hazırladığı katliam senaryosunu uygulamaya koydu. Bilanço, binlerce ölü, sakat, yaralı, hasta, evsiz-barksız yüzbinlerce göçmen, anasız-babasız, sahipsiz binlerce hasta ve çaresiz çocuk. Ailenin her bireyinin bir toplanma bölgesinde bulunduğu binlerce parçalanmış aile. İşte soykırımın, insanlık dışı, vahşet boyutlarındaki katliamın kaba bilançosu!

ABD, güdümündeki devletler ve BM'in yeşil ışık yakmasıyla hava desteğiyle başlayan katliamın ilk izlenimleri korkunç boyutlardaydı. Sınra akın etmiş aç, susuz, korku ve panik içinde yüzbinlerce insan... Bu insanlar yürümüyor, sürünüyor; konuşmuyor, inliyor; tüm vadi bu iniltilerle uğulduyordu. Çevredeki il ve ilçelerden yüzlerce insan, bu insanlık faciasının kurbanı insanlara yardımcı olmaya koştu. Günlerdir aç ve susuz yürüyen bu insanların büyük çoğunluğu beslenme fonksiyonlarını yerine getiremiyorlar, verilen yiyecekleri yiyemiyorlardı. Tümünü hemen hemen çıplak ayaklarla günlerdir yürüyordu. İnsanlar ölümlerini gömmeden, yürüyemeyen hastalarını arkada bırakarak katliamdan kaçmışlardı. Cumhuriyet muhafızlarının, hava ve kimyasal bombaların panik içinde kaçmaya zorladığı tümü sivil bu topluluklara hiçbir ayırım yapmadan saldırdığı, mukavemet görmeyince yakaladıkları birçok insanı kadın-çocuk demeden koyun boğazlar gibi ellerindeki bıçaklarla boğazladıklarını anlatıyorlardı.

Tüm Deştan (Üzümlü) vadisi sığınmacılarla dolu. Sürekli yağmur yağıyor ve insanların barınabilecekleri, yağmurdan korunabilecekleri hiçbir olanakları yok. Yağmur altında ateş yakmaktan başka yapabilecekleri hiç bir şeyleri yok. İnsanlar çaresizlikten ölüyor, insanlar açlıktan, soğuktan, barınsızlıktan ölüyor... Demokrasi havarisi ülkelerden hala ciddi ve samimi bir girişim yok. Tek girişim, kaderlerini bu insanlık dramını yaşayan kardeşleriyle paylaşan insanlarımızın duyarlı, şatafat-

sız ve insanlık boyutundaki dayanışmasından başka dayanışma yok. Şimdiye kadar demekten başka hiçbir ciddi girişimde bulunmayan demokrasi havarilerinin bölgeye ulaşan şatafatlı yardımları ciddiyeten uzak.

İnsanlarımız bir insanlık dramı yaşıyor. Günlük beslenme ihtiyaçları Van, Hakkari ve Elazığ'dan gelen halkın topladığı yardımlarla, olması gerekenden çok uzak bir seviyede karşılanmaktadır. İnsanlarımız açlıktan ölüyor. Bölgeye ekmek, bisküvi, az miktarda helva, zeytin, makkarnadan başka yiyecek maddesi ulaşılamamakta, pişirilmesi gereken gıda maddelerini pişirecek malzeme olmadığından bu maddeler kullanılamamakta, halk ancak hazır yiyeceklerle, ona ulaşabilen az miktarda yetinmek zorunda kalmaktadır. Giyim, tamamen sefalet düzeyinde, insanlar paçavralara bürünmüş soğuktan korunmaya çalışmaktadır. İnsanlarımızın tüm gıda maddelerine ve pişirme malzemelerine ihtiyacı vardır.

Barınma tam bir dram. Hiçbir barınma olanağından bahsetmek mümkün değil. Sığınacak tek bir kapalı mekan yok. Rüzgar, güneş ve yağmurla teması kesecek tek bir barınaktan bahsetmek mümkün değil. İnsanlarımız barınsızlıktan ölüyor. Bizim insanlarımızın acil olarak çadır vb. barınma malzemelerine ihtiyaçları var.

Sağlık hizmeti yok. Sağlık elemanları, olmayan malzemelerle 24 saat görev yapmaya çalışmakta, hizmet verememektedir. Tümünü hasta 300.000 insana 7 mecutlu 7 sağlık ekibi hizmet vermeye çalışmaktadır. Sağlık Müdürü Dr. Mustafa Ballı'nın deyişiyle, hizmet verilememekte, çünkü sağlık hizmeti verebilecek ne malzeme ne de düzen bulunmaktadır. İnsanlar sağlık ekibinin gözlemlerinde ölüyorlar. Bir ishali ilacı veya antibiyotik yokluğu yüzünden insanlarımız ölüyor.

Toplanmaları için tespit edilen bölgeye insanları ayakta dikmeye çalışırsak, yerleşim bölgesi gene yetersiz kalır. Kaldı ki, yerleşim bölgesinin 500 metre ilerisinde 1 metre arayla mayın döşenmiş bulunmakta, bu mayınlardan günde ortalama 5-10 tanesi patlamaktadır. Bu konuda bugüne kadar hiçbir önlem alınmış değildir. Irak rejiminden gelebilecek herhangi bir saldırıya karşı en ufak bir önlem ve burada bulunan halkın tümünün sivil-kadın-çocuklardan oluştuğu ve kendini savunmaktan uzak olduğu da düşünüldüğünde can güvenliğinin olmadığı açıktır.

49. Nolu Sınır Taşı'nın bulunduğu vadi ölüm kokuyor. Vadi, tam bir ölüm vadisi. Vadide her gün ortalama 100-120 kişi ölmektedir. İnsanlar, en basit imkanlardan bile yoksun olduğu için ölmekte. Çocuk ölümleri canıye getirilmiyor, artık uygun bir çukur açılarak üstü toprakla örtülüyor. Vadi tam bir insanlık dramı sahnesi, vadi yüzyıllarca silinmeyecek bir insanlık ayıbının simgesi.

Vadi, tüm dünya devletlerinin Kürt halkı ve azınlıklarına karşı ihanetinin belgesi...

İnsanlarımız uluslararası komp-

loyla evinden, yurdundan kopararak soykırıma tabi tutulmaktadır. Faşist Baas rejimi, halkımızı katliamdan geçirirken gücünü, dünyanın iplerini ellerinde tutan devletlerin halkımız hakkındaki kölelik hükmünden almaktadır. Bu statüyü onaylamak ve yaşatmak, vahşete seyirci kalmak insanlığın varlığıyla bağdaşmaz. Bu yaşatılan drama sessiz kalmak yapılan katliama onay vermektir, suç ortaklığı etmektir. Yaşanan dram günümüzdeki çağdaşlaşmayla çelişmektedir. Yaşanan katliam günümüz insanlığının temel sorunu ve utancıdır. BM, bir halkın soyunun vahşice kırımdan geçirilmesine seyirci kalıyorsa, onun ciddiyetinde bahsedilemez. BM, sadece büyük devletlerin petrol, silah ve diğer çıkarlarını kollamak için mi vardır? Esas görevi bütün dünya uluslarını tek çatı altında ve barış içinde yaşamalarını sağlamak olmalıdır. Öyleyse neden bu kurum Kürt halkı ve azınlıklarına kapalıdır?

İnsanlığını kaybetmemiş, insanım diyen herkese sesleniyorum

Bu soykırımda katledilen insanlara sahip çıkalım!

Başta BM olmak üzere samimiyetle destek vermeyen ikiyüzlü politikalara karşı çıkarak teşhir edelim, halklarımıza bu politikalara karşı tavır alduralım!

Petrolü ve doları insan yaşamının ve onurunun üstünde tutan politikaları mahkum edelim!

Bu dramla halkların kardeşliği yıkılmak isteniyor. Orada dünyaya güvensizlik, insanlığa güvensizlik ve nefret tohumları ekilmeye çalışılıyor. Bunu, göstereceğimiz en sıcak dayanışma ile tersine çevirelim!

İnsanlığın geleceği için bu politikalara, işlenen bu insanlık suçuna karşı tavır alalım. Gelecek kuşaklar, kuşağımızı bu konuda alacağımız tavırla, ya insanlık suçuna ortak veya insanlık onurunu koruyan bir kuşak olarak anacaklardır. Bizler onurlu bir kuşak olabilmeliyiz!

İnsanım diyen herkese sesleniyorum

Çocuğunuzu severken, burada karın, yağmurun altında ölen yüzlerce çocuğu düşünün!

Sıcak evinizde oturken, barınsızlıktan, başını sokacak bir parça naylon bulamadığı için ölen binlerce insanı düşünün!

Ne yapabiliriz?

Bu halka yapılacak en samimi yardım insanlarımızı kendi topraklarında, kendi yurtlarında efendi halkların sahip olduğu haklara sahip şartlarda yaşamalarını sürdürme olanaklarının sağlanmasıdır. BM ve tek tek tüm dünya devletlerine sesleniyoruz! Acil olarak BM denetiminde bir güvenlik bölgesi oluşturularak, halkın can ve mal güvenliği sağlanarak, kendi topraklarında güvenlik içinde yerleştirmeye azami katkıda bulunulmalıdır!

Bu yerleşim sürecinde tüm dünya devletleri bu insanların ihtiyaçlarını azami ölçüde sağlamalıdır.

Yavuz Binbay
(İHD-GYK Üyesi Van Şb. Bşk)

Ulusun yüksek çıkarlarına bağlı güçler, sağlam birlik ve ittifak yaratarak direnmek zorundadır

Baştarafı 1. sayfada

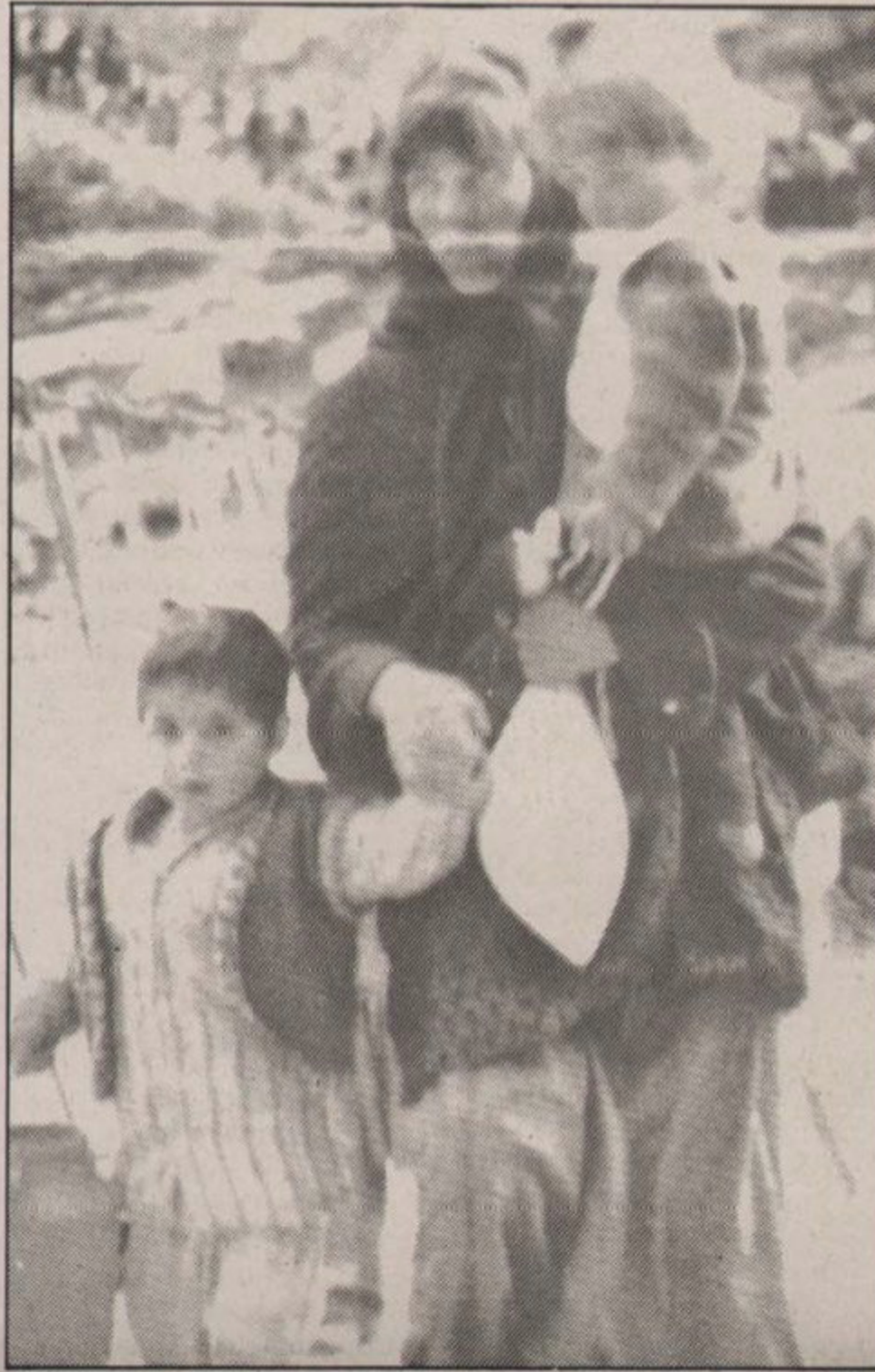
düzeyle ulaştı. Bunun yanı sıra çok sayıda insan sömürgeci Türk ordusunun saldırılarında can verdi.

ABD emperyalizmi ve Batılı müttefikleri, savaşın başlangıcında Saddam Hüseyin'i yeni bir Hitler olarak tanımlıyor ve mevcut Bağdat yönetiminin devrilmesini istiyordu. Körfez savaşının ilk günlerinde Irak'a yönelik hava saldırılarının beklenen sonucu vermemesi ve Bağdat yönetiminin boyun eğmesinin gecikmesi üzerine, karşı cephede Saddam Hüseyin rejimine son verilmesi çağrıları da yükselmeye başlamıştı. Özellikle ABD ve İngiltere, Arap ve Kürt halkını Saddam Hüseyin diktatörlüğünü devirmek üzere ayaklanmaya çağırıyordu. Ancak kara savaşı başladığı zaman, Irak ordusu herhangi bir direnme göstermedi ve derhal teslim oldu. Irak yönetiminin ABD önderliğindeki müttefik kuvvetler karşısında uğradığı utanç verici yenilgi, eskiden beri güçlü bir potansiyel oluşturan halk muhalefeti bir patlamaya götürdü. Müttefik kuvvetlerin yoğun hava saldırılarının yol açtığı korkunç kırımın ve yıkımın yükünü omuzlayan Arap ve Kürt halkı, düzene karşı ayağa kalktı. Arap halkının güneyde başlayan ayaklanmasına kuzeyde yükselen Kürt ayaklanması eşlik etti. Güney Kürdistan'ın hemen hemen bütün kentleri ayaklanan kitlelerin eline geçti. Mevcut düzeni yıkmakla tehdit eden halk ayaklanması ABD emperyalizmini telaşa düşürdü. Çünkü Arap ve Kürt halkını federatif bir yapı içinde birleştiren demokratik bir Irak'ın Saddam Hüseyin rejimine karşı biricik seçeneği olarak öne çıkması, ABD emperyalizmi ve müttefiklerinin işine gelmiyordu. Saddam Hüseyin rejiminin yıkılması, Ortadoğu'da İran ve Suriye'nin etkinliğinin artmasını yol açabilir; devrimci hareketlerin yükselmesi için daha elverişli bir ortam yaratabilirdi. Irak ve Güney Kürdistan'ı içine alan bir federal devlet düzeni, Kuzey Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş savaşına daha güçlü bir ivme kazandırabilirdi; emperyalizmin bölgedeki en güvenilir işbirlikçilerinden biri olan sömürgeci Türk devletinin yıkımını hızlandırabilirdi. Bütün bu olgular, ABD emperyalizminin Bağdat yönetimi karşısındaki tutumunu daha da netleştirmesine ve devirmek istediği Saddam Hüseyin rejimini ayakta tutmasına neden oldu. ABD emperyalizmi, Saddam Hüseyin rejiminden çok daha tehlikeli görüldü halk ayaklanmasını, arka çıktığı Bağdat yönetimi eliyle bastırdı.

Irak'ta ve Güney Kürdistan'da gelişen halk ayaklanmalarının bastırılmasını ve milyonlarca Kürt insanının kendi topraklarından sökülüp çıkarılmasını, gerçekte ABD emperyalizminin Ortadoğu halklarına yönelik saldırı planları kapsamında değerlendirilmek gerekir. ABD emperyalizminin Körfez savaşındaki asıl amacının saldırı Bağdat yönetimini cezalandırmak ve Saddam Hüseyin'i iktidardan uzaklaştırmak niyetinde olmadığı belliydi. Meydana

gelen son gelişmelerle birlikte, bu gerçek tamamen doğrulandı. ABD emperyalizmi, her şeyden önce Ortadoğu'nun zengin petrol yatakları üzerindeki denetimini pekiştirmek, bölgedeki egemenliğine karşı bazı sorunlar çıkaran işbirlikçi rejimleri güçten düşürmek ve kendisine itaat eder duruma getirmek, bu temelde sınırlı da olsa anti-emperyalist bir politika izleyen yönetimlere gözdağı vermek ve kızışan ilişkileri kendi çıkarları doğrultusunda çözmek istiyordu. Müttefik kuvvetlerin bir ayı aşkın bir süre boyunca Irak'ı sürekli bombalamasının ve ikinci dünya savaşında kullanılan toplam bomba miktarından çok daha fazlasını Irak ve Kürdistan halkı üzerine boşaltmasının nedeni buydu. Dünya halklarının elikanlı celladı, Körfez savaşı sırasında ve savaş sonrasında, Saddam Hüseyin'i affedilmemesi gereken bir suçlu olarak ilan ediyor ve kendi suçluluğunu örtbas etmek için yoğun bir çaba harcıyordu. Dünya kamuoyuna egemen kılınmak istenen bu yaklaşım, Körfez savaşı sonrasında da devam ettirildi. Amerikan emperyalizmi üstlendiği saygınlık uyardıran görevlere yeterince sahip çıkamayan "uluslararası demokrasi bekçisi" olarak lanse edilirken, Kürt halkına karşı soykırım uygulayan Saddam Hüseyin yönetimi yine en büyük suçlu olarak gündemde kaldı. ABD emperyalizminin Irak'ta ve Güney Kürdistan'da neden olduğu korkunç kırım ve yıkım neredeyse unutuldu. Oysa Irak'ta ve Güney Kürdistan'da her şey esas olarak ABD emperyalizminin planladığı ve istediği biçimde gelişti. Emperyalizmin besleyip palazlandığı ve yıllarca bölge halklarına karşı bir koç başı olarak kullandığı Saddam Hüseyin ve yönetimi, savaş sonrasında ABD emperyalizminin her isteğine "evet efendim" diyecek bir duruma düşürüldü. Savaş sona erdiği zaman iktidarda kalma umutlarını önemli oranda yitiren ve kendisini sığınmacı olarak kabul edebilecek bir devlet arayan Saddam Hüseyin, Pentagon'un onayıyla yine iktidarda kaldı. Irak'ın önemli bir kesimini ve Güney Kürdistan'ın tamamını kapsayan halk ayaklanmasını vahşice bastırdı. ABD emperyalizminin istediği muhalefeti ezilmiş ve yönetimi uysal bir köle haline getirilmiş bir Irak'tı ve sonunda gerçekleşen bu oldu.

Güney Kürdistan'daki söz konusu gelişmelerden en çok tedirgin olanların başında sömürgeci Türk devleti geliyordu. Sömürgeci Türk devleti, Güney Kürdistan'daki ayaklanmanın bastırılması için, süper devletler nezdinde önemli girişimlerde bulundu. Sovyetler Birliği'ni ziyaretinin hemen ardından Washington'a giden Turgut Özal, Irak'ın "toprak bütünlüğü"nü korunması ve dolayısıyla Kürt ayaklanmasının bastırılması için süper devletlerin desteğini sağlamaya çalıştı. Özal'ın ABD Başkanı George Bush'a Saddam Hüseyin'in bir mesajını götürdüğü basında da açıkça dile getirildi. Görünürde aralarında varolan ciddi gerginliğe karşın, Türk devleti Irak yönetimi ile ilişkilerini hiç bir zaman kesmedi ve Kürt ayaklanması karşısında Irak rejimiy-

Emperyalizme güven yaşam vadedemez

Foto: Hüriyet

le ortak kaygılar taşıdı. Bunun sonucunda Özal ile Bush arasında da gerçekleşen Camp David görüşmesi, Kürt ayaklanmasına karşı alçakça bir komplonun kararlaştırılıp planlandığı bir zirveye dönüştü. Nitekim bu döneme kadar Irak rejiminin hava kuvvetlerini kullanmasına izin vermeyen ABD yönetimi, bu yönüşmenin ardından Bağdat yönetiminin ayaklanan halk kitlelerine karşı uçaklar ve helikopterlerle saldırıya geçmesi karşısında ses çıkarmadı. Ayaklanmanın bastırılması konusunda Türk devleti ve Irak rejimi ile ABD emperyalizmi arasında görüş birliği vardı. Sömürgeci Türk devletinin bir yandan Güney Kürdistan'daki ayaklanmanın bastırılması için olağanüstü bir çaba harcarken, öbür yandan Kürt halkının hamiliğine soyunması ve Irak rejiminin soykırımcı uygulamalarını Birleşmiş Milletler örgütüne şikâyet etmesi, tarihsel geleneklerine yakışır tam bir ikiye bölünme örneği idi. Sınırlara yığılan Güneyli yurttaşlarımızın karşı takındığı çirkin tavır, onun hamiliğinin hangi anlama geldiğini gözler önüne serdi. Öyle ki, öteden beri Türk devletine karşı temkinli bir yaklaşım içinde bulunan çeşitli Batı Avrupa ülkelerinin hükümetleri bile, Ankara yönetiminin yurttaşlarımızın karşı takındığı düşmanca tutumu protesto etmek zorunda kaldılar.

Faşist-sömürgeci Bağdat rejiminin Güney Kürdistan halkına karşı soykırımcı uygulamalara başvurusu, yeterli sayılmasa da, dünya kamuoyunun ve çeşitli uluslararası kuruluşların tepkilerine yol açtı. Fransa tarafından hazırlanan ve Güney Kürdistan'daki vahşi uygulamaları ne-

deniyle Saddam Hüseyin rejiminin mahkûm edilmesini isteyen bir karar tasarısı, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nce kabul edildi. Yemen, Kuba ve Zimbabve'nin red oyu kullandığı oturumda Çin Halk Cumhuriyeti çekimser kalırken, Güvenlik Konseyi'nin öbür üyeleri tasarı lehinde tavır takındılar. İşin ilginç yanı, Sovyetler Birliği ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin başlangıçta hazırlanan karar tasarısına karşı çıkmaları ve tasarının "Irak'ın içişlerine müdahale" olarak değerlendirmeleriydi. Bu her iki ülkeye göre, Kürdistan ulusal kurtuluş sorunu sömürgeci devletlerin "iç sorunu"ydü. Daha da ilgi çekici olanı ise, S. Birliği'nin karar tasarısında ki Kürt sözcüğünü çıkarmaya çalışmasıydı. Sosyalizmin temel ilkelerinden uzaklaşan, ama sosyalizmden henüz resmen vazgeçmemiş olan her iki devlet, bu tutumlarıyla Ortadoğu bölgesinde statükonun korunmasından yana olduklarını ve statükoyu bozmaya yönelik her türlü devrimci gelişmenin karşısında yer alacaklarını açığa vurdular. Onlar için önemli olan şeyin ulusların bağımsızlık ve özgürlük hakları değil, kendi devlet çıkarları olduğu açıklığa kavuştu.

Güney Kürdistan'da faaliyette bulunan örgütler, ayaklanmanın başında bütün gelişmelere sahip çıkmak ve her şeyin kendi denetimleri altında geliştiğini kanıtlamak için yoğun çaba harcadılar. Ancak ayaklanmanın bastırılmasından sonra, bu kez kendi rollerini alabildiğine küçümseyen bir tutum içine girdiler. Bununla yenilginin sorumluluğunu omuzlarından atmaya çalıştılar. Ayaklanmaya katılan esas güçler, gerçekte bu parçadaki

klasik önderliklerin işbirlikçi-cahş- olarak tanımladığı kitlelerdi. Kentleri ele geçiren güçler bunlardı. I-KDP ve YNK (Kürdistan Yurtseverler Birliği) ayaklanmaya katıldıkları zaman, belibaşlı kent merkezleri ayaklanan kitlelerin eline geçmişti. Kendi deyişleriyle ayaklanma 4 Mart tarihinde başlarken, bu örgütler ancak 11 Mart'ta ayaklanmaya katıldıklarını ilan etmişlerdi. Buna karşılık, Batılı çevreler, ayaklanmanın daha ilk günlerinde bu güçlerin konumunu oldukça abartıyor ve kendilerine gerçeklerle ilgili olmayan roller atfediyorlardı. Aynı günlerde çeşitli uluslararası basın kuruluşlarının temsilcileriyle yoğun görüşmelerde bulunan PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN, bu güçlerin rollerinin abartıldığını ve ayaklanmadaki etkinliklerinin aslında çok sınırlı olduğunu açıklıyordu. Zaten gerçeğin kendisi buydu.

Güney Kürdistan'da gelişen ulusal hareketin başını çeken ilkel milliyetçi ve küçük-burjuva önderlik, hiç bir zaman halkın özgücüne güvenmedi. Halk kitlelerine dayanarak bir ulusal kurtuluş hareketi geliştirmek yerine, sömürgeci ve emperyalist devletlere dayanmayı ve doğacak elverişli dış koşullardan yararlanmayı esas aldı. Bu durum otonomi hedefinin son derece dar sınırları içine hapsedilen Güney Kürdistan'daki ulusal hareketi her defasında ağır yenilgilerle karşı karşıya getirdi. 1975 ve 1988 yıllarında gerçekleştirilen sonuç bu oldu. Aynı pratik 1991 yılında da tekrarlandı. Halbuki özellikle Körfez savaşıyla birlikte Güney Kürdistan'da mücadelenin başarısı için son derece elverişli koşullar oluşmuştu. Savaş faşist Saddam Hüseyin yönetimini iyice güçten düşürmüştü, Kürdistan üzerindeki fiili denetimini kırmıştı. Kitleler ayaklanma halindeydi ve silahlıydı. Böyle bir ortamda yapılması gereken şey ayaklanmanın başına geçerek kitleleri örgütlemek, ulusal düzeyde ayaklanan güçler arasında sağlam bir eşgüdüm kurmak ve uygun taktikler kullanarak düşman saldırılarını püskürtmekti. Ama gerçekleşen şey bu olmadı. Bunun yerine umutlar ABD emperyalizminin ve sömürgeci Türk devletinin vereceği desteğe bağlandı. Hatta kimileri açıkça "Bu kez başardık, ABD'nin desteğini kazandık" diyorlardı. Yenilginin nedenleri de bu sözcüklerde gizliydi. ABD emperyalizminin Bağdat rejimini yasalıktan yana tavır aldığını netleşince, ayaklanmanın kaderi de belli oldu. Ayaklanma ortamında kitleleri örgütleyerek direniş seferber etmek yerine, yaratılan panikle Güney Kürdistan halkı kitlesel göçe zorlandı.

Değerli bilim adamı İsmail Beşikçi, TC'nin eski bir içişleri bakanının Kürdistan'daki "dağları koruyan jandarma değil, jandarmaları koruyan" dediğini belirtir. Bu taksimden doğrudur. Klasik sömürgecilik korku üreterek egemenliğini korumaya ve kitleleri düzene itaat eder konumda tutmaya çalışır. Bu olgu Türk sömürgeciliğinin pratiğinde belirgin bir biçimde öne çıkmaktadır. Güney Kürdistan'daki durum da bundan farklı değildir. Güney Kürdistan'daki

halk ayaklanmasını bastıran Saddam Hüseyin'in faşist ordusu değil, bu ordunun yarattığı korkudur. Faşist Irak ordusu katliamlara başvuracak endişesiyle halk kendi topraklarını terketmeye ve göçmen durumuna düşürmeye çalışmak, asla doğru bir tutum olamaz. Ayaklanmanın nasıl bir direniş temelinde zafere ulaşacağı en son Şahlık monarşisine karşı gelişen İran İslam Devrimi pratiğinde ortaya çıktı. Bir kez başladıktan sonra, İran'daki halk ayaklanması sürekli bir saldırıyı esas aldı. Monarşi yönetiminin azgın saldırıları ve katliamları ayaklanmanın bastırılmasına yetmedi. Silahsız halk yığınları makinalı tüfek yuvalarının üzerine yürürken, saflarından yere düşen sayısız insanın cesetlerini çiğneyerek ilerlediler. İran İslam Devrimi böyle bir saldırı ruhuyla zafere ulaştı.

Ama Güney Kürdistan'da böyle olmadı. Saddam Hüseyin rejimi kuvvetlerini toparlayarak karşı saldırıya geçerken, halk ayaklanmasının başında bulunan güçler, sözümona sivil halkı soykırımdan kurtarma telaşına düştüler. Bunun da ötesinde, çeşitli basın kuruluşları, halk kitlelerinin ABD'nin desteğinden umutlarını kesen güneydeki geleneksel otonomik hareketler tarafından Türkiye ve İran sınırlarına doğru yürüyüşe teşvik edildiğini haber verdiler. Saddam Hüseyin rejiminin yakın bir dönemde Halepçe örneğinde görülen soykırım denemeleri, bu kitlesel göçün daha da büyümesini ve panik tarzında bir kaçışa dönüşmesini beraberinde getirdi. Korku ayaklanma alanının terk edilmesine yol açtı. Buna göre yüzbinlerce insanın mülteci yaşamına doğru yola çıkmalarının yarattığı trajik tablo dünya kamuoyunun dikkatini Kürdistan sorunu üzerine çekecek ve büyük devletlerin Saddam Hüseyin rejimini zorlamaları sağlanmış olacaktı. Bu hangi ölçüde gerçekçi bir yönelim olabilir? Kitleleri acınacak en vahim durumlara düşürerek ve insanlığın acıma duygularını sömürerek, bir halkın ulusal kurtuluş sorununu çözüme götürmek mümkün müdür? Hayır! 1988 yılındaki yığınsal göç örneğinde görüldüğü gibi, topraklarından kopuşun insanlarımız için getirdiği şey yeni bir tutsaklıktır. 1988 yılında Türk sömürgecilerine teslim edilen yüzüne yakın Kürt insanı her türlü baskı ve hakarete maruz bırakılmış, bu baskılar sonucunda çok büyük bir bölümü geri dönmeye zorlanmış ve arkada kalanlar ise tam bir tutsak yaşamı sürdürmeye mahkûm edilmişlerdir. İran'a geçen göçmen kitlelerinin durumu da iç açıcı değildir. Türkiye ve İran gibi sömürgeci devletleri Kürtleri mülteci olarak kabul etmeye yönelikten şey, onları kendi egemenlikleri altında bulunan Kürt halkına karşı kullanmaktır. Kaldı ki, sömürgeci devletlerden hiç birinin durumu Irak yönetiminden daha iyi değildir. Aynı gerçek Irak yöneticileri tarafından da dile getirilmektedir. Faşist diktatör Saddam Hüseyin, Türk devletinin Kürtlerin ulusal varlığını tanımadığını ve İran yönetiminin Kürt halkına karşı şiddet kullandığını belirtirken bir gerçeğe işaret etmektedir.

ABD emperyalizmi ve müttefikleri ile Bağdat yönetimi arasındaki çelişkilerin hala devam etmesi, ABD'yi Kürt göçmenlerini Saddam Hüseyin yönetimine karşı elinde bir koz olarak tutmaya

yönelmektedir. ABD'nin Güney Kürdistan'da soykırımdan kaçan yurttaşlarımızın yerleştirileceği özel bir güvenlik bölgesi oluşturmaya çalışmasının ve bu amaçla Güney Kürdistan'a askeri güçler yollamasının esas nedeni budur. Kürdistan'a asker yollamasının Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yapılmış bir müdahale anlamına gelmediğini vurgulamaya özen gösteren Washington yetkilileri, tek bir Amerikan askerinin bile çatışmalara katılmayacağını açıklamışlardır. ABD emperyalizmi, devrimci muhalefetin gelişmesini ve başarı kazanmasını önleyecek yöntemlerle Saddam Hüseyin'i devirmenin yollarını aramaktadır. Amerika yanlısı bir yönetimin işbaşına getirilmesi halinde, ABD askerlerini geri çekecek ve yeni yönetimin Kürdistan'da egemenliğini tesis etmesi doğrultusunda çaba harcayacaktır. Sömürgeci Türk devletinin istediği de budur. Türk hükümetinin kısmen de olsa sınırları açması ve göçmenlerin bir bölümünü Kuzey Kürdistan'a yerleştirmesi, Saddam Hüseyin'in yakın bir gelecekte iktidardan uzaklaştırılacağı beklentisinden kaynaklanmaktadır. CIA'nın Irak'ta bir darbe hazırlığı içinde ol-

karşısında kazandığı askeri zafere, ABD emperyalizminin siyasal plandaki çıkmasını daha derinleştirmiştir. Devirmek istediği Saddam Hüseyin rejimini ayaklanmış Arap ve Kürt halkının muhalefetine tercih etmesi, onun bu çıkmazının en belirgin ifadesidir. Güney Kürdistan'da gelişen halk ayaklanmasının uğradığı yenilgiye karşın, Kürdistan sorunu her zamankinden daha fazla uluslararası politikanın gündemine girmiştir. Kürdistan sorunu bağımsızlık ve özgürlüğün kazanılmasına kadar artık gündemden düşmeyecek bir uluslararası sorun haline gelmiştir. Bütün dünyanın gözleri Kürdistan üzerine çevrilmiştir. ABD emperyalizminin Kürdistan sorununa doğrudan karışması ve ülkemize askeri güçler yollaması, ulusal kurtuluş mücadelesine ivme kazandıracak bir katalizör rolünü oynamanın ötesine geçmeyecektir. Saddam Hüseyin'in iktidarda kalması veya iktidardan uzaklaştırılması emperyalizmin çözümsüzlüğünü çözüme dönüştüremeyecektir! Tersine emperyalizmin ve sömürgeci yönetimlerin çıkmazı giderek derinleşecek; ulusal kurtuluş mücadelesi Kuzey ve Güney Kürdistan'da daha güçlü bir

halk ayaklanmasının bastırılması ve halkımızın önemli bir kesiminin göçmen konumuna düşürülmesi elbette son derece kötü bir durumdur. Ama bu yenilgi bütün olumsuzluklarına ve yol açtığı acılara karşın, klasik önderliklerin yetmezliğini bir kez daha ortaya koyması ve sürekli yenilgiye ve yıkımlara neden olan pratiklerinin çıkmazını tescil etmesi anlamında olumlu bir nitelik de taşımaktadır. Gerçekte ülkemizin güney parçasında yenilen şey bu geleneksel önderliklerdir, işbirlikçi ilkel milliyetçilik ve uzlaşmacı küçük-burjuva reformizmidir. Güney Kürdistan'da gerçekte yenilen ve tükeniş noktasına gelen şey emperyalizme bağlanan sahte umutlardır; dış koşullara bel bağlama ve Kürdistan sorununu sömürgeci devletlerin sınırları içinde çözme çabalarıdır. ABD emperyalizmi başta olmak üzere çeşitli emperyalist çevrelerin ve sömürgeci devletlerin Güney Kürdistan'daki bu güçleri yaşatmaya çalışmaları ve göçmenler sorununu bunun için bir araç olarak kullanmaları bu gerçeği değiştiremeyecektir.

Ayaklanmanın bastırılmış olmasına karşın, bugün Güney Kürdistan'da ulusal direniş hala de-

cektir. Kürdistan sorununu ağırlaştıran geleneksel önderliklerin bu biçimde pratikte de aşılması, Kürdistan devriminin yeni ve daha güçlü bir sürece girdiğine işaret etmektedir.

Irak'ta işbaşında bulunan Saddam Hüseyin ve rejimi kitleler nezdindeki itibarını tamamen yitirmiş, Arap ve Kürt halkının nefretini kazanmış olan bir liderlik ve rejimdir; esas olarak istihbarat örgütlenmesine ve ordu gücüne dayanarak ayakta kalma savaşını vermektedir. İstenilen nitelikte bir seçeneğinin olmaması nedeniyle emperyalistler ve bölge gericiği tarafından yaşatılmasına karşın, iki taraf arasındaki çelişkiler de giderek şiddetlenmektedir. Batılı ülkeler işlediği suçlar yüzünden güvenilir bir lider olarak gördükleri Saddam Hüseyin'i iktidardan uzaklaştırmak için, kendisinin savaş suçlusu olarak kabul edilmesini ve uluslararası bir mahkemede yargılanmasını istemektedir. Bütün bunlar Saddam Hüseyin'i iktidardan uzaklaştırma çabalarıdır. Saddam Hüseyin iktidarda kaldığı sürece, Batı ile Irak arasında sağlıklı ilişkilerin kurulması ve çelişkilerin yumuşatılması olanaksızdır. Bu durumda Bağdat rejiminin Güney Kürdistan'ın tamamı üzerinde eskisi gibi denetim kurması düşünülemez. ABD'nin başını çektiği ve Türk sömürgecileriyle Batılı emperyalist devletler tarafından desteklenen özel güvenlik bölgesi de Kürdistan'ın tamamına egemen kılınmaz. ABD başta olmak üzere emperyalist devletlere ait silahlı kuvvetler Güney Kürdistan'ı denetleyemez. Türk sömürgecilerinin sınır güvenliğini ABD askerlerine devretmesi, Kuzey ve Güney Kürdistan parçaları arasındaki mücadelenin birliğini engelleyemez. Mevcut durumda sınır boylarında geniş bir alanda ortaya çıkan egemenlik boşluğu, devrimci güçler tarafından rahatsızlıkla doldurulabilir. Emperyalistlerin ve sömürgeci devletlerin Kürt halkını birbirine düşürme ve bir parçada yaşayan halkı diğer parçadaki halka karşı kullanma planları ve çabaları boşa çıkarılırsa, halkımız ortaya çıkan böylesi elverişli bir ortamdan yararlanarak mücadelesini hızla yükseltecek ve zafere ulaşacaktır.

Kürdistan'daki son gelişmeler, halkımıza karşı sorumluluk duyan bütün güçleri kendi pratiklerini gözden geçirmek zorunda bırakmaktadır. Kürdistan'da bundan böyle işbirlikçiliğin ve uzlaşmacılığın zemin bulması ve yaşama olanağına sahip olması son derece zor ve hatta olanaksızdır. İşbirlikçilik tarihe karışırken, geçmiş pratiklerine eleştirel yaklaşan, halkımızın genel ulusal çıkarlarını esas alan, çizgilerini gözden geçirip düzelten, tutarlı bir mücadele anlayışına ulaşan ve bunu hayata geçiren güçler yaşama olanağı bulacaktır. Halkımız bundan böyle emperyalist ve sömürgeci devletlerin çıkarları doğrultusunda kullanılmasına izin vermeyecek ve dış güçlerin kendi yazgısı üzerinde istedikleri gibi oynamalarını kabul etmeyecektir. Güneyli halkımızın içine düşürüldüğü vahim durum karşısında sorumluluk duyan ve ulusal yüksek çıkarlarına bağlı olan bütün güçler, eskinin tekrarlanmasına izin vermeden, sağlam bir birlik ve ittifak yaratarak sömürgeci egemenliğe karşı savaşı sürdürmek ve halkımızı yeniden topraklarına kavuşturmak zorundadır.

Kazandığı mevziyi kolay terkemez gerilla...

Foto: Berxwedan

duğu artık hiç kimse için bir sır değildir.

Körfez savaşı günlerinde Türk devletinin kuzeyden Irak'a gireceği söylentisi ve beklentisi üzerine, Saddam Hüseyin'in, "Ben Türkiye'ye bir Kürdistan hediye edeceğim ki, Musul-Kerkük'e göz koymak nedir anlasın" dediği bilinmektedir. ABD emperyalizmi ve Türk sömürgecilerinin Bağdat yönetimini sıkıştırması karşısında, Saddam Hüseyin rejimi Güney Kürdistan'da yeni düzenlemelere gidebilir. Mevcut rejim Irak üzerindeki egemenliğini yeniden tesis ederse, bu olasılık daha da güçlenebilir. Saddam Hüseyin rejimi eskiye oranla biraz daha genişletilmiş bir özerkliğe yönelerek, göçmenleri geri çağırabilir; güneyli Kürt örgütleriyle görüşmeler yaparak, ABD'nin sahip çıktığı Kürt göçmenleri kozunu geri alabilir. Bunlar öyle uzun bir sürece yayılan hesaplar değildir. ABD emperyalizmi mevcut durumda kısa süreli planlar yaparak Bağdat rejimi karşısında sonuç almaya çalışmaktadır.

Körfez savaşında Irak ordusu

biçimde gelişecektir.

Kürdistan artık eski Kürdistan değildir. 1970'li yılların Kürdistan'ı gerilerde kalmıştır. Bugün ülkemizin kaderini belirleyecek olan Kuzey-Batı Kürdistan'da sağlam temeller üzerinde ve güçlü bir önderlik temelinde gelişen bir ulusal kurtuluş mücadelesi vardır. Bu son derece önemli bir olgu niteliğini taşımaktadır. Kuzey-Batı Kürdistan'da yükselen halk savaşının ortaya çıkardığı kazanımlar, tutarlı bir çizgiden ve sağlıklı bir mücadele anlayışından yoksun olan miyadını doldurmuş geleneksel önderliklerin neden olduğu yenilgilerin olumsuz sonuçlarını giderecek özelliklere sahiptir. Bunun içindir ki, geçmişte olduğu gibi, Kürdistan'ın diğer parçalarında gelişen bir halk hareketinin veya ayaklanmanın bastırılması, halkımızın savaşma kararlılığını sarsamayacak ve kurtuluş umutlarını kıramayacaktır. Halkımız kendisini gerçek anlamda zafere götürecektir. Önderliğin ne olduğunu ve nasıl olması gerektiğini pratikte çok iyi görmektedir.

Güney Kürdistan'da gelişen

vam etmekte ve silahlı mücadelenin sürdürülmesine çalışılmaktadır. Direnişin bu biçimde sürdürülmesinde ve silahlı güçlerin mücadele zemininde tutulmasında PKK'nin belirleyici rolü vardır. PKK'ye bağlı kuvvetler Güney Kürdistan'ın bir çok alanında çarpışmalara doğrudan katılmakta ve güneyli halkımızı Irak-Arap sömürgeciliğine karşı savaşıma teşvik etmektedir. PKK Hareketi artık sadece ideolojik ve siyasal alanda değil, örgütsel ve pratik planda da yalnızca Kuzey Kürdistan'a özgü bir önderlik konumundan çıkmakta ve bütün Kürdistan'a egemen olan bir ulusal önderliğe dönüşmektedir. Bu Kuzey-Batı Kürdistan'daki devrimci kurtuluş mücadelesinin temel teşkil ettiği ve Güney Kürdistan'daki son gelişmelerin giderek öne çıktığı bir olgudur. Bu durum Kürdistan'ın her iki parçasındaki ulusal kurtuluş mücadelesi arasında güçlü bir eşgüdümün kurulmasına yol açacak; güneydeki mücadele doğruluğu pratikte sınanmış yöntemlerle sağlam temellere oturmuş olarak varlığını sürdürmeye devam e-

GÜNEY KÜRDİSTAN HALKINA SOYKIRIM PROTESTO EDİLİYOR

● Dünyanın birçok kentinde

Kürdistanlılar sokaklara döküldü. Yüzlerce protesto gösterisi, yürüyüşü ve işgal eylemi gerçekleştirildi

● Başta Irak ve TC sömürgecileri olmak üzere tüm suç ortakları gösterilerin hedefi oldu. ABD ve Birleşmiş Milletler (BM) de her yerde kınandılar

● Tüm Avrupa ülkelerinde yardım kampanyaları başlatıldı. Dayanışma girişimleri uluslararası çapta boyutlanıyor

Berxwedan muhabirleri bildiriyor

ALMANYA

Berlin: 6 Nisan günü ERNK taraftarlarının düzenlediği protesto yürüyüşüne 1.000 civarında Kürdistanlı yurtsever ile Alman ilerici ve demokratları katıldı. 4 saat süren yürüyüşün ardından şehir merkezinde etkili bir miting de yapıldı. Gösterilerin son bulmasına rağmen kitle uzun süre miting alanından ayrılmadı. Açılan enformasyon masalarının çevresinde müzik ve folklor gösterilerine devam edildi. Miting alanı akşamın geç saatlerine kadar katliam resimleri ile donatılı kaldı.

Gösteriler boyunca atılan slogan ve yapılan konuşmalarla sömürgeci vahşet kınanırken, bağımsızlık şiarları yükseltildi. Kitleler intikam yemini ardından dağıldı.

10 Nisan'da ise Kürdistanlı yurtseverler ve çeşitli halklardan ilerici ve demokratlardan oluşan 10.000 kişilik bir kitle, yaptığı yürüyüşle Saddam rejimini protesto etti. Bir mitingle sonuçlanan eylemde insanlığa dayanışma çağrısında bulunuldu.

12 Nisan günü ERNK taraftarları ve Alman Kürt Halkının Dostları ortaklaşa oturma eylemlerine başladı. Biraraya gelen 200 kişilik kitle, **Batı Berlin**'in 2 ve **Doğu Berlin**'in de 2 ayrı meydanında gerçekleştirdiği 4 değişik oturma eyleminde Berlinliler'e çağrıda bulunarak, Kürt halkının direnişinin desteklenmesi ve zor durumdaki Kürt halkına yardımların yapılması istendi. Müzik ve folklor eşliğinde yapılan gösteriler boyunca bilgilendirme masaları açıldı, bağışlar toplandı.

Newroz serihildanıyla dayanışma amacıyla ATİK, DİDF, ERNK, TKP-Kıvılcım, TKP-B, Direniş Hareketi, Devrimci Partizan, KAWA, TİKB Sempatizanları, DKP, TDKP-YDÖ, TKP-ML Hareketi ve Devrimci İşçi tarafından oluşturulan ve TKP-ML tarafından desteklenen **Eylem Birliği Platformu**'na 13 Nisan günü Kurdamın Meydanı'nda Güney Kürdistan halkının soykırımını protesto eden bir korsan gösteri yapıldı. 100 civarında kişinin katıldığı eylemde bildiriler dağıtıldı, konuşmalar yapıldı ve meydana lastikler atışa verildi.

Bielefeld: 11 Nisan'da şehir merkezinde ERNK taraftarları, ilerici ve demokrat Almanlar'ın da katılımıyla, bir protesto ve dayanışmaya çağrı mitingi gerçekleştirildi. Çevrede toplanan çok sayıda izleyici yapılan konuşmalar ve dağıtılan bildirilerle bilgilendirildi. Mitingte 70 do-

layında gösterici vardı.

12 Nisan günü ise, Kürt ve Türk devrimci hareketlerinin oluşturduğu Eylem Birliği Platformu bir protesto yürüyüşü düzenledi. Alman ilerici ve demokratların da destekleyip yer aldığı yürüyüş toplam 200'ün üzerinde bir katılım oldu.

13 Nisan günü ise **Osnabrück**'de 350, **Münster**'de 350, **Bünde**'de 300 kişinin, yine **Paderborn** ve **Bielefeld**'e bağlı diğer birçok kent ve yerleşim alanında yüzlerce kişinin katıldığı çok sayıda yürüyüş, miting vb. gösteriler oldu. Bu gösterilerde, ERNK'nin çağrısı üzerine Kürdistanlı yurtseverlerin yanında çok sayıda Alman dayanışmacı da yer aldı. Kamuoyunun dikkatleri katliama çekilerek yardım kampanyasına katılımın genişletilmesinde ileri adımlar atıldı.

Frankfurt: Türkiye ve Kürdistanlı sol örgütlerin oluşturduğu Eylem Birliği Platformu'nun çağrısıyla, 6 Nisan günü 400 dolayında kişinin katıldığı bir oturma eylemi gerçekleştirildi. Bu alanda Kurtuluş Hareketi de eylem birliğini destekleyerek, eyleme katıldı. 2 saat süren eylemde, kamuoyu Güney Kürdistan'daki katliam üzerine bilgilendirildi.

Aynı gün, Üniversite Öğrencileri Birliği-ASTA'nın düzenlediği bir başka yürüyüş gerçekleştirildi. Eylem Birliği Platformu'nun da yer aldığı yürüyüş 1.500'ün üzerinde bir katılım oldu. ERNK taraftarlarının kitle sel katılımı dikkatleri çeken yönü oluşturdu.

9 Nisan'da ERNK, KAWA, DDKD, TKP-ML ve Kürt Halkının Dostları'nca **Glessen** kentinde yapılan protesto yürüyüş ve mitingine de 250 kişi katıldı.

13 Nisan günü de ASTA Almanya çapında merkezi bir yürüyüş ve miting Frankfurt'da gerçekleştirdi. Eylem komitesinde yer alan ERNK taraftarları sayısı yüksek bir kitleyle yürüyüş ve mitingde aktif yer aldı. Gösteriye 5.000'in üzerinde bir katılımın olması, kamuoyunun duyarlılığına örnek oluşturdu.

Hamburg: 5 Nisan'da 100'ün üzerinde ERNK'li yurtsever ABD Konsoloslugu binası önünde gösteri yaptı. Ardından TC Konsoloslugu'na yüründü. Çok sayıda gazeteci gösterileri izledi, yurtseverlerle röportajlar yapıldı. Polis aldığı yoğun güvenlik önlemleri nedeniyle, işgal olarak hedeflenen eylemler gösteriler düzeyinde kaldı. HH-Radyosu, Radio-107, Reuter ajansı ve SAT-1 televizyonu eylem alanındaydılar. SAT-1 televizyonu akşam haberlerinde gösterileri görüntüledi.

6 Nisan günü ERNK, ATİF, TEVGER ve Alman dostların ka-

Nisan 1991 Hollanda

Foto: Berxwedan

tılımla büyük bir yürüyüş düzenlendi. 650 kişiyle başlayan yürüyüş, güzergah boyunca yeni katılımlarla 2.500 kişinin gösterisine dönüştü. Yürüyüşçüler, TC Konsoloslugu'nun önüne de gitti. Orada yapılan bir protesto mitinginden sonra, ABD Konsoloslugu önüne de gidilerek ikinci bir kınama mitingi yapıldı. Mitingden sonra yürüyüşe devam edilerek Newroz gecesinde kutlanacağı salonun önüne ulaşıldı ve 4.000'in üzerinde kitlenin katılımıyla Newroz bayramı kutlaması başarıyla yapıldı.

8 Nisan'da **Kiel** kentinde Alman Sosyal-Demokrat Partisi-SPD'nin merkez binası işgal edildi. ERNK taraftarları ve Alman dostlardan oluşan 100 kişilik kitle, SPD yöneticileriyle birlikte işgal edilen binada bir basın toplantısı yaparak amaçları kamuoyuna duyurdu.

Yine **Kiel**'de 13 Nisan günü, ERNK'li yurtseverler ile Alman ilerici-demokratların katılımıyla bir yürüyüş ve miting düzenlendi. 150'nin üzerinde katılımın olduğu eylem büyük bir ilgi gözlendi.

Aynı gün bu sefer de **Hamburg**'a bağlı **Heide** kentinde 80 kişilik bir kitle yürüdü. Yürüyüşü ERNK taraftarları ve Alman dostları düzenledi. Bu kentte Kürdistanlıların yaptıkları ilk eylemleriydi.

Ayrıca basına ve kamuoyuna yönelik dizi toplantılar yapıldı. Çeşitli basın açıklamaları yapılarak vahşetin boyutlarına ve acil yardım sorunlarına dikkat çekildi. Hamburg alanındaki bu eylemliliğin yanısıra basın, radyo ve TV'ler aracılığıyla kampanyaya katılma çağrılarında bulunuldu. SAT-1 televizyonu ERNK'li yurtseverlere televizyondan konuşma ve çağrıda bulunma olanağı verdi. Bunların dışında çeşitli kurum ve kuruluşlarla görüşmeler oldu. **Stade** kentinde tanınmış bir müzisyenin kampanya çalışmalarının yürütülmesinde yer alması sağlandı. Hamburg merkezinde ise, her yıl binlerce turisti Türkiye'ye götüren büyük bir otobüs firmasının desteği alındı. Otobüs firması bir açıklama yaparak, TC'nin Güneyli Kürtler'e yönelik sinsi eylemlerinin devam etmesi halinde bu yıl için Türkiye'ye gitmesi planlanan 250 bin turistin gezisini iptal edeceğini duyurdu. TC Cumhurbaşkanı T. Özal'a bir de

protesto mektubu gönderdi.

Bremen: 5 Nisan sabahı, çoğunluğu kadın ve çocuklardan oluşan 60 kişilik bir kitle Kızılhaç binasına girerek binayı uzun bir süre işgal altında tuttu. Yetkililerle yapılan görüşmelerden ve onların da başkent Bonn'daki merkezleriyle yaptığı konuşmalardan sonra, istemler kabul edildi. Buna göre; 1- Bremen'de yerel bir bağış kontosu açıldı, 2- Kızılhaç uluslararası düzeyde ek girişimlerde bulunacak, 3- Toplanacak bağış ve yardımlar TC üzerinden iletilmeyecek. DPA ajansı, Radio Bremen, SFN televizyonu ve TAZ ile çok sayıda diğer gazeteler de eylemi izlediler. Hem Kızılhaç hem de yurtseverlerin temsilcileriyle röportajlar yaptılar.

9 Nisan'da ise, ERNK taraftarlarının çağrısıyla 300 kişilik bir kitle bir protesto yürüyüşü gerçekleştirdi. Katılanların çoğunluğunu Alman ilerici-demokratları oluşturuyordu.

Kassel: 8 Nisan günü Devrimci Birlik adına ve çok sayıda dayanışmacı Alman ilerici-demokratların katılımıyla kentin belediye binası işgal edildi. Binaya giren 150 kişilik kitle, istekleri açıkladıktan sonra içeride 5 günlük açlık grevine gidileceğini duyurdu. Açlık grevini 20 yurtsever ve ilerici binanın içinde sürdürdü.

Stuttgart: ERNK taraftarları, SPD, Yeşiller, "Medico International" Yardım Örgütü, Hristiyan Demokrat Partisi-CDU ve Güney Kürdistanlılar tarafından bir yardım ve eylem komitesi oluşturuldu. Komite önüne bir de eylem planı koymuş bulunuyor. Komite adına çeşitli kurum ve kuruluşlarla dizi görüşmeler, toplantılar vb. yapılıyor. Gelişen tüm etkinlikler bu komitenin inisiyatifinde oluyor.

İlk eylem 6 Nisan'da bir yürüyüş olarak gerçekleşti. 400'ü aşkın kitle daha sonra ABD Konsoloslugu önünde yaptığı mitingle, katliama neden tüm güçleri kınadı. Miting 3 saatten fazla sürdü.

9 Nisan'dan itibaren merkezi ve kalabalık bir alanda açılan bir çadırın altında süresiz nöbet tutma ve yardım toplama eylemine başlandı. Her gün, günün 24 saatinde en az 15 kişi çadırın altında kalıyor. Kişiler, düzenli değiştiriliyor. Stuttgart TV'si nö-

bet çadırına gelerek yurtseverlerle bir röportaj yaptı ve yayınladı. Ayrıca yardım çağrısında bulundu. "Stuttgarter Zeitung" gazetesi de eylemi hergün kamuoyuna yansıtarak dayanışmada bulunuyor.

Aynı gün ERNK taraftarları 100'ü aşkın Kürdistanlı'nın katılımıyla Eyalet Parlamentosu önünde bir gösteri de yapıldı. ERNK taraftarları, 1 milyon mark yardımın yapılmasını, 500 yaralının tedavisinin üstlenilmesini ve Avrupa Parlamentosu'na çağrıda bulunan, Birleşmiş Milletler'e de tavrından dolayı protesto telgrafının çekilmesini içeren bir mektubu parlamentoya iletiler. SPD ve Yeşiller istemleri hemen kabul etti, ancak parlamento başkanının hazır olmaması nedeniyle talepler o gün karara dönüşmedi. 11 Nisan günü taleplerin kabul edildiği, yurtseverlere iletili. Kabul edilen talepler şunlardır: Yaralıların tedavisinin üstlenilmesi, 1 seyyar hastanenin kurulması, BM'ye protesto mektubu, Avrupa Topluluğu'na daha fazla yardım çağrısı ve Stuttgart Parlamentosu adına "Medico International" yoluyla 2 milyon markın hemen iletilmesi.

11 Nisan'da ise, yukarıda adı geçen komite ve FDP, çeşitli kilseler ile çeşitli Alman örgütleri adına ortak bir basın toplantısı düzenlendi. Toplantıda sorunun çözümünün Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce tayin etmesinden geçtiği, gönderilen yardımların kısa vadede bazı sorunları çözümlerse de uzun vadede çözüm gücü olamayacağı vurgulandı. Bu doğrultuda hazırlanan bir açıklama da basın mensuplarına iletili. Toplantıya 5 basın mensubu katıldı.

Öte yandan aynı gün **Göppingen**'de Kürdistan Zentrum'un çağrısı üzerine çeşitli Alman grup ve partilerinin de konuşmacı olarak katıldığı ve 300 kişinin yer aldığı bir sessiz yürüyüş düzenlendi. Yürüyüşte Kürdistan Zentrum adına yapılan konuşmadan sonra sırasıyla CDU Göppingen Milletvekili Klaus Jäger, FDP Göppingen Başkanı Annerose Fischer Bucher, GAL'den Gerd Burchard, SPD Göppingen Başkanı Emil Frick, DGB Göppingen Başkanı Klaus Wiesborn, Protestan Akademisi adına Walter Halliger ve Baden Württemberg İlticacılar Dairesi

adına Papaz Werner Baumgarten Irak rejimini kınayan, ABD ve BM'yi katliama seyirci kalmakla itham eden konuşmalar yaptılar.

Nürnberg: 6 Nisan'da ERNK taraftarlarıyla Yeşiller'in **Erlangen** kentinde düzenlediği yürüyüş 250 kişiyle başladı. Buradan Nürnberg Belediye binası önüne kadar yüründü. Yol boyunca katılım 500'ü aştı. Belediye önünde yapılan gösteri esnasında toplantı halinde olan Belediye Meclisi toplantıya ara vererek tüm üyeler toplu halde balkona çıktı. Oradan desteklerini bildirerek alkışlarla selamlamada bulundular.

13 Nisan günü de ERNK taraftarları, Türkiye sol hareketleri, Güney Kürdistanlılar ve Alman dostların katılımıyla bir yürüyüş gerçekleştirildi. Çoğunluğunu Almanlar'ın oluşturduğu kitle, 700 kişi civarındaydı.

Duisburg: ERNK'li 200'ün üzerinde yurtsever katliamı ve sorumlu güçleri protesto etmek amacıyla 6 Nisan günü **Dortmund** kentinde bir oturma grevi gerçekleştirerek kamuoyunun bilgilendirilmesini sağladı.

ERNK taraftarları 9 Nisan'da **Wuppertal** kentinde düzenli bilgilendirme masaları açmaya başladı. 12 Nisan'a kadar süren bu etkinlik, Eylem Birliği Platformu'na düzenlenene ve 150 kişinin katıldığı bir yürüyüşle noktalandı.

300 ERNK taraftarı, 10 Nisan'da bu kez **Hagen** kentinde bir yürüyüş gerçekleştirdi. Yürüyüş bitiminde yapılan mitingde Irak ve TC bayrakları yakılarak, sömürgecilğe karşı olan kin ve nefret haykırıldı.

11 Nisan günü **Emmerich** kentinde ERNK taraftarı Kürdistanlı yurtseverler ve Alman dayanışmacıların birlikte düzenlediği yürüyüşe 150'nin üzerinde bir katılım oldu. Yürüyüş boyunca Güney Kürdistanlılar'a ulaştırmak amacıyla bağış toplandı, ayrıca bu günden itibaren bir kampanya da başlatıldı.

ERNK taraftarları, Güney Kürdistanlı öğrenciler ve çeşitli Alman grupların katılımıyla 12 Nisan günü **Bochum**'da büyük bir yürüyüş yapıldı. 1.000 civarında kişinin hazır bulunduğu yürüyüşte atılan slogan ve yapılan konuşmalarla kamuoyu Kürt halkına destek vermeye çağrıldı. 13 Nisan günü **Herne**'de yapılan bir yürüyüş de 80 kişi katıldı.

ERNK taraftarı Kürdistanlılar ile Yeşiller 13 Nisan'da **Recklinghausen** kentinde bir protesto yürüyüş ve mitingyle kampanya başlattı. 200 kişinin katıldığı gösteride Irak bayrakları ateşe verildi. Miting alanında çok sayıda gazetecinin bulunuşu dikkat çekti. Gazeteciler, yurtseverlerle yaptıkları röportajları yayınladı.

13 Nisan'da Duisburg'ta Eylem Birliği Platformu'nun girişimiyle, 300'ün üzerinde bir kitle oturma eylemi yaptı. Meydanda açılan enformasyon masalarının yanısıra, bağış da toplandı. Ardından eylem bir yürüyüşe dönüştürüldü. Belli bir noktadan sonra polislin müdahale etmesi üzerine, protesto amacıyla tramvay yolu bir süre işgal edilerek trafiğe kapatıldı. Polisin geri adım atması ardından yürüyüş, planlandığı biçimiyle devam ederek bir mitingle sonuçlandırıldı.

Ayrıca Duisburg'da bazı yurtseverler 9 Nisan'dan itibaren

kentin işlek bir noktasında bilgilendirme masaları açmaya başladı. Bu eylem 11 Nisan gününden itibaren Türk ve Alman ilerici-demokratların desteğini almasıyla bir nöbet tutma eylemine dönüştürüldü. Eylem hala devam ediyor.

Lindau: Kent merkezinde ve çevrede bulunan **Markdorf, Ravensburg, Kempten ve Friedrichshafen** gibi yerleşim birimlerinde ERNK taraftarları, 13 Nisan'dan itibaren yardım kampanyası başlattı. Yurtseverler yaptıkları bağış kutularıyla sokaklarda dolaşarak yardım topluyorlar. Kamuoyunun yoğun bir ilgisinin olduğu bildirildi.

Aynı gün Ravensburg'ta ERNK taraftarlarının düzenlediği yürüyüşe 400 kişi katıldı. Çok sayıda Alman ilerici ve demokratın katıldığı görüldü. Eylemler sürüyor.

Bonn: 400'ün üzerinde ERNK taraftarı 5 Nisan günü Irak Büyükelçiliği önünde bir gösteri düzenlendi. Saddam'ın posterleri ve Irak bayrakları yakıldı, parçalandı. Elçilik binasına girmek isteyen yurtseverlere Alman polisi engel olmak istedi. Sadece bir grup binaya girebildi. Polis göstericileri dışarı çıkarmak için gözyaşartıcı bomba kullandı. Tüm kitle bu saldırının hedefi haline getirildi. 3 yaşındaki çocukların da göstericilerle birlikte olmasına rağmen, bu saldırı ayırım yapılmaksızın sürdürüldü. 5 yurtsever de gözaltına alındı. Yarattıkları çatışma sonucunda polisler bir yurtseverin omuz kemiğinin kırılmasına da neden oldular. Bu duruma rağmen yurtseveri bir süre taktalamaya devam ettiler. Yaralı yurtsever hastaneye kaldırılırken, kitle de bu tutumu protesto eden sert tavrın içine girdi. Polis, gözaltına aldıklarını derhal serbest bırakmak zorunda kaldı.

Ardından göstericiler 5 kilometrelik bir yürüyüşe geçti. Önce BM binası önünde 10 dakikalık bir miting yapıldı. Oradan TC Büyükelçiliği'ne yüründü ve protestoda bulunuldu. Yürüyüş merkezde yapılan bir mitingle sonuçlandırıldı.

Hannover: 5 Nisan'da 150 ERNK taraftarı TC Konsoloslugu'nu işgal etti.

Aynı anda 350 civarında ERNK taraftarı ve Kürt Halkının Dostları'ndan oluşan bir grup da SPD binasını işgal etti. Bir süre devam eden eylem, taleplerin kabul edilmesiyse son buldu. DPA ajansı, PLUS ve SAT, NRD radyo ve televizyonları eylem yerine geldi. TV'ler eylemi görüntüledi. Çok sayıda gazete de eylemlere yer verdi.

Buradaki göstericiler daha sonra TC Konsoloslugu'nu işgal eden gruba katıldı. Bina içinde işgal sürerken, önde de bir miting alanına dönüştü. Konsoloslugin çeşitli yerlerine asılı TC bayrakları indirilerek ERNK bayrakları asıldı. Konsolosluaktaki tüm işlemler durduruldu. Atatürk'ün tüm poster ve büstleri parçalandı. Hannover'de bulunan tüm gazeteler, muhabirlerini eylem alanına gönderdi. DPA ve SAT-1 televizyonu röportajlar yaptılar.

Eylemin sonuçlanmasyla top luca şehir merkezine yürüyüşe geçildi. Eyleme Güney Kürdistanlılar da destek verdi. Yürüyüş bir mitingle noktalandı. Yürüyüş boyunca ve miting alanında bilgilendirici materyal dağıtıldı, Eylem Birliği Platformu adına da bilgilendirme masaları açıldı.

15 Nisan'da YXK şehir mer-

kezinde açılan bir çadırda açlık grevi düzenledi. Greve 8'i ERNK taraftarı 2'si ATİF'li olan toplam 10 kişi katılıyor.

Köln: 8 Nisan'da Eylem Birliği Platformu'nda yer alan güçler adına **Siegen** kentinde merkezi bir noktada çadır açıldı. Başlatılan kampanya çerçevesinde çadırın bulunduğu meydana yardımlar toplanıyor, bilgilendirme masaları açılmış bulunuluyor. İlgiliye karşılanan bu girişim Siegen Belediyesi'nin işbirliğiyle sürüyor.

Yine Eylem Birliği Platformu adına aynı kapsamda bir çalışma da 13 Nisan günü **Düren** kentinde başlatıldı. Düren Belediyesi'nin desteklediği kampanya belli bir süre devam edecek.

12 Nisan günü Köln'de 1.000'in üzerinde bir katılımı protesto yürüyüşü yapıldı. Eylem Birliği Platformu'nda yer alan güçlerin yanısıra çok sayıda ilerici ve demokrat Alman da yürüyüşe katıldı.

Ayrıca **Aachen, Leverkusen, Siegen, Gummersbach** gibi yerleşim birimlerinde düzenli enformasyon masaları açılıyor, bağışlar toplanıyor.

AMERİKA

Newyork: HEP Milletvekilleri Ahmet Türk ve Mehmet Ali Eren ile eski Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi, 5 Nisan'dan itibaren BM binası önünde protesto amaçlı bir açlık grevine başladı.

Aynı gün 400 kişilik bir Kürdistanlı grup Bush'u protesto ve onunla görüşme amacıyla geçeceği bir noktada gösteriye başladı. Gösteri 9 saatten fazla sürdü. 500'ün üzerinde polis eylem yerinde güvenlik önlemleri aldı. Bush, kitlenin beklediği noktadan geçti ancak durmadı. Ardından bir otele giderek televizyondan bir konuşma yaptı.

Eyleme Kürdistan'ın dört parçasından Kürtler katıldı. ERNK taraftarları da kendi bayrakları altında gösteride yer aldı. CNN, FEX-11, Kanal 5, SBS, Kaliforniya NS'nin de içinde bulunduğu toplam 10 TV ekibi gösteriyi izledi ve görüntüledi. Ayrıca çok sayıda radyo ve başta Oragan Cantis ile diğer gazeteler yurtseverlerle röportajlar yaptı ve yayınladılar. Gösteriler sürüyor.

BULGARİSTAN

Sofya: 6 Nisan günü ABD Büyükelçiliği önünde bir protesto gösterisi yapıldı. Eyleme 200'den fazla Kürdistanlı öğrenci katıldı.

İlgiliye izlenen yürüyüşten sonra yurtseverler 5 gün sürecek bir açlık grevine başladı. Greve toplam 15 Kürt öğrenci katıldı. Havanın yağışlı ve soğuk olmasına rağmen grev açık havada sürdürüldü. Bu nedenle ilginin boyutu daha da büyüdü. Grevcileri, 10.000'i aşkın Bulgar ziyaret ederek dayanışmalarını dile getirdi. 15 grevcinin imzaladığı bir protesto telgrafi da Bush'a iletilmek üzere ABD Büyükelçiliğine verildi. Değişik etkinliklerin de planlandığı bildirilmektedir.

HOLLANDA

Den Haag: 4 Nisan günü Irak Büyükelçiliği önünde 200'ün üzerinde ERNK taraftarı yurtsever bir protesto gösterisi düzenledi. Lahey olarak bilinen meydana Saddam posterleri ve Irak bayrakları ateşe verildi.

Aynı gün Güney Kürdistanlılar ve diğer Kuzeyli Kürt örgüt-

leri de Irak Büyükelçiliği önünde bir gösteri düzenledi.

6 Nisan günü de ERNK taraftarları 2.000 kişilik bir katılımı büyük bir protesto yürüyüşü gerçekleştirdi. Yürüyüş kolu, Newroz bayramının kutlanacağı salonun önüne kadar geldi. Ardından 2.500 kişinin katılımıyla Newroz da kutlandı.

10 Nisan'da TC Cumhurbaşkanı T. Özal bir toplantı nedeniyle Den Haag'taydı. 30 ERNK taraftarının yanısıra çok sayıda Hollandalı ilerici-demokrat da, Özal'ın toplantıya katılacağı binanın önünde militan bir gösteri gerçekleştirerek Özalı protesto etti.

Amsterdam: 9 Nisan günü T. Özal önce Amsterdam'a gelmişti. Protesto edildiği ilk gösteri de burada oldu. Eylem Birliği Platformu'nda yer alan güçlerin düzenlediği gösteriye 100'ün üzerinde bir katılım oldu.

Ayrıca ERNK taraftarları Hollanda'nın tüm kentlerinde büyük çaplı bir yardım kampanyası başlattı. Çeşitli kurum ve partiler dayanışmalarını pratik alanda sergiliyor.

ÇEKOSLOVAKYA

Prag: Aralarında ERNK taraftarlarının bulunduğu 80 civarında Kürdistanlı öğrenci 5 Nisan günü Irak Büyükelçiliği önünde bir gösteri düzenledi. Vahşetlerinin kınanmasına tahammül edemeyen elçilik yetkilileri binadan otomatik silahlarla çıkarak Kürt öğrencileri üzerine kurşun yağdırdı. Bazı öğrencilerin yaralandığı bu olayda, Kürt öğrenciler de taş ve sopalarla kendini korudu. Taş yağmuruna tutulan elçilik binasının camları aşağı indirildi. Polisin müdahalesi ardından çatışma durdu. Bu olay üzerine Irak sömürgecileri bir kez daha dünya çapında kınandı.

YUNANİSTAN

Atina: 3 Nisan günü Akademi Meydanı'nda toplanan 250'nin üzerinde gösterici bir protesto yürüyüşü başlattı. ERNK, TKP-ML / TIKKO, TKP-Kıvılcım, Dev-Sol ve DKP'nin düzenlediği yürüyüş, Irak Büyükelçiliği binası önüne kadar sürdü. Bina önünde yarım saat süren bir mitingden sonra oturma eylemine başlandı. Eyleme basın-yayın kuruluşları büyük bir ilgi gösterdi.

13 Nisan gününden itibaren de, ERNK taraftarlarından oluşan 18 kişilik bir grup süresiz açlık grevine başladı. Gazete, televizyon ve radyolar eylem üzerine verdikleri haberlerle dayanışmada bulunuyorlar.

Selanik: 7 ERNK taraftarı 12 Nisan gününden itibaren süresiz açlık grevine başladı. Çok sayıda Yunanlı'nın destek ziyaretinin yanısıra, tüm gazete, radyo ve televizyonlar eyleme büyük bir ilgi gösteriyor, kamuoyuna dayanışma çağrısında bulunuyorlar.

İSPANYA

Madrid: 5 Nisan günü ERNK taraftarları 200 kişilik kitleyle bir yürüyüş gerçekleştirdi. Çok sayıda İspanyol dayanışmacı da katıldı. Yürüyüş ardından Dışişleri Bakanlığı'na bir ziyarette bulunuldu ve yardım yapılması istendi. Görüşmeler sonucunda 6 uçak dolusu yardım malzemesinin gönderilmesine karar verildi. Acil yardım kapsamında ele alınan bu yardımlardan 4 uçak dolusu malzeme Güneyli halkı-

mıza iletili.

12 Nisan günü de, 200'ün üzerinde ERNK taraftarıyla İspanyol ilerici-demokratları Irak Büyükelçiliği'ne yürüyerek bina önünde bir protesto gösterisi gerçekleştirdi. İspanya basın-yayın kuruluşları girişimlere büyük destek sunuyordu. Ayrıca ülke çapında bir yardım kampanyasına başlandı. Kampanya çeşitli kuruluş ve partilerin de desteğiyle sürüyor. Kamuoyunun da büyük bir ilgiyle dayanışmaya katıldığı, hemen her kentte gözlemleniyor. Çeşitli kuruluşlar da ilgili devletlere protesto telgrafları yağıdırıyorlar.

Ayrıca ERNK adına Kızılhaç yetkilileri ile de görüşmeler yapıldı.

KIBRIS

Lefkoşe: 3 Nisan günü Kıbrıslıların'ın oluşturduğu Kürt Halkıyla Dayanışma Komitesi'nin girişimleriyle çeşitli örgüt ve kuruluşların üyesi binlerce kişi Saddam'ı ve ilgili devletlerin olumsuz politikasını kınayan bir yürüyüş yaptı.

6 Nisan günü aynı amaçlı ikinci büyük bir gösteri gerçekleşti. Her iki eylemde de ERNK adına yapılan konuşmalarda, Kıbrıs halkına daha etkili yardım yapma ve dayanışmada bulunma çağrısı yapıldı.

11 Nisan'da ise Kıbrıslı dostlardan ve ERNK taraftarlarından oluşan bir grup açlık grevine başladı. Grevciler adına suçlu olan tüm devletlerin ilgili kuruluşlarına protesto telgrafları çekildi. Kıbrıs gazete, televizyon ve radyoları greve gösterdikleri büyük ilginin yanısıra, başlatılan yardım kampanyasında bizzat görev üstlenmiş bulunuyorlar.

AVUSTURYA

Viyana: 2 Nisan günü ABD Konsoloslugu önünde bir oturma eylemi yapıldı. BM'nin katliamları önleme için bir komisyon oluşturması istendi.

3 Nisan'da ABD Konsoloslugu önünde meşaleli bir yürüyüş yapıldı.

ERNK taraftarları ve Güney Kürdistanlılar'dan oluşan 200 kişilik bir grup, 4 Nisan'da sabahın akşama kadar Irak Büyükelçiliği önünde gösterilerde bulundu. Basın-yayın kuruluşlarınınca gösteri ilgiyle izlendi ve geniş bir şekilde yayımlandı.

Yine, 5 Nisan günü de, 200 kişilik ERNK'li ve Güneyli yurtseverlerden oluşan bir grup, bir yürüyüş düzenleyerek, bunu İngiltere Büyükelçiliği önünde 3 saat süren bir mitingle noktalandı.

Aynı güçler 6 Nisan'da SSCB Büyükelçiliği önünde bir miting yapma amacıyla, kent merkezinden bir meşaleli yürüyüş başlattı. 300 kişinin katıldığı yürüyüş, hedeflenen yerde yapılan 4 saatlik bir mitingden sonra sonuçlandırıldı.

10 Nisan'da Avusturya Yeşiller, ERNK taraftarları ve Türkiye sol güçleri ortaklaşa, 2.500 kişinin katıldığı bir yürüyüşü Viyana merkezinde düzenledi. Yürüyüş daha sonra bir mitingle sürdürüldü. Miting alanında ERNK, Yeşiller, Güney Kürdistanlılar ve Avusturya Komünist Partisi temsilcileri yaptıkları konuşmalarla Güneyli Kürtlerin içine düşürüldüğü durumu ve sorumluları protesto ettiler. Etkili geçen gösteride, kamuoyuna dayanışma çağrısında bulunuldu.

11 Nisan günü de Avusturya Sosyal-Demokrat Partisi-SPÖ bir

miting düzenledi. ERNK taraftarları 400 kişilik bir kitleyle mitinge destek sundu. Avusturya'nın tüm kentlerinde ayrıca, yardım kampanyaları başlatıldı.

DANİMARKA

Kopenhag: Güney Kürdistanlılar 3 Nisan günü 5 günlük bir açlık grevi başlattı. ERNK taraftarları da eyleme destek vererek katılım sağladılar. Diğer bazı güçler de dayanışmada bulundu. Grev, 22 yurtseverin açlık grevine 5 gün yatması ardından bir basın açıklamasıyla sonuçlandırıldı.

Kuzey ve Güney Kürdistanlı yurtseverlerin 5 Nisan'da yaptığı yürüyüş ise, 2.000'in üzerinde bir katılım oldu. Yürüyüş, dayanışma kampanyasının büyümesine olumlu bir zemin oluşturdu.

İkast: ERNK taraftarları ve Danimarkalı demokratlar 10 Nisan'da ortaklaşa bir protesto yürüyüşü gerçekleştirdi. 100 kişiden fazla katılımın olduğu yürüyüş, yapılan bir mitingle sonuçlandı.

PKK - Celle Davası tutukluları üç günlük açlık grevi yaptılar

9 Nisan 1991 tarihli duruşmada söz alan tutuklular, özetle şu açıklamayı yaptılar:

"Kürdistan'da hepimizin yakından tanık olduğu bir katliam yaşanıyor... Kürt halkı çok sistemli vahşi bir katliama tabi tutulmuştur. Başta Alman kamuoyunu ve insan haklarından yana herkesi, bu katliamlara karşı sessiz durmamaya, insani görevlerini yapmaya çağırıyoruz. Halkımızın maruz kaldığı katliamı protesto etmek amacıyla üç günlük açlık grevine başlayacağımızı burada duyuruyoruz."

Aalborg: 13 Nisan günü ERNK'li yurtseverler Danimarkalı dostlarla birlikte Güney Kürdistan halkımızla dayanışma amaçlı bir gece düzenledi. Katliamı kınayan konuşmaların yanı sıra müzik ve folklor gösterileriyle süren geceye 150 civarında bir kitle katıldı.

Ayrıca Danimarka'nın tüm alanlarında başlatılan bir kampanya çalışması var ve büyük ilgi görüyor. Hergün gazetelerde yurtseverlerin çeşitli röportaj ve demecileri yayınlıyor. Radyo ve televizyonlar Kürdistan Komitesi'nin açıklamalarına yer veriyor, konuşma olanağı sunuyor. Bu da kampanyanın daha da güçlenmesine büyük bir destek oluyor.

İSVİÇRE

Basel: 1 Nisan'da İsviçre, Fransa, Almanya üçgeninde düzenlenen yürüyüşe 2.000 kişi katıldı. Yürüyüşü demokratik ve barıştan yana örgütler düzenledi. ERNK taraftarları 500 kişilik bir kitle ile katıldı. Kürdistan Komitesi'nden bir temsilci bir konuşma yaparken, komite adına bir açık oturum da yapıldı.

Cenevre: 70 kişilik ERNK taraftarları ve Güney Kürdistanlılar'dan oluşan bir grup, 2 Nisan'da BM binası önünde, BM'yi kınayan bir gösteri düzenledi.

12 Nisan'da ise ERNK taraftarları, İsviçreli ilerici-demokratlar, Güney Kürdistanlılar ve Türkiye sol hareketleri ortaklaşa bir protesto yürüyüşü ve mitingi düzenledi. Kuzey ve Güney Kürdistan sınırlarında biriken Güneyli halkımızın durumunu yerinde inceleyen, ardından çeşitli Ortadoğu ülkelerini ziyaret eden ABD Dışişleri Bakanı Baker'in Cenevre'ye dönüş gününde yapılan bu gösteriye 1.000'i aşkın bir kitle katıldı.

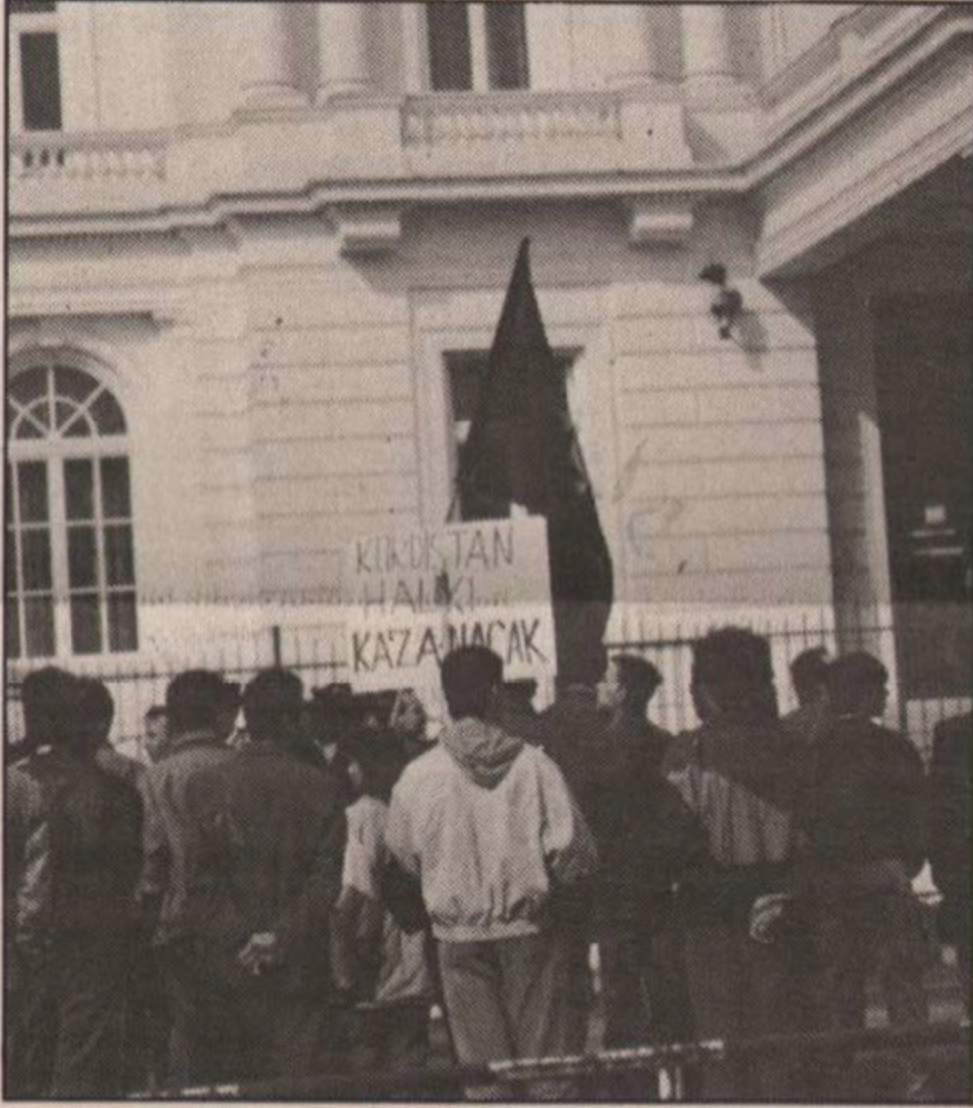
ABD'nin Kürt halkına karşı tutumu, sert bir şekilde protesto edilerek kamuoyunun dikkatleri ABD'nin politikası üzerine çekildi. **Bern:** ERNK taraftarları 400 yurtsever 5 Nisan'da parlamento binası önünde gösterilere başladı. Talepleri içeren bir mektubu İsviçre Başbakanı'na iletti. Mektupta salt insani değil, esas olarak siyasal boyuta dikkat çekilerek Kürdistan halkının direniş hareketinin desteklenmesi istendi.

lan Lozan Antlaşması'nın yapıldığı binanın önüdür. Bu vesileyle bu antlaşmanın anlamı bir kez daha kınandı. Protesto gösterisi kamuoyunun büyük ilgisiyle karşılandı.

Öte yandan İsviçre'de başlatılan yardım kampanyası büyük sonuçlar yaratıyor. Televizyon, radyo ve gazeteler duyarlı davranıyor. Basın kuruluşları, kampanyanın güçlü geçmesi için katkılarını sunuyor. Çeşitli kentlerde de enformasyon toplantıları yapılıyor.

NORVEÇ

Stavanger: 5 Nisan günü ERNK taraftarları ve Güney Kürdistanlılar'dan oluşan 70 kişilik bir grup işgal eylemi gerçekleştirdi. ABD Konsolosluğu'nu işgal eden yurtseverlerin çoğunluğunu kadın ve çocuklar oluşturuyordu. Başta ABD kınanırken, BM'ye de bir protesto telgrafı çekildi. BM'den, ABD'nin direktifleriyle değil, kendi inisiyatifleriyle hareket ederek halkımıza acil yardımda bulunması

Hamburg: ABD Konsolosluğu önünde protesto eylemi Foto: Berxwedan

istendi. Kopenhag'ta merkezi olan BM'den telgrafın cevabı telexle geldikten sonra eyleme son verildi.

Yerel VEST TV'si, Radyo NRK-VC ve Stanvanger Aftenblad gazetesi işgal eylemine yer verdiler.

KANADA

Toronto: 2 Nisan'da Toronto Parlamentosu binası önünde çoğunluğunu Güney Kürdistanlılar'ın oluşturduğu 20 kişilik bir yurtseverler grubu 4 günlük açlık grevine başladı. Grevin ikinci gününde sayı 30'a yükseldi. Radyo, televizyon ve diğer basın kuruluşları eyleme büyük ilgi gösterdi. Değişik demokratik kitle kuruluşları da dayanışmalarıyla katkıda bulundu.

Ottawa: 8 Nisan günü de, Güney Kürdistanlılar bir gösteri düzenledi. ERNK taraftarlarının da katıldığı 600 kişiden oluşan kitle Kanada Parlamentosu binası önünden ABD Konsolosluğu önüne kadar yürüdü. Ardından ERNK taraftarlarının çağrısı üzerine bir grup Kürdistanlı Irak Konsolosluğu'nu işgal etmeye gitti. Konsolosluğa molotof kokteyl, taş ve sopalarla saldırıldı. Polis müdahale etti ve 15 yurt-

sever gözaltına alındı. Bunun üzerine gösteride bulunan tüm kitle olay yerine geldi. Bu sefer gösteri burada sürdü, konsolosluk yeniden taş tutuldu. Tüm camlar aşağı indirildi.

Ardından gösteri oturma eylemine dönüştürüldü. Gözaltına alınanların serbest bırakılması istendi. Yapılan görüşmeler ardından yurtseverlerin aynı gün serbest bırakılacakları sözü verildi. Fakat gösterilere yine de son verilmedi. Oradan parlamento binası önüne gidilerek protestolara devam edildi. Saat 21.00'de yurtseverlerin bırakılmasıyla gösterilere son verildi. Bırakılanlar marşlarla karşılandı. Basın ve TV kuruluşları bu gösterileri 2 gün boyunca sürekli yayınladılar.

İTALYA

Roma: Aralarında ERNK taraftarlarının da bulunduğu 350 kişi bir protesto yürüyüşü ve mitingi yaptı. Papa'ya da Kürt halkıyla dayanışmada bulunma çağrısı iletilti. 2 Nisan günü yapılan bu gösterinin akşamında Papa, kamuoyuna Kürt halkını destekleme kampanyasına katılma çağrısında bulundu. Değişik kentlerde diğer bazı gösterilerin de olduğu bildiriliyor.

FRANSA

Paris: Kürt ve Türk ilerici kitleler ortaklaşa çeşitli eylemler düzenledi. 3 Nisan günü çoğunluğunu ERNK taraftarlarının oluşturduğu bir grup Kürdistanlı yurtsever, Paris'in merkezi bir alanında açlık grevine başladı. Biri Fransız bayan, toplam 50'yi aşkın kişiden oluşan eylemi ERNK, KAWA, KUK, Rizgarî, Ala Rizgarî ve diğer bazı güçler ile Güney Kürdistanlılar düzenledi. ERNK taraftarı bir kadın sembolik olarak çamurda yatarak grevi sürdürdü.

Grev, yoğun ziyaretçi akınına uğradı. Fransızlar ve Paris'e gelen çeşitli ülkelerden turistler eyleme büyük ilgi gösterdi, maddi ve manevi dayanışmada bulundular. Paralelinde açılan imza kampanyasına da yoğun ilgi gözlemlendi.

Fransız makamları grevcilere bir yer tahsis etmediği için, Grev Notre-Dame Kilisesi önünde sürdürüldü. Basın-yayın kuruluşları Güneyli halkımızın dramına ilişkin yoğun yayınlarda bulunuyor. Çok sayıda basın mesubu da grevi izledi. Grev, 10 Nisan'da çok sayıda basın mensubunun katıldığı bir basın toplantısıyla sonuçlandırıldı.

8 Nisan günü de bir protesto yürüyüşü gerçekleştirildi. Kürt, Türk ve Fransızlar'dan yaklaşık 5.000 kişi katılım sağladı. Fransız radyoları yürüyüşün duyurusunu önceden yaptı. TV'ler de yürüyüşü genişçe ekranlara getirdi, PKK'nın Kürdistan'daki etkinliğini de olumlu yönden işlediler. Aynı gün Türk ve Kürt esnafların önemli bir bölümü kepenk indirerek, Güneyli halkımızla dayanışmada bulundular.

Dayanışma komitesi bir de yardım kampanyası başlattı. Öte yandan, 15 kişiden oluşan ERNK taraftarı bir grup 12 Nisan'dan itibaren Montbellard kentinde bir açlık grevi başlattı. Aynı gün Lyon kentinde de çeşitli güçler ortak bir açlık grevi başlattı. **Strasbourg** kentinde de bir açlık grevinin sürdüğü bildirildi.

İNGİLTERE

Londra: 4 Nisan'da 100'ü aş-

kın ERNK taraftarı Irak Büyükelçiliği önünde gösteri düzenledi. Diğer yandan 6 yurtsever de ABD Büyükelçiliği önünde 2 günlük açlık grevine gitti. Grev ERNK taraftarları da katıldı.

5 Nisan günü 6'sı kadın 14 yurtsever Irak Büyükelçiliği'ne girdi. Binada bulunan tüm poster ve bayraklar aşağı indirilerek parçalandı. BM binası önünde de oturma eylemi başlatıldı. ENRK taraftarları ve diğer yurtseverlerce sürdürülen bu eylem dönüşümlü oluyor. Hergün en az 7 yeni kişiden oluşan gruplar, düzenli şekilde eylemi sürdürmek için görevi üstleniyor.

Değişik Türk sol grupları, İngiliz sol örgütleri ve ENRK taraftarlarının katılımıyla 300 kişilik bir kitle 9 Nisan günü İngiltere Başbakanı'nın evi önünde bir gösteri yaptı. Gazete ve televizyonlar eyleme geniş yer verdi.

100'ün üzerinde ERNK taraftarı ile değişik Türk sol güçlerinin taraftarları, 10 Nisan'da İngiltere TC Büyükelçiliği önünde bir gösteri yaptı. Basın bu eyleme de geniş yer verdi.

Ayrıca, İngiliz kamuoyuna yönelik bir dayanışma ve yardım kampanyası da başlatıldı. Kamuoyunun duyarlı olduğu gözlemlendi.

13 Nisan günü 2.000 kişinin katıldığı başka bir yürüyüş yapıldı. ERNK'nin çağrısı üzerine İngiliz ve Türk sol örgütleri ile çok sayıda tarafsız kişi katıldı. Yürüyüşe iki İngiliz milletvekili dayanışma mesajı gönderdi. Milletvekilleri Jeremy Colby ve Burnie Grant, ERNK İngiltere, İrlanda "Troops out Movement" hareketi, RCG, SWP, sendikacılar, İngiltere'de Tamil Elam ve Savaşa Karşı Kadın Hareketi temsilcilerinin yaptıkları konuşmalar televizyonlardan görüntüledi. Çok sayıda gazete de haberler verdi. Öte yandan Hindistan'dan Sikhler'de yürüyüşe katıldı.

BELÇİKA

Brüksel: 2 Nisan günü 20 kadar Güneyli Kürt Irak Büyükelçiliği'ne, kapı nöbetçilerini etkisizleştirerek girdi. İçerde Irak elçilik yetkililerinin silah kullandığı bildirildi.

Aynı gün öğleye doğru, bu sefer de 100 civarında ENRK taraftarı elçilik binası önünde gösteriye başladı. Bir saat süren gösteri esnasında, başka bir noktada 60 kişilik bir grup miting yaptı.

3 Nisan'da da Liege, Genk, Leuven ve Anvers kentlerinden de gelen 70 ENRK taraftarı Brüksel'de yeni bir miting düzenledi. Miting öncesinde Irak Büyükelçiliği önünde biraraya gelen yurtseverler sloganlar eşliğinde yürüyüş yaptı. Çok sayıda basın mensubu gösteriyi izledi. Radyo ve TV'ler yaptıkları röportajları yayınladı. Aynı gün Güney Kürdistanlılar da bazı yeni eylemler gerçekleştirdi.

12 Nisan'da da ERNK adına Belçika Parlamentosu'nda bir basın toplantısı yapıldı. Parlamento'ların dışında Kızılhaç yetkilileri de hazır bulundu. Basın kuruluşları toplantıya geniş yer ayırdı.

İSVEÇ

Stockholm: 4 Nisan'da 150 Güneyli yurtsever ABD Büyükelçiliği önünde açlık grevine başladı. Grev bir hafta sürdü. Komitede yer alan ENRK taraftarları da greve katılarak destek sundular. Aynı gün Güneyli yurtseverler Irak Büyükelçiliği'

ni işgal etmek istedi. İsveç polisi müdahalede bulunarak 6 yurt-severi gözaltına aldı.

5 Nisan'da da Güney Kürdistanlılar Çin ve SSCB Konsoloslukları önünde açlık grevine başladı.

7 Nisan günü tüm Kürt örgütleri, İsveçliler ve din adamlarının katıldığı bir protesto yürüyüşü yapıldı. 3.000 kişinin katıldığı yürüyüş sessiz planlanmıştı.

Aynı gün Güneyli Kürt aileler biraraya gelerek ani bir baskını Irak Büyükelçiliği'ne yönelik olarak gerçekleştirdiler. Yurtseverler elçiliği ateşe vermek istiyordu. Elçilikte bulunan Iraklılar silah kullandı. Bunu kanıtlayan buluntular polisin eline geçti. Yurtseverler elçilik personeline meydan dayadı. Müdahalede bulunan polis 31 yurtseveri gözaltına aldı. 9 Nisan'da İsveç Devlet Bakanı ve hükümet sözcüsü Pierr Schori, Irak Ataşesi'ni yanına çağırarak göstericilere ateş edilmesini kınadı ve Irak hükümetine İsveç adına bir nota verdi.

İsveç, elçilikte ateş edildiğini ve edenin de muhtemelen Maslahatgüzar Said El Hane olduğunu açıkladı. Başka bir diplomat suçlamayı üzerine aldı. Ardından İsveç iki Irak diplomatını hemen yurtdışı etti. Ayrıca 24 saat zarfında suç unsuru silahın teslim edilmemesi halinde bir diplomatın daha yurtdışı edileceğini bildirdi. Silahın teslim edilmesi ardından yenileri yurtdışı edilmedi.

Gözaltında tutulan 31 yurtsever hakkında da 4'er yıl hapis cezası isteniyor, yüksek para cezalarına çarptırılacakları bekleniyor. Serbest bırakılmaları için hemen hergün İsveç'te yurtseverler, bir dizi gösterilerde bulunuyor. Olaya ilişkin gelişmeler basın ve yayın kuruluşlarına genişçe yansdı.

13 Nisan'da ise ERNK taraftarlarının da katıldığı sessiz bir miting oldu. Bazı İsveçli politikacılar da hazır bulundu. 700 kişi katıldı.

Malmö: Bir hafta içerisinde iki yürüyüş düzenlendi. Birincisine 300 kişi, ikincisine 350 kişi katıldı. Malmö'ye yakın Lund kentinde de 11 Kürt ve 3 Arap açlık grevine girdi. Burada yapılan bir yürüyüşte de 300 kişi katıldı.

Ayrıca, 8 Nisan'da Sundvall kentinde çeşitli güçlerin ortak düzenlediği bir açlık grevi başlatıldı. Yüksek sayıda bir katılımı grev sürüyor. 9 Nisan'da Ramsdalen kampında 40 yurtseverin başlattığı açlık grevi devam ediyor. Aynı gün Gotebourg'da başlatılan başka ayrı bir açlık grevi de henüz sonuçlanmış değildir. 10 Nisan'da Borlänge'de 100, Umeo'da 150 civarında yurtsever yürüyüşler yaptı. Umeo'da bir açlık grevi de sürüyor. Bu grev 10 Nisan'da başladı.

13 Nisan'da başta Stockholm ve Uppsala olmak üzere toplam 13 kentte çeşitli gösteriler oldu. Hemen hergün süren gösterilerin paralelinde ülke çapında başlatılan yardım kampanyası da gitikçe daha da boyutlanıyor.

DUYURU

Kürdistan'daki soykırımı protesto yürüyüş ve mitingine katılım!

Yer ve zaman:
Riegalsche Wiese
Bad Godesberg-Bonn
20 Nisan, Cumartesi
Saat 10.00'da

Afrika'da da Newroz Kürdistanlılar'ın birliğini güçlendirdi, coşkuyu serihildanla bütünleştirdi

15 Mart 1991: Trablus'taki Newroz gecesinden...

Foto: Berxwedan

Libya (Berxwedan): Kürdistan halkının ulusal direnme bayramı Newroz ve Cephez ERNK'nin 7. kuruluş yıldönümünü kutlama vesilesiyle, ERNK Libya Komitesi'nin çağrısıyla 15 Mart günü Kürdistan'ın dört parçasından 2.500'ü aşkın yurtseverin katılımıyla Tripoli kentinde bir gece düzenlendi. Gece, büyük başarı ve coşku içinde gerçekleşti.

ERNK Libya Komitesi'nin Şubat sonlarında yaptığı çağrı üzerine, mevcut olumsuz koşullara rağmen Kürdistanlı yurtseverler büyük bir sevinçle kutlama hazırlıklarına giriştiler. Bir yandan yaygın ve seri biçimlerde bildiriler dağıtılırken, bir yandan da birçok yerleşim biriminde çok sayıda kitle toplantıları yapılarak yurtseverler kutlamaya hazırlandı.

Ulusal bayramı kutlama gecesi devrim şehitleri anısına yapılan bir dakikalık saygı duruşu ile başladı. Kadın, çocuk ve gençlerden oluşan 40 kişilik koro ekibi Parti, Cephe, Ordu bayrak ve flamaları ile yakılan üç meşale eşliğinde askeri yürüyüşle kitle arasından sahneye doğru ilerledi. Bir anda ayağa kalkan kitle dakikalarca, "Bijî Newroz!", "Bijî serihildan!" ve "Bijî Serok APO!" şiarlarını haykırdı. Salonda yakılan binlerce mum ellerde taşınarak aydınlığa olan özlem ruhu yaşandı. Haykırılan sloganlar, alkışlar ve "Mazlûm û Mehsûm", "Amed û Newroz" şiirleri adeta Cizîra Botan'ı, Şirnex'i... kısaca Kürdistan'ı yaşattı. Koro ekibinin okuduğu "Silav li te ERNK" ve "Rojhilata Navîn, ez rêberê te me" marşları büyük bir beğeni kazandı.

Daha gecenin başında coşkun dorukta olduğu hemen dakikatları geçti. Salon tıklım tıklım dolu... yüzlerce genç ayakta... ve ERNK Libya Komitesi Temsilcisi günün anlam ve önemini belirten Kürtçe siyasi konuşmayı yapmaya davet ediliyor. Konuşma defalarca slogan ve alkışlarla kesintiye uğruyor. Gecedeki coşku, sevinç; Partiye, Parti Önderliği'ne, Cepheye ve gerillaya bağlılık şiarları sürekli bir tırmanış içinde.

Kutlama Şehit Rüstem Karma Folklor Ekibi, Koma Serihildan Müzik Grubu gösterileri ve Arapça siyasi konuşmayla devam etti. "Direnmek Yaşamaktır" skeci, kitlenin sömürgeci düşmana

olan kin ve nefretini bilemeye yetti. "Kahrolsun sömürgecilik", "Berxwedan jiyan e" sloganları bunun ürünü oldu.

"Adı yasak, dili yasak ülkeden izlenimler" adlı tiyatro, programın sonraki kesiti. Koma Karker Müzik Ekibi de kutlamanın noktalınmasına doğru son türkülerini sundu. Gece, geleneksel "APO hate Hilwanê" halayıyla coşkulu bir biçimde sonuçlandı.

Newroz kutlamasında 130 civarında davetli de hazır bulundu. Mısır, Sudan, Filistin, Libya, Filipin, Polonya, Bulgaristan ve diğer bazı ülkelerden dostlar da yarışmada olduklarını açıkladılar. Bu kadar dostun dayanışmasında bulunması yurtseverlerce ilgiyle izlendi. Dev-Sol taraftarları ve YKWK Libya Komitesi de birer dayanışma mesajı sundular.

Birçok ülkede Newroz kutlamaları sürüyor

Kanada (Berxwedan): 6 Nisan günü Toronto Üniversitesi Eğitim Bilimleri salonunda ERNK'li yurtseverlerin düzenlediği Newroz kutlaması coşku içinde geçti. Kutlama hazırlıkları oluşturulan komite tarafından bir ay önceden başlatıldı.

Gece, devrim şehitlerini anmak için saygı duruşuyla başladı. Zengin siyasal içeriğin yanı sıra programda, kültürel yöne de önem verildi. Kültür programında işkenceleri anlatan bir tiyatro yer alıyordu. Okunan Kürtçe şiirlere ek olarak Ozan Şehrûz halk ezgilerini sundu. Geceye toplam 120 dolayında Kürdistanlı yurtsever katıldı.

Amerikalı Kürt Tarih Araştırmacısı Prof. Dr. Charles McDonald, Kanada Liberal Partisi'nin Yunan asıllı milletvekili Jim Karygiannis yaptıkları konuşmalarla Kürt halkının direniş mücadelesini selamladılar. İ-KDP Kuzey Amerika Temsilciliği ve Irak Kürdistanı Cephe Kuzey Amerika Temsilciliği birer kutlama mesajı sundular.

Fransa (Berxwedan): Güney Fransa'nın Marsilya kentinde ERNK taraftarlarının 31 Mart günü düzenlediği Newroz kutlama gecesine 1.500 dolayında bir katılım oldu.

Şehitlerin anısına yapılan saygı duruşundan sonra üç dilde siyasi konuşmalar yapıldı. Konuşmalar kitleyi coştururken, yurt-

severler de Partiye bağlılık ve kararlılıklarını haykırarak sloganlarla dile getirdiler.

Kültür programında ise tiyatro ve 3 folklor ekibi yer aldı. Zekiye ALKAN Çocuk Folklor Ekibi, Serhedan Folklor Ekibi ve Cûdî Folklor Ekibi'nin gösterileri ardından, yurtsever ozanlar ve Koma Zozan Müzik Ekibi Kurmancî, Soranî ve Dimilî lehçelerinde

rinde halk ezgileri ve direnişçi türkülerini sundular. Gece, "APO hate Hilwanê" halayı ile sonuçlandırıldı.

TKP-ML Güney Fransa Temsilciliği, Yeni Ülke Gazetesi-İstanbul, TDKP-Lyon, TİKB, SP Güney Fransa Örgütü ve YXK Marsilya Komitesi dayanışma mesajlarını sundular.

Ayrıca, 6 Nisan günü Almanya-Hamburg, Hollanda-Den Haag ve Danimarka-Arhus kentlerinde Newroz büyük coşkuyla kutlandı. Hamburg'da 4.000, Den Haag'da 2.500 ve Arhus'taki kutlama gecesine de 500 dolayında Kürdistanlı yurtsever katıldı.

Barış Yürüyüşü'nde ERNK bayrakları

Hannover (Berxwedan): Her yıl düzenlenen geleneksel Barış (Ostern) Yürüyüşü'ne ERNK taraftarları da bayrakları altında katıldı. 1 Nisan günü Hannover'de gerçekleşen bir yürüyüşte aralarında çok sayıda ERNK taraftarlarının da bulunduğu 1.000 civarında kişi katıldı.

Yürüyüş ardından yapılan mitingte ERNK adına bir konuşma da yapıldı. Konuşmada, Körfez savaşı sonrası Ortadoğu'nun ve Güney Kürdistan'daki halkımızın durumu, Batı'nın TC ile Irak sömürgecilerine destekleri üzerinde duruldu.

Zeynel AKYAR yoldaşı anma gecesi

2 Nisan 1991 - Paris

Foto: Berxwedan

Fransa (Berxwedan): YXK Paris Komitesi 2 Nisan'da 1.000 dolayında katılımı Paris kentinde Zeynel AKYAR (Fırat) yoldaşı anma gecesi düzenledi. Gece, saygı duruşuyla başladı. Açılış konuşmasıyla birlikte üç dilde programın sunuluşu yapıldı. Ozanlar, devrimci türkülerle anmayı sürdürdü. Sergilenen skeç, Serihildan Spor'da yer alan Kürt gençlerin Avrupa'daki yaşamını konu alıyordu. Folklor o-

yunları ardından gecenin anlamını içeren bir konuşma yapıldı.

Ozanların tekrardan okuduğu direniş türkülerinden sonra, düzenlenen serbest şiir ve türkü yarışmasına geçildi. Bu girişim gençlerin yoğun ilgisini çekti. Anma gecesi geleneksel "APO hate Hilwanê" halayıyla sonuçlandırıldı.

Çok sayıda Fransız demokrat genci de davetli olarak gecede hazır bulundu.

AGA HÎ - DUYURU

Her roja çarşemiyê di navbera saet 18.00 û 20.00'an de li navnişana jêr, xwendin û nivîsina zimanê Kurdî tê hînkirin. Em bang li hemû mirovên welatparêz dikin, ku beşdari hînbûna zimanê zikmakî bibin.

Her çarşamba günü saat 18.00-20.00 arasında aşağıdaki adreste Kürtçe okuma yazma kursu verilmektedir. Anadillerini daha iyi öğrenmeleri için tüm yurtseverleri kursa katılmaya çağırıyoruz.

Rheinfeldstr. 4 / 2000 Hamburg 13

Kurdistan Kulturzentrum

"ANTI TERÖR YASASI" DEVLET TERÖRÜNÜN ADIDIR

Bütün önceki dönemlerin ve 12 Eylül rejiminin uygulamaları-
nın bir sentezi olarak "Anti-Terör Yasası" gündeme getiriliyor. Rejim yeni baskıcı ve terörcü yönelimler peşindedir. Hem deney ve birikimlerinden hareketle hem de ceza yasalarını tasnif ederek geliştirilmiş ve takviye edilmiş tarzda yeni yasaya ulaşılmak isteniyor.

"Bir verip 20 alma" mantığı yine sahnededir. Bir yandan, kırıntı sayılamayacak belli adımlar atılmaya, tekel demokrasisini takviye etme "demokratikleşme" olarak gösterilmeye çalışılırken, bir yandan da Türkiye ve Kürdistan'daki toplumsal ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı ağırlaştırıcı yeni "yasal" düzenleme, politika ve uygulama sahneye konuyor.

"Anti-Terör Yasası" veya "Terörle Mücadele Yasası Taslağı" bilinçli bir seçimde ön plana çıkarılmıştır. İşte, "Biz, terörizme karşı mücadele ediyoruz" diyorlar. Rejimin kamuoyuna vermek istediği mesaj budur. İşin gerçeğine baktığımızda ise sorun terörizmle mücadele değildir. Terörizmle mücadele adı altında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ve Türkiye'deki toplumsal muhalefete karşı rejim yeni silahlarla donatılıyor. Ve tabii devlet terörü yeni çıkacak yasa ile daha da artacağı gibi, terörizmle mücadele bahanesiyle buna "yasal" kılıf bulunuyor.

"Terör" damgası vurularak toplumsal ve ulusal kurtuluş muhalefeti ulusal ve uluslararası alanda tecrit etmek, çok yönlü yönelerek sindirmek, dışalamak hedefleniyor.

Geçenlerde Adalet Bakanı Oltan Sungurlu, başkanlık sistemine geçişi de içeren bir paket sundu. Bunlar içinde "Anti-Terör Yasası" da var. Anti-terör yasası ve başkanlık sistemine geçiş tek başına hazırlanmadı; o zaman bunların reklamı yapılamazdı, yavan kalırdı. O halde bazı kırıntılar, hatta kırıntı denilemeyecek şeyler öne sürülerek ve asıl olarak reklama ağırlık verilerek Çapanoğlu'nun soyundan geldiği gözden kaçırılmaya çalışılacak veya "Bakin herşeyi

demokrasi için yapıyoruz" izlenimini vermeye çalışacaklar.

"Kürtçe serbesttir" propagandası basında günlerce işlendi. Oysa hazırlanan 2932 sayılı yasası kaldırmayı içeren taslağın yeni bir şey içermediği görüldü. Yapılan bir oyundu, ama makyaj ve reklam yoluyla verilen hava da başkaydı. 141, 142, 163'ü tûmden kaldırmayı düşünmüyorlar, bazı bentlerini "Anti-Terör Yasası"na aktaracaklarını söylüyorlar. Aktarılması düşünülen bentlerin ulusal kurtuluş mücadelemizi cezalandıranlar olacağı büyük olasılık. Kaldı ki, düşünceyi suç sayan başka ceza yasaları da vardır.

Türkiye'deki devrimci-demokratik muhalefeti ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ezme için "düşünce suçu" kaldırılacak, yalnızca "terör suçu" cezalandırılacak mantığıyla güya "düşünce serbesttir" yaygarası koparıyorlar. Devlete ve rejime yönelik her iktidar alternatif, siyasal hareket biçimi ne olursa olsun "terör" mantığı ve politikasıyla saf dışı edilecektir. İşte "Anti-Terör Yasası" bunun için gerekiyor. Atılan adımın çok tehlikeli ve sinsice olduğu açıktır.

"Düşünce suçu" ve "terör suçu" ayırımının yapılması, birincisinin kaldırılması ve bunun uluslararası alanda yanlış anlaşıldığı görüşünü H. Kozacıoğlu ifade etmişti. Özel savaş rejiminin ihtiyaç duyduğu bir yaklaşım da oluyor bu. "Anti-Terör Yasası" Türkiye'de polisye devlet, Kürdistan'da özel savaş rejiminin derinleştirilerek askeri-polisye tedbirlerin artırılmasıdır.

"Anti-Terör Yasası"nın bir ayağı; yenilgi almış ve henüz kitleselleşmeyen Türkiye devrimci-demokratik hareketini toplumdanda dışlamak, iyice marjinal duruma getirmek, her toparlanma ve güçlenme atağını ise kanlı bastırma planıdır.

"Anti-Terör Yasası"nın ikinci ve hatta ağırlıklı ayağı ise, kitleselleşmiş ve bir halk hareketi

durumuna dönüşmüş Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine şimdiye kadar yaptığı "terörist ve bölücü" suçlamasını "yasallaştırmak", uluslararası planda böyle sunmak, kendi suçlarının üstünü örtmek için bir halkın mücadelesini "terörle" damgalayarak, yoğunlaştırılmış devlet terörünü gizlemeye çalışmaktır. Çok yönlü planlarla mücadeleyi ilkin sınırlama, sonra ezmeyi düşünüyorlar.

"Anti-Terör Yasası", gerçek ismiyle devletin terörcü yasası; Türkiye devrimci-demokratik hareketini ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ezme ve tecrit etme politikasıdır. Bazı kırıntılar ve rötüşler yapılarak, devlete verilmek istenen biçim de güçlendiriliyor. Bu kez ezme politikası yanında havuç politikası da gündeme getiriliyor. Havuç politikası mahiyetinde gündeme getirilenler ve şirin göstermeyi amaçlayan çabalar ezme politikasını takviye etmede kullanılıyor.

Herşeyden önce toplumsal ve ulusal kurtuluş mücadelesinin nasıl sindirileceğinin, ezileceğinin politikası yapılıyor, kırıntılar bunun eşliğinde düşünülüyor. "Fikir ile terör suçunu ayırılım ve terör suçunun cezasını ağırlaştırılma" anlayışı şunu ifade eder: Rejime entegre olan "sol" a meşruluk tanıma, bunun dışında kalan geniş devrimci, radikal kesimi ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini "terörist" olarak damgalama ve "yasadışı" ilan etme. Toplumsal muhalefeti ve kitleselleşmiş bir ulusal kurtuluş mücadelesini devlet tümüyle eskiden olduğu gibi karşısında görüyor, şimdiye değin dile getirdikleri "anarşi-terör, bölücü-lük" kavramını bu kez "yasal" dayanağa kavuşturmayı amaçlıyor.

"Anti-Terör Yasası", rejime karşı mücadele eden toplumsal ve ulusal kurtuluşçu kesime biçilecek cezaları ağırlaştırıyor. Polisye ve askeri tedbirler daha da artırılıyor. Devrimci ve ulusal kur-

tuluşçu parti ve örgütlere, kişilere karşı tümüyle ezme politikasına yeni bir biçim kazandırılıyor.

Sömürüye, sömürgecilğe karşı mücadele edenler için iki tür tasnif yapılıyor; "terör niteliği taşıyan suçlar" ile "terör kasıtlı işlenen suçlar" şeklinde ayırım yapılmakla birlikte ikisi de "terör" olarak damgalanıyor. 12 Eylül rejiminin uygulamaları ve özel savaş taktikleri değişmiyor. Örneğin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine her düzeyde katılan için -yani mücadeleye katılımı hangi boyutta olursa olsun- "Anti-Terör Yasası" uygulanacaktır. Zaten Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı uygulanan TCK maddeleri biliniyor ve bütün bunlar çok daha geliştirilmiş "Anti-Terör Yasası" içinde ifadesini buluyor. Kitle gösterileri, serhildanlar, sivil itaatsizlik, her düzeyde örgütlenme ve ayrıca ulusal kurtuluşçu ideoloji ve siyaset doğrultusunda propaganda etme yine yasaktır.

Ayrıca 141, 142'nin kalkması (ki, kalkmasından yanayız) Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi açısından pek bir değişiklik yaratmıyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini yürütenlere işleyen TCK'nin diğer yasalarıdır. Özel savaş alanında 141, 142 çok az işler. Bu maddelerin kalkmasının Türkiye açısından yararları olacaktır. Anti-parantez şunu da belirtelim; ulusal kurtuluşçu düşünce ve politikayı savunmayacaksa, bunun için örgütlenmeyeceksin! Böylece "düşünce özgürlüğü" Kürdistan halkı açısından bir aldatmacadan ibarettir.

Türkiye'de ise, örgütlenme, politika yapma, mücadele etme hakkını siyasi iktidar yasaklıyor, devrimci-demokratik muhalefete sadece "konuş" diyor. Konuşmanın ötesine geçersen benim hüsumumla karşılaşsın! Bu yönüyle "düşünce özgürlüğü" rejimi onaylama, resmi ideoloji ve politikayla uzlaşma olarak ifade

ediliyor. Bir başka deyişle "sol"un reformcu ve düzen içi olanına serbestlik tanıyor. Bu kesim burjuva yasallığının şemsiyesi altına alınıyor.

Tabii asıl adımlar böyle olmakla birlikte düzen içine sığmayan devrimci kesimde yer alanlara ve bugün açıkça kendisini dayatan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı "Anti-Terör Yasası" ile ağır cezalar getirileceği gibi, özel mahkemeler oluşturulacak ve bir de yakalanan, tutsak alınan devrimciler birbirinden tecrit edilerek, tek kişilik hücre uygulamasına geçilecektir. İşte "Anti-Terör Yasası" şimdiye kadar uygulanmaya çalışılan Eskişehir ölüm kamplarının "Yasal" kılıfını da hazırlıyor. Tek kişilik ölüm hücreleri uygulanmasını sahneye koyma-nın yollarını açıyor.

Yine ceza ertelemesi "Anti-Terör Yasası"nın çıkarılması bağlamında düşünülüyor. Çıkacak kişi şantaj ve tehdit altında tutuluyor.

"Anti-Terör Yasası" devrimci muhalefeti kuşatmayı amaçlıyor. T.C'nin Kürt hamiliğine soyunması ve oynanmak istenen diğer oyunlarla şirin görünme çabası eşliğinde, "Anti-Terör Yasası"yla politika ve uygulamada yönelinen yeni biçimlerle "Bal-yoz hareketi" gerçekleştirmek, muhalefete yönelik buna ulaşma niyeti ve çabasındadırlar. Ve "Anti-Terör Yasası", Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve Türkiye devrimci-demokratik hareketine karşı hazırlanan, takviye edilmiş, yeni biçim kazandırılmış ezme ve tecrit etme politikasıdır.

Her nedense demokratik kuruluşlarda, sosyalist dergi ve gazetelerde de "Anti-Terör Yasası" ile ilgili bir teşhir kampanyası bile sürdürülemiyor. İşin bu kadarı yapılamıyorsa geri kalanın yapılamayacağı çok açık. Halka ve devrimcilere yönelen bu yasanın karşısında olduğumuzu ilan etmeli ve tavır almalıyız!

İsterseniz gelin hep birlikte "Anti-Terör Yasası"nın ismini değiştirelim, onun gerçekliğini ifade eden şu ismi koyalım: Devletin terör yasası!

**Çanakkale Cezaevi'nden
bir tutuklu / 18 Mart 1991**

**İzmir Devlet Güvenlik
Mahkemesi Başkanlığı'na,
1990 / 102 esas:**

Son sözüm.

Sayın Başkan ve Üyeler,

Türk hukuk-yargı sistemi faşisttir, anti-demokratiktir. Siyasal ve tarihsel açıdan sömürgeci-faşist karaktere bağlı olarak Türk egemen güçlerinin çıkarlarını koruyan hukuk, adalet ve yargı adına her türlü soygun, sömürü, baskı ve işkenceyi, sürgün ve imha politikalarını meşru gören ve anlayan bir nitelik taşımıştır.

TC, kendi egemenlik sistemini bir yandan sömürgeci faşist teröre dayandırırken, öte yandan hukuk ve yargı sistemine dayandırmıştır.

TC, her dönemde "Sıkıyönetim Mahkemeleri", "Devlet Güvenlik Mahkemeleri" ve "Olağanüstü Hal"ler ile halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini bastırma işlevi görmüştür. Halk tarihimizde olduğu gibi, Partimiz PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş tarihimizde de mahkemelerin işlevi bu olmuştur.

Bir kez daha belirtiyorum: TC ve onun yargı organları, yani temsil ettiğiniz kurumlar,

"Apocu ruh ve kararlılıkla, zindanlarda da Mazlum ve Hayriler'den aldığımız güç ve inançla direneceğim"

halka ve insanlığa karşı suç işlemektedir. Sizler suçlusunuz. Seyit Rıza, Şeyh Salt ve Şeyh Bedrettinler ile dile gelen Türk ve Kürt halkının onurlu ve insanca yaşama istemini bastırıp katleden sizlersiniz. 12 Mart ve 12 Eylül faşizmiyle Denizler'i, Mahirler'i darağaçlarına gönderen; Fatihler'i, Haydarlar'ı, Mazlumlar'ı, Hayri ve Kemaller'i, zindanlarda katleden, yüzlerce, binlerce devrimci tutsağa ölüm cezaları yağdıran, bu yolla halkımızı köleci yaşam koşulları içinde tutmaya çalışan sizlersiniz; sizi besleyen sömürgeci TC'dir.

Ben suçlu değilim. Ve bu nedenle kararınıza tanımıyorum. Beni yargılayamazsınız, beni yargılayacak güfte değilsiniz. Ben size karşı değil, halkıma, Partime, Cepheime, devrime ve insanlığa karşı sorumluyum. Bu sorumluluk bana; TC'ye ve onun yargı sistemine karşı direnme yetkisini veriyor. Bu sorumluluk bana TC beslemeli ajan-provokatör, muhbir, tim, özel tim gibi sömürgeci güç ve unsurlara karşı savaşıma yetkisi veriyor.

Bu sorumluluk bana; Partimiz PKK'ye, Cephemiz ERNK'ye, Ordumuz ARGK'ye, halk ve devrime dayatılan ihanet ve itirafa karşı savaşıma yetkisi veriyor. Ben bu yetkimi kullandım. Sömürgecilik ve emperyalizme; PKK ve ulusal kurtuluş savaşımıza tasfiyeciliği, bozgunculuğu dayatan; İhanet ve itirafılarla Partimize savaş açan güçlere karşı savaşmak, onları devrimci intikam eylemleriyle dağıtmak, devrimin adaletini konuşturmak, her PKK sempatisinin görevi olduğu gibi benim de görevimdir. Bu görevi seve seve yerine getirdim. Bir haini cezalandırmakla kendimi mutlu hissediyorum. Bundan böyle de Kürdistan halkının bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde üzerine düşen her görevi yerine getirecek ve bundan şeref duyacağım. Ben bunu, PKK'ye, Başkan APO'ya, devrim şehitlerimize, halka ve insanlığa bağlılığın, tarihe karşı sorumluluğun bir gereği olarak görüyorum. Emperyalizmin, Ortadoğu halklarına dönük imha

savaşını tırmadığı; TC'nin bunu fırsat bilerek halkımız üzerindeki kirli özel savaşını doruklandıracağı bugün de; benim şahsımda PKK'ye, Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu halklarına karşı bir tavır olacaktır.

Bu kararımı beni yıldıramaz; halk ve devrime karşı taşıdığım sorumlulukları yerine getirmemi engelleyemez. Bugün, sizin temsil ettiğiniz düzen; sistem olarak, yargı olarak, siyasal ve ahlaki olarak çökmüştür, konuşmuş ve çürümüştür. Kendinizi üretecek, yenileyerek yatacağınız durumda değilsiniz.

Bize verdiğiniz her ceza, sıkığınız her kurşun, darağacına gönderdiğiniz ve göndereceğiniz

– Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!
– Yaşasın Başkan APO!
– Kahrolsun sömürgecilik ve ihanet!
– Yaşasın mücadelemiz!

her can, yok oluşunuzu biraz daha yaklaştıracak; PKK'ye, gerilla ve halkımıza kan ve can verecek, özgürlük ağacını çiçeklendirecektir.

Burada bir kez daha haykırıyorum!

Kararımı tanıımıyorum: Ve bundan böyle daha güçlü, daha militan bir devrimcilik, Apocu ruh ve kararlılıkla, zindanlarda da Mazlum ve Hayriler'den aldığımız güç ve inançla direneceğim.

Burada ihanetçilere bir kez daha sesleniyorum!

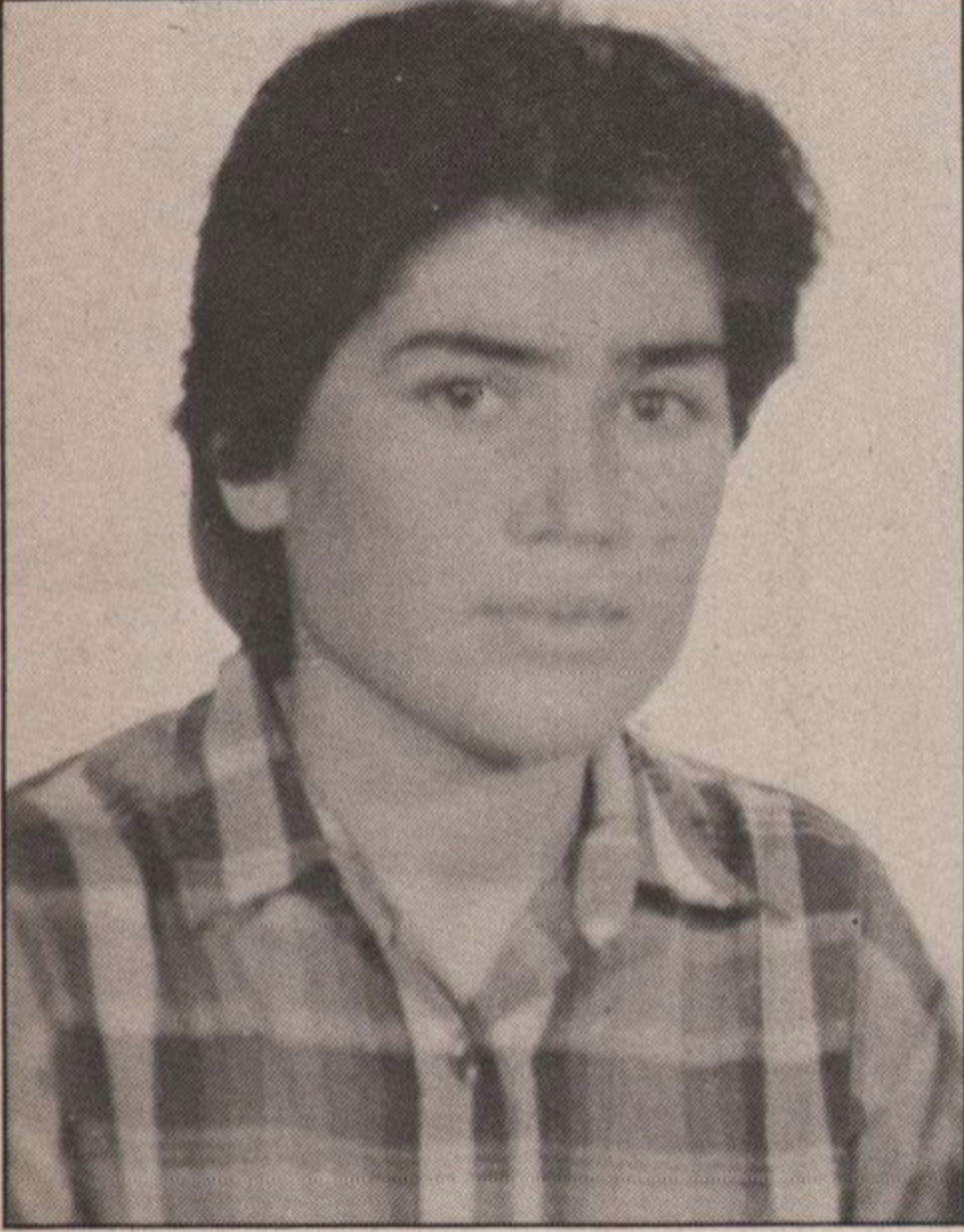
Şunu bilmelisiniz ki, kendinizi devrimin adaletinden, halkımızın özgür hükmünden kurtaramazsınız. TC sizi koruyamaz. Devrimci intikam eylemlerimiz bundan böyle de sürecektir. Devrimci intikam eylemlerimizde vuruş tarzımız daha keskin ve öldürücü olacaktır.

**Ahmet Aksoy
Buca Kapalı Cezaevi / İzmir
12 Şubat 1991**

5 Aralık 1989'da düşmanla girilen bir çarpışmada şehit düşen Behiye YAŞIT yoldaşın babasına, bir ARGK savaşçısının gönderdiği mektup:

"Daha coşkulu, daha kararlı bir şekilde Parti, Cephe, Ordu silâhlarımıza sarılalım, çabamızı sonsuzlaştıralım..."

Süleyman Amca'ya!

Herşeyden önce size zamanında yazamadığım için kusura bakmayın. Sizleri belki tanıyıyorum göremedim, sizler de beni bilmeyorsunuz. Fakat bu mücadele sayesinde nasıl ki bütün Kürdistan halkı kardeş ve dost olduysa bizler de bu davanın yoldaşlarıyız. Kanımız, emeğimiz birbirine karışmıştır.

Bu mektubu sizin kızınız, değerli şehidimiz, can yoldaşımız Hacer'i anmak, onu yüreklerimizde yaşatmak amacıyla kaleme alıyorum. Ülkeye giriş yaparken birlikteydik. Şehit düşseye kadar birlikte savaştık.

Ülkeye girişten çok önce de birlikte kaldığımızdan, onu tanıma fırsatını bulmuştum. Sizlerden, yani ilk olarak ailesinden koptuğunda, ilişkilerini kestiğinde sizlerin üzüldüğünü düşünürdüm. Kendisinin hiç bir zaman mücadeleye bağlılığından en küçük bir tereddüte düşüğünü görmedim. Sizin daha önce mücadeleden vazgeçirmez çabalarına çok kıızıyordu, fakat o derece de bu mücadelede kararlıydı. Bunun için kendisini hep en öne atıyordu. Faaliyetlerde halkın iyi bir evladı olduğunu ispatlamak için sonsuz çaba harcıyordu. Halkımız arasında düşmanın yarattığı din, inanç, bölge çelişmesini tamamen bir tarafa bırakmış, hareketlerinde olduğu kadar düşüncede de bu çelişkilere kesinlikle yer vermeyen tutarlı bir devrimciydi.

Kürdistan toplumunda kadının köle yaşamına, boyun eğmişliğine bir tepkiydi. Hacer yoldaş bu köle yaşama karşı açılan savaşta, en önde yürümek isteyen ve yürüyen bir kahramandı. Köle Kürdistan halkına ve kadınına gerçek kurtuluş yolunu gösterdi. Kürdistan kadını, onun yaşamak istediği gibi yaşamalı, onun gibi kararlıca mücadeleye bağlanmalı ve savaşmalıdır.

Serok APO'nun dediği gibi "Halkımız en fazla kahramanlara ihtiyaç duyduğu bir dönemde" O, ortaya çıkarak, geçmişe karşı direnerek, gelecekte yürünmesi gereken yolu açtı. Özgürlük ve bağımsızlığa giden yolu, canını, kanını vererek bize gösterdi, ispatladı.

Güney Kürdistan'a geçtiğimizde O, oradaki faaliyetlerde yer alıyordu. Halk içinde kalmış, oldukça olgunlaşmış olarak gördüm. Sevecendi. Halkımız içinde yoldaşları arasında oldukça seviliyordu. Temiz, sade bir insandı. Kürtçe'yi daha önce fazla konuşamıyordu. Güney'deki faaliyetler sırasında epey ilerletmişti. Grubumuzda birlikte ülkeye girmenin büyük sevinç ve coşkusu vardı. Elbiselerimizi giydikten, silah ve rextlerimizi kuşandıktan sonra coşkumuz daha da artmıştı. Son gün yaptığımız moral gecesinde o güzel sesiyle, bütün arkadaşlara, hazır köylülere bir kaç türkü de söylemişti. Topluluk karşısında konuşmaktan sıkılıyordu, o gece ülkeye girmenin coşkusuyla o sıkıntıyı da atmıştı üzerinden.

4 Aralık 1989'un karanlık bir gecesinde vurduk suya. Suyu rahatlıkla geçtik. Fakat düşman çok önceden, grubun geçişinden haberdardı. İhbar almıştı. Tam karımıza güçlerini yığmış, kahrpece pusuda bekliyordu. Biz durumdan habersiz fakat oldukça dikkatli suyu geçerek yürüyorduk. Çok geçmeden, daha önce geçiş yerimize kurduğu bütün silahlarını çalıştırmaya başladı. Silah sesleri gecenin karanlığını yırtıyordu adeta, ışıldaklarla ortahşi gün gibi aydınlatıyordu. Buna rağmen grubumuz yürüyüşüne devam etti. Birkaç arkadaş o yürüyüş sırasında düşmesine, yorulmasına rağmen Hacer yoldaş kendi sırasında hiç de yorulmadan dimdik ilerliyordu. Bir saat kadar yağmur gibi gelen kurşunların altında ilerledik. Hiç

bir kaybımız olmamıştı. Düşmanın ikinci pususuna düştük. Orada grubun çoğunluğu anında geri çekildi. Sonradan öğrendik, orada Zozan arkadaş şehit düşmüştü. Grup o gece, sabaha kadar yürüyüşüne devam etti. Hacer arkadaş diğer erkek arkadaşlardan hiç geri kalmadı. Hepimiz yorulmuştuk. Sabaha doğru Cizre'nin ilerisindeki Kerê dağına ulaştık. Düşmanın geleceğini biliyorduk. Onun için yetişir yetişmez mevzilendik. Hacer arkadaş da en önde koştu mevziye. Hiç kimsede en ufak bir tereddüt, korku, panik yoktu. Hatta düşmana karşı daha da kinlenmiş, silahlarımızı daha sıkı sarılmıştık. Saat 10.00'a doğru düşman askerleri ve çeteler, köpek sürüsü gibi geldiler üzerimize. Tanklarıyla, helikopterleriyle, toplarıyla saldırdılar. Buna rağmen akşama kadar, direnildi. Düşmana onlarca kayıp verdirildi. Fakat Hacer arkadaşla birlikte dokuz arkadaş da şehit verdik. Dokuz canımız, arkadaşımız, yoldaşımız, bağımsız bir Kürdistan, özgür bir halk yaratmak uğruna, o gencecik bedenlerini siper yaptılar. Kararlıca direndiler. Özgürlük ağacımızı kanlarıyla suladılar. Anıları kızıl bir bayrak gibi o küçük, sarp kayalık Kerê dağında dalgalanıyor.

Çatışmamız ertesi gün de devam etti. Fakat biz değil düşman kayıp verdi. Üç gün boyunca süren o amansız çatışmadan belki toplam onuç arkadaş şehit verdik fakat herşey rağmen Partimize ve halkımıza layık olduğumuzu direnişimizle ispatladık.

Düşman o üç günde kırkın üzerinde kayıp verdi. Fakat hiçbirini de söylemedi.

Hacer ve diğer arkadaşların şehit düşüşünü, anılarını hep yaşıyorum. Onları unutmak, en azından varlığımız süresince mümkün değildir. Onlardan sonra yine çatışmalarımız, şehitlerimiz oldu. Her birinin anısı destanlara konu olacak kahramanlarımızı kayıp verdik. Fakat gördüğünüz yaşadığınız gibi milyonlarca insan bugün bu kahramanlarımızın izinde yürüyor. Onları yaşıyor, yaşıyor. Ayaklanmalarla, bir bütün olarak ayağa kalkarak, düşmanın üzerine yürüyerek, Onların bayrağını daha yükseklerle diyor. Bizler dağbaşlarında, ellerimizde silahlarımızla her gün düşmana ağır darbeler vurarak, Onların intikamını alıyoruz. Almaya devam edeceğiz. Halkımız düşmanın üzerine yürüyerek bunu yapıyor.

Ağlamak ve üzülmek şehitlerimiz yapabileceğimiz en büyük kötülüktür. Daha coşkulu, daha kararlı bir şekilde Parti, Cephe, Ordu silahlarımıza sarılalım çabamızı sonsuzlaştıralım.

Kürdistan dağlarından, dağların doruklarından Süleyman amca ve Gewrê anaya, bütün şehitlerimizin yakınlarına, halkımıza devrimci selam ve saygılarımızı iletir, mücadelenizde başarılar dilerim.

Orta Eyaletten
ARGK savaşçısı F.
2 Şubat 1991

Bir ARGK gerillasından Parti saflarındaki babasına mektup:

"PKK gerçekliği beni siyasallaştırdı ve mücadeleye kazandırdı"

Merhaba heval H.

Daha önce size birkaç mektup göndermişim, sanırım elinize geçmiştir. Fakat mektupların içeriği belki de olumlu değildi, bunun nedeni daha partilileşmememdi. Sanırım gün geçtikçe PKK gerçekliği beni siyasallaştırdı ve mücadeleye kazandırdı. Zira ben kendimde bu gelişmeyi görüyorum.

Baba, artık ülkeye yönelme zamanı geldi. Yaklaşık iki aydır akademideyim. Bu zaman süreci içerisinde gördüğüm gerek siyasi gerekse askeri eğitim, beni olumlu bir şekilde etkilemiştir. Zaten IV. Kongre'nin amacı kısa sürede gerillayı eğitmek ve mücadeleye kazandırmaktır. İşte bu doğrultudan hareketle ben S... 'a yönelmek istiyorum. Çünkü mücadele zemini çok yoğun, fakat feodal komploculuk mücadelenin gelişmesini engellemektedir. Ben de bütün bunları göz önünde bulundurarak S... planlamasına girmeyi istedim.

Baba sana bir eleştirim var, neden daha önce beni mücadele saflarına katmadın? Eğer daha önce saflara katılsaydım, şimdi S... 'ta serîhildanlar olmuştum. Çünkü okul dönemimde arkadaşlarla çalışmalar yapabilir ve geniş kitlelere ulaşabilirdim. Bu yüzden seni eleştiriyorum. Baba sanırım E... de S... 'a gelecek. Bu konuda geniş bir bilgiye sahip değilim, zira E... gelirse daha büyük çalışmalar yapabiliriz.

Baba, son olarak ailemle ilişkilerin nasıldır? Sakın onlarla bağlantıyı kesme, çünkü bu dar zamanda onların sana çok ihtiyacı var. Özellikle R... ve S... 'ın sana çok ihtiyacı var. Sakın onları yalnız bırakma.

Baba, mektubuma istemeyerek son verirken, gelecek günlerin, Kürdistan devrimiyle sonuçlanmasını ve ulusal kurtuluş mücadelesi veren her ülkeye devrim getirmesini dilerim.

- An serkeftin an mirin!

Devrimci selam ve saygılarımla, Dirêj

ÖZGÜRLÜK

Tut

Yüreğimi

Kanamasını

Son bir kez

Süreyim şafağı namluya

Düşerken toprağa

Mayıs gecelerinde

Kavganın orta yerinde

Şikago değil, Cizre'de

Cizre'de, Nusaybin'de, Silopi'de, Lice'de

Kan kızıl geceler

Sıkılmış yumruklar

Barikattan dağlara

Açan

Kızılgüller

Yirmibeş, Yirmialtı Mayıs

Ülkemde

Bir of çekti

Analar

Emin, Salih, Ahmet

Şafağı

Gömdüler sizleri

Doğan güneşi

Kavga dolu yüreğimde

Şadiye'nin, Sultan'ın

Mayıs gecelerinde

Çekildi tetiği

Namluya sürülen

Özgürlüğün

Şafakta kazanıldı zaferi

Dağların doruklarında yankılandı zaferi

Tetiği çeken elde, şafağı yakalayan gözde

Kavga tohumlandı geleceğin ana rahmine

Ve seni hep haykırdılar

Kan kızıl boyanmış

Ö z g ü r l ü k ...

Serîhildanlara boyanmış

Ö z g ü r l ü k ...

Rûhat

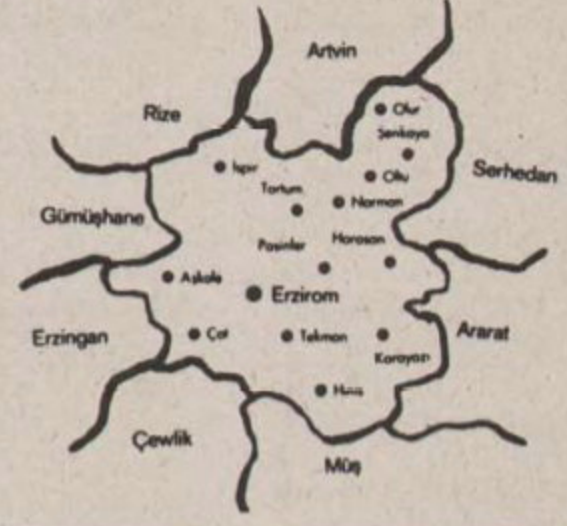
ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Yüksek yaylaları ve büyük ovalarıyla tanınan bir beldemiz

ERZİROM

(Erzurum)

-II-

YERLEŞİM ALANLARI VE NÜFUS DAĞILIMI

Dağınık yerleşim birimlerine sahip olan Erzirom beldemiz, Kuzey Kürdistan'ın alanca ve nüfusça büyük şehirlerinden biridir. Beldede Dadaşlar, nüfusun önemli bir kesimini oluşturmuyorlar. Toplam nüfusu 801.809 olan Erzirom'un, merkez ilçe dışında toplam 13 ilçesi, 22 bucağı ve 1.021 köyü vardır. Ortalama nüfus yoğunluğu kilometrekare başına 32 kişidir.

Merkez İlçe: Nüfusu 262.600 yüzölçümü 2.982 kilometrekare, nüfus yoğunluğu 82 kişi. İlçeye 3 bucak ve 124 köy bağlıdır.

11 bucak ve 73 köy vardır.

İlçe, beldenin doğusunda Kars şehri ile sınırdır. Pasinler Ovası'nın doğu ucunda kurulmuştur. Geçim kaynağı tahıl üretimi ve hayvancılıktır.

İspir: Nüfusu 54.000, yüzölçümü 2.085 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 19 kişi. İlçeye 3 bucak ve 125 köy bağlıdır.

Beldenin kuzeybatısında yer alan ilçe, Çoruh Irmağı üzerinde kurulmuştur. Üretimi ve iklimi Karadeniz bölgesinin özelliklerini taşır. Beldenin meyve sebze ihtiyacını önemli oranda karşılar.

Karayazı: Nüfusu 41.500, yüz-

ölçümü 1.701 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 36 kişi. İlçeye 1 bucak ve 82 köy bağlıdır.

İlçe, beldenin merkez ilçeden sonraki en büyük ilçesidir. Kargapazarı Dağları ile Palandöken Dağları arasında kurulmuştur. İlçenin ekonomisinde Pasinler Ovası'nın önemli yeri vardır.

Şenkaya: Nüfusu 38.500, yüzölçümü 1.466 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 26 kişi. İlçeye bağlı 3 bucak ve 66 köy vardır.

Beldenin kuzeydoğusunda kurulan ilçe, Kars sınırındadır. Bitkisel üretim ve havancılık temel geçim kaynağıdır. Köylerin %90'ı yaylalara çıkmaktadır.

Tekman: Nüfusu 31.500, yüzölçümü 2.197 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 14 kişi. İlçeye bağlı 1 bucak ve 68 köy vardır.

İlçe, Palandöken Dağlarının güneyinde kurulmuştur. Bitkisel üretimin de yapıldığı ilçenin temel geçim kaynağı hayvancılıktır. Alanda büyük toprak sahipliği hakimdir.

Tortum: Nüfusu 46.000, yüzölçümü 1.940 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 24 kişi. İlçeye 2 bucak ve 60 köy bağlıdır.

Dağlık bir alanda kurulan ilçe, Erzirom-Artvin karayolu üzerindedir. Beldenin az gelişmiş ilçelerinden biridir. Geçimlik düzeyde hayvancılık yapılır. Köy evlerinde yün dokumacılığı yapılır.

ERZİROM'DA ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZİN GELİŞİMİ

Erzirom bölgesi, tarihten bu yana isyanlara, halk ayaklanmalarına ve bunların karşılığında yabancı egemenlerin istila ve işgal savaşlarına sahne olan bir alandır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde halk ayaklanmalarının bastırılmasının ardından alanda nüfus yoğunluğunu değiştirmeye ve böylelikle stratejik açıdan önemli olan bu alanda halk ayaklanmalarının, isyanların gelişmesini önlemeye yönelik ilk girişimler de yine bu dönemde. Nüfus yoğunluğu zamanla Türkler lehine değiştirilmeye, bu alana sonradan yerleştirilen Türkler'e tanınan ayrıcalıklar ve sunulan olanaklarla burada işbirlikçiliğin zemini yaratılmaya çalışılmıştır. Türk sömürgeciliğinin Osmanlı İmparatorluğu döneminden beri uyguladığı bu politika önemli oranda olumlu sonuçlar da vermiştir.

Alanın kozmopolit yapısı, sömürgecilerin din, mezhep ve milliyet farklılıklarını ustaca kullanarak halk arasında suni çelişkiler yaratması ve bunları birbirine karşı kullanması için elverişli zemin yaratmaktadır. Bu

durum ise, ajanlaşmanın ve işbirlikçiliğin yaygın bir şekilde ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Düşman, bu alanda etkinlik kurmak için belli alanlarla sınırlı da olsa bazı ekonomik yatırımlar yapmış, bu da sömürgeciliğin daha geniş bir kesimin işbirlikçileştirilmesi için kendisine daha fazla olanak sağlamış, sömürgeci etkilerin daha fazla duyulmasına yol açmıştır. Oluşturulan sömürgeci eğitim kurumları aracılığıyla da asimilasyon çarkı alabildiğine işletilmiştir.

Ama tüm bunlara rağmen, özellikle de merkez ilçe dışında kalan ve Serhed Eyaleti ile sınır oluş-

ulusal kurtuluşçu çalışmalar, kitleleri önemli oranda etkilemiş, ulusal kurtuluş düşüncesinin ve mücadelesinin bu alanlarda gelişmesine yol açmıştır. Zaten sömürgecilğe karşı isyankar olan yöre halkı, gerillaları bağrına basarak kurtuluşa duydukları özlemi ve istemi ortaya koymuşlardı.

Ancak bu alanın durumu, işbirlikçilik ve ajanlaşmanın yaygınlığı, bizzat Türk sömürgeciliğinin desteğiyle ayakta tutulmaya çalışılan gerici yapının olumsuz etkileri dikkate alındığında, alana daha güçlü yönelmek gerektiği ortaya çıkmaktadır. Hal-

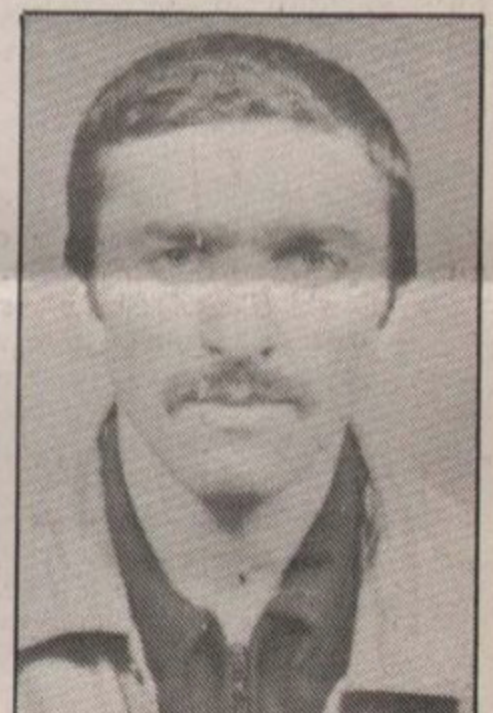
Şahin KILAVUZ

Nasir COŞKUN

Ercan KILIÇ

Kazım DEMİRTAŞ

Beldenin nüfusça en büyük ilçesidir. Canlı hayvan ve ürünlerinin ihracatında önemli bir yeri vardır. Avrupa'yı Ortadoğu'ya bağlayan ticaret yolu üzerindedir.

Aşkale: Nüfusu 46.000 yüzölçümü 1.527 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 30 kişi. İlçeye 2 bucak ve 67 köy bağlıdır.

İlçe, belde topraklarının en verimsizine sahiptir. Karasu Vadisi'nin tabanında kurulmuştur. Başlıca geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır.

Çat: Nüfusu 26.000, yüzölçümü 1.386 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 19 kişi. İlçeye 2 bucak ve 67 köy bağlıdır.

İlçe, beldenin güneybatısında dağlık bir alanda kurulmuştur. Temel geçim kaynağı hayvancılıktır.

Hınıs: Nüfusu 58.500, yüzölçümü 1.799 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 33 kişi. İlçeye 2 bucak ve 99 köy bağlıdır.

Beldenin güneyinde kurulan ilçe Muş ile sınırdır. Ekonomisi hayvancılığa dayanır. İlçenin yapısı kırsaldır. Köy evlerinde kilim dokunur.

Horasan: Nüfusu 49.087, yüzölçümü 1.669 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 29 kişi. İlçeye bağ-

ölçümü 2.531 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 16 kişi. İlçeye bağlı 2 bucak 74 köy vardır.

Ağrı sınırında bulunan ilçe, beldenin güneydoğusunda yer alır. Kurulduğu alan dağlıktır. Geçim kaynağının hayvancılık olduğu ilçede, büyük toprak sahipliği ve topraksız köylü vardır.

Narman: Nüfusu 25.000, yüzölçümü 863 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 29 kişi. İlçeye 1 bucak ve 42 köy bağlıdır.

İlçe, Kargapazarı Dağları'nın kuzeydoğu ucunda kurulmuştur. Hayvancılık temel geçim kaynağıdır.

Oltu: Nüfusu 41.000, yüzölçümü 1.380 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 30 kişi. İlçeye bağlı 64 köy vardır.

Karadeniz bölgesi özelliklerini taşıyan ilçe, beldenin kuzeyinde yer alır. Ekonomisi meyve-sebze üretimine ve hayvancılığa dayanır.

Olur: Nüfus 19.900, yüzölçümü 820 kilometrekare. Nüfus yoğunluğu 24 kişi. İlçeye 40 köy bağlıdır.

Beldenin bu en küçük ilçesi, dağlık bir alanda kurulmuştur. Yoksul bir ilçedir. Tek geçim kaynağı hayvancılıktır.

Pasinler: Nüfusu 62.000, yüz-

turan kırsal kesimlerde ulusal özellikler önemli oranda yaşatılmakta ve ulusal kurtuluş mücadelesi için elverişli bir zemin oluşturmaktadır. Şeyh Said ayaklanmasının Hınıs'da başlatılması bu nedenle bir rastlantı değildir.

PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bu alanda yankısını bulması ise önemli bir çaba gerektirmiştir. Faşist ve ırkçı düşüncelerin belli oranda da olsa taban bulabildiği bu alanda yürütülen çalışmalar, 15 Ağustos Atılımı öncesinde yok denecek kadar azdı. Ancak 15 Ağustos devrimci atılımı sonrasında bu alanda görevlendirilen gerillaların hazırlık çalışmaları sömürgeciliğin etkilerini yoketmek için geniş bir alana yayılarak kitleleri kazanma faaliyetleri, Kürdistan'ın diğer alanlarından daha zahmetli, daha dikkatli ve zorlu olmuştur.

Bu alanda görevlendirilen **Kazım DEMİRTAŞ** ve **Ercan KILIÇ** yoldaşların ulusal kurtuluş mücadelemizin kitlelere taşınmasında ve giderek gelişmeye başlamasında önemli rolleri vardır. Erzirom şehir merkezinden çok başta Hınıs, Şenkaya ve Karayazı ilçeleri olmak üzere daha çok kırsal alanlarda yürütülen

kın ulusal kurtuluş mücadelesi için örgütlenmesinin önündeki en önemli engeller de bu yapılar olmaktadır.

Kazım DEMİRTAŞ ve **Ercan KILIÇ** yoldaşların 15 Ağustos Atılımı'nın hemen arkasından 15 Ekim 1984'te Şenkaya'da bir ihbar sonucu çıkan çarpışmada kahramanca direnerek şehit düşmeleri, yöre halkı üzerinde oldukça etkili olmuş, bu direniş halkı mücadeleye daha çok bağlamıştır.

Günümüzde de Kürdistan'ı boydan boya saran ve milyonlarca insanı sömürgecilğe karşı ayaklandıran serhildanlar, bu yöre halkını da derinden etkilemektedir. Ulusal kurtuluş saflarına artık daha çok savaşçı katılmakta ve Erzirom'daki sömürgeci egemenlik sarsılmaktadır. **Nasir COŞKUN** yoldaşın gerillaya katılması ve şehit düşmesi de bunu göstermektedir.

Yeni dönemde, Erzirom bölgesi güçlü ulusal kurtuluşçu çıkışlarla sömürgeciliğin yarattığı tahribatların giderilmesine ve egemenliğinin alaşağı edilmesine hazır bir bölge durumunda-
dır.

GELECEK SAYIMIZDA
ERZİNGAN (ERZİNCAN)

Destpêk di rûpela dawiyê de

Danişman, Sabri ... , Emin û Xelîl (ji gundê Deywanê), Osman Siyah-koç, Nezada Mete, Ekrem Alp û Turkan Şahin.

Ji van Ekrem Alp û Turkan Şahin birindar bûn. Her weha, di hê gotin ku ji yê hatine girtin 5 an 6 welatparêzên din ji birindar in.

SÊRT

Şênî mafê berxwedana xwe li hemberê zilmê bilind kir

Bi armanca protesto kirina zilm û zordariya dewleta Tirk, roja 14'ê Avdarê gelek welatparêz dest bi xwebir-çihîştinê kirin. Roja 18'ê polisan êriş birin ser wan. Gelek welatparêz birindar bûn. Hejmara birindaran digiha 100 kesî, 4 jî xedar birindar bûn.

Di domana grevê de dirûşmeyên weke "Bijî PKK", "Bijî Serxwêbûn" û "Bijî Kurdistan" hatin qêrandin. Welatparêzên bi navên Hîfzullah Ete, Musa Yasak, Abdullah Sevim û Osman Oguz rakirin nexweşxaneyê.

Gava şênîyê Sêrtê bihist, ku êriş çûye ser welatparêzên di birçibûnê de, ji hemû taxên bajêr mirov hatin alikariyê. Vê carê jî şer di navbera polisan û gelê hati alikariyê derket. Li aliyê din jî 1.000 welatparêzî dest bi xwepêşdanekê kirin. Hêzên dijimini êrişî wan jî kirin. Gava gel ev jî bihist, li du taxên bajêr mirov bi yekcarê rabûn ser xwe. Bi dirûşmeyên "Bimîre dagirkerî" û "Bijî PKK" meşin navenda bajêr. Ev bûyer, hêzên dijimini bêtir din û har kir. Dijimini, guman kirin ku ARGK avêtiye ser bajêr, lewma hema bi lez dest avêtin çekên xwe yê giran. Dora êvarî hezên dijimini, derdorên herdu taxan pêçandin. Telefûn birrin. Lê disa ji nekarin raperînê geli birawestinin. Xwepêşdan heya roja 28'ê Avdarê car bi caran doman.

Şano di Akademiya Mahsûm KORKMAZ de

Wêne: Berxwedan

Roja 28'ê, dawî bi greva birçibûnê hat anîn, ji ber ku dijiminê ketî tengasiyê soz dabû, ku hemû kesên hatibûn girtine, disa werin berdan. Bi rastî jî pîrranî hatin berdan. Tenê welatparêzên bi navên Mucahit Îlter, Şefîk Çalapkulu, Şukru Kurhan û Sedat Kaya girti man.

Gava xwepêşdanê geli û êrişên polisan didoman, gerrillayên ARGK jî avêtin ser navenda hêzên çalakî ya li bajêr. Ev livbaziya ku roja 19'ê mehê pêkhati, dilê şênîyê Sêrtê xweş kir. Ji aliyê din jî taya mirinê kete canê

dijimini. Di vê êrişê gerrillayan de 3 endamên komên xweser hatine kuştin û hinek jî birindar bûn. Paşê dijimini lez da operasyonên xwe, lê kêferata wî di avê de çû.

NISÊBÎN

Tirêja Newroz û serihildanê dîsa ji aliyê gerrillayan ve hate vexistin

Roja 14'ê Avdarê di navbera navçeyên Mehserî û Nisêbinê de şerek di navbera gerrillayên ARGK û yekeniye artêşa dagirker de derket. Ev şerê li nêzikê gundê Kertsivanê çebûyî bi qasî sê saetan domar. Da êskere nebe çend jî dijimini hatine kuştin, paşê dagirker nehiştin ku kesek bikaribe xwe nêzikê cihê şer bike. Gava dijimini cendekê leşkerên hatine kuştinê bi dîzi birî, diyar bû ku 5 gerrilla jî şehid ketine. Dijimin, hema li cihê bûyerê cendekan dide axê.

Gelê me guman dike, ku dijimini disa çekên kimyavî bi kar aniye. Şervanên ku bi lehengi li ber xwe dane û şehid ketine, ên em agahdarî navên wan bûne, ev in: Xalîse YILDIRIM (Rojin) jî gundê Cibiltinê, Sadiye BAYSAL (Cihan) jî gundê Gûrrikê, Mirza ... (guman heye ku komûtanê komê bû) Mehmed ... jî gundê Talatê û Salih KOÇ jî gundê Menderiyê.

Roja 16'ê Avdarê gelê Nisêbinê xwedî li şehidên xwe derket. Şênîyê 7-8 gundan xwe civand û dest bi meşekê kir. Berê xwe da gundê Harbê, li cihê ku tugayeke leşkerî ya dijimini heye. Hejmara xwepêşdêran bi qasî 1.000 kesî bû. Leşkerên dijimin pêşiya wan girt û nexwestin ew pêşve herin. Ji ber vê yekê şerê bi dar û keviran derket. Paşê heyetekê destûr ji saziyên dewletê xwest, da here cendekan bigire. Lê leşkerên dijimin rîya heyetê jî birrin. Welatparêzên di heyetê de hatine girtinê, navên wan ev in: Dr. Cemal Kahra-

Gerrilla dirokê li Kurdistanê diafirîne

Wêne: Berxwedan

in: Nahide Ozan û Nûrcan Keleş. Nahide Ozan di ser de jî birindar e.

FARQÎN

Serihildana bîranîna Mahsûm KORKMAZ

Di dirêjahiya teviya meha Avdarê de Farqîn, bû navendeke berxwedan û serihildanê. Rojên berî Newrozê bi şer û pozberiyên di nava gel û dagirkeran de derbas bûn. Hêzên dijimini êrişî şagirtên dibistana pêşin jî kirin. Çûyîn û hatina navçeyê hatibû qedexeyê kirin. Nava bajêr bi panzeran hatibû tîji kirin. Lê berxwedana gelê me û xwendekarên ciwan ranewestiya.

Piştî pirozkirina Newrozê, vê carê jî dest bi amadekariyên bîranîna Mahsûm KORKMAZ û livbaziyên "Hefteya Lehengiyê" hate kirin. Berî 28'ê Avdarê bi rojekê ARGKê belavokan belav dike. Gelê Farqînê bersiva bangê ARGKê da. Hemû firotgeh dergehên xwe anin xwarê. Ger û dayînstandin li navçeyê sekini. Bi yek carê jî gelek taxan xwepêşdanên bê destûr destpêkirin. Dirûşme hatin bangin, axiftinên bîranîna Egîd hatin çekirin.

Dagirkerên ku li hemberê vê berxwedanê ketin nava tengaviyê, çareya xwe disa di hovitiyê de ditin. Destpêkirin ku bi kotekê deriyên firotgehan bidin vekirin û bi balyozan deriyên bişikinin. Lê disa jî xwepêşdan heya derengê şevê doman.

Li Çiyayên Batuyan şer. Bi kêmasî 20 serbazên dijimini hatine kuştinê

Roja 19'ê Avdarê li derdorên Farqînê gundê Dezwanê, li Çiyayên Batuyan şerekî dijar di navbera gerrillayên ARGKê û yekeniye artêşa dagirkeran de derket. Di vî şerî de, agahî gihan me, ku bi kêmasî 20 leşkerên dijimini hatine kuştin û gelek jî birindar ketine. Di vî şerî de jî 5 gerrillayên ARGKê şehid ketin.

Gava ev şer çebû, di navenda Farqînê de jî xwepêşdan didoman. Gava gel agahdar bû ku şerê çekdarî jî çebûye, bi hêrseke mezintir êrişî polisan kir. Dirûşmeyên piştigirîya gerrillayan qêrand.

Bi hezaran mirov çûn serdana malbatên şehidan. Weke agahiyên gihane me navê şehidan ev in: Ji Farqînê Seîd (Ali Kemal) PAMUK (Seyid-xan) û Nesim TOPRAK (Azad). Ji Licê Abdurrahman KIZGIN (Selim) û Erhan ... (Nadir). Ji Amadê Şexmûs AÇIKGOZ.

ŞIRNEX

Li Çiyayê Gebarê 4 serbazên dijimini hatin kuştinê

Roja 30'ê Avdarê li Çiyayê Gebarê nêzikê Şirnexê hêzên dijimini dest bi operasyonê kirin. Li wir rastî êrişeke gerrillayên ARGK bûn. Di şerê heya êvarê doma de, bê seknandî dijimini leşkerên nuh jî Şirnexê kişande çiyê.

Agahî gihan me ku li gundê Şêxê Reş cendekê 4 serbazan hatine kuştinê, hatine ditin. Her weha gelek birindarên jî dijimin jî çebûne.

Li navenda bajêr gerrillayan bombe avêtin cemseke polisan

Êvara roja 30'ê Avdarê, gerrillayan lédaneke nuh li hêzên dijimini xistin. Bi carekê bajarê Şirnexê bi dengê peqîna narinçokan hejiya. Mekineyeke polisan hatibû bombe kirin. Polisen tede tev birindar ketin. Polise bi navê Ali Olcan bi xedarî birindar bûbû.

CIZÎRA BOTAN

5 endamen komên taybetî hatin kuştinê, 2 xedar birindar bûn

Şeva 30'ê Avdarê di navenda bajêr de gerrilla êrişî karwanekî leşkerî kirin. 5 endamên komên taybetî hatine kuştinê û 2 jî birindar bûn. Ji hêzên dijimini, yê nehatine kuştinê, bi çebûna vê bûyerê, bi lez revine.

Piştî vê bûyerê dagirkerên Tirk dest bi operasyonê di nava bajêr de kirin. Gelek welatparêzên bê hay hatine girtinê.

QILABAN

Gundiyên naxwazin bibin "parêzkar" serî dan xwepêşdanê

Şeva 18'ê Avdarê leşkerên dagirkeran avêtin ser zivînga Merwêh gundê Nerwêhê. Tevli jin û zarokan hemû mirov di qada zivîngê de komî ser hev kirin.

Gotin wan, "An hûnê bibin parêzkar an jî hûnê jî vî zivîngê herin."

Gundi, disa jî daxwaza dijimini nepejirandin. Paşê leşkerên faşist berikên xwe barandin ser gundiyan. Gundi hilkişiyên çîyan, da xwe jî destê wan rizgar bikin.

Beyana 19'ê Avdarê gundiyan Nerwêh û Merwêhê, ji bo protestoyê meşin navçeya Qilabanê ser avahiya qeymeqamî. Hejmara wan dora 1.000 kesî bû. Lê leşkeran rîya wan birrin. Gundi disa vegeyîyan gundên xwe. Dihê gotin ku gelek jî wan xwe çekdar kirine û derketine çîyan.

Roja 20'ê Avdarê disa gundi meşin navçeyê. Lê disa dagirkerên hov, dest ji kirinê xwe bernedan.

WAN

Gerrilla êrişî qışleya leşkerî kirin: 2 serbaz hatine kuştinê

Êvara 28'ê Avdarê li taxa Hacı Bekir bajarê Wanê, gerrilla avêtin ser qışleya leşkerî. Hîna di destpeka êrişê de 2 serbaz li ber deriyê qışlê hatine kuştinê. Paşê şerê ku 15 kêliyan doma, derket. Gerrilla mecal nedan dijimini, ku bikaribe tiştê bike. Bi lez xwe paş ve kişandin. Dûv re dagirker dora taxê pêçandin, lê tiştê nekete destê wan.

Her di vê rojê de li gelek deverên Wanê wêneyên Serok APO û Mahsûm KORKMAZ hatin daleqandin.

Piştî van bûyeran dagirkeran dora 60 walatparêzî girtin. Lê haya wan welatparêzan jî tiştê nebû.

ŞEMZÎNAN

Keftûlafta yekeniye leşkerên Tirkan

Tabûreka dijimini ya li devera Çeman, ji aliyê Gêrdî derbasî başûrê Kurdistanê bû. Lê ev tevgera wan gelekî helez xweya dikir. Weke di hê gotin, li nêzikî tixûb qışleya leşkerî ya Iraqê jî aliyê leşkerên Iraqê hatiye valakirin û tev reviyane. Vêca dewleta Tirk jî, da çek nekevin destê ARGKê, êriş dibe wir bi armanca cebilxaneyê tevli xwe bine.

Leşkerên dijimini tevli parêzkaran sê traktorên bi romorkan jî bi xwe re dibin. Gava cebilxanê bi xwe re tinin û vedigerin, kerwanê dijimini dikeve dafa gerrillayên ARGKê. 2 parêzkar hatine kuştin, tevli 3 parêzkaran hin-

ek leşker ji birindar bûne.

HÊNÊ

Zagona Efûkirinê ya PKK di karvaniyê de pêk dihe

Li gundên Yaywan û Zingilî (an ji Zingihênê) bi armanca efûkirina xwe 8 parêzkar çûn cem qeymeqamî û xwestin çekan vegezin. Lê qeymeqamê Hênê Orhan Mardinî û serhezarekî li cem wî, daxwaza wan nepejirandin. Tehdîtên xwe li wan kirin.

Ji ber vê yekê roja 17'ê Avdarê yekeniyeke ARGK dora Hênê pêçand. 20 gerrilla ji ketin nava navçeyê, berê xwe dan mala qeymeqamî, bi armanca wî bi saxî bigirin. Pêşî du nobedarên li ber derî girtin, wan girêdan û dest danin ser çekên wan. Paşî ketin hundurê xênî. Demekê, li wir, li benda qeymeqamî man. Gava agahdar bûn, ku hêzên dijminî haydarê hebûna gerrillayan bûne, gerrilla destpêkirin ku xwe paş ve bikêşin. Jina û zarokeke qeymeqamî ji tevli xwe birin. Piştî ku xwe dûr kirin, disa wan berdan.

Roja 24'ê Avdarê ji gerrilla, li Hênê û derdorên wê belavokan belav kirin. Bang li şênî dihat kirin, ku serî li hemberê zilm û zordariya dagirkeran were hildan, destkar deriyên firotgehên xwe binin xwarê. Gelê Hênê bersiva vê bangê bi dilsozi da.

Beyana 25'ê Avdarê ji gundên Hênê bi hezaran welatparêz berê xwe dan navçeyê. Gava gihan navçeyê hejmara xwepêşdaran xwe gihand 5.000 kesî. Dûrîşmeyên ERNKê hatin qêrandin. Hêzên dijminî newêrin xwe bilivînin. Gava xwestin gundiyan belav bikin ji, rastî berxwedaneke xurt bûn. Li Hênê destkar û xwendekar ji paşê tevli xwepêşdanê bûn. Li qadarkê greveke rûniştinê pêkanin.

PAZARCIX

Gerrilla avêtin ser navçeyê

Li bajaran livbaziyên ERNK, li çîyan ên ARGK, dagirkeran dixine nava astengiya mirinê

Nûçevanên Berxwedanê ji 1'ê Nisanê pêve bûyerên li jêrê gihandine rojnameya me

AMED

Kîn û nefreta sedan salan xwe gihande serîhildaneke girseyî

Ew nefret û kîna ku bi sedan di dilê şênîyê Amedê de mabû, xwe gihand serîhildan û hilgavtineke bi hêrs. Ji demeke dirêj ve ye ku hinava şênîyê Amedê li ber sitemkariya dijminê hov û dirinde dike. Ji lew re car caran Amedê ew kîna ku bi hilpişkinên xwe derdihani holê, û ev di rûyê dagirkerên Tirk de mîna bombeyan dideqîya. Gelê Amesê kîn û nefreta di dilê xwe de weha anî ziman: "Bijî Serok APO", "Bijî PKK", "Bijî Kurdistan." Van dirûşmeyên şorşgerî, kela berxwedana Amedê, Mazlûm, Kemal û Hayriyan rakire ser piyan. Êdî nemabû bikaribe nemirovahi, dijminî hilgire û serê xwe jê re bitewîne.

Gerrilla di tedrîba leşkerî de

Wêne: Berxwedan

Şeva 17'ê Avdarê yekeniyeke gerrillayan ARGKê êrişî navçeya Pazarcixê bajarê Mereşê kir. Ev livbazî biqasî 4 saetan doma.

Weke agahiyên gihane me dora 30 gerrillayan ji 2 alîyan avêtine ser Pazarcixê. Hemû xalên leşkerî kirine hedefa êrişê xwe. Nêhiştine ku hêzên dijminî bikaribin xwe bilivînin. Gerrilla di domana vê êrişê xwe de, rokêtan ji bikaranine. Gelek zirar û ziyan gihandine avahiyên dewletê. Li gelek deverên navçeyê gerrilla geli komî ser hev kirine û bi wan re axifîne. Gelek deran ev axiftin zivirin xwepêşdanan. Gelek belavok hatine belavkirin û afîş bi diwaran ve zeliqandin.

Piştî demekê gerrilla xwe paş ve kişandin. Paşê eşkere bû, ku gelek polis û leşker birindar ketine.

Şeva 14'ê Avdarê ji, li nêzîkî gundê Kizkapanli êrişê sabotajê çû ser trêneke, ku navgînên leşkerî dihişand Kurdistanê. Trêna bi tevayî texrip bû.

Roja 18'ê Avdarê li derdorên

Şolyanê şerek di navbera gerillayan ARGK hêzên dijminî de derket. 3 serbazên dijminî hatin kuştinê û yek ji birindar bû.

Roja 28'ê Avdarê ji li derdorên Deşta Zompan, 3 gerrilla ji aliyê hêzên dijminî hatin pêçandin. Di şerê derketî de 6 leşkerên dijminî hatin kuştinê. Ji gerrillayan yek xwe dide destê dijminî, yek hunda bûyê û yek ji xwe ji çembera dijminî rizgar kiriye.

HEZEX

Gelê me dest bi liveke li hemberê parêzkaran kiriye. Biryar daye, ku ji her alî ve amborgoyekê li dijî parêzkarên gundan ên ceşîk bikaribîne. Li gora ve ambargoya di barên pêwendiyên civakî û bazirganî de, wê çî kesek tiştê nefirosê wan, çî kesek wê bi wan re napeyve û çî kesek wan nagire mekinê xwe. Mirovên parêzkaran ji dibin hedefa vê bikaranîne.

LICÊ

Li licê Newroz bi berfirehi hate piroz kirin. Dûv re roja 22'ê Avdarê destkarên navçeyê firotgehên xwe girtin. Roja 23'ê Avdarê ji xwendekar, bi armanca piştigiriya berxwedana li Farqînê neçûn dibistanê. Di hewşên dibistanan de greva rûniştinê çêkirin.

Di rojên 29, 30 û 31'ê Avdarê de xwepêşdanên rêz çêbûn. Şehîdê bi navê **Abdurrahman KIZGIN** ji gundê Dadilo navçeya Licê ye. Gelê Licê çû Amedê û cendeka wî anî Licê. Roja 29'ê mehê bi tevlibûna 5.000 welatparêzan meşeke şînê çêbû. Gelê Licê bi xwepêşdanekê şehîdê xwe da axê.

Roja dûv re ji hinde civin çêbûn. Li ser biranîna şehîdî axiftin çêbûn. Roja 31'ê Avdarê gelek welatparêz ji Amedê hatin serdana malbata şehîdî. Paşê çûn goristanê, lê ji ber ku gelê Licê ji tevli wan çû, ev çûyîn ziviri xwe-

AMED

pêşdaneke bi hezaran kesan. Li ser gora şehîdî dûrîşmeyên "Bijî PKK", "Bijî ERNK" û "Bijî ARGK" hatin qêrandin. Hêzên dijminî bûyeran bi baldarî şopandin, lê xwe li hemberê gel nelivandin, ji ber ku êdî nediwêrin tiştêkê bikin.

De Hefteya ehengiyê de di nava bajêr de her rojekê belavok hatine belav kirin. Li ser banga ERNK civin û xwepêşdanên rêz bi rêz çêbûn.

Roja 22'ê Avdarê li Deriyê Ruhayê xwepêşdanek çêbû, ku bi sedan welatparêz tevli bûbûn. Bi hinceta ku xwepêşdan bê destûr hatibû çêkirin, polîsan êriş bir ser welatparêzan. Xwepêşdêr li ber xwe dan û şerê polîsan kirin. Her di vê rojê de, di hewşa zanîngehê de ji, hinde xwepêşdan çêbûn. Dagirker dest bi operasyonan kirin û gelek welatparêzên bê hay girtin.

Roja dûv re greveka xwebirçîhiştinê çêbû, lê welatparêz êvarî dawî pê anin. Ji ber ku ji bo piştigiriya girtiyan çêdibû û berxwedana girtiyan wê rojê dawî pê hatibû.

Di rojên 27 û 28'ê Avdarê de, vê carê ji bo biranîna **Mahsûm KORKMAZ** xwepêşdanên tund çêbûn. Her di van rojan de li zanîngehê ji civîneke bi vê armancê çêbû. 500 xwendekar tevli civinê bûn. Di civinê de dûrîşmeyên "Bijî PKK", "Bijî Serok APO", "Serleşker Egid ne mir e" hatin qêrandin.

Roja 28'ê li taxên Rezan û Deriyê Mêrdinê ji hin livbaziyan biranîna Egid çêbûn.

HEZRO

Di Hefteya Lenhengiyê de li vir ji gelek livbazî çêbûn. 28'ê Adarê hemû firotgehên li navçeyê deriyên xwe girtin. Tenê yek firotgeh (dikan) ji venebû.

Berî çend rojan ERNK li navçeyê belavok belav kiribû. Bi vi awahî gelê navçeyê ji sedî sed da ser şopa banga ERNK û rabû xwepêşdanan.

Li Amedê xwepêşdanên protesto kirinê

Li dijî bikaranîna Seddame faşîst, ku gelê me li başûrê Kurdistanê da ber qirkirin û koçkirineke gelemperî; ji bo piştigirtina girsên gelê me yên başûrê welêt, ku her rojê hejmareke bilind jê dibe goriyê serma û seqema tûj û hoveber, şênîyê bajarê Amedê li pênc cihên navendî yên bajêr xwepêşdanên xwe bilind kir.

Roja 7'ê Nisanê di saet 14.00'an de, bi hezaran şênîyê Amedê dest bi xwepêşdana xwe ya girseyî kir. Hingi hêrsa faşîstên Tirk rabû, agir reşandine ser gel. Gelek birindar çêbûne û gelek ji girtine. Gel ji li hemberê hovîtiya dagirkeran li ber xwe da û êrişî bire ser hêzên taybetî û polîsên dewleta Tirk. Dora 3 saetan şerê di navbera gel û hêzên dewletê de berdawam kir.

Nêzîka 200 kesî li pêşîya avahiya belediya Amedê li hev civiyan û dirûşmeyên şorşgerî bilind kirin. Hêzên dewletê yên çalak xwestin dengê wan bi êrişên xwe yên hov bibirin, lê gel heya ku jê hat dengê xwe bilindtir kir. Di encama lêdan û êrişê hêzên çalakî de, 30 kes ji girsên gel birindar

Ev meş ber bi Kurdistanê serbixwe ve diçe

Wêne: Berxwedan

Ev dengê ku ezman li ber dilerizi, di kolan û taxên Amedê de mîna dengê topan bilind bû. Êdî waliyê rejîma dagirkeriyê Kozakcioglu, nizanibû ji ber wan dirûşmeyan bi ku ve bireve, mîna mişkekî xwe civilande ser hev. Ev şanî dike, ku otorîteya dewleta Tirk êdî nema dikare rê li pêşîya hêrsa gelê Kurdistanê bigire. Û

hema hema darê zora, şikestî ye. Li şûna otorîtey rejîma Tirk a dagirker otorîteya **Partiya Karkerên Kurdistan-PPK** xwe bi cih dike. Ev ji, ji dirûşmeyên gelê Kurd ve xuya dibe. Ji van dirûşmeyan bêhtir, tu dirûşme li Kurdistanê nema bilind dibîne. Gelê me, çarenivîsa xwe bi jiyana PKK û Serokê wê ve girêdaye.

Berî niha bi 66 salan, dema ku dagirkerên Tirk ên hov **Şêx Seîdê Pîranî** li vi bajarê Egîdan daleqandin, Şêx Seîd ji xwesiparî nepejirand û bi serbilindî got, "Wê neviyên me tola me hilînin..." Vane neviyên **Şêx Seîdê Pîranî** tola wî bi caran hiltînin û ber bi pêkanîna Kurdistanê serbixwe û azad ve diçin.

ARGK li her deverên Kurdistanê serkeşê hêviyê

Wêne: Berxwedan

ketin, 200 kes ji hatine girtinê.

Li Deriyê Çiyê ji nêzika 3.000 kesî bi giyanekê şoreşgerî dest bi xwepêş-danekê dike. Ji bo ku xwepêşdanê bi-rawestinin, polis û hêzên taybetî bi her şeweyên hovîtiyê êrişî gel dikin. Di encama wê êrişê de gelek birindar bûne.

Polis û hêzên taybetî mina seg û kûçikên har erîşa xwe berdewam di-kirin. Gel ji nasekine. Ew ji bi dar, kûç û keviran êrişê dibe ser polis û avahi-yên bankayên dewletê. Piştî re ko-mên bi çûk xwe parevedekî û di nava kolan û taxên Amedê de belav dibin.

Di wê belavbûnê de nêzika 2.000 kesî li Deriyê Navîn dicive ser hev û berê xwe dide goristana şehîdan.

Heya saet 17.00 û 18.00'ê êvarî li her çar aliyên Amedê xwepêşdan bi-lind û xurt didoman.

Di nava mirovên ji aliyê hêzên dijmimî lêdan xwarine de, rojname-vanekî Îtali û yekî Belçîkî ji hene.

Roja 14'ê Nisanê jî li Deriyê Çiyê 15.000 kes gihan hev. Ji wan jî sedî 70 piştigirên ERNK bûn. SHP, DYP, RP, SP û HEP jî bo wê xwepêşdanê destûr ji dewletê standibûn. Lê hema bi yekcarê otorîteya wan jî ser rêveçû-nê rabû. Dirûşmeyên weha hatin bi-lind kirin: "Bijî Serok APO", "Bijî PKK", "Kurdistan, ji dijminan re bibe goristan."

Ev dirûşme dengê axaftina berpir-siyarekî SHP qut dike. Gel nahêle ku ew axaftina xwe bigihîne dawiyê.

Piştî re gel berê xwepêşdana xwe dide taxa Melik Ehmed. Lê gava digihêje postxaneya mezin, Hingê polis bi panzêran dixwazin rê li wan bigirin. Gel bi vîna xwe ya xurt li ber xwe dide. Piştigirên ERNK bi dar û keviran erîşî polisan dikin. Çend polis birindar dibin û camên otomo-bil û panzêrên wan têne şikandin.

Paşê agahî gihan me ku şer demeke dirêj berdewam kiriye. Polis êrişê birine ser çayxanayan û gelek welat-parêzan girtine. Gelekan jî birindar kirine. Birinên 3 kesan giran in.

BISMIL

Rejîma Tirk nedihîşt ku şêniyê Bismilê alikariyan ji bo Kurdên başûrê Kurdistanê kom bike. Li hemberî wê şênî dest bi xwepêşdanekê protesto kirinê dike

Şêniyê Bismilê jî bo alikariya ji Kurdên başûrê Kurdistanê re, di nava xwe de komîteyekê sazdiye. Roja 7'ê Nisanê dest bi civandina alikariyan dike. Agahî digihêjin rejîma dagirker. 3 kesên jî endamên komîteyê digirin. Hingê 5.000 kes li hev dicive û berê xwe didin avahiya qaymeqamî. Li pêşiya avahiya berdana her sê hevalên xwe dixwazin û dirûşmeyan weha bilind dikin: "Bijî PKK", "Bijî Se-

rok APO", "Bijî Kurdistan", "Bismire dagirkeri." Rejîma dagirker neçare dibe ku wan berde.

Her weha li gundên Bismilê jî alikari hate komkirin. Disa rejîma Tirk a dagirker xwest rê li alikariyê qut bike. Dest datine ser alikariyên ku hatibûne komkirinê. Lê hema piştî xwepêşdana gundiyan, rejîma Tirk neçare dimîne ku alikariyên gundiyan disa vegerîne.

Roja 4'ê Nisanê jî şerek di navbera gundiyan Bismilê û hêzên dagirker de derdikeve. Sedema vî şerî jî ev e: hêzên dagirker dixwazin titûnê erzan ji gundiyan bikin. Lê gundi naxwazin titûna xwe bi erzani bifiroşin. Lewma şer derdikeve. Gundi bêtirs êrişî hêzên dagirker dikin û nemiro-vahiya wan li ser xwe napejirinin.

DÊRIKA ÇIYAYÊ MAZÎ

Gêrillayên ARGK 4 seatan navçeyê bi tevayî dixine bin destê xwe

Roja 31'ê Avdarê, komek ji gêrillayên ARGK diavêje ser navçeya Dêrika Çiyayê Mazi û 4 saetan navçeyê dixine bin kontrola xwe. Tu caran şêniyê Dêrikê wê bûyerê jî bira nema dik e û weha dibêje, "Xwezî we tîrsa di dilê leşkerên Tirk de bidîta, dema ku ji ber qehremanên ARGK direviyan."

Piştî rojava dora 120 gêrillayan avêtine ser Dêrikê. Di 15 kêliyan de tevayî leşkerên dewletê bêtirs (tesîr) hiştine û Dêrik xistine bin destê xwe. Di domana erîşa gêrillayan de şerek jî di navbera gêrillayan û leşkerên Tirk de derketiye. Gelek birindar jî leşkeran hene, lê em agahdarê hejmarê wan hîna nebûne.

Piştî ku gêrillayan Dêrik xistine bin destê xwe, di kolan û taxên bajêr de belav bûne û belekov û wêne belavkirine. Afîş zeliqandine û bangêşiya şoreşê bilind kirine. Ev erîş gelekî li xweşiya şênî hatiye. Gêrilla armanca xwe di wê erîşê de pêktînin û paşê bi serkevtinê jî nava navçeyê derdikevin.

Li dûv derketina gêrilla ji Dêrikê, hêzên dagirker operasyonekê dibine ser navçeyê. Gelek welatparêzan digirin, gelekên jî didine ber lêdanê.

ELBISTAN

Şênî li hemberê sitema dagirkeran bi qehremanî li ber xwe dide. Di êrişêke gêrillayan de 4 leşkerên dagirkeran têne kuştinê

Di wê domana dawiyê de çalakiyên gêrilla li wê deverê pêş ve diçin û xurt dibin. Ji ber wê sedemê jî rejîma Tirk zora xwe li ser şênî bi hovîti dide meşandin.

Li gundê Şixrê Şani (Alçîçek), ku gundiyan li vir bi xurtî alikariya gêrillayan dikine, hêzên dagirker dixwazin bi kotekê gundiyan bikin nokerên xwe. Lê hema gundi wê napejirinin û li hemberê hovîtiya dijmin li ber xwe didin.

Li gora gotina nûçevanê me, li wê deverê gel weha dibêje, "Heke zilm û zora dewletê li ser me zêdetir bibe, emê tev xwe bigihînine gêrillayan."

Ji ber ku li wê navçeyê tevgera rizgariya netewa Kurdistanê xurt dibe, gelekên jî parêzkarên gundan û yên ku xizmeta dewletê dikirin dev ji nokariya xwe berdane. Di nava van kesan de çend keyên gundan jî hebûn.

Roja 11'ê Nisanê komek ji gêrillayan ARGK digire ser qereqoleke dijminî li Elbistanê. 4 leşkeran dikujin û paşê vedigerin baregeha xwe zîyan nagihêje wan.

HEZEX

Ambargoya ji parêzkarên gundan re hatiye danîn didome

Ji meha Adarê û heya niha şêniyê Hezexê biryar standiye ku dayin-standina xwe bi parêzkarên gundan re qut bike. Şênî weha dibêje cerdevan: "PKK biryara efûkirina we derxistiye. Divê hûn ji di demêke kin de biçin çekên ku we hilgirtine biavêjine ser rûyê dewletê. Heya ku hûn weha nekin, wê qutkirina têkiliyên me bi we re berdewam bike."

Divê ev gavavêtina şêniyê Hezexê jî her kesî re bibe nimûne. Weki ku nûçevanê me li Hezexê dibêje, agahî gihaye Nisêbîn û Cizîra Botan jî, da ev biryar li wan deran jî were meşandin. Ev e 21 roj in, ku ambargoya gelêrî berdewam dike.

MÊRDÎN

Gêrillayên ARGK nokerekî din ji holê rakirin

Ev demêke dirêj e ku keyê gundê Kertsivanê nokerî û xiniziyê dike. Gelek caran gêrilla jî bo ku dev ji vî kari berde ew agahdar kirine. Lê vî bêbextî, tu giringî nedaye gotina gêrillayan û nokariya xwe her bi xurtî berdewam kiriye.

Ji ber wê yekê gêrilla êrişê dibine ser mala wî. Welatfiroşî û jina wî dertînine derveyî xênî û piştî xwandina sûcên wî, bi haziriya gundiyan herduyan bi mirinê ceza dikin. Weki ku gundiye Kertsivanê jî tev dizanin, jina keyî jî alikariya mîrê xwe di karê nokariyê de dikir.

BAZÎD

Di şerekî di navbera leşkerên faşîst û gêrillayên ARGK de 2 leşker têne kuştinê

Roja 5'ê Nisanê li gundê Hece şerek di navbera leşkerên Tirk û gerillayên ARGK de derketiye. Bi kêmanî 2 leşker hatine kuştinê.

Tevî ku hêza leşkeran a teknîkî xurt bû û hejmarê leşkeran gelekî jî ya gêrillayan bêtirs bû jî, disa jî nikaribûn tu zîyanê bigihînin gerillayan. Ji lew re livbaziya gerillayan bi serkevtinê pêk hat.

ŞÎRNEX

Li navenda bajêr lêdanekê din li dijmin ket: Otomobileke hêzên taybetî kete dafê, 2 kes têne kuştinê

Şeva 7'ê Nisanê komek ji hêzên taybetî li navenda Şîrnexê bi otomobilekê digeriya. Di wê şevê de deliveyek ji gêrillayan re peyda bû ku erîşekê bibine ser wan. Di encama erîşê de 2 kes ji hêzên taybetî mirin û gelek jî birindar ketine.

Ev her du leşkerên mirine, weki kuşêniyê Şîrnexê jî dizane, gelekî şikence bi şênî kiribûn. Her demê, ji bo bizdan û tirsê dabigerînin, terora xwe berdîdan ser şêniyê bajêr.

Piştî ku gêrilla bêtirs ji nava bajêr kişiyên, dijmim bi her cûreyên leşkerî erîş aniyê ser Şîrnexê û xwestiye şênî bitirsine. Lê gel baş dizane ku, ji tîrsa ser û canê xwe operasyonên weha çêdikine.

NISÊBÎN

Bombeyeke gêrillayan li ser cemseke leşkerên dagirker dîteqe: 2 serleşker û 9 leşker têne kuştin

Roja 5'ê Nisanê gêrillayan li ser riya gundê Tinatê bomba çandibûn. Haya gêrilla jê hebû ku wê leşkerên Tirk operasyonê çêbikin. Dema ku cemsê leşkerî jî ser bombê re derbas dibe, bombe dîteqe. Di encama teqînê de 2 serleşker û 9 leşker têne kuştinê. Ji bilî van, gelek birindar jî hene. Gundi bi xwe ditine, çawa ku helikopter cendekên mirî û birindaran radikine Nisêbînê.

FARQÎN - PASÛR

Hêzên taybetî diavêjine ser mala welatparêzekî, gêrilla di cih de tolê hildidin

Di hefteya destpêkê ya meha Nisanê de komek ji hêzên taybetî bi rokêtan erîşê dibe ser mala welatparêzekî. Xwediyê malê yê welatparêzê tê kuştinê, yek jî birindar dikeve, lê ew jî di dawiyê de dimire.

Li nêzika gund komekê gêrillayan hebû. Salox digihêje komê ku hêzên taybetî bi rokêtan erîşî mala welatparêzekî kirine. Di cih de gêrilla xwe berdidin ser riya di navbera Farqîn û Pasûrê de. Rê li cemsê (CMS) hêzên taybetî digirin û wan didin ber gul-leyan. Gelek kuştî û gelek jî birindar jî hêzên taybetî çêbûne.

ÇEWLIK - DÊRSIM

Li Conikê ARGK tola xwe hilda: Di kemîneke gêrilla de 60 kuştî, gelek birindar û hundabûyên dijminî hene

Roja 11'ê Nisanê gerillayên ARGK, li pêşiya tabûra leşkerî ya dagirkeran, li Conikê li nêzika gundê Çemê Zeynî (Sûrmelikoc) dafek vedan.

Dema ku leşkerên dagirkeriyê jî operasyonekê vedigeriyan qîşleya leşkerî ketine kemîna gerillayên ARGK.

Li gora ku nûçevanê me haydar kiriye, nêzika 60 leşker û serleşkerên dijminî hatine kuştin, gelek birindar ketine û gelek jî hunda bûne.

Wekî ku tê zanin di meha dawiyê ya sala 1990'î de, 11 gerillayên ARGK di encama şerekî mezin de li derdorên Conikê şehîd ketibûn.

Ev livbaziya şoreşgerî jî, ji hêlekê, ji bo tolehildana wan 11 şehîdên me hatiye pêkanin.

Bila dijmimê dagirker û har baş bizanibe, ku tu caran xwîna şehîdên me bêtir tolehildan neyê hiştin. Heya ku xwîn di canê gerillayan de heye wê ev şerê mafdar, heya roja serxwebûn û azadiya Kurdistanê berdewam bike.

ÇEWLIK - MÛŞ - AMED

Di şerekî ku bi rojan berdewam kirî de, gelek kuştî ji leşkerên dagirker hene

Di wê dawiyê de li derdorên Çewlik, Mûş û Amedê şerê gerillayên ARGK li dijî dagirkerên Tirk xurtir berdewam dikin.

Roja 10'ê Nisanê jî, şerekî mezin di navbera gerillayan û hêzên dagirker de derket. Vî şerî du rojan domar. Li gora ku em agahdar bûne, 9 serleşker, 5 cerdavan û gelek leşker hatine kuştinê. Ji aliyê din, li gora ku nûçevanê me dibêjin, tu zîyan negihane gerillayên ARGK.

Rejîma Tirk bi tundeyî hêzên xwe dikişîne sêçîva ku şer li wir çêbûye.

Ev şerê ku du rojan berdewam kiriye, tirs û lertzîneke mezin xistiye dilê dijmimê dagirker. Ji ber ku, mîna gelek caran, wê carê jî dijmim nikaribû xwe ji çembera gêrilla rizgar bike.

DESTANA KOÇERÊN LI BER SÎNORA BOMBAKIRÎ

■ Şerefxanê Kurd

Gelo, di dermafê sêwiyên li ber kavilan, koçerên bê kon, bê siwan û bê tûrê li ser piştê, mirov dikare çi bibêje?! Çiqasî em nikaribin binin ziman ji, disa ji bo hêstirên hêviyê, yên di çavên mendalên ku ji ber hovitiya Seddamê hoveber nizanin bi ku ve birevin. Emê ji bo hêstirên di çavên wan zarok û berpêşiran de, bi vê sernivîsê "Destana koçerên li ber sinora bombakirî" deriyê dilê xwe vekin û destana wan a xemginiyê, ya ku zinaran diperçifîne bixwinin.

Disa... Disa û disa li teniştêke biharê, di serê beyanê de, dema ku tirêjan çavên xwe ji bo pirozkirina Newrozê vekirin... Gul û nêrgiz bişkivin û girsên gelê me li Bakurê welat serî li serihildan û raperinê rakirin û çavên xwe bi axa li ser gora şehidan kildan. Bi zilxî, lili û alahêyan tu nema ku ezman were xwar û çav birijin. Bi dirûşmeyên mina "Bijî Kurdistan", "Bijî Serok APO", "Bim-re Faşizm û dagirkerî"... "Bijî û her bijî serihildan û raperina gelê Kurdistanê!"

Li teniştêke biharê, gul û beybûn radibûn reqs û semayê, Newrozê xwe dixemilandin û berê hêviya xwe dabû devê tiffinga serxwebûn û azadiyê. Gel ji di bihara temenê xwe de bû. Ji 7 salî, heya 70 salî tev di gel hevûdin di ciwaniya jiyane de bûn. nedizanan ku, wê disa li teniştê biharê ya ditir. kujtargeh û komqir-kerin çêbibe... Nedizanan wê disa lehîya vebirandinê pêlên xwe ber bi me ve biavêje...

Disa li başurê dil birin tîye vexewurandin. Hêstirên xwînî ji çavan diherikin û ceger li dayik û ronediyar tîye sojandin. Nizanin êdî bi çi zimani lorikan ji mendalên xwe yên pênc rojki re bixwinin. Nizanin êdî bi çi çavan li wan şirmijên ku ji birçîna diqêrin û şirê pêsiran dixwazin binêrin. Nizanin êdî çawa şinê bigerin, çito ji reşê li ser miriyên xwe yên ku tu rojan jiyana nedîtine girêbidin. Bikin hawar û serê wê beyanê ceger û kezaban bi girî bikin û bişqin: "Hawar birawo, Bimrim bawo, Neminim dayê, Çav birjên, histû bişkê, Sed nifrin û nefret li vê jiyana mirî were, Sed carî tîfû li ewên ku me mirov nabînin. Li minê, li minê... birin giran e, pir bi jan e. Nikarim bîrevim ji ber wê mirinê. Mina kêran serma tûj e, guve-guv û hûje-hûje. Nikarim derbas bikim û biçim hêla dinê. Li minê, li minê... mirov neman, ên hene bila çavên xwe birjin û bibinin, ezê zikmakê di zikê xwe de bi kutikan bikujim, da ku hêstirên di çavên min de nebîne û nav lê nebe koçerê vê dinê... Li minê, li minê... ev çi dûman e xwe daye ber çavê minê. Çi mij e, bêje min dayê, çima te nabinime... gelo kor bûn? Xwedê kafir û xwedênenasan neke şûna minê..."

Disa, disa û disa kerwanê koçerên bê kon û siwan berê xwe daye hawara felatê, piştî xwe daye mirinê, lê! Hawara ku were ji mirin e. Dayik radihêje dergûşê xwe, kal radihêje gopalê ku di dema Helepçe de, bi nale-nala kalo re dinali. Pir destên xwe yên tenê hestî mane, davêje buxçeya xwe, bi dil ve dugvişê û weha diqire: "Na...! Ez bernadim, dema ez bûme bûk min ev buxçeya bi xwe re ani. Diya min ew diyari min kir, baş tîye bira min dema got: Gunehê min li histûyê te

Ji qirkirinê Iraqê ber bi terora Tirkîyê ve

Wêne: Berxwedan arşiv

be, vê buxçeyê telef neke...! Eger mirim ezê di gel kefenê xwe li bedena xwe bipêçim... Her weha ducanan ji zikmak ji berxwe davêtin, da ku li wan nebin bar û ew ji jana vê koçeriya mirinê nekişin. Da di gola xwînê de venegevizin û bi hesreta dilopek ji şirê pêsiran, ew şirê ku bi rengê xwînê sor bûye neçin gorê. Û da ku diya pîr li ser laş û cendekên miriyên xwe porê serî nerûçikîne û bi pirûncekan singa ku ji dema Helepçe ve qirtmax girtiye neqelêşe.

Disa, disa û disa Çolamerga delal xwîn digriye. Bi herdu destên xwe yên vekirî pîrginî koçerên tûr li piştê, ew koçerên ku hina di zikê diyên xwe de koçer bûn, ew koçerên ku di bin kendalên berfê de, li ser sinoran hişk dibûn, hovên birçî cendekê wan dixwarin... Û Çolamerga dil derizi bi çavên melûl û tewandî ber bi wan ve diçe, giran-giran serê xwe hildide û mîna dayika ku mal, can û ciwanên xwe wêran bibin dilorîne: "Xûşka minê, ez bi gorî Kerkûka delal, Dihoka reben, Zaxoya çavbelek! Li ser ser û çavan koça xwe deynin. Di singa min de stûnan daçikînin. Çendî hejmara we bilind û tunde be, dilê min firehe wê hilgire. Tenê ez dixwazim bêjime we, êdî bes e, ma we Helepçe ji birkirî?! Piştî xwe nedin serokên ku nikarin şivaniya du bizinan bikin."

Di firehiyan de serxweş dibin, lê di dema tengavî û astengiyan de jî, sed mixabin di tasek av de difetisin û hewarê ji emperyalizm û hevalbendên wê dixwazin. Li aliyekî diçine ber pêyên Bush, li aliyê din jî li ber Ôzal digerin... Ez din dibin, gelo Goristana Şehidan a Netewî, Newala Qesaban, a ku hina bêtîna laşên qehremanên me jê tê nayê bira van serokan Ez naxwazim di van rojên reş de dev bavêjime wan, lê hema kezeba min dişewûte, ev çend car in berê we didine van sinorên bomba kirî?! Ev çend car in biharan li we dikin dojeh û nahêlin ku hûn ji di beyana Newrozê de xwe bixemilînin û bi gul û nêrgizan re bikenin?! Ez dixwazim van bêjim, xûşk û xayingên min."

Sedem ne Seddamê faşist e û hew, gelo em niha haydarbûn ku ew xwînmij e?! Ne dîr e, tu di sere ne bihuriye, hina duh bû qirkirina Helepçeya ser bi reş, heke em wê ji bira bikin ji hingê em layikî vebirandin û qirkirinê ne. Lê ez guman nakim hûn Helepçeya Kurdistanê ji bir û

bala xwe bavêjin. Çi ku di hembêza Kurdistanê de hate qewûrandin. Çi ku heya bi "erzailên mirinê" ji ji bedena wê ditirsiyan û nedikarin lê binêrin. Ji lew re, heke em bixwazin ji Helepçeya delal ji bir nabe. Wê her dem di çavên me de mîna hêstirêke gerim bimîne.

Sedema pêşemîn em bi xwe ne. Em nikarin dijminan tewanbar bikin, em nikarin ji bi zora daran ji bo armancên xwe xelkê biwestinin. Ne mafê me ye, heke em bi xwe barê xwe hilnegirin, tu kes hilnagire. Heke em bi xwe birina xwe derman nekin, tu kes derman nake. Dîroka me ev rasti dirikandiye û îspat kiriye. Me heya niha birina xwe daye ber kêra xelkê û bi wan re gotiye: "Ji kerema xwe min derman bike..." Gelo, birin weha derman dibin, nexasim ji ev xelka dijminê bav û bapîrên te bi xwe be?!

Careke din disa û disa, encamên şaşî û awirtengiya me ev kerwanê koçeran dikişîne. Karwanê ku nîzane wê li kuderê bimire, li kuderê û li ser kijan sinorî bomba pêve biteqe û di kijan zindana ku nav lê kirine "kamp" de binale. Hey wax li min, ne gazin in, lê hema dil dixwaze hinekî bi ser van ronediyan de bigiri. Zarokê çavbelek bi rê ve destên xwe ji jiyane dişon, diçin cihana ditir. Bi hesreta kenekî şêrin diçin dilovaniya xwe. Bê gor û berkêlk tene veşartin, bê nav û paşnav li wê çola ku ezman li ber hêrsa sermayaya wê disincirin koça xwe ji vê dinyayê bar dikin.

Disa, disa welatê me kirin goristan, êdî mirî ji nikarin di wan goran de bitebitin û bihewin. Welatê me kirin zindan, me bi sinoran girêdandin. Leşkerên Tirk, ên ku bi yekcar mafê wan nine re li karwanê me bigirin û bêjin "derbasbûna sinor qedexe ye, misteheqe Kurdan e, Kurd layikî vê reziltiyê ne..." Ew ji iro li ser serê me bûne mîr û bi wê diran sêrekiya xwe li sinora Qilaban (Olidere) xwe bi sungiyan li me radikişin. Heya ku pariyek nan didin, di gel wî hezar gotinên dijûn û bin pê kirina mendalên şirmij bi kartin. Kin were gotin, rewşa ku karwanê me yê bê bazirgan tê de diji, bila netê serê mirovan. Li ser pariyek nanê hişk û biring, pevçûn çêdibe, ji dest hev direvin û goştê canê hev dixun. Mirovahi di bin pêyên mirovan de difetise, tu kes lê napirse. Mirovahi çiyê?! Kes wateya wê nîzane, bextê me ye, sed nifrin û

nalet li vî bextî û li ewên ku ev bext peyda kirine were.

Di vê roja tari de gotina tîkçûnê bira mirov. Dema ku peyva tîkçûnê ser ziman, bi rasti piçra canê min gij dibe, lîzîzî dikeve rewane min û tayeke germ xwe davêje nava hinavan. Dema dibêjin "dev ji çekê berdan" ew pêşmergeyên ku rextên fişekan di serê xwe de vala dikirin tene bira min. Belê ew şervanên ku jiyana xwe ji bo jiyana gel pêşkêşî devê tiffingê kiribûn. Ji lew re ji destpêkê ve, dema gotin "Dihok azad bû" ez tirsîyam, çî ku heya bûkeke mîna Dihok û Kerkûkê... azad bibin, divê hinde divêti pêkwerin.

Rastiyeke heye, lê mixabin ta bi vê domana ku em tede dijîn gelekane ji me ew nehanîne ber çavan. Mirov dikare bibêje ev jî sedemeke ji wan sedemên ku hiştine em di çeper û çalan de werbibin. Gelo çî be?

Dixwazim bibêjim divê em têbigihêjin, heya ku emperyalizm hestiyar nekoje navêje ber me. Bila li dilê we nemîne, ev rastiyeke. Taybetî û sixletên emperyalizmê ev in, ne ji niha ve û hew, na! Ji dema ku mîna saziyeke dagirkerî peyda bûye û heya roja îroj. Tu caran me mîna gelekî ku divê welatê wî hebe nabîne. Tu caran jî, heya ku me ji xwe re neke destik, dergevan û kole, bê guman e dilopek hêstir ji çavên xwe dernayne. Wêkî ku me li jor gotî, heke em kesbûna wê baş nasnekin, emê mîna her demê werine xapandin. Wê me nola listokan di dest xwe de bi kar binin. Heya vê dema niha gelek caran kirin û dikine jî. Di der mafê vê yekê de em dikarin nimûneyekê binin ziman, bawer in wê di cihê xwe de be.

Wêkî em tev dizanin ji 2'ê Tebaxa 1990'î ve, dema dagirkirina Kuwêti jî hêla Seddamê faşist ve, çiqas rojname û kovarên cihanî û êzgehên navçeyî û cihanî hebûn tev çêla wê dikirin. Kin were gotin bûbû pîrsa rojane. Kama gotina me ne ev e, dixwazin bêjin ku emperyalizm û hevalbendên wê xwestin pir kesan ji me ji bi vî şerî re mijûl bikin û delivêyê ji wan re nehêlin, ku bi pîrsa xwe ya bingeîn re mijûl bibin. Heyf û heyf, te digot qey Kuwêti Kurdistan e û ew kes dixwazin bi her hima xwe wê ji dest Seddamê faşist rizgar bikin. Çiqas rojname û kovarên Erebi û yên din hebûn, bê şik e ji mehê carekê du caran hevpeyvîn bi hinde kesên me

re çêdikirin. Gelek caran wan malmezînen me digotin: "Ji bo rizgar kirina Kuwêti, em amade ne ku bi hêza xwe ya leşkerî dakevine meydane..." Em ne nasyonalistin, lê hema bila em ji emperyalizman re nebin destik û li gora armanc û daxaza wan nelipitin. Bila, ji bo razikirina emperyalizmê û peyayên wê em doza xwe ya bingeîn nedine yan û xwe bi gorî welatekî mîna Kuwêti nekin. Her kes dizane ku emperyalizmê gelek kes ji me di dema dagirkirina Kuwêti de ji xwe re kirin navgînên bangeşiyê.

Lê gelek mixabin, heya niha em dest û linganan, dost û dijminan ji hev nakine der. Gelê me qir dibe, ber bi vebirandinê ve diçe, hin ji çavên me li der in, hawara felatê ji emperyalizma cihanî, ya ku bê dilovani li hemberê gelê me derketiye dixwazin. Divê em bizanibin, hawara ku were ji mirin e. Heya ku emperyalizm te neguvişê dilopek av nade te. Li aliyekî din jî, em xwe davêjine ber pêyên faşista Tirk "aman me biparêz". Mîna rojê xuyaye ku dewleta Tirk naxwaza tu li ser rûyê gerdûnê biminî. Tu caran nikare te biparêze, nake jî, ji ber ku di mayîna te de mirina xwe dibîne. Gelo, ev şerê ku bi her awahî li Kurdistanê bakurê-rojava li diji me bi kar tine tê çî wateye? Ev stemkari û hovitiya ku di nava diwarên girtigehan de bilind dibe, çî şanî mirov dike? Gelo, qey ên li Kurdistanê bakur dijîn ji yên başur cudatirin? Heke weha be Kurd ne gelek in û hew. Hey wax li vê xapandina tazi, çima rejîma Tirk Kurdên li bakurê Kurdistanê ji mafên mirovahiyê bê par dike, hema-hema em dikarin bibêjin tu nemaye wan ji bingehe ve asimile bike. Li milê din jî, bi ser Kurdên Kurdistanê başur de dilorîne, divê mirov bi vê destxuşandinê re netê xapandin.

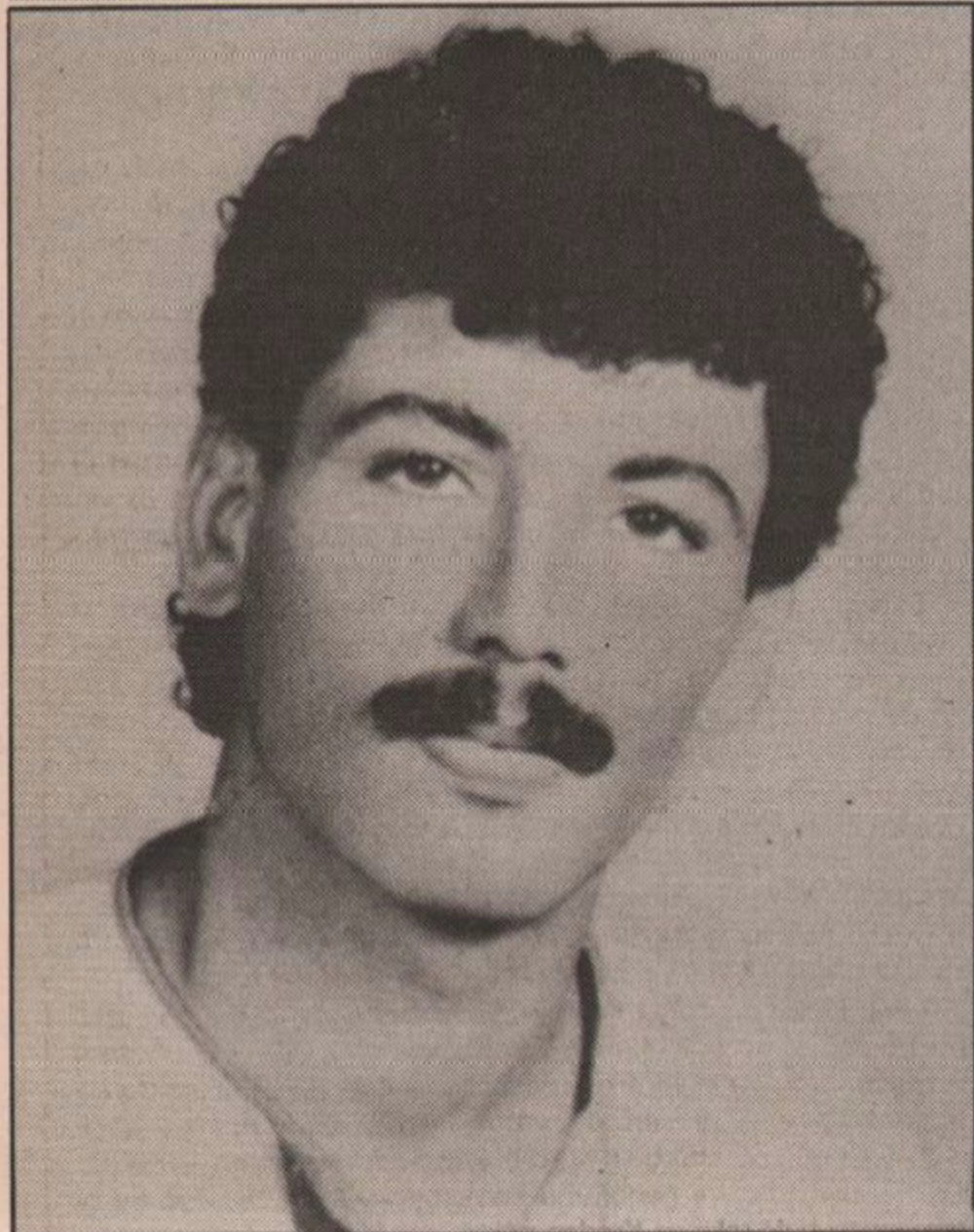
Disa, disa û disa. Şev ne şev e, roj ne roj e, dirokê reş girêdaye. Egî û welatê egîtan, dergûşa bajarvaniyê pergende dibîne, kes naxwaze lê binêre. De bila yên ku nişana mirovahiyê bi singa xwe ve dadileqandin û daleqandine dakevine holê. Dem dema xwediderketina li mirovahiyê ye. Lê mixabin, kes newêre xwedî li mirovahiyê derkeve. Ji lew re dirok dibêje me, "hûn bi xwe xwedî li mirovahî û rûmeta xwe derdevin, piştî xwe nedin tu kesî, wê buqrînin..." Rasti ji ev e, bila em nebin pariyê devê tu mirovan, wê me bicûn û ji nişkê ve daqurtînin, kirin ji ji bira naçe!

Heya ku yek ji me bimîne divê em bi dil, bi tiffing û bi bir û baweriya xwe, ji bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê bi şev û rojan, kêli bi kêli bixebitin. Bila xwîna me di loş bi dilop ji bo Kurdistanê serbixwe û azad were herikandin. Em ne amade ne ku mafên ne layiqî hebûna xwe bipejirînin. Şermiyeke, tu di gel de nema, ber bi qirkirî ve diçe, bila rojekê berê mafê mîna Otonomiyê di binê gorêkeve, bila xak biqelişê û "Hukmê Zatî (Otonomî)" tede bitemire. Carê karwanê me bi rêketiye, heya ku welat serbixwe û azad neberanaweste.

Li dawiyê, ta dengê min heye, ez ji vir silavên şoreşgerî diyari we şehidên ku li ber sinoran bûne gorî, ji ber sermayê hişk bûn, di zikên diyên xwe de ji birçîna re mirin. Ji 7 salî heya 70 salî silavên şoreşgerî û yên Kurdistanê egîtan li we.

Rêhevalê Sebrî (Cemîl), wê her dem mîna guleke rengîn, Kurdistanê bixemilîne

Wêne: Berxwedan

Ez hatim ji nû ez hat im
Agir im, pêt im, hilat im
Berbanga roja welat im
Bakur im, berq im, şewat im
Başûr im, jîn im, xebat im
Mêrdîn im, dengê felat im
Amed im, bûka welat im
Bihar im, cejn im, xelat im
Ez im bûka rojhilat im
Sala Nodî şerê gel im
Banga Zekiya leşker im
Dicla, Rûken û Hacer im
Sebrî, Nezir û Xidir im
Xebat, Şêxmûs û Hogir im
Pêl im, Ferad im, bager im
Ava Tîr, xwîn û agir im

Belê, ev e banga şehidan, şehiden me yên nemir. Di giyanê me de, di dilê me de jiyan xwe berdewam dikan, weha dibêjin û weha diqirin. Bangên wan perdeyên guhên me diçirnin. Hêrsa nefret û kîna di dilê me de pêldikin, dibêjin: Va ye rîya rûmetê, rîya mirovahiye, va ye rîya jiyanê bî mirin û bi vî rengî bi ser dijmîn ve diçin, mîna çîyayên Kurdistanê bî tîrs û lerzîn, bî du dili ji mirinê jiyanê avadikin. Gul û kulîlên welat, bi xwîna xwe ya şêrîn avdidin, ji bo biharê bî mirin pîrgîn bikin. Her weha ew bi xwe ji digihêjin ava jiyanê, (uksîr Al-heyat), ku gelê me di efsanên xwe yên diroki de dihanî ser ziman. Ev ava ku di hêla mirov bî mirin bîji û jiyanê bî dawî berdewam bike.

Ava jiyanê iroj di Kurdistanê de peyde bûye. Di dema PKK de ev hatiye peyde kirin. Di nava şerê Serxwebûn û azadiya Kurdistanê de hatiye peyde kirin. Ma gelo şehidbûn di rîya gel de, di nava refên gerillayên ARGK de ne ava jiyanê bixwe ye?! Bê guman şehidbûn ev ava bi xwe ye, ji ber ku şehiden me namirin. Bi lédana dilê me re li ber xwe didin. Bi gera xwîna me re dîtvegerin. Di nava mêjiyê me de

şaxê raman û birdoza xwe vedidin. Di bin ala wan de em jiyan xwe dimeşin. Di bin ber pirsîyariya wan de em pêşve diçin, em ber bi merovahiya xwe ya ku di nava tariya dirokê de wenda bûbû diçin. Şehidbûn di Kurdistanê de, di şoreşa me ya nûjen de iroj bi vî rengî hatiye naskirin. Hejmara karwanê şehiden me ji gihîştîye hezaran. Her yek ji ji van şehidan, bi tenha xwe dirokeke, di kesbûna xwe de, di karê xwe de, di lehengiya xwe de nimûneyeke şoreşgeriyê ye. Belê, her beşek ji jiyanê şehid parçeyek ji dirokeke berfireh e. Ma gelo dema em li ser şehideki binivîsin, em dikarin çî ji vî dirokê bînin ser ziman?!

Sebrî (Cemil), lawê Otilce, warê şehidan, yek ji van pakrewanên bî mirin e, ku di nava saziya PKK de hatiye polakirin, ew bi xwe ji destanek ji qehremaniya gelê Kurdistanê ye. Sebrî, yek ji wan kulîlên Başûr e, ku bû mizgîna serfiraziyê li biharê Bakur, ji bo bihareke yekbûyî bî sinor û bombeyan bî afirandin, bi xwîna xwe ya pak sinorê kedxwarî çirandin û her weha bû pîrozbahîya yekbûna parçeyên Kurdistanê û xwe gihand ava jiyanê.

Bi rastî di derheqa lehengeki mîna Sebrî de, xame dimînin sekîni, ez bi xwe ji nîzanim ji ku destpêbikim, nexasim jînenigariya hevalê şehid ji zaroketiyê û heta dema şehidbûna wî di ber çavên min re dimeşe. Lê niha gotineke bavê şehid bala min dikişîne ser xwe, dema me dixwest em wî bi şehidbûna Sebrî agahdar bikin, ez û du hevalanbûn. Me nedizaniyê çawa destpê bikin, ji ber ku di Kurdistanê de girêdana bav û diyan bi lawên wan ve, rengeki bî nişê ber çav dike, ev ji ji rewşa bindestiya sedên salan tê. Lê belê bavê şehid axaftin bi vî rengî vekir: "Sebrî şehid ket, ne wusaye?" Bav axaftina

xwe berdewam dike û dibêje: "... Bi fizîkî Sebrî lawê min bû, min ew mezin kir. Li ber dilê min pîr şêrîn bû, lê di piştê bû lawê gel, bû lawê Partiyê, ji bo vî giringe ez dilxweşiyê bidim we, hevalên wî yên rê. Hûn in ên şûna Sebrî dagirin. Hûn tev mîna Sebrî ne. Giri li ser şehidan nabe. Rizgar kirina welat xwînê dixwaze, ev qedera gelê Kurd e, giringe ji bo vî em amade bin. Sebrî nemiriye, li cem min iroj daweta wî ye..."

Di sala 1967'an de, li gundê Otilce (Tirbespiyê), Sebrî çavên xwe li cihanê vekirin. Di nava malbateke welatparêz de mezin bû. Malbata wî yek ji wan malbatên Zeradeştî bû. Bavê şehid 7 salan li Kurdistanê Başûr Pêşmerge-tî kir bû. Di sala 1977'an de di sa rahêşt çeka pêşmerge-tiyê û berê xwe da çîyayên Kurdistanê. Mala şehid di wan deman mîna nivisgeheke Kurdistanî ji pêşmerge û politikvanan nedima vala, heya 1980 vî dirêj kir. Ji hêla din ve jî, hemî taybetiyên gelê Kurdistanê, ku ji tariya dirokê ve Kurdên zerdeştî parastibûn di vî malbatê de jî peyda dibûn, ji lew re hesteyên welatparêzîyê di nava malbata şehid de de-xurtbûn. Ev taybetî, hemû dibûn hêvana kesbûneke şoreşgerî li cem hevalê Sebrî.

Rêhevalê şehid di dema zarokîya xwe de jî pîr çeleng û jîr bû, ciyê xwe di dilê her kesî de digirt, riyên çewt tu caran nediperjirandin. Diya şehid vî taybetiyê bi vî rengî tîne ser zimên: "... Sebrî qenc û jîr bû, bi ceger bû, min heşt zarok hebûn, Sebrî ciyê yekemîn di dilê min de digirt. Hirmeta her kesî jêre hebû... Heyfa xwe ji kesekî re nedihîşt, zilm tu caran qebûl nedikir..."

Sebrî deverê mezin di nava malbata xwe de digirt û li derdorên xwe hezkirina her kesî qezenc dikir. Bi çûk û mezinan jî wî hez dikirin. Lê mîna hemî xortên me di wan deman de, bî armanc, wenda bûyî û xerib di welatê xwe de dima, heta ku Partiya Karkerên Kurdistanê (PKK) derdikeve û vî valahiye dadigire.

Barê malbatê giran bû, ji bo vî jî Sebrî hemî karê zehmet û giran dikir, ji bo ew û birayê xwe yê mezin debara malê bikin. Di demên havînê de dicû Şamê û bajarên din jî bo kar. Ev bajar jî, bûbûn saziyên asimilekirina (helandina) xortên me, lê belê di vir de jî rêhevalê şehid dibû sembolê exlaq û nîrxên buha. Her weha girêdana xwe bi taybetiyên civaka Kurdistanê ve xurt dikir. Tevgera Rizgariya Netewa Kurdistanê jî, bi rêberiya PKK roj bi roj pêş ve diçû û bi xurtî ciyê xwe di nava gel de digirt. Hevalê şehid jî, hêdi hêdi hesteyên xwe yên netewî di bin hikariyên bangeşîya vî tevgerê de bîngê jî bo demên pêş dadan.

Di sala 1988'an de girêdana xwe bi Partiyê ve xurt dikir, wê demê jî li Tirbespiyê, bi roj karê Çimento dikir, ji bo alikariya mal, xûşk û birayê xwe li dibistanê, bi şev jî tevli çalakîyên ERNK dibû, bangeşîya di nava gel de, xelekên xwendinê û

kom kirina alikariya diravî û her weha bi alikariya şehid Xebat kesbûna xwe ya şoreşgerî pêşve dibir.

Di bihara sala 1989'an de ciyê xwe di nava komên Newrozê de digirt û digihîşt dilê gel, bi huneriya reqs û şanoyê Newroz geş dikir. Nifret û kîna dilê Sebrî li hember kesên xwespar û Sosyalşovenistan mîna pêlên Ferad û Tîr bû. Ji hêla din ve jî, şereki bî nişê li hemberê koçbarkirina jî welat dikir. Di vî derheqê de em li axaftina dayîka şehid vegerin, weha dibêje: "... Sebrî ji me re digot neçin Ewropa. Dê û bavê ku biçin Ewropa ew ne dê û bavê min in... Ez niha poşman im li hatina xwe, ji ber ku welatê biyaniyê nabe welatê me, min dixwest jiyan xwe li ber kar û berxikan bidomînim, ne li Ewropa bim. Li welatê xeribiyê kesek li me nabe xwedî. Dûrbûna jî welatîman, hisyet û xîretê kême dike..."

Di mêjûya 28.6.1989'an de Sebrî hate hibijartin ji bo dewra kadroyan û derbasî Akademîya Mah-sûm KORKMAZ bû. Belê, derbasî sazgeha şêr û bazan bû. Berî vî mêjûyê bi çend rojan berê, ez û hevalê şehid Nezir û şehid Sebrî em li gund bûn, kele-kela germa Hevinê bû. Em jî mala Sebrî derketin. Diya wî li hewşê pez avdida, dema hevalê şehid jêre got: "... Dayê, tu bi xwe dizani ku min rîya welat girtiye û veger nine. Ezê biçim Akademîyê. Ez hêvîdarê dilxweşîya te me û li min helalke, belkî em nema hev bibinin..." Lê belê bersiva dayîka şêrê nemir em şaş û heyirî hiştin, dema bi dengekî dilovani got: "... Xwedê bi te û hevalên tere be. Hêviya min jî, bila dengê te her dem bi başî û mîrani bî me..."

Belê, dayîka şehid! Serê xwe hilde heta tu karibî hilde, bila eniya te pozê Cûdî biramûse, vaye Sebrî qewetîya (wesiyeta) te bi ci anî. Lê diya şêran jî şêr e, te bi xwe jî qewetîya şehid bi ci anî. "... Sebrî di rîya şerê û namûsê de şehid ket, digot: Dema ez şehid bikevim serê xwe bilind bike û ji min re bililîne. Min jî wesiyeta wî bi ci anî..." Diya şehid dibêje.

Hevalê şehid, ma hewqasî bi me xweş bû ew dengê te yê stûr û giran, dema bi tembûra hozanê nemir, şehid Xebat re digot:

"Dayê ez xatir ji te dixwazim Xwendin û aznîn ez serfirazim Nebîj lawê min bûye eşqiya Dibim partîzan li çol û çîya Li serê mavan ez dibim leşker Ezê rizgarkim welat der bi der Eger şehidbûm min navê hîzer Li min bipêçin ala sor û zer"

Hevalê nemir bi vî rîhê sivik û çeleng, bi wî devê li ken û dilê pak, bi wan livbaziyan hunerî di meydana govend û dîlanên de û di lîzgehên gokê de, hemî taybetiyên şoreşgerî jî di kesbûna xwe de kom kirin û berê xwe da meydana şerê û rûmetê. Ji bo ku jiyanê ne xwe dest pê bike. Dayî-standina şehid di nav malbata wî de jî, mîna hevaleki şoreşger bû pêwendiyên xwe bi xûşk û bi rayên xwe re, bi dê û

... Sebrî di rîya şerê û namûsê de şehid ket, digot: Dema ez şehid bikevim serê xwe bilind bike û ji min re bililîne. Min jî wesiyeta wî bi ci anî...

bavê xwe re li ser vî bîngê ava dikirin. Xûşka şehid a bi çûk dibêje: "... Li hêlekê em xûşk û bira bûn, li hêla din jî em du heval bûn... Gelekî bi silahê ve girêdayî bû, jê hez dikir. Ji reqs û stîran û listika gokê hez dikir. Sekmanekî pîr xurt bû..."

Sebrî dixwest bibe rêberê jî bo keç û xortên herêmê, berê wan bide şoreşê, pêşengîya wan bike, ji bo vî jî her dem digot: "... Gîrîge ez rojekê berî ya din tevli jiyanê şoreşgerî bibim û bigihêjim refê hevalan, ji bo ez rê li pêşberî xort û keçên me vekim..." Piştî qerara wî ya şoreşgerî bi dehan jî keç û xortên herêmê qerarên xwe yên şoreşgerî didan, Sebrî jî gihîşt pêşengîya ku dixwest.

Botana rengîn hevalê şehid hem-bêz kir, mîna dayîkeke dilovan pîrgîni wî hat, wî jî di qadên şer de ew jî dijmînê hov û dirinde di parast. Her weha gavên mezin di van meydana de jî avêtin, di gelek livbaziyan lehengî de, destanên di-roki bi tipên zêrin nivîsin.

Sebrî, her dem dibû nimûneyeke bî nişê jî bo hevalên di bin rêberîya xwe de "Taqim Komîtan, pêşengê 28 Şoreşgeran bû", bi qehremani û merxasiya xwe, bi kesbûna xwe ya şoreşgerî û bi bizmîta (disipi) xwe, mîna di nava gel de, di dilê hevalên xwe de jî, bi bilindî cihê xwe digirt. Hêlinek jî bo hezkirina xwe çêdikir.

Bihara 1990'an bi xwînê dihat pîroz kirin, serihildana gelî di bajar û gundan de, livbaziyan gerilla li serê çîya bersiva hev didan û mizgîniya serfiraziyê nêzik dikirin, bi pêşxistina şerê gel, ji bo damezirandina bihareke nûjen û dilşad. Di nava livbaziyeke mezin de, di Nîsana vî salê de, li derdora "Beytûşşebabê", di şereki mezin de, ku bi rojan doma, hevalê Sebrî (Cemil) gihîşt karwanê şehiden bî mirin. Her weha bû stêreke geş di ezmanê Botana pîroz de, rîya gel ronahî dike, ji bo avakirina Kurdistanê serbixwe û azad.

Em soz didin hevalê şehid ku em çeka te ji dest xwe danayîn û rîya te heya dawiyê bişopin. Heta pêkaniya daxwazên ku te canê xwe bi gori wan kiri.

Rêhevalek

Enîşka Rêzimanî

S. Bîçûk

Dersa -2-

Di zimanê Kurdî de Bêje Çiye?

"Di Nisana 1990'an de, li der dorên Beytûşşebabê, lehengê nemir Sebrî (Cemil) ghişt karwanê şehidên bê mirin. Rêhevalê Sebrî mîna hemî şehidên me, navê xwe bi tipên ji agir di sînga dîroka Kurdistanê de neqîşand..."

Ji van rêzên jor em dizanin ku hevok ji çend bêjeyên xwedî wate sazûbibe. Bi hevketina van bêjeyan hevok wateya xwe distîne, lê dema em bêjeyekê ji hevokê ber çav bikin mîna: Sebrî. Gotina Sebrî ji çend tipan sazûbibe: S, E, B, R, Î, di nava van tipan de ji du tip dengdar in (e, î), ji bo vê ji lêvîkirina vê gotinê du dengan dide û li gor van dengan em dikarin gotinê parçebikin: **Seb.. ri** em dibêjin ev gotin du deng e. Ji hêla din ve gotin xwedî wate ye. Gava em navê Sebrî dibihîsin em dizanin ku kesekî şoreşger pê tê nav kirin û ev kes şehid ketiye. Her weha hemî bêjeyên ku di van rêzên jorin de hatibûn, mîna: **Bêy tûşşabab, Nisan, 1990, li, bi, ji, leheng, şehid, hemî, ghişt, neqîşand..** û hwd.

Her bêjeyek ji van ji çend tipan û çend dengan sazûbibe û wateyekê dide. Li gor vê em dikarin bêjeyê bi vî rengî bidin nasdan:

Bêje gotineke, ji çend tipan sazûbibe û çend dengan derdixe. Ev gotin wateyekê ji ber çav dike.

Lêvîkirina Bêje û Dengan:

Deng "Birge":
Deng di bêjeyê de parçeyê biçûktir e ku nema tê parçe kirin

Nîmûne:

Xebat: Bêjeyeke du deng e (xe..bat). Xe, dengê yekemîn e. **Bat** ji dengê duwemîn e. Her dengê ji van nema tê parçe kirin. Em nedikarin Xe weha parçe bikin: x..e. Her weha **Bat** ji nayê parçekirin.

Ba, bêjeyeke yekdeng e, nayê parçe kirin.

Di bêjeyê de çend tipên dengdar hebin hewqas deng dide, li ser vî bîngehî bêjeyên Kurdî li gor hejmara tipên dengdar bi vî awayî tên par kirin.

1-Bêjeyên Yekdeng.
2-Bêjeyên Dudeng.
3-Bêjeyên Sêdeng.
4-Bêjeyên Çardeng...

1-Bêjeyên Yekdeng:
Di van bêjeyan de tipeke dengdar heye.

Nîmûne:

Dê, Bav, Bar, Av, Xak, Ap, Dar, Sar, Ji, Bi, Li Yek, Kir, Bir, Mir, Çû, Bû...
Ev bêje nayên parçe kirin.

2-Bêjeyên Dudeng:
Di van bêjeyan de du tipên dengdar hene û bi du dengan dihên parçe kirin.

Nîmûne:

Hacir: Ha..cir.
Baran: Ba..ran.
Karwan: Kar..wan.
Hêvîn: Hê..vîn.

3-Bêjeyên Sêdeng:
Nîmûne:

Serkevtin: Ser..kev..tin.
Hilpişkin: Hil..piş..kin.
Şoreşger: Şo..reş..ger.
Berxwedan: Ber..xwe..dan.

4-Bêjeyên Çardeng:
Di van bêjeyan de Çar tipên dengdar hene û bi Çar dengan parçe dibin.

Nîmûne:

Serihildan: Se..ri..hil..dan.
Bajarvanî: Ba..jar..va..nî.
Welatparêz: We..lat..pa..rêz.
Koçberkirin: Koç..ber..ki..rin.

Her weha bi vî awayî bêjeyên pênc deng ji dihên parçe kirin.

Bêjeyên Hevdeng:
Lêvîkirin û nivîsandina van bêjeyan yek e, lê wateya wan ji hev cuda ye

Nîmûne:

Pir (gelek) - Pir (li ser avê dihê ava kirin, Kopri)
Şor (Tama xwê) - Şor (Xeber), û bi hinde zaravan Derew

Şin, Hêşin (reng) - Şin (Giri û hizin)
Ber (kevir)- Ber (ê ku di malan de radixin)
Cot (du fer, dudu) - Cot (ajotina qadê)
Bir (ji biranînê) - Bir (çala avê)

Bêjeyên Hevwater:
Wateyên van bêjeyan yek in, lê lêvîkirin û nivîsandina wan ji hev cuda ne.

Nîmûne:

Şerm: Fihêt.
Zû: Bi lez.
Pir: Gelek.
Bêje: Gotin, Peyv, Şor, Xeber.

Bêjeyên Dijhev (dijraber):
Nîmûne:

Reş = Sipî.
Şer = Aştî.
Sar = Germ.
Sivik = Giran.

Di zimanê Kurdî de Parçeyên Axaftinê (Koma Bêjeyan):

Parçeyên axaftinê koma hemû bêjeyên ku di axaftin û nivîsandinê de dihên peyde kirin tîne ziman. Ev koma bêjeyan di zimanê Kurdî de bi 9 beşên bîngehin parvedibin. Emê van parçeyan li jêr rêz bikin:

1- Nav:
Nîmûne:

Xebat, Azad, Çiya, Deşt, Hacir, Bêrivan, Botan, Şîrnex...

2- Bernav (Cînav, Şûnnav):
Nîmûne:

Ez, Tu, Ew, Min, Te, Wî, Wê, Vî, Kî, kîjan, Çend, Ate, Hiç, Gişt...

3-Lêker (Pişk, Kar, Fî'l):
Nîmûne:

Çûn, Hatîn, Çandin, Fîrîn, Mirin, Dîtin, Gotin, Hebûn...

4-Rengdêr (Rewş, Pesin, Sîfet):
Nîmûne:

Reş, Sipî, Jir, Çalak, Leheng, Rimbaz, Zivkar, Rengin...

5- Jimar:
Nîmûne:

Yek, Çar, Sed, Hezar, Niv, Çaryek, Sêyek...

6-Hoker (Nir):
Nîmûne:

Roj, Şev, Meh, Sal, Hêdî hêdî, Bi tenê, Pêş, Paş, Hinde, Gelek, Pir, Belê, Nexêr, Dibe, Gelo, Kinga...

7- Daçek (Pêbest):
Nîmûne:

Bi, Di, Ji, Li, Ji bo, Li ser, Li ber, Li paş, Li nav, Ber bi, Pey, Ango, Re, Qandî, Paşê...

8- Gehandek (Pêwend):
Nîmûne:

Û, Ji, Lê, Da, Ku, Wekî, Wusa, Yan, Gava, Ji ber ku, Da ku, Çi ku, Mîna, Hem...

9-Bang:
Nîmûne:

Xwezî, Gelo, Haho, Of, Ax, Ay...

Di dersa bê de NAV

Careke din Kurdan dikin qurbanên menfeetên xwe

Komployeke navnetewî li hemberê Kurdan

Hemû hêz û kesên demokrat, aîştîxwaz û mirovperwer!

Li Kurdistanê, careke din dijminên mirovahiyê bi hemû metodên hov û barbar jîyanê diperçiqînin. Daxwaz û hêviyên Kurdan ji bo demokrasî, aîştî, serxwebûn û azadiyê bi top û tanga bersiva wan tê dayînê.

Piştî sekinandina şerê Xelîcê, bi hêviya avakirina aşîtiyeke berdewam û dadmend, gelên Kurdistanê Başûr û Iraqê xwe tevgerandin. Bona ji nîrê dîktatoriya faşîzma Seddam derkevin. Gelê me, di Kurdistanê Başûr de bi tevayî, dest bi serhildanan kir û biryar da, ku êdî emê qedera xwe bi xwe binivîsin. Di demeke kin de, hemû bajarên Kurdistanê Silêmaniyê, Kerkûk, Dihok, Erbil û yên din ji bermayên serbazên Seddam paqij kirin. Ev pêşketin bi her cûreyî têkilî û alîkariyên maddî û manewî ji hêla gelê Kurdistanê ve hate pêkanîn. Eniya me, **Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan (ERNK)** ne tenê bi gotinan û dermanan alîkariya xwe pêşkêş kir. Belê bi sedan pêşmergeyên **Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan (ARGK)** di nava gel de, ev şerê hebûn û rûmetê bilind kirin.

Di nava vî şerî de, sîlehên Kurdan ên herî mezin yekîtiya wan e. Ji xwe haziriyên damezirandina **Kongreya Netewî** hîna jî berdewam dikin. Ev nêzîkbûn û hevgirtina Kurdan, bona hêzên dagîrker û emperyalîst tirseke mezin peyda kir. Lewma jî serokên dewletên dagîrkerên Kurdistanê bi taybetî jî Ozal dest bi çûn û hatinên mekûkî kirin. Ji bona pêşiya vê serhildanê were gitrin, hesabên xwe vegerandin. Taktîk û manewrên xwe lezandin.

Xuya dike di dairên Natoyê, Pentagon de li hemberê Kurdan kompo û provokasyonên nû tên hazir kirin. Gelo careke din dixwazin Peymana Bexdayê nûh bikin? Bila zanibin li hemberê dîwarê berxwedan û yekîtiya Kurdan hemû êrîş wê hilweşin.

Niha di encama êrîşên hov yên Seddam de bi deh hezaran gelê me yê sîfil, jin û zarok hatine kuştin, bêhîrî du mîlyonan jî bê cih û war mane. Em bi hesanî dikarin vê pîrê zelal bikin, heger Seddam ji emperyalîzmê û di serî de emperyalîzma USA rohiya kesk wernegirtiba, nikaribû gelê Kurd bajota nava vê qirkirina jenosîdê. Ev êrîş parçeyeke ji panorama komployeke navnetewî ye ku bi armanca ji holê rakirina Kurdan pêktê.

Di vê demê de ku gelê me yê Kurdistanê Başûr li ber xwe dide, di Kurdistanê Bakurê Rojava de jî li hemberê dagîrkeriya faşîst a Tirkîyê gelê me, serê xwe bi gava Newrozê bilindî merheleyeke nûh kiriye. Niha li hemû bajarên Kurdistanê û metropolan her rojê serhildanên gelî radibin û bi yek dengî gelê me diqîre: "Bila leşkerên artêşa faşîsta Tirkîyê jî welatê me derkevin, çawa ji bona her milletekî, weha jî bona gelê Kurd mafê serxwebûn û azadiyê, heta dawiyê mafdar e."

Gerillayên ARGK jî, êrîş û livbaziyan xwe bi germî didomînin. Heta niha bi sedan çûne ser hêzên esker, polîs û saziyan şerê taybetî li Kurdistanê. Dewleta Tirkîyê ketiye rewş û kîrîzeke weha ku dizane êdî bi hemû manewran nikare pêşiya şerê me bigre. Bona jiyana xwe di Kurdistanê de bidomîne bê hesab êrîşî ser mirovên sîfil dike.

Ji roja 28'ê Adarê ve jî, bi dehhezaran eskerên xwe ve, bi armanca derbeyeke mezin li hêzên me bixe, derbasî Kurdistanê Başûr bûye û operasyoneke mezin destpêkîriye. Ji xwe di nava rejîmên faşîst yên Tirkîyê û Iraqê de hîna berî sala 1983'an peymaneke weha heye, ku her dewletek bona kuştina Kurdan dikare derbasî erdê dewleta din bibe. Ev peyman hîna jî didome û va ye careke din dibe pîrsa rojê. Berpirsiyarên dewleta Tirkîyê ku vê operasyonê bi fermî (resmî) qebûlnekirine jî, li hember pîrsên rojnamevanan bê deng mane. Heta niha ku dewleta Tirkîyê dixwaze nîşan bide ku zirarên mezin gihandine pêşmergeyan, rastî ev e ku vê operasyonê qirîz û tengezariya wan îspat kiriye û bersivên mezin ji gerillan girtine.

Di nava vê rewşê de, ji bona me tiştekî guherî di politîka hêzên dagîrker û emperyalîst de tune ye. Weke her demê niha jî li hemberê gelê me rawestiyane. Tev li ser biryara tesfîyekirina pîrsa Kurdan dihên hev. USA, ku heta niha digot: "Min ewqas şer ji bona milletên Rojhilata Navîn kiriye" dirûtî û sextekariya wê careka din eşkere bûye. Ew tim dijminê azadiya rast a gelan bûye û wê weha jî bimîne. Tu caran di dîrokê de alîkarî nedaye Kurdan, heta vê rojê jî bide.

Em banê hemû hêzên mirovperwer dikin, ku vê komploya navnetewî li hemberê Kurdan eşkere bikin. Piştigirtin û alîkariya xwe bona Kurdan xurt bikin. Êrîşên hov yên rejîmên faşîstên Iraqê û Tirkîyê eşkere bikin û politîka USA protesto bikin.

Hemû dostên gelê Kurd!

Li ber çavê mirovahiyê ev e di Kurdistanê dişewûte, gelê Kurd di qirkirinê hov re tê derbas kirin. Pîrsa Kurdan pîrsa aşîti, demokrasî, azadî û serxwebûne ye.

- Tu hêz nikare rê li yekîtiya Kurdan bigrel
- Biji Kurdistanê yekgirtî, serbixwe û demokratîk!

Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan (ERNK)
Berpirsiyariya Sîwêd
3.04.1991

KURDISTANÊ NEWROZA XWE BI SERÎHILDANAN PÎROZ KIR LI KÊLEKA SERÎHILDANAN HILGAVTINÊN GÊRÎLLAYAN

Rêberên pêşerojên gelê Kurd

Wêne: Berxwedan

Serokê ERNK Abdullah Ocalan dibêje:

**Li ser îdeolojiya gundiyan
Kurdan û girêdana bi malbatê re**

Di Kurdistanê de rastiyeke heye, ez dixwazim li vir bînim ziman, çiye?

Yek ji wan sedemên yekemîn a ku hîşt gelek caran pêşmerge li Kurdistana başûr têkbiçin, girêdana bi malbatê ve bû, çawa û çima pêşmerge têkçûn? Ji ber ku nêdikaftin 24 kadjimaran (saatan) dûrî jin û malbata xwekevin. Ji ber ku ji sedî-sed bi jin, zarok û malbata xwe ve heya dawiyê girêdayibûn. Û yê ku tenê ji zarok, jin û malbata xwe re be, ji bîrî wan ne bi tu kesî re be, ew nikare rastîniyê bibîne. Her weha nikare jî bigihêje rastiya pîrsa jin, malbat û welatparêziyê. Ew nikare di xebata jî bo Kurdistanê de bi serkeve.

Li gundiyan Kurdan binêrin, dema ku parçeyek xak di dest wan de hebe, çend serî bizin û mîhên wan hebin, bi jin û zarok bin, hîngê pîrsgirêka wan çareser dibe, wêkî ku diya tev a wan be. Xwestek û daxwaza wan ev in, dikarin heya Qiyametê vê jîyanê bimeşînin. Ew jî bo parçeyek xak tu pêwîstiyê nadine Kurdistanê, jî bo çend serî pez û çend zarokan gelê xwe jî bîr dîkin. Ev e îdeolojiya gundiyan Kurdan.

Heya ku tu mîna li zarok û malbata xwe dinêrî, li zarok û malbatên Kurdistanê jî nenêrî û neparêzî, tu caran tu nikarî di jiyaneke xweş û geş de bijî.

Lê sed mixabin, hinde kesên me jî ber awirtengiya xwe vê rastiye nabînin, mîna ku li pîrsa malbatê dinêrin, di xwazin weha li seroketiyê jî bimeyîzin.

Ji lew re ez dibêjim, ê ku nikaribe mehekê-du mehan xwe ji malbata xwe, ji berjewendiyên xwe qut bike, nikare di nava PKK û ramyariya wê de serkevtin jî bo Kurdistana pêk bîne.

Ev pîrs (girêdana bi malbatê ve) bêhtirî milletên din, jî bo me têgihîştina wê zor pêwîst e, çî ku pîrsên me yê dîrokî û taybetiyên em ne mîna yê gelên din in. Lewma ez di her demê de bi dorfirehî li ser disekinim û vedirêsim.

Divê mirovê Kurd bizanibe, mêr kiye û jin kiye. Her weha divê bizanibe jî dermanê wan û yê malbatê çiye. Heya niha mirovê Kurd bi çavê "mêr an jin" li xwe dinêre. Yê ku bi vî çavî li xwe dinêrin, ew gelekî şaş in, ev nerîn civaka Kurd jî hev dixê.

Ez bi xwe di Heft saliya xwe de ji malbatê di êşiyam, ji lew re min azadiya xwe di qutkirina jî malbatê de dît. Girêdana bi malbatê ve, mîna ku mirov di girtîgehê de be. Ji ber vê sedemê mêr û jina Kurd di hindir de girtî mane, lê hema çavên wan tim li der in. Heke delfîveya (firseta) derketina derve bi dest wankeve wê li derve çî tiştên ne baş hene bikin. gelo, ev tê çî wateyê (maneyê)?

Bi rastî jî heke delfîve têkeve dest jina Kurd, bê guman wê ber bi cihên ku mal û jiyana rihet lê peyda dibin ve bireve. Heya cem dijmin jî, wê bireve. Gelo, azadî, wekhevî, welatparêzî û dilsozî li kuderê dimînin? Heke mêr û jina Kurd vê rewşê bidin ber çavên xwe, wê mîna neynikê rastiya kesbûna wan, jî wan ve were xuya kirin. Ji ber ku pîrsgirêkên me yê bîngêhî jî malbatê derdikevin emê her û her li ser bisekinin...

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 123
15 Nisan 1991
Baha 2.50 DM

Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Nûçeyanên Berxwedanê ji 15'ê
Avdarê pêve bûyerên li jêrê
gihandin rojnameya me

ÇEL û QILABAN

Yekeniyan dewleta Tirk êrîş birin ser axa başûrê Kurdistanê, Lêdanên mezin girtin û bi şûn ve revîn

Di dawiya meha Avdarê de yekeniyan leşkerî berê êrîşên xwe dan başûrê Kurdistanê. Nûçeyanên me ev agahî weha gihandin me.

Ji aliye Çelê gundê Arûşê; ji aliye Qilabanê gundên Mergeh, Hedîş û Yekmalê; ji aliye Qilabanê gundê Robozik û Zivînga Zevîyan, gundên Bêcûhê û Meydanan; ji aliye Qilabanê gundên Nerwêh, Merwêh û hin deverên din hêzên dagirkerên Tirk derbasî başûrê Kurdistanê bûn. Li ser axa başûr navçeya Heftenî şerên dijwar çêbûn. Ji vir dewleta Tirk cendekên du leşkeran, du "parêzkaran" û astegmenekî vegehand. 6 serbazên birindar jî rakirin nexweşxaneyê.

Paşê nûçeyanê me yê li Çelê gotê me, "Li vir jî min 6 leşkerên hatine kuştine jîmartin."

Pêşî agahî giha me, ku du gêrîlayên ARGK jî şehîd ketine û şervanek jî birindar ketiye destê dijminî. Lê paşê diyar bû ku du gundiyan bê hay hatine kuştine. Ji xwe gelek caran dewleta Tirk, gava lêdanên mezin digire, êrîşê dibe ser gundiyan Kurdan û hinekan dike û paşê dibêje, me çend gêrîlla kuştine.

Nûçe gihan me ku "parêzkar" jî nedixwestin tevli vê êrîşê bibin. Lê ew bi zorê birine. Hate ditin, ku pîrriya wan bi serê xwe vegeyriyan bakur. Lewma jî dewleta Tirk çekên bi wan re, jî wan standiye.

ŞEMZÎNAN

Piştî ku êrîşa ji aliye Qilabanê pêkhati, neçû serî û dewleta Tirk lêdanên mezin xwarî, hêzên dagirker

ji hêla Şemzînanê êrîşeke nuh birin ser axa başûrê Kurdistanê. Roja 30'ê Avdarê, ji Deştê Heyatê Geliyê Refê 1.000 serbaz tevli cerdevanan (parêzkarên gundan) êrîşeke xwe birin başûr, bi armanca avêtina ser bargeheke ARGKê. Lê, ketin dafa gêrîllayan. Li vir bi kêmasî 30 serbaz û cerdevan hatine kuştine, ji ber ku nekarîne xwe ragirin di ser vegeyriyan bakur.

Dijminê har, du lêdanên mezin bi rêzê girt. Lewma di weşanên xwe de serî da nûçeyên derewîn û weha xwest birina xwe hindekî bikewîne.

KERBORAN

Kerboran bi berxwedana xwe ketiye ser rîya şoreşê

Şeniyê Kerboranê destê xwe avêtîye çarenivîsa xwe. Xwedî li hatin û pêşeroja xwe derdikeve. Bi vebîrî (kesinî) dibêje, ez seriyê xwe li ber dîldariyê tu caran danaxim. Xweyaye ku çî hovitiyeke dagirkeran nikare wî jî vê biryarê durbixe.

Agahî digihêjîne me ku balafirên dijminê Tirk, ji ezmanên Kerboranê bê hedar her difirin. Bi dirêjahiya meha Avdarê çûyî û hatina navçeyê qedexe bûbû. Di ber de jî, destûr nedidan ku mirov bikaribin dakevin şeqem û kolan.

Ji destpêka mehê û pê ve berxwedana Kerboranê destpêkiribû. Paşê leza xwe neseandin, bi hatina Newrozê pêtin agirê netewî bêhtir ber bi baniyan ve hîlbûn.

Roja 15'ê mehê şeniyê gundên Tirûwan, Gundikê Hacı û Hêsarê bi hezaran meşîne Kerboranê. Pêlên berxwedanê di demeke kin de xwe gihandine çar aliyên. Her çendî gelê me şehîdên nuh jî hembêza xwe berdide axê jî, ev dara serihildanê şintir dike. Roja ku gundi hatine navçeyê, hêzên dijminî xwestin wan bi kotekê vegeyriyan, ev jî bû sedama şereki mezin. Gundiyan Kerboranê, bi kelem, dar û kevîran bersiva berrikên leşkerên artêşa faşîst dane.

Li vir xortê Kurdan **Abdurrahman Çîçek** şehîd bû. Li ser vê gel, dest bi berxwedaneke mezin kir. Destkaran

deriyên firotgehên xwe kişandin xwarê. Xwediyên makîneyan karê xwe rawestandî. Têv bi hev re rabûn xwe-pêşdanekê. Hejmara serihildaran xwe gihand 8.000 î. Dirûşmeyên "Bijî PKK", "Bijî Serok APO", bûn berikên di destê gel de, gelê ku êrîş birî ser avahiya Qaymeqamî. Hemû hêzên dijminî, bi carekê ketin nava tirs û bizdanê. Ji nezanîna ku çî bikin, bi çavkari avêtin ser malan, rêz bi rêz mirov girtin.

Roja 16'ê Avdarê şeniyê Kerboranê disa serî hilda bû. 3.000 kes, çûn ser gora şehîd **Abdurrahman** û serdana malbata wî ya di şînê de. Leşkerên dijminî disa rîya wan birrîn û berrik reşandin ser wan. Vê rojê jî firotgeh hatibûn girtinê, dibistan di boykotê de bûn û makîne nedixulîn.

Xwepêşdan rojên 17, 18 û 19'ê Avdarê jî doman. Bêdengîyeke mezin ketibû Kerboranê. Gava roj diçû awa, vêca şerên di navbera dijmin û milîsên geli de, di nava kolan de destpêdîkirin. Roja 20'ê Avdarê, bi hêrsa li dijî dagirkeriyê agirê Newrozê dîlê şenî ronahî kir.

Li kêleka van bûyeran, roja 16'ê Avdarê sixur **Mehmet Ali Akdoğan** bi mirinê hate ceza kirin. Vê jî bêhtir tirs herikand dilê dijminî. Ji aliye din ve gelek welatparêz jî hatine girtine. Yê em navnê wan dizanin ev in:

Mehmet Kaya, Suleyman Seyhan û keça wî **Suriye, Meçit Çelebi, Hediye Çelebi, Felek Çelebi, Mela Resûl Ozkan, Reşîr Buyukkaya, Musa Buyukkaya, Hacı Nîlmez Buyukkaya, Selim Kiliç, Yilmaz Şahin, Ali Yeşilman, Hacı Beşir**

Dûmahik di rûpela 22'an de

DAXWEYANÎ

Di vê hejmarê Berxwedanê de em gotar, nûçe û agahiyên li ser rewşa başûrê Kurdistanê û gelê me yê jî berêrîşên rejîma Iraqê ya dagirker û di rîyên koçê de rûberê qirkirinên mezin dibe, belav nakin, ji ber ku emê hejmareke taybetî ya Berxwedanê di çend rojan de amade bikin û bi lez bidin belav kirin.